

1000

* * * تسعة * * *
 فقه اصحاب كنف
 مضاف

تأليفه	تأليفه	تأليفه	تأليفه
تأليفه	تأليفه	تأليفه	تأليفه
٦١	١١	٢	٤
تأليفه	تأليفه	تأليفه	تأليفه
١٦	٧٦	٧١	٢١
تأليفه	تأليفه	تأليفه	تأليفه
١٢	١٢	٦٤	٨٦
تأليفه	تأليفه	تأليفه	تأليفه
٥١	٤٧	٥٢	٦٢
تأليفه	تأليفه	تأليفه	تأليفه
٤٨	١٨	٤٧	٧٧
تأليفه	تأليفه	تأليفه	تأليفه
١٧١	٤٢	٢٧	٨٨

* * فهرست * *

فصل تعداد	فصل اول شرط	فصل اختلافات	فصل ایمان
مقامات	وجوب ایمان	بدیهی و نظری	مقلد
۴	۹	۱۱	۱۳
فصل حقیقت	فصل کائنات	فصل صفات	فصل صفات
وماهیت	ومخلوقات	قدسیه	معنویه
۱۴	۱۷	۲۷	۳۲
فصل اسماء	فصل اسم	فصل مقام ثانی	فصل نوع
حسنی	ذوالجلال	فی ملائکته	ملائکته
۳۸	۴۳	۶۰	۶۱
فصل امام	فصل جبرائیل	فصل هاروت	فصل مقام ثالث
فخرالدین	علیه السلام	وماروت	ایمان بالکتاب
۶۳	۶۵	۷۴	۷۵
فصل قرآن سوره	فصل مقام رابع	احکام شریعت	فصل اوصاف
وآیات	ایمان بالرسول	شریفه	پیغمبران
۷۷	۷۸	۸۱	۸۲
فصل پیغمبران	فصل	فصل خصائص	فصل نزول
تذکر	خوارق	شریفه علیه	جبرائیل علیه
قرآن	وعادات	السلام	السلام
۸۸	۹۶	۹۸	۱۲۱

فصل انبیاء	فصل انبیاء والمرسلین	فصل اول قبول	فصل
کرام علیهم	صلوات الله علیهم	اسلام صحابه	مبشرات
السلام	اجمعین	رضی الله عنه	بالجنة
۱۲۶	۱۳۰	۱۳۱	۱۳۳
فصل مقام خامس	سؤال منکر	فصل اختلافات	فصل اختلاف
ایمان بالیوم الآخر	وتکبر	جسد	روح
۱۳۹	۱۴۳	۱۴۷	۱۴۸
الروایاء فی اهل	فصل علامات	حشر اجزاء	الاسم فی یوم
قبور	قیامت	اصلیه	القیمه
۱۵۵	۱۶۱	۱۸۰	۱۸۴
فصل شفاعه	فصل امم سالفه	سؤال حضرت	ملائکته مؤکل
کبری	غیره	رب العالمین	کاتب
۱۸۶	۱۹۲	۱۹۴	۱۹۶
فصل	فصل میدان	تمشیل	فصل اختلاف
صبیانان	حشر	وارشاد	مکان جهنم
۲۱۱	۲۱۲	۲۲۱	۲۲۷
فصل اصحاب	فصل مجرد دخول	فصل	فصل درجه
بحیم	جنت	دار الثواب	جنت
۲۴۲	۲۴۶	۲۴۹	۲۵۳
فصل رفعت	فصل ضیافه	فصل مقام سادس	فصل قدر
درجه جنت	الله	ایمان بالقضا والقدر	مقدوره
۲۶۱	۲۶۳	۲۷۲	

❀ فرائد الفوائد ❀ في بيان العقائد ❀

❀ ❀ بسم الله الرحمن الرحيم ❀ ❀

جميع محامدي عد وثنای لا بعد و شكری حساب و بی حد و خلاق
متعال و قدیری مثال و حی قیوم بی زوال مالک الملك و الملکوت رب العزة
والجبروت مقدر الاکوان و الازمان علیم اسرار انس و الجن مذکور بكل
لسان مشکور بكل ارکان و جنان معبود فی کل وقت و زمان علام احوال
و اطوار بصیر خمار اسرار اولان رب الارباب و مالک الرقاب تلاً لأبوار
آیاته علی صفاح المحدثات و اشرق شوارق صفاته علی الواح المدائن
حضرتش اولسونکه کافه کاشانی ماری فی خلق الرحمن من تفاوت
فارجع البصر هل ترى من فطور ثم ارجع البصر کرین یتقلب البک البصر
خاسا و هو حسیر فخوا سجد نظام بدیع اوزرینه ابداع و عامه مصنوعات
اسلوب منبع اوزره اخراج ایدوب هر بر بنک کال ثانوی سنی مقتضای
حکمت ربوبیت بله اوزر لینه اجرا و ترتیب ایلدی و نسخه آدمی خامه
قدر نیله لوح وجوده تحریر و صورت انسانی احسن تقویمیه
تصور ایدوب جواهر عقل و ادراک الهه مزین و اسکان اما کن مکونات الهه
معین و مسالک معاشی تعلیم و مناهج معادی تفهیم ایدوب جمله عبادی

والله

والله یدعو الی دار السلام کلام منزل بیه داز سلامته دعوت و مظهر ازلیه
اولناری دین اسلام اولان صراط مستقیمه هدایت الهه ممتاز ایلدی و جواهر
صلوات و موصلات و زواهر تحیات متوالیات و لالی تسلیات متالبات
اول اشرف موجودات و اکل مخلوقات شمس فلک سعادت و سیادت و فلک
عالم نبوت و رسالت افضل افاضل انبیاء و مرسلین و مقتید ای اولین
و آخرین حبیب رب العالمین حضرت ابی القاسم اول و آخر حاشر
توصیف انک لعلی خلق عظیم الهه موصوف و تعریف و ما ارسلناک
الارحمة للعالمین الهه معروف و نتیجه ان الله اصطفی اعنی
حضرت محمد مصطفی علیه من اکل الصلوات ماهو الا کنی و ازکی
التحیات ماهو الا جلی و الاصفی و من اطیب التسلیات ماهو الا ولی
والا و فی حضرت نرینک روضه رضیه لینه ایشار و نشار اولسونکه
بدر منیر به زمین زمان منور و شمس شرع مطهر به کون مکان مستقر
و مطهر ایدوب امتنی مهلکه شفا جرف هار فانه اربه فی نار جهنم دن انقاز
و اخراج ایلدوب و الرسول یدعوکم فی اخر یکم و انک لتهدی الی صراط
مستقیم مصداق فیه سیره حسنه به و طریقته مستقیمه به ارشاد
روضه رضوان و جوار رحمن اولان درجات کلستان جنان جنات
عدن تجری من تحتها الانهار خصوصاً رضای اکبر و لقای کبریا به نبل
و وصول الهه امتنی سلطان ایلدی رضا و رحمت و غفران حضرت
اولاد و آل و اصحاب اما جدرینه اولسونکه هر بری طریق حقه نجوم
الاهتداء و سبیل توفیقده امام مقتدا و دین اسلامک اعوان و انصاری
اولوب سیف و سنان الهه اعدای قهر ایدوب شریعت محمدیه بی جمله
آفاقه اشاعه و معارف بقیه بی ارباب کماله افاضه ایتدیلر اما بعد بو عبد
فقیر حقیر استانبولی المولد احدین محمد امین حشرهما الله تعالی یوم
التقاد مع الامتین دیر که عقائد اهل سنت و جماعتده ضرورات دینیه
و اکاملتی اولان مسائل جمله مکلفله مؤمنین مؤمنات مسلمین مسلماته

معلوم اولسونکه عهد مشایق
حقده اولان نصوص قریبیه
وایات فرقانیه که مثلاً حق تعالی تک
الست ربکم نظم شریفی
و حضرت خاتم صلعم ان الله خلق

بملری واعتقاد ایلری فرض عین وعین فرض اولوب و آمنت بالله مضمون
حدیث شریفی اجمالاً عقائدی جامع اولدیغندن اخوان دینه خدمت
و طلب مغفرت و رحمت ایچون نوعاً تفصیل ایلدم تا که اخوان دین و خلان
مخلصین مطالعه ایندکده مستفید اوله لر بحمدہ تعالی و حسن توفیقہ
مشتمل اولدیغی مسائل نفیسه قره عین العقلاء و نتیجہ افکار الفضلاء اولمق
حسبیلہ عین رضا و چشم انصافله نظر ایدن اخوانه آسمان علوم
دینیه دن و سپهر معارف یقینہ دن هر بر مسئله سی کوکب در یلر کی
ضیا و یروب ظلمات مشکلات قلبیه بی تنویر ایدر بر مقدمه والی
مقامی حاوی اولوب مقام اول ایمان بالله تعالی مقام ثانی ایمان بالملائکة
مقام ثالث ایمان بالکتاب مقام رابع ایمان بالرسول مقام خامس ایمان بالیوم
الآخر مقام سادس ایمان بالقضاء والقدر بیانده در فرائد الفوائد
فی بیان العقائد تسمیه ایلدم حق سبحانه و تعالیدن نیاز و نضره ایدر مکہ
بونک ایلہ اخوان دینه نفع اخروی و سعادت ابدیه و یروب و آنلرک انتفاع علری
مقدار نجه بو عبد فقیرہ نفع اخرویه احسان ایلیه واجعل لی لسان
صدق فی الاخرین واجعلنی من ورثة جنت النعیم امین یا ارحم الراحمین
مقدمه معلوم اوله که الله تبارک و تعالی حضرت آدم علیه السلامک ظہرندن
جبع ذریاتی قبیله قبیله صنف صنف دنیاده کی ترتیب اوزره باباری
اصلا بندن و آنلری ترائیدن اخراج ایلوب انلری عقلاء و فاعل مختار
قیلدی بعده الست بریکم یعنی بن سز لک ربکزد کلیم دیو خطاب
ایندکده جله سی بی یعنی سن برن رمز سن دیدیلر بو تصدیق و اقرار آنلره
ایمان فطری اولدی و حضرت آدم علیه السلام جله سنی کورردی الله تعالی
آنلره ایمانله امر ایلدی کفر و شرکدن نهی ایلدی عالم دنیاده ایمان
کسب ایلوب مؤمن اولنلر عهده موافقت ایلوب ایمان فطری بی تبدیل و تغیر
اوزینه دائم و ثابت اولور لک کفر کسب ایلوب ایمان فطری بی تبدیل و تغیر
ایلوب عهده مخالف ایدر لک نعوذ بالله من ذلک حضرت عمر بن الخطاب

آدم غ مع ظهوره فاستخرج منه
ذریته الی آخره حدیث شریفی
کیلرده اقوال متکثره و مذاہب
متوافقه و آرای متافره و تأویلات
متواتره اولوب مدارک عقلدن
اولدیغی اجلدن اقدام افهام
عقلاء مترازل و آرای غول
فضلاً مضطرب اولشدر از جمله
اصحاب نظر و ارباب عقول
عندتہ مذهب بودر که حق تعالی
اولاً اصلا بدن نطفه بی اخراج
ایلوب ارحامه اداخل ایلدی
بعده علقه ایلدی بعد مضغه
ایندی بعدہ هر اعضا نام
اولدقدہ روح نفخ ایلدی بعدہ
ثم السیل یسره مضغو ثقله عالم
دنیاه اخراج تبارک الذی خلق
من الماء بشراً فجعله نسباً وظہراً

رضی الله عنه الست بریکم آیت کریمه سندن سؤال اولند قدہ
جواب و یروب یوردیکه رسول اکرم صلی الله علیه و سلمدن ایستندم الله تعالی
آدم علیه السلامک ظہرندن ذریاتی استخراج ایلدی دیو یوردیلر دیدی
واجله تابعیدن سعید بن جبر رضی الله تعالی عنہمادن نقل ایلدی
واذا خذربک من بنی آدم من ظهورهم ذریتهم واشہدہم علی انفسہم الست
بریکم قالوا بلی قول شریفندہ آدمک ذریتنی علی الترتیب المذكور ظہرندن
اخراج ایلوب جله سی الله تعالینک ربو یبتنی و وحد انبتنی تصدیق
و اقرار ایلدی لر و حضرت ابو حنیفه رضی الله عنه مذهبنده بودر تکمیل فقه
اکبرده ذکر ایلدی دخی الله تعالی انبیا علیہم السلامدن عہد اخذ ایلدی که
عالم دنیاده تبلغ دین و تعلیم شرایع ایدر لک امتلینہ اصلاً کتم ایتیمہ لر
وانلر اوله ایتدیلر و امثلر پیغمبر رینه ایمان کتورب امرینه مخالفت
ایتیمہ لر علماء تفسیر یور مثلاً که الله تعالینک عہدی اوج قسمدر بری
جبع بنی آدمدن اخذ ایلدی الله تعالینک وحد انبتنی و ربو یبتنی دار دنیاده
تصدیق و اقرار ایدر لر بری دخی انبیا و عظام علیہم السلامدن اخذ ایلدی
عالم دنیاده امتلر بنی دینه دعوت ایلوب شرایع تعلیم ایدر لر و بری دخی علمای
گرامدن اخذ ایلدی خلفه دین و شریعت تعلیم ایلوب حق بیان
ایدر لر و سائر خلق علماء کرامک قولیلہ عمل ایدر بو عہد تفسیر بیضاویدہ
و تفسیر ابو السعودده و سائر زارنده مذکوردر فصل معلوم
اولسونکه خلاق علم و فتاح حکیم عز و جل بنی آدمی دنیاده قرناً
بعد قرن خلق ایلوب هر مکلف جهت علمیه و جهت عملیه لر بنی تکمیل
ایلوب جوار الله تعالی اولان جنات غالبانسه دخوله قابلیت کسب
ایتملری ایچون هر طائفه پیغمبر ارسال ایلدی کینه کتاب ازال ایلدی
و کینه ایتدی زمان آخر اولجه حضرت رسول کائنات و مفخر موجودات
علیه افضل التحیات و اکمل التسلیات حضرت علی بنی ارسال ایلوب
اکما قرآن کریم ازال ایلدی وقت سعادت لرنده اصحاب رضوان الله علیہم

نحوای شریفه
سوی قلوب عقلاً
آفاقیه تک شواہد
مشاهده و دلائل
الوہیہ سنی معانی
و تفرید الوہیت
جمله سنک شانلرندن
کویا لسان مخاطب
بریکم خطابیله
بلی دیش کی اولدی
دخی بو قولی اختیار
اعتزال عندتہ مختار
کریمه لر بو معنایه
واجبدر دیوب تمثیلات
عدایتدیلر لکن علماء
و جماعتک اکثری و ائمه
واہل تفسیرک قد ماسی
حضرت سلطان المفسرین

اول اسلام اولوب اهل ايمان قليل اولد يفي چون جهاد و غزاه الله مشغول اولدي لر و رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلمك شرف صحبيله مشرف اولد قلر ي چون عفا ندرى صافى و عملارى خالص اولوب اختلافات و منازعات اولديغى اجلدن تدوين علوم و تصنيف كتابدن مستغنى اولدي لر حضرت رسول اعظم صلى الله تعالى عليه وسلم دارد نبادن دار آخرته تشرىف ايند كد نصكره مجتهدلر قتنده و اهل ايمان ار اسنده فتنه واقع اولوب كونا كون اختلافات و منازعات ظهور ايتدى بدعت و اهو جانينه ميل حادث اولدى مهمات مسائلده علمايه مزاجعت چوق اولد يفي چون اول وقتك علماسى اجتهاد ايله مشغول و تمهيد قواعد شريعت محمديه و تأسيس اصول و ترتيب الابواب و تأليف كتاب و تصنيف فصول ايتديلر هر مسئله يي دليليله و هر سوالى جوابيله ذكر ايتديلر اوضاع مسائل و اصطلاحات تعيين ايتلوب مذاهب و اختلافاتى بيان ايتديلر بواصتك علماسى بنى اسرائيل بغير لرى كى اولديغى ظاهر و باهر اولدى علمايه متعلق اولان علم شريفه علم الفقه و اعتقاديانه متعلق اولان علم شريفه علم الكلام و علم التوحيد و الصفات تسميه ايتديلر ائمه حديثدن امام ترمذى رحمه الله تعالى حضرت نلر نك تخرىج ايتديكى حديث شريف كه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم يوردى ستفرق امتى ثلثا و سبعين فرقه بنم امتم قريئاً البته بنم اوج فرقه اولور علمائى حديث امتى امة اجابته جل ايتديلر و اختلا فى عقائده اختلافه جميل ايتديلر كلها فى النار الا واحدة اول فرقه لكلى سى محبمه كرسه كر كيدر لار فرقه ناجيه اولسه كر كدر قيل سوال اولدى من هم يار رسول الله اول نجاه بولان فرقه كيملر در اى الله تعالى نك رسولى قال جوابنده يوردى الذين هم على ما انا عليه واصحابى اول فرقه اول طائفه در كه آنلر اول اعتقاد اوزرينه در كه بن و بنم اصحاب اول اعتقاد اوزرينه در بوفرده عقائده اصحابه موافق اولد يفي چون اهل السنة و الجماعة تسميه اولدى بحسب الاعتقاد عذابه

الله ان عباس رضى الله عنهما
رواية صحيحه ايله مروى و تفسير
سير صاحبي دخی اختيار ايتدي
بعض تصنيفاتنده بيان ايتدي
حضرت تاج الانبياء ابو حنيفه
رضى الله عنه حضرت نلر نك مذهبي
بودر كه فى نفس الامر حق سبحانه
و تعالى آدم عليه السلامى خلق
ايتد كدن صكره قدريله آدمك
ظهور ندن جميع ذرياتى اخراج ايتدى
و آنلر عقل و ادراك و ربوب خطاب
ايتدى ايمانيله امر ايتدى و كفرن
نهي ايتدى لكن علمائى حرك
امريله تفصيل ايتديلر كه الله تعالى
اولادنى اخراج ايتدى و آنلر
اولادنى آنلر دن اخراج ايتدى
بابارى اصلا بندين و اهو تارى

مستحق اولد يفي چون فرقه ناجيه تسميه اولدى اما اهل سنتك عاصيلرى معذب اولديغى عملده قصور و معصيت ايتد كرى اجلدن در اعتقاد حسييله دكلدر اما سائر فرقهلر كه معتزله روافض خوارج شيعه اماميه اسماعيليه وغير يلر كى بونلرك اعتقاد لرى باطل اولق حسييله معذب اولور لر معصيت ارتكابندن ايجون معذب اولديغندن ماعد ابو محلى ابو جده تأمل اولمليدر بو حديث شريفك خواستجه افضل تابعيندن شيخ حسن بصرى رحمه الله عليه حضرت نلر نك درسنه حاضر اولنلر دن و اصل ابن عطائام كسه بركون درسدن عزلت ايتلوب بزمذهب احداثنه شروع ايتدى مرتكب كيره مؤمن دكل كافر ديوب ايمانله كفر ار اسنده واسطه اثبات ايتردى حسن بصرى مرحوم قد اعزل و اصل بن عطا بزدن اعتزال ايتدى ديوب يورد قد اسملرى معتزله اولدى بر كروه سفها كندويه اتباع ايتلوب اصحاب عقائده مخالف ايتردى الله تعالى نك صفات حقيقيه سنى انكار ايتد كرى چون كندولر يته اهل توحيد تسميه ايتديلر مطيع اوللره ثواب و ريمك و مرتكب كيره اولوب توبه سمر آخرته كيدنلره ابدى عذاب ايلك الله تعالى نك اوزرينه واجب در ديد كرى چون كندولر اهل عدل تسميه ايتديلر بفساد معتزله سى دينده و دينده قوللره انفع اولانى و ريمك الله تعالى نك اوزرينه واجب در ديدلر بصره معتزله سى الحق دينده انفع اولانى و ريمك واجب در ديدلر حاشا الله تعالى عن ذلك قبرده ميت حيات بولوب منكر و تكير كله سنى انكار ايتديلر و آخرته كى حسابى و سوالى و شفاعتى و صراطى و ميراثى انكار ايتديلر و شمدى كى حالده جنت و جهنم موجود اولديغى انكار ايتد بوب محشورده خلق اولور ديرلر و شرور و معاصى مقدرا اولور و الله تعالى نك خلق ايتد و كنى انكار ايتد بوب شرورى و معصيتلرى نفس قماره خلق ايتد ايتد بوب اجلدن قدريه تسميه اولنديلر و جسته كى رؤيه الله تعالى نى انكار ايتديلر و كرامت اويايى انكار ايتديلر بونلرك مذهب باطللرى بين الناس مشهور اولدى بونلرك رئيسلر دن ابو على الجبائينك شيخى

ترانيدن يوم القيمة و انجده
انسان اوله جق ايسه جله سى
دنياده كى ترتيب اوزره طبقه طبقه
روحو و جسد ليله پيله ذره كى
صغير خلق اولوب كسى سياه
آدمك صول جانينه مشتملر اولديلر
آدمك صانع جانينه مشتملر اولديلر
ايمانندن و كفرن خالى ايتديلر بعده
حق تعالى آنلره خطاب ايتلوب
الست بر بكم و ايتدى و آنلر جله سى
بلى ديدى ايمانله امر ايتدى اول وقتده
و شر كدن نهى ايتدى اول وقتده
و خدا نيتنى و ديننى تصديق
ايتد كرى ايمان فطرى اولدى
نتكهم حق جل و تعالى بيور و واقم
وجهك الذين خيفوا فطرة الله التى
فطر الناس عليها لا تبديل لخلق الله
ذلك الدين القيم ولكن اكثر الناس

ابو الحسن الاشعري حضرت تری مجلسه الزام ایچون حاضر اولدی مباحثه
 اثناسنده سؤال بیورب اوج قرنده اش بری مطیع و بری عاصی و بری صغیر ایکن
 آخرته کئسه رسنک مذهبه کده نیجه حکم اولنوریدی ابو علی الجبائی جواب
 بیورب مطیع ثواب و عاصیه عقاب ایتمک الله تعالی به واجد و صغیره
 ثواب و عقاب اولمازیدی شیخ حضرت تری بنه سؤال ایلیوب اگر صغیر
 سؤال ایلیوب یارب بکا عمر و بیورب مطیع قرنده اشم کی اطاعت ایلدم
 ثوابه نائل اولوردم دیسه نه کونه جواب ویریدی ابو علی الجبائی جواب
 بیورب الله تعالی جوابنده بیورر اگر سن کبر اولسک عاصی اولوردرک
 سکا کوره صغیر اولمک انفع و اصلح دیریدی و بنه شیخ حضرت تری
 سؤال ایلیوب اگر عاصی سؤال ایلیوب یارب چونکه عاصی اولقدن
 صغیر ایکن اولمک انفع و اصلح ایدی یا نیچون نی صغیر قرنده اشم کی صغیر
 ایکن روحی قبض ایلمک دیسه نه کونه جواب ویریدی کده ابو علی الجبائی
 مبهوت اولدی شیخ حضرت تری امام شافعی رجه الله حضرت تری سنک
 طفوز نیچی یا خود اونجی مرتبه ده تلمیذی ایدی و ابو حنیفه رضی الله
 تعالی عنه حضرت تری سنک دور نیچی یا خود بشیچی مرتبه ده تلمیذی ایدی
 شیخ ابو منصور مازیدی دیمک ایله مشهور بوابکی شیخان جلیلان
 اهل سنت و جماعت اعتقادنده غایبده سعی و اجتهاد ایلیوب عقائد
 حق اظهار ایتدیلر و مذهب باطله بی براهین قاطعه ایله ابطال ایتدیلر
 حنیفه نیک اکثری شافعیه و مالکیه و حنبلیه نیک اکثر عقائدده شیخ
 ابو الحسن الاشعری به اقتدا ایتدیلر پس امدی اعتقادده مذهب اهل سنت
 ایکی اولدی بونلره مخالف مذهب لر قدر واریسه جمله سی باطلدر و عملده اولان
 مذهب لر که امام اعظم و امام مالک و امام شافعی و امام احمد بن حنبل
 رحمهم الله تعالی بونلر اتفاق ایتدکلری حکم لر حقدر اختلاف ایتدکلری
 حکم لر خطایه و صوابه احتمالی وارد هر کس تابع اولدیغی امامک قولی
 صواب اعتقاد ایتمک لازمدر که تقلیدی صحیح اوله خطا اعتقاد ایدرسه

تقلیدی

لایعقلون و حضرت رسول الفضلین
 علیه الصلوة والسلام بیورر کل
 سواد دیولد علی فطرة الاسلام
 الحدیث مذهب صحیح بودر بالاده
 ذکر اولسان اقوالک صاحب لری
 نور بصیرت ایله صدر لری منشخ
 اولیوب حوصله لری ضیق اولدیغی
 ایچون تاویله تصدی ایتدیلر
 و بالفعل وقوعی محال عید ایتدیلر
 و عقول قاصر لری نه بیعت ایلیوب
 آیات و احادیث ظاهر ندن صرف
 ایتدیلر و کار اصحابه غی غیافت
 ایتدیلر نمودن الله تعالی من ذلك
 و بعض عقلا دخی بو بایده اذیل
 فلا سفیهه تثبت ایدوب ظاهر
 شیعی شریعتی زکات ایتدیلر عقل رعیین
 وادر الکاتبین ادعا ایتدیلر بایده
 عقلا لایحکمی باطل و مضحک

تقلیدی جائز دکلدر زبراجله مجتهد لکاه ثواب و کاه خطا ایدر خطا
 ایتدوکی وقتده بنه ما جوردر و خطاسی کندویه معلوم اولد بجه
 معفودر و تابع اولان دخی ما جوردر دخی بوا ماملرک شاکر لری اکثر مسئله ده
 موافقت ایتدکلر یچون بشقه مذهب عدا اولدی بوجهله مذهب لر هدایت
 اوزره در فصل معلوم اولسونکه ایمانک و جوبنک شرطی و سببی
 مازیدی نه عندنده انجق عقل میردر بلوغک مدخلی بوقدر و اشاعره
 عندنده عقل ایله بلوغک محم و عیدر ابو حنیفه رضی الله عنه حضرت تری ندن
 روایت اولنور عاقل صبی اوزر بنه معرفه الله تعالی فرضدر دیو بیور مش
 و علماء حنیفه و اکثر مشایخ عراق عندنده بویله در زبر با بالغ اوزر بنه ایمان
 واجب اولدیغی عقل اعتباریله در عقل موجود اولقدن صکره ایمان
 واجب اولور بالغ اولسون اولسون دیمش لر تکم فقه اکبر شرحنده
 علی الفاری ذکر ایلدی اما بین الناس ایمانک شرطی بش مشهور اولدیغی
 رانک قبحیله شرطدن غلطدر علامت معناسنه جمعی اشراط کلور
 اشراط الساعه کی رانک سکونیه شرطک جمعی شروط کلور شروط
 الصلوة کی عقل میر صاحب اولان اوزر بنه اولامعرفه الله تحصیل ایچون
 شرعا نظر واجب اولور نظر صحیح ایله معرفت حاصل اولور اسمعیه
 طائفه سنک نظر صحیح معرفت افاده ایتمیوب امام معصوم ارشادینه
 محتاجدر دیدکلری باطلدر معرفتدن مراد الله تعالی حضرت تری سنک
 وجودنی و صفات سلیبه و ثبوتیه سنی یلیوب تصدیق ایلمکدر اما کنبیله
 بیلمکده اختلاف واردر جمهور متکلمین کنبی معلوم اولق ممکندر دیدیلر
 وقوعنده اختلاف ایتدیلر بعض محققین دنیاده واقع اولماز اما آخرته
 اولور دیدیلر و بعض محققین اصلا واقع اولماز دیدیلر بوقدر عندنده بودر که
 بالکر عقل مجرد ایله معلوم اولق محالدر یا عجبا عبد مخلوق کند و نفسنی
 کنبیله ادراک ایتمکده عاجز و قاصر و بر مخلوقک کنبی بیلمک محال اولدیغی
 وقتده خلاق عالم و معبود ابدی و ازلی صفات کبریالیه از لا موصوف اولان

اولوب منشا بانه دخی حل ایتمیوب
 نیجه تاویل صورتیله انکار ایدر
 و بوجهله بوقدر آیات قرآنیه و نبویه
 تمثیله حل طریقیه ظاهر ندن
 صرف ایدر حال بو که خلیفه و شیخ
 مان آسمان اسلامده بدر مشور اعنی
 حضرت عمر رضی الله عنه دن
 حضرت ربکم آیت کریمه سی سؤال
 الست ربکم بن حضرت رسول
 اولند قدده بن حضرت بیور دیکر که
 اگر مدن استماع ایتدم بیور دیکر که
 الله تعالی آدمی خلق ایلدی
 ظهر ندن ذرینی اخراج ایلدی
 الی آخره بویله بیور دیکریدی و بنه
 سعد بن جبیر روایت ایدر
 ابن عباس دن رضی الله عنه اول
 دخی حضرت سید کائنات علیه
 افضل الصلوة و اکمل التحیات دنکه
 آیت کریمه بی اولیه تفسیر ایلدیلر

رب العالمين حقيقه ازليه سني بملك نوجهله ممكن اولور حال بوكه
 افضل الانبياء وقاب قوسين اودني مقامك صاحبي عليه افضل الصلوة
 والتسليم سبحانك ما عرفناك حق معرفتك بيور مشلر آنك ايچون امام
 حجة الاسلام وامام الحرمين وطائفة صوفيه دن برنفر كسه لرحالدر ديمشدر
 ابو بكر الصديق رضي الله عنه سبحان من لم يجعل خلقه سبيلا الى معرفته
 الا بالعجز بيور مشلر يعني مزهدر اول الله تعالى كه قوللر ايچون كندو
 معرفته طريق قيلدي الا اتجق معرفندن عجز ايله طريق قيلدي يعني
 هر كس حقيقتي بيلكدن عاجز وقاصرو متحيزدر وينه بيور مشلر در كه
 العجز عن درك الادراك ادراك يعني بيلكدن عاجز اولمق بيلكدر زبر عاجز
 اولوب عقليله برشي ادراك ايتسه اول كسه الله تعالى بي بيلنه مشدر
 بيلديكي يشقه شيدرانك ايچون حضرت علي رضي الله عنه بيور مشلر
 العجز عن درك الادراك ادراك والبحث عن سر ذات الله اشراك يعني
 بيلكدن عاجز اولمق بيلكدر والله تعالى بيلك ذاتندن سترندن بحث ايدوب
 تقبش ايلك شرك ايلكدر آنك ايچون رسول اكرم صلى الله عليه وسلم
 بيور مشلر كه تفكروا في آلاء الله ولا تفكروا في ذاته فانكم لن تقدروا يعني
 سر الله تعالى بيلك نعملرنده تفكرايدك ذاتنده ايتك زبرا تحقيق واليتة
 قادرا ولا سزا والحاصل كل ما خطر ببالك فالله غير ذلك هر نه كه خاطر بلكه
 خطور ايتسه الله تعالى ذاتي وكنهي آنك غيريدر لكن شرايع حقه ايله
 تهذيب نفس ايدوب كدورات بشريه دن وعوايق جسمانيه دن مجرد اولان
 كاملره على طريق القبط معلوم اولمق ممكندر لكن فطر و تفكر طر بقبله
 دكل ديمش جلال دواني لكن بالاده ذكر اولسان بوقوله دخی منافيدر
 نامل ايله ظاهر اولور ابو حنيفة رضي الله عنه فقه اكبره بيورر تعرف الله
 حق معرفته كما وصف نفسه في آياته بجميع صفاته يعني الله تعالى
 قرآن كر يمنده كندی ذاتي جميع صفاتيله وصف ايتديكي وجهه اوزره
 الله تعالى بي ييلورز ولس بقدر احدا ن يعبد الله حق عبادته وبر كسه

الله تعالى ظهر آدم دن ميشاق
 اخذ ايلوب ذريتي اخرج ايلدي
 الى آخرة وسائر اخلاص شريفه
 بوبلده جوقدر وي برني ناسد
 ايلوب تاويل بيلنرك تاويللري
 افضل ايدر و كاشف صحيفه
 صاحبزندن دخی مذهب ابي حنيفة
 منقولدر و كشتلري موافق اولمشدر
 لكن الله تعالى وكسدي متخير ايتك
 مراد ايتكده تاك عفتي وجد صوابه
 ارشاد اعز صدره در رحمت موافقه
 ابو حنيفة روح رفيعه و اسونكه
 ان هذا القرآن يهدي للتي هي اقوم
 سر تهظهر اولوب مذهبني طريق
 قرآنه موافق ايدوب بار صاحب ايله
 افتد ايلوب هدايت مانده ايله مريد
 اولمشدر مسد هذار حيف اول
 چهاره لره ديك فاسر ادر الله

الله تعالى به لايق عبادته عبادت ايتكه قادر دكلدر ولكنه يعبد به بامر به كما امره
 لكن الله تعالى امر به امر ايتدوكي اجلدن عبادت ايدر دبوذ كر ايلدي
 يعني الله تعالى بيلك الوهينه لايق عبادت ايتكه كسه ده قدرت بوقدر
 امر به بناء عبادت ايدر اما قرآن كر يمنده كندی وارلغني وصفات كماليله
 موصوف اولديغني خبر و يديكي وجهه اوزره بملك الله تعالى بي لايق بيلكدر
 ومعرفتكم كمالی بودر فصل الله تعالى بيلك وارلغني بد بيومدر نظر يمدر
 اختلاف ايتديلر اما حجة الاسلام وامام فخر الدين عندنده بديهي در عاقل
 ترتيب مقدماته محتاج اولوب اول امر دن ييلور جلال دواني واكاتباع
 اوللر عندنده نظر بدر ترتيب مقدماته توقف ايدر قوه قدسيه
 ونفوس زكيه صاحبي اوللره اجلي بديهيان دن اولوب اول امر دن ييلور
 حضرت ابراهيم عليه السلام سلسله ممكنات و ترتيب مقدمات ايلديكي
 فومي ايچوندر نيكتم الله تبارك وتعالى بيورر وتلك حجتنا آيتنا ابراهيم
 علي قومه عقول غيبه صاحبزبنه كوره ترتيب مقدماته توقف ايتديكي
 ظاهر در اكر جاهل صبت اسلامي استماع ايدوب ترتيب مقدمه ايله جك قدر
 معمر اولسه سعي ايلوب انفس وآفاقه نظر ايله الله تعالى بيلك وارلغني
 بيلمسه يا خود ترتيب مقدمه ده خطا ايدوب خلافي انتاج ايتسه كافر در
 معذور دكلدر ابو حنيفة عندنده كرك معاند اولسون و كرك مقصر اولسون
 زير الله تعالى بيلك ان في خلق السموات والارض واختلاف الليل والنهار
 لآيات لاولي الالباب بيور دايغي معذور اولمق حقتنده ظاهر در معنای
 شريفني تحقيق يدي قات كوكلري ويدي قات برلري هيچ يوق ايتكن
 وار ايتكده و كچه ايله كوندوز بری بری عقينده كلوب كاه قصير و كاه طويل
 اوله رق اختلاف ايتك لنده عاقللر ايچون علامات عظيمه لواردر و دايللر
 واردر كه هر بری الله تعالى بيلك وارلغنه وكال صفاتلرينه دلالة قطعيه
 وعقليله دلالت ايدرلر و بوايت كريمه نك امثالي چوقدر و بر حديث
 شريفده وارد اولمشدر بوايتي تلاوت ايدوب مخلوقانده تفكر ايتلن كسه

فاننه موافق ايدوب بومثال و ادراك
 عقلدن مزه اولان طور شعاع ايله
 كسي اوديه جبرده و بوايتي ضلالت
 دوشمش وكسي تاويلات مزيفه
 ايدوب نيه و هده تائه و واله اولاش
 وكسي تشبیه جل ايله طريق حاقنده
 تجديدي ضلالت ايتيش وكسي فلاسفه
 بي دين ذيلنه تشبث ايدوب تدريجه
 طريق اسلامدن خروجه قرييب
 اولاش عصمت الله تعالى والسلمين
 عن هذه الغباوة والغواية وثبتا
 على مذهب اهل السنه و مشرب
 جماعة الصحابة و بوعهدی
 اخذ ايلنه نك حكيم بودر ككه
 حق تعالى بوم قيامنده خلق بوعهد
 بخيله الزام ايله جكدر العياذ بالله
 تعالى عهدی نقض ايتلره ايمان
 فطر يكری نيچون نقض ايتديكن

عليهم اجمعين ويوم قيامته وارحمه علماء وامراء قلوب التده اسلامه
كلارك اسلامي قبول ايدوب اول حالده دليل طلب ايتيوب اوزرل ينه
اهل ايمان احكامني اجرا واهل اسلام معامله سي ايندكلى مقلدك
ايمانك صحتنه ومقبولينه دليل باهر در شرح مقاصده علامه رباني
ومحقق صمداني حضرت سعد الدين التفقازاني عليه رجه الهادي
برقولنده اول كسه ل كه مملكت اسلاميه ده ساكن اولورل وشعائر اسلامي
مشاهده ايدرل ومحاسن ايماني عمل ايدرل اوقات خسه ده اذان محمدي
واقامت احدى بي استماع ايدوب نماز ادا ايدرل مقلد دكلردر هر بريسي
استدلاله قادر لدر لكن تعبير ايدو مزل هر بريتك ذهنده بر دليل واردر
ولو اجاليجه اولسون خصوصاً عجائب مخلوقات وغرائب مصنوعاتده
تفكر ايدوب ربنا ما خلقت هذا باطلا سبحانه فقنا عذاب النار
ديرل ديويوردى وعلى القارى عليه رجه الباري بوكا موافقت ايندى
اما اول مقلدكه حق ايسه ايمان ايندم دكل ايسه انا نم ديه انك كافر
اولديقتده هيچ شك يوقدر زيرا انك ايماني واعتقادي يوقدر زيرا ايمان
تصديقك اسيدر وتصديقده شك اولماز تقدر دليله قادر اولمازسه
دخى تصديقنده شك ايتمك لازمدر اگر ضرورات دينيه دن اولان
بر مسئله ده شك ايدرسه يا خود توقف ايدوب فى الحال بر عالمه سؤال
ايدوب شكى وتوقفنى رفع وازاله ايترسه ابو حنيفه رضى الله عنه
حضرت نرسك فقه اكبر آخرنده بيورديقنه بناء كافر اولور معذور
اولماز اگر فى الحال بر عالم بولسه عند الله حق وصواب اولاني اعتقاد
ايندم ديوب بر عالم بولغده سعى ايليه هيچ تأخير ايتيه والله اعلم فصل
معلوم اولسونكه حقيقت وماهيت اوج قسمدر برى واجب الوجود
بالذاتدر يعنى وارلغى ذاتك مقتضاسى اولوب انتفاكى محالدر ورالفنك
قول واخرى يوقدر كه انبى الله تعالى در اندن غيرى ذات واجب الوجود
بالذات يوقدر برى دخى ممتنع الوجود بالذاتدر يعنى وارلغى محالدر

باید به مشرف اولدقده قوتدر كه
مكمله اولوب بوجهه ادراك ايدر
ديدار لكن كبراء احباب طرفت
وعظيمة ارباب حقيقتدن اولان حجة
الاسلام شيخ امام غزالي رحمه
الرحمين عليه رجه المعبود سائر اكابر
مشتغوفينه عندنده متفق ومنقولدر
زير حضرت ذات جليله جل اسمه
امرار اللاهوت وحقايق صفات
الذات لا يخفى در وصفات الذات
استاز جبروت وصفات افعال ايله
مختمدر در اس امدى حضرت ذات
مجيد در اس امدى حضرت ذات
جلاله عز وجل شهادت ايتيدر هوز
كفا الصفات ادراك مقتضاه نظر
نفس الامر جسم انصافه نظر
اولسه وخواصك كسنى ادراك ايلك

دائما يوقدر والله تعالى انك قدرنى اكا تعلق ايلك محالدر حق تعالى انك
شريكى كى وايكى ضدك برآنده بر محله جمع اولسى كى وسائر محالدر كى
وبرى دخى ممكن الوجوددر وارلغى وبوق اولغى قابلدر الله تعالى بوممكنك
ديلدكلى وار ايدرو ديلدكلى بوق ايدر وجيع ممكنات صكره دن خلق
اولمشدرك ايجون بر حاندين بر حاله متبدل ومنغير اولورل بوممكنات
دخى اوج قسمدر برى مخلوق وموجود اولمشدركوكلر ورلر وسائر مخلوقلر كى
وبرى دخى شمدیدن كبرو وجوده كسه كركدر صكره خلق اوله جفلكر كى
وبرى دخى الله تعالى مرادو خلق ايتديكى ايجون هيچ وجوده كلمشدر
وشمدیدن كبروينه كلر الله تعالى انك قدرنى اكا تعلق ايلك ممكندر محال
دكلدر لكن مراد ايتمز منلا بر دريا كه صوبى مسك وعبر اوله وايچنده لعل
وجواهر روز بر جد وياقوت وانجودن بانقلا اوله واوزرنده آتوندن وكشدن
سفيدل اوله مثلاً نيچه يك بوكوكلر كى كوكلر ونيچه بو برلر كى برلر ونيچه
جتلر كى جتلر ونيچه جهنملر كى جهنملر وجوده كلك وخلق اولمق ممكندر
واكا الله تعالى انك قدرنى تعلق ايلك ممكندر لكن مراد ايتمز وايجاد
ايتمز وبوممكنات معدومات ايجون نفس الامر ده اصلاً ثبوت يوقدر
معترله نك نفس امر ده معدومات ممكنات بابتدر ديدكلى باطلدر وممكناتك
وجوده كل لمرى بونلردر كه بيان اولنور ممكن موجودا كر بالذات متخير ايسه
جوهر دبرلر اگر جوهر ايله قائم ايسه عرض ديرلر ومتخير بالذات دخى هيچ
قسمت قبول ايترسه جوهر فرد دينورا كر منقسم اولوب بالكز طولاً قسمت
قبول ايدرسه خط جوهرى ديرلر واكر طولاً وعرضا وعما قسمت قبول
ايدرسه جسم ديرلر وبوجسم دخى ايكي قسمدر اكر سهولته تشكيلات
مختلفه وصور متنوعه قبول ايدرسه جسم لطيف دبرلر ذى روح اوليان
هوا كى وذى روح اولانده شهوت وتناك اولماز سه ملائكه دبرلر واكر
اولورسه جن ديرلر واكر جسم سهولته اشكال مختلفه وصور متنوعه قبول
ايترسه جسم كنيف ديرلر اكر ذى روح ونامى دكل ايسه جاد دبرلر داغلا

عقل ايجون محالدر همان عقل اكوانه
نظر ايدوب معرفه صفات الذات وآندن
معرفه وجود الذات تحصيل ايلك
مكمل معرفت بودر بوندن يوقر وسى
مقام حيدر تكريم بر حدیث
مشمس بقده اللهم زدنى فيك تحيرا يعنى
يا الله كندو ذاك ملا حظده سنده
بكا حيرت زباده ايلدي يواردا ولدغى
دليل الامتناع در بر روايتده دخى
ان الله تعالى تحقيق الله تبارك وتعالى
اخترى عن البصائر بصيرت لردن
مخترى عن اولدى كمال
مخترى عن الابصار بصيرت مستر
اخترى عن الملاء الاعلى تحقيق
اولدغى كى وان الملاء الاعلى تحقيق
ملائكة قد سبه يطلبنونه هوية
الهيدي بيلك استرلر كى تطلبنونه اتم
سن بيلك استه ديكلر كى وحضرت

وطاشلر و برلر کبی عقول و نفوس فلیکبه بی انکار ایدنلره کوره کوکلر و بلدن
 و شمس و قمر جله سی جسادندروا کر نامی اولوب ساقی واریسه انجبار
 دیرلر اکر ساقی یوق ایسه نباتات دیرلر اکر جسم کشف ذی روح
 ایسه حیوان دیرلر حیوان دخی عاقل و متفکر ایسه انسان دیرلر دکل ایسه
 بهایم و انعام دیرلر کرک در باده اولسون و کرک قره ده اولسون قول
 صحیحده ارواح اجسام لطیفه دندر جوهر ایله قائم اولان عرض اکر جوهر
 آنسز بولمز سه کون دیرلر مکانه حصول معناسنه اکر عدم اصلی
 عقینده ایسه کون اول و اکر کون اقل مرتبه بر مکانه ایکی لحظه متقرر
 اولور سه سکون دیرلر و اکر کون بر مکاندن بر مکانه انتقال ایدر سه حرکت
 دیرلر و اکر عرض حواس خمسة ظاهره نک بر سیله معلوم اولوب اکر قوه
 باصره ایله محسوس اولور سه الوان دیرلر بعضینک عندنده اونک اصلی
 ایکدر بیاض سیاه معترله عندنده اصلی بشدر بیاض سیاه حرة
 صفرة خضرة بعضینک عندنده جله الوان اصلدر و اکر عرض سامعه ایله
 محسوس اولور سه صوت دیرلر حرف صوتک کیفیاتیدروا کر عرض قوه
 ذائقه ایله محسوس اولور سه طعموم دیرلر آجی و طاتلو و غیر یلر کبی
 و اکر عرض قوه شامه ایله محسوس اولور سه روائح دیرلر رائحه طیبه و رائحه
 کریمه کبی و اکر عرض قوه لامسه ایله محسوس اولور سه ملموسات
 دیرلر خفت و قفل و حرارت و برودت و رطوبت و بیوست کبی اکر عرض بدن
 حیوان آنسر اولوب اول عرض زائل اولدقه حیوانیت زائل اولور سه
 حیوة دیرلر و اکر عرض ایله حیوان مقاومت ایدوب عضو مخصوصده
 اولور سه قدرت دیرلر اکر عرض فلیده اولوب اکر بر شئی جذب میل ایدر سه
 ارادت و محبت دیرلر و اکر بر شئی دفعه میل ایسه کراهت دیرلر و اکر
 عرض قلبی بر شئی وجودنی تحصیله توجه ایتمز سه نفرت دیرلر و اکر
 عرض بر شئی اوزرینه دخی و اثبات ایله حکمی طلب ایدر سه نظر و تفکر دیرلر
 و اکر عرض نفس حکم اولوب نظر و فکره توقف ایدر سه حکم نظری

این کتاب مختصری از بعضی از تفصیلات است
 و در هر یک از اینها توضیحاتی درج شده است
 و اینها را می توان به عنوان یک راهنما
 برای مطالعه بیشتر در این زمینه
 به کار برد و اینها را می توان
 به عنوان یک منبع برای تحقیق
 در این زمینه به کار برد
 و اینها را می توان به عنوان
 یک راهنما برای مطالعه بیشتر
 در این زمینه به کار برد
 و اینها را می توان به عنوان
 یک منبع برای تحقیق در این
 زمینه به کار برد

دیرلر ایتمز سه بدیهی دیرلر و اکر سبب موجبدن حاصل اولوب جازم ایسه
 اعتقاد دیرلر و اقرعه مطابق ایسه اعتقاد حق دکل ایسه اعتقاد باطل
 و جهل مرکب دیرلر و اکر حکم جازم اولوب راجح ایسه غالب طرفه ظن
 مغلوب طرفه وهم دیرلر اکر ایکی طرفه مساوی ایسه شک دیرلر حکم سبب
 موجبدن حاصل اولد ایسه تقلید دیرلر و اکر حکم امور باطنیه دن ایسه حکم
 و حدائی دیرلر اچلق و صوسر لاق و الم و غصه و خوف و حزن و فرح
 و سرور کبی بونلر مخلوقات اقسامیدر اجمال ذکر اولندی بصیرت کشاد
 اولسون والسلام فصل معلوم اولسونکه بو کائنات و بو مخلوقات
 الله تعالینک وحدانیت و سائر صفات کامله سنه بخت و دلیل و علامات
 عظیمه اولد بغیر چون عالین تسمیه اولندی و هر بر نوع مخاوف بر عالم دیر بلکه
 کائناتدن هر بر ذره و در یار دن هر بر قطره نفوس را کیه صاحب اولان
 اولوالایسابه بر علامه عظمی و بر آیت کبرادر که اندن خلاق علیم حکیم
 جلوت عظمت و بهر ت ایانه نک کالائی مطالعه ایدوب جناب الله الواحد
 الصمد عز شانه وجل بر هاله به تسبیحات و تقدیسات و تمجیدات
 و تحمیدات ایدرلر آیات القرآن الکریم آیات تدوینیه اولدینی کبی بو کائنات
 دخی آیات تکوینیه در و ایکی قسمه منقسمدر آیات آفاقیه و آیات نفسیه و آیات
 آفاقیه دخی ایکی قسمه منقسمدر علویات و سفلیات جمله سی اوج
 صنف اولوب صنف اول علویاتدر که سموات و ما فیها در پس امدی عاقل
 بو مخلوقات خالقنی عز وجل و سائر صفاتی معرفت تحصیل ایچون افلاک
 نظر اینسه عجایب ملکوت سمواتی مشاهده ایدوب الله القیوم جل و علانک
 وجودنی و وحدانیتنی و کمال قدرتی تصدیق ایدرلر بر او یدی قات کوکلر
 بری بری اوزرینه ترتیب اولوب هر بر یسی بر جرم عظیم و مخلوق کیردیر که
 بالضروره خالق تعالینک کمال قدرت و نهایت قوتیه دلیل ظاهر در
 وجهه اوزرینه کرسی وضع اولمش وانک اوزرینه دخی جله مخلوقات بیوکی
 اولان هر ش عظیم ترتیب اولمش و هر بر یسی بر جرم عظیمدر که خلاق

زاهد اولوب یوق اعتقاد ایلر سه
 فهم و معطل اول معطل و زند بقدر
 و خالق تعالی انکار ایدر یسوز
 بالله تعالی عن ذلك وان اطمان الی
 وجود و اعتراف بالعجز عن ادراک
 موجود واجب الوجود عن
 و اکر موجود واجب الوجود
 ایسه اعتقاد ایلر یسوز
 ادراکدن عجز اعتراف ایدر سه
 موجود اولدومن موحد اولور
 و تشبیه و انشراحدن خلاص اولندیر
 و صوفیه دن شیخ علی المصطفی
 رحمة الله تعالی بیور مشرکه معرفت
 ایکی قسمدن بر یسی عقل و فکر ایله
 حاصل اولور بو کامعرفه الاسماء
 و الصفات دینور و بر یسی دخی
 بر حالتدر که غافلدر دن سرلر
 وارد اولور هنکلم تقر باده سلطان
 بر اعلی و غلبات الکشف واقع اولوب

حکیم جل شانہ هیچ بوقی ایکن خلق ایجاد ایلوب کند و وارایه
 و وحدانیت و کمال صفات و تئذ دلیل قیامت در آسمان دنیای نیجه بلدزل
 به من ایلوب کجدر دیر یوزینه چراغ نورانی تریله ضیا و یروب ایلریله
 مسافر یون یولور علی الخصوص انقیار فیضاد قید نصکر جله
 جهانه خدمتکار تعیین اولسان تیراعظم اولان شمس جانب مشرق قدین
 طلوع ایدوب تدریج ایلر ارتفاع ایلوب جله جهسان ظلمتده ایکن غایتده
 روشن یور نور اولور وقت زوالده غایه ارتفاعی تمام اولوب تدریج ایلر
 انحطاطه شروع ایلوب بر خطه ده غروب ایدر یو کائنات خلق اولوب
 خراب اولجیه دک یوموال اوزره بهر یوم بر کره طلوع و بر کره غروب
 ایدوب نظام واحد اوزره اولور پس آمدنی بوشمن علی الاستقلال برآیه
 کبرادر که حق تعالی نک وجودیه و وحدانیت و سائر کمال صفات تریله
 دلالت عقلیه قطعیله دلالت ایدر و غروب ایدر کد نصکره خلق بالکلیه
 ظلماتده قالمسون ایچون شمس خلیفه نصب اولسان قرمیر طلوع ایلوب
 جهانه نور بله خدمت ایدر ناس معامله زنده تعیین ایتدکری و فتلری و حج
 موسمی معلوم اولسون و سمن و سهور عددی معلوم اولسون ایچون قرگاه
 هلال اولوب قره اولور و کاه بدر اولوب وسط الشهر اولور و کاه سلخ اولوب
 آخر الشهر اولور جهاتک اولدن آخرینه وارنج یوموال اوزره طلوع
 و غروب ایتدیکی الله القدیم القیوم جل شانہ نک وجودیه و وحدانیت
 و صفات کمله سنه دلالت عقلیه قطعیله دلالت ایدر برآیه کبرادر
 و سائر تدبیرات سماویه و علایم علویه تقدیر و ارایسه ملاز عدو برق
 مهتاب کی هر رسی حق تعالی نک قدرت و سائر صفات تریله دلالت
 ایدنجی آیتلر و روحی عاقل زمینه نظر ایتسه احوال عجیه و کیفیات غریبه
 مشاهده ایدر و تدبیرات بدعه و تصرفات و تبدلات و غیرات معاینه ایدوب
 حضرت خالق کل جل شانہ نک کمال علم و نهایت حکمت و نهایت قدرته
 ایمان ایدر پس و فتنده زمین میت کی اولوب زینت حاصل و ساز

در حاشیه و صحیح و سالیک بعضی
 اوزره یور نور اولور وقت زوالده غایه ارتفاعی تمام اولوب تدریج ایلر
 انحطاطه شروع ایلوب بر خطه ده غروب ایدر یو کائنات خلق اولوب
 خراب اولجیه دک یوموال اوزره بهر یوم بر کره طلوع و بر کره غروب
 ایدوب نظام واحد اوزره اولور پس آمدنی بوشمن علی الاستقلال برآیه
 کبرادر که حق تعالی نک وجودیه و وحدانیت و سائر کمال صفات تریله
 دلالت عقلیه قطعیله دلالت ایدر و غروب ایدر کد نصکره خلق بالکلیه
 ظلماتده قالمسون ایچون شمس خلیفه نصب اولسان قرمیر طلوع ایلوب
 جهانه نور بله خدمت ایدر ناس معامله زنده تعیین ایتدکری و فتلری و حج
 موسمی معلوم اولسون و سمن و سهور عددی معلوم اولسون ایچون قرگاه
 هلال اولوب قره اولور و کاه بدر اولوب وسط الشهر اولور و کاه سلخ اولوب
 آخر الشهر اولور جهاتک اولدن آخرینه وارنج یوموال اوزره طلوع
 و غروب ایتدیکی الله القدیم القیوم جل شانہ نک وجودیه و وحدانیت
 و صفات کمله سنه دلالت عقلیه قطعیله دلالت ایدر برآیه کبرادر
 و سائر تدبیرات سماویه و علایم علویه تقدیر و ارایسه ملاز عدو برق
 مهتاب کی هر رسی حق تعالی نک قدرت و سائر صفات تریله دلالت
 ایدنجی آیتلر و روحی عاقل زمینه نظر ایتسه احوال عجیه و کیفیات غریبه
 مشاهده ایدر و تدبیرات بدعه و تصرفات و تبدلات و غیرات معاینه ایدوب
 حضرت خالق کل جل شانہ نک کمال علم و نهایت حکمت و نهایت قدرته
 ایمان ایدر پس و فتنده زمین میت کی اولوب زینت حاصل و ساز

اول بهار اولدقده کو یازمین حیوة بولوب کونا کون چچکلر و نباتلر حاصل
 اولور و اغاجلر کونا کون چچکلر و پیرا فلر ایلر مزین اولوب و نیجه در اومبول
 حاصل اولور انسان و سائر حیوان و نباتلر و میوه لریله تعیش ایدر
 دنیاتک اولدن آخرینه وارنجیه نظام واحد اوزره یوموال و تصرفات
 عجیه حضرت حکیم علیم و قیوم رزاق الالء و بهر ت ایاته نک وجودیه
 و وحدانیت و کمال علم و حکمت عجیه سنه و قدره ماده سنه و اراده کمله سنه
 و رزاق اولدقده دلالت عقلیه قطعیله دلالت ایدر و ملاحظه ایلین لیب
 عاقل جناب القدوس عز شانیه حد و ثناید کرو عبادت ایدر و اگر عاقل
 کد و نفسنه نظر ایدوب عقلا کی ملاحظه ایتسه کند و خلق فتنده امور بدیهه
 و احوال عجیه و کیفیات غریبه مشاهده ایلوب کند و سنک تدبیر ایدنجی
 خالق و ارا اولدقده تصدیق ایلوب اول خالق مدبر تعالی شانہ نک کمال صنع
 و تمام قدرته شهادت ایدر زیرا کند و سنک ماده اصلیه سی بر قطره
 منیدن انا رجته واقع اولوب رحده حاصل اولان قان ایلر و منی ایلر مختلف
 اولوب بر مدت اولسمش قان اولور بر مدت نصکره بر فضه ملائمت اولور
 ککلر و سکرلر و طمرلر معلوم و متعین اولور و سائر اعضا و باش و انده اولور
 ال و ایاق و ذکر و فرج و غیر یارکی مختلفه و غیر مختلفه ایجاد اولوب
 جان و بریلور بعده عالم دنیایه طلوع ایدر کند و طبیعتیه متناسب غذا که
 سد ایلر بر مدت تعیش ایدر عالم طفولیتده بو حال ایلر اولور و برشی ادراک
 ایدر مز بعده عالم ضیاء حاصل اولوب حالی متبدل اولور هما حظوظ
 نفسانیه سنی تحصیل سعی ایدوب هوایی اولور و عبث نسته لایله مشغول
 اولور بر مدت نصکره عالم نبات عارض اولوب حالی متبدل اولور کسب
 معیشت و تحصیل متاع دنیا و اجرای غرض نفسانی و قوه شهوانیه سنه اتباع
 و سائر احوال ایلر مشغول اولور بر مدت نصکره عالم کهولت عارض اولوب
 قوه شهوانیه و قوه غضبیه سنه بر مقدار ضعیف حاصل اولور دنیای اکلوب
 بر مقدار ساکن اولوب بعض امور زنده طوخر یلغدر غبت ایدر بر مدت نصکره

ایتمش ایکن نه سبحانک ما عرفناک
 حق معرفتک یور دقلری امتناع
 حقیقه دلیل کافی و شاهد و ایدر
 یوموال احسن وجه و اکل فیه اوزره
 حفظ ایت زرا ابرار معارف قدرین
 و خفایای علوم مدبر سکا چوق
 مشکل قمع اولور و چوق اوقانده
 نزعات ایلر و ساس طائفه
 ضبط ایدن نجات یور سن بغایه الله
 تعالی معلوم اولسون که حضرت
 ابراهیم علیه السلام وقت حدانده
 و ایام مر اهلک بطله نک عبادت
 پرستلری آلهه باطله نک شدید
 فاسده سندن منع و جبر و بی ایدی
 ایدوب توحید و ایمانه دعوت ایدر
 نیکم حق سبحانه نقل یور و اذقال
 ابراهیم لایله آذر انخذ اصناما الالهه
 انی اربک و قومک فی ضلال مبین

عالم شیخوخت عارض اولوب و خالی منبدل اولور قوتلرینه زیاده ضعف عارض
اولوب مقدمه اقدار اولدیغی امور دن عاجز اولور اشدیکی افعال قبیحه به نادم
ویشیمان اولوب رب العالمین جل جلاله به عذرل عرض ایدوب توبه
واستغفار ایدر بعده عتبه عارض اولور صیبر کی اولور ادراک و شعور قلماز
وسائر احوال کد صاغ اولوق و حسته اولوق و مفهوم اولوق و مسرور و افاق کی
و بعده عالم الموت عارض اولوب عالم دنیان عالم آخره بالاضطرار
انتقال و انحال ایدر و دخی داخل بدنده اولان اشیا که مثلاً لحم و شحم
وعروق و اعصاب و قوه غایبه و قوه نامیده و قوه هاضمه کی هر بری بدن انسانده
تدیر و تصرفه آلت اولمشدر عاقل بصیرت کوزیله کنیدوسنه نظر ایدوب
تفکر ایتسه کندوسنی برایه کیر ایلوب رب العالمین عظمت قدرته و عمت
نعمتک وحدایت و فردایتنی و غایه حکمتی و کمال قدرتی و سائر صفات
ذاتیه ازلیه و نعوت جبروتی اذعان و تصدیق و اقرار ایلوب آمنت بالله تعالی
دیوب اهتل توحید و ارباب تقریدن او اور پس امدی مؤمن به اولان
مسائل علی وجه الایجاز الی مقامه ذکر اولور بتوفیق الله تعالی مقام اول
ایمان بالله تعالی بیاننده اولوب جیدر اولام معلوم اولسونکه ایمان لغته
مخبر خبرنی تصدیق و اذعان و قبول ایتکدر و اول مخبری صادق قیلقدر
مثلاً برکسه سکافا ثمر دیسه سن دخی اول کسه فی تکذیب انجیوب قیامک
زیده نبوتی قلک ایل قبول ایدوب قیام ایل زیده حکم ایتک اول کسه فی
تصدیق و خبرینه ایمان ایتش اولور سن اما محر دیلوب تصدیق و عقلیه
اذعان و قبول ایتسه ایمان دیمزل ثلاثی سی علم یابندن امن یا من امن کور
بعده اکرم باند نقل اولوب همزه ناید سا که و ما قبل مفتوح اولغله
الفه قلب اولوب آمن دینور امین قیادی معاننده در ز راخر خبر و رد کده
خفاصت تکذیب من خوف ایدر و غافلقتندن احتراز ایدر مخاطب
مخبر تصدیق ایتد کده خوف و احتراز ایتد یکی سنه دن امین ایتد یکی
ایچون مؤمن نسیمد اولور و آنهم من خوف و کاه لام ایل متعدی اولور

کفوله

در عجله و لا ذکر فی کتاب الایمان
لکن صدقاً فیما انقل لیس
و لا یغنی عنک عیال و رخلده دخی
ما عده الخلیل الی امها عا کفون
و غیر موضع متعدده ذکر اولور
و حضرت ابراهیم علیه السلام
منی و قوجده حقه دعوت ایتد یکی
مسرکرا کوجید کلاب رکی اینه
انسلام ایتد یکی
حضرت حلیل علیه السلام
و حدایتی تعلیم ایلد که ایتد یکی
حق تعالی اطمینان و صاف ایتد یکی
حق تعالی در تصدیق ایتد یکی
ملکوت السموات و الارض ایتد یکی
من الامین ایتد یکی
اعتقاد ایلد یکی

کفوله تعالی و ما انت بمؤمن لنا و کاه بالیه متعدی اولور کفوله تعالی
انهم فتنه امنو برهم و زنا هم هدی و ایمانک لغت معانندن فارسیجه
کرویدن ایله تعبیر اولور دخی اسلام لغته اسلام و تسلیم معاننده در که
مخالفت انجیوب انقیاد ایتکدر تنکم اسلام زیدر به دینور زیدر تنه انقیاد
ایتدی معاننده غالباً لام ایله صله لنور کفوله تعالی اذ قال له ربه اسم قال
اسلمت رب العالمین اما شریعت مطهره ده ایمان و اسلام بر در هر بر مؤمن
مسلمدر هر بر مسلم مؤمندر و الحاصل بری برندن منفک اولماز معنایی
جمهور علماعنده و شیخ العلماء تقی الدین برکوی علیهم رحمة العزیز
القوی عنده بنی مختار اولان حضرت رسول کائنات علیه و علی اله افضل
النجیات و اکمل التسلیمات حضرت تکریمک الله الاحد عز شانه و جل
برهانه و لا اله غیره جانب اقدسندن تبایغ ایلد یکی احکام الهیهی کاهی
قلب ایله تصدیق و اذعان و قبول ایدوب بلاریب و لا ترد دلستان ایله
اعتراف و اقرار ایتکدر و بعض محققین عنندن و حضرت شیخ منصور
ماتریدی و شیخ اشعریدن دخی نقل اولور که ایمان انجیق تصدیق
و اذعان ایتکدر اما اقرار عالم دنیاده اهل ایمان معامله سی اولغله که تروح و ترویج
ایتمک و قتلدن خلاص اولوق و سلام و برمک و مؤمنلر محله سنده ساکن اولوق
و مؤمن اوزینه شهادتی مقبول اولوق و مؤمن اسملیله ندا اولوق و اولد یکی و قتده
غسل مسنون ایله غسل اولنوب اوزرینه نماز قیلنوق و جنازه سنه تبعیت ایدوب
مؤمنلر قبورینه دفن اولنوق و سائر احکام شرعیه ک اجر اسنک شرطیدر
حقیقه یماندن جز دکلدر مثلاً برکسه تبلیغ اولسان احکامی قلبیه تصدیق
و قبول ایتسه اما لسانیه هیچ اقرار ایتسه و سائر مؤمنلر انک مؤمن اولدیغنی
بیلوب اهل اسلام معامله سی ایتسه لر اول کسه عند الله تعالی مؤمندر
واهل جنتدرو بویکی قبوله نظر اعمال صالحه کرک فرض اولسون و کرک
واجب و کرک سائر نوافل شرعیه اولسون حقیقه ایماندن خارجدر مثلاً
برکسه قلبیه تصدیق و لسانیه اقرار ایتسه اما هیچ فرضدن و با واجبندن

رضایزنی و محبتلرینی اسقاط
ایچون و اشراق ممکنات اولان
کو کبر و شمس و قدر اجرام نورانیه
و مکانلری مرتفع اولغله بیلل انلرده
دخی الوهیت انجیق حقیقه محالدر
و بدیل و تغییر انک حقیقه اولور اول
و هر شئی که متبدل و متغیر اولور
مخلوق و عاجزدر همان صراط
مستقیم و هیچ قویم توحید و ایمان
اولدیغنی آیات ایچون کیمجه ایچنده
برکوب کذره یا خود مشتری اوله
ظاهر اولدی و حضرت ابراهیم
علیه السلام انی کوردوب علی وجه
الفرض و خصمک زعمنه کوره نظر
ایله شور عذر دیدی قال الله تعالی
قل یا جن علیه الایسل رای کوکبا
قال هذارنی کنی خصمک دعوی
باطلنی تقریر حضرت ابرهیم علیه

وجل برهانه حقه محالدر وحدانیت و فردانیت معنای ذاتنده
وصفانده و افعالنده نظیری و شریکی اولمق والوهیت وصفات الهیه
اکا مختصه در آندن غیریده یوقدر و اولمق دخی محالدر لاله الله
و حده لانظیره ولاشریک له خوائ شریفه در بو وحدت ایکی
معنای مشتملدر بری و حده ذاتیه عامه در که ذات جلیله سی اجزادن
مرکب دکلددر کل اولمقندن مزهددر و حقه محالدر و ذات جلیله سی
برشدن جزء دکلددر و ذات شریفی برذانه قیاس او نمقدن
بریدر الله تعالی احددر و احدی الذات بودیمک اولور والله اعلم
و برسی وحدت وصفیه خاصه در که صفات الوهیت و خواص
ربوبیت اکا مخصوصدر اویله صفات برذانه دخی یوقدر و اولمق
دخی محالدر مثلا واجب الوجود بالذات اولمق الله تعالی دن غیریده
یوقدر و انک علی کی علم و انک قدرتی کی قدرت و انک حیاتی کی
حیوة و انک ارادی کی و سمعی و بصری و کلامی و تکوینی کی صفاتدر
برذانه یوقدر و اولمق دخی محالدر زیرا الله تعالی به مخصوصدر دیمک
اولور وجوب الوجود و معبودیت و خالقیت انکا مخصوص و مقصور در
آندن غیر معبود یوقدر آندن غیر خالق یوق دیمک اولور والله تعالی
واحددر و واحد الصفات معنای بودر که توحید تسمیه اولور بونی
اعتقاد ایلین موخد اولور لاله الله وحده لاشریک له و لانظیره کلمه
طبیعه سینک معنای بودر والله اعلم مخالفات الحوادث معنای
مخلوقات اصلا مشابه اولمق الله سبحانه و تعالی ذات جلیله سی برذانه
بکره مز و صفات عظیمه بری بر صفات بکره مز و اوصاف ممکنات و احوال
مخلوقاتدن مزهددر بعض معتزله انک مذهب هر دودری بودر که
ذات جلیله متاز ذات را کیدر احوال اله متماز اولور که واجبت حیث
عالیت قادریتدر و ابوهاشم معتزل زعم ابتدیکه الوهیه اله متماز اولور
دیدلر حق سبحانه و تعالی مخالفات الحوادث اله موضوعدر دیمک

و حقه محالدر و فردانیت معنای ذاتنده
وصفانده و افعالنده نظیری و شریکی اولمق والوهیت وصفات الهیه
اکا مختصه در آندن غیریده یوقدر و اولمق دخی محالدر لاله الله
و حده لانظیره ولاشریک له خوائ شریفه در بو وحدت ایکی
معنای مشتملدر بری و حده ذاتیه عامه در که ذات جلیله سی اجزادن
مرکب دکلددر کل اولمقندن مزهددر و حقه محالدر و ذات جلیله سی
برشدن جزء دکلددر و ذات شریفی برذانه قیاس او نمقدن
بریدر الله تعالی احددر و احدی الذات بودیمک اولور والله اعلم
و برسی وحدت وصفیه خاصه در که صفات الوهیت و خواص
ربوبیت اکا مخصوصدر اویله صفات برذانه دخی یوقدر و اولمق
دخی محالدر مثلا واجب الوجود بالذات اولمق الله تعالی دن غیریده
یوقدر و انک علی کی علم و انک قدرتی کی قدرت و انک حیاتی کی
حیوة و انک ارادی کی و سمعی و بصری و کلامی و تکوینی کی صفاتدر
برذانه یوقدر و اولمق دخی محالدر زیرا الله تعالی به مخصوصدر دیمک
اولور وجوب الوجود و معبودیت و خالقیت انکا مخصوص و مقصور در
آندن غیر معبود یوقدر آندن غیر خالق یوق دیمک اولور والله تعالی
واحددر و واحد الصفات معنای بودر که توحید تسمیه اولور بونی
اعتقاد ایلین موخد اولور لاله الله وحده لاشریک له و لانظیره کلمه
طبیعه سینک معنای بودر والله اعلم مخالفات الحوادث معنای
مخلوقات اصلا مشابه اولمق الله سبحانه و تعالی ذات جلیله سی برذانه
بکره مز و صفات عظیمه بری بر صفات بکره مز و اوصاف ممکنات و احوال
مخلوقاتدن مزهددر بعض معتزله انک مذهب هر دودری بودر که
ذات جلیله متاز ذات را کیدر احوال اله متماز اولور که واجبت حیث
عالیت قادریتدر و ابوهاشم معتزل زعم ابتدیکه الوهیه اله متماز اولور
دیدلر حق سبحانه و تعالی مخالفات الحوادث اله موضوعدر دیمک

بو کاشاندن بر شیه بکره مز و بر وصفه مشابه دکلددر دیمک اولور مثلا
مکانده و جهته و زمانده اولمقندن مزهددر حرکت و سکون انک حقه
محالدر و صورتدیکه مثلا برکته بر شیه نظر ایتدیکه انک هیئت نظر
ایده انک ذهنده حاصل اولور اول شبنک غیوبندن صکره اول کسه انک
ذهنده مستحق اولور اکا صورت دینور الله القدوس عز شانه وجل
برهانه آندن مزهددر انک ایچون اهل جنت مشاهده ایتدیکه بلا کیف
ولا ادراک ولا ذکر مشال مشاهده ایدرلر و شکلدن مزهددر که مدور
یا خود مربع یا خود طویل و یا قصیر و غیر کی هیئت خارجیه دن مزهددر
ورنکدن مزهددر زیناش و صاری و قرمز و غیر کی و یاش و قوری
و بومشاق و قی و طائلو و آجی کی نسنه ل مخلوقات ضعیفدر الله سبحانه
و تعالی حقه محالدر و بر شیه حلول ایتدکن و قریب و بعید
اولمقندن و اتصالدن و انفصالدن و ساز ممکنات احوالدن مزهددر
جیع صفات کامله سی از لیدر و ایدر صکره دن اوله دکلددر وجوددر
یعنی وارددر یوقلق حقه محالدر قدیمدر یعنی اولی و ابتدای یوقدر
باقیدر یعنی آخری و انتهایی یوقدر حاشا قائم دکلددر قائم بالذات
یعنی مکانه و غیر نسنه به محتاج دکلددر واحددر یعنی ذاتنده و صفاتنده
و ایمانسنیده نظیری و شریکی و آدائی یوقدر مخالف الحوادثدر یعنی
بو کاشانه مشابه دکلددر و مثلی یوقدر لاله الله وحده لاشریک له
و لانظیره بودیمک اولور الفضل ید الله یؤتیه من یشاء والله ذو الفضل
العظیم تحمید و تمجید صفات معانی حضرت شیخ ابو منصور ماتریدی
مذهبنده سکر در حیوة الله تعالی حیوة اله حیدر و صفة حقیقه
موجوده در و بر نسنه به نعلق ایتد و حیوونک ضدی موثر الله الحی تعالی
حقه محالدر هو الحی الذی لایموت علم صفة حقیقه در و علمیه
عالیدر ازله جلایه علی نعلق ایتدی لای الهه بولنا نلره یتد بولیدر قلی
و فنده نعلق ایدر و ازله یتد یک کی اولور خلاف اولمق محالدر الله تعالی

بسنه حیک مجرمة قطه و بسین عقل
ملا حظه ایدوب اگر وجود ذاته
لازم و عدم محالدر بو حکم ایدر
اکا واجب الوجود دینور واجب
یوحکم ذاتدن نشات ایدر و واجب
بالغیردر اگر وجود و عدم او انک
حقه مساوی اله ممکن ایتد مشغ
و اگر وجودی محال بالذات بالذات
دینور بالذات اله بالذات بالذات
ایسه بالغیر دینور تقدیر بهض
و اصناف تقسیمده علی حده ذکر
اولمق اقسام منحصر اولمق
ایسه لکن جنس عال و متوسط
ایسه داخل و مندرج اولمق
نقشده و افسندر و ایاو مختصر
کافی و اقصی تقصیل و کلی
علی وجه الحقیق تقصیل و کلی
فصل التدقیق بانه تعلی یوقدر
حضرت واجب الوجود جلجل

گفتند و ذات جليلة سنی یلور وصفه علیاسنی واسماء حسنا سنی یلور
 و جمع مخلوقات تفصیلا یلور پر رده اولنری و کوکرده اولنری و عرش
 عظیمده اولنری و جنتلرده اولنری و جهنمده اولنری بر بر تفصیلا
 یلور دریاری قطره قطره طبراقلری ذره ذره و قوملری دانه دانه
 زجمله سنی یلور و صیار و اوله جقلری و اولیه جقلری و محال اولنری
 یلور السالك ایندیکی علملری شرنی و خیرنی یلور جزئیات مادیه بی
 یلور فلاسفه نك جزئیات مادیه بی کلیا یلور دید کلری باطلدر
 و کفر در و علمك ضدی جهلدر الله تعالی حقنده محالدر و کلیانی یلور
 علام الغیوبدر و عالم السیر و الحقیات در سمع صفة حقیقه در سمع صفتیه
 اشیدر و بوصفت لایزالده اصواته تعلق ایدر عرش عظیمده اولان
 ملائکه نك تسبیحلری و ساز ذکرلری اشیدر و کوکرده اولان ملائکه نك
 تسبیحلری و ذکرلری اشیدر و پر یوزنده اولان آوازلی و صولری
 اشیدر بدی قات برالتنده پر یوزن قرینجه نك ایاغی شمه سنی اشیدر
 قره کوکجه ده اغاجلردن دو کلن بیراقلرک صداسنی اشیدر نکلور
 باب یاب سوله سن الله السمع عز اسمه آنی اشیدر سمع صفتك ضدی
 صیم در الله تعالی حقنده محالدر بصیر صفة حقیقه دو لایزالده
 الواقه و اضواء اشکاله تعلق ایدر الله سبحانه و تعالی جمله مخلوقات کورر
 ویرشی اکا کزلو دکلدر برکسه بدی قات برالتنده برکاه انسه حق تعالی
 اتی هم یلور و هم کورر و هم شوزنی اشیدر برسیاه ذره قره غوکجه ده
 درین قیواچنه دو شسه الله تعالی اتی کوزر جنده اولنری و جهنمده
 اولنری کورر بصیرک ضدی عمی در الله السمع البصیر عز سله
 حقنده محالدر ارادت صفة حقیقه در ازنده تعلق ایندیکی جمع
 ممکنانه که لایزالده وجوده کلمه جکلری وجوده تخصیص و وجوده
 کلیه جکلری عتبه تخصیص ایلدی بعضلر عندنده لایزالده تعلق ایدر
 وقت حسوده وجودی ترجیح ایدر وقت عدمه عدمی ترجیح ایدر

حق تعالی

شیرین و عظیم الیهان عز شأنك
 جمع عوالم و تصرفاتی مشاهده
 ایلور الضروره فسخان الذي يده
 ملكوت كل شئ ما خلقت هذا طولا
 سحر انت فتعذب الناس بخلقك
 احسن الخلقين علكه و مبارک تسبیحان
 و تقدیسات ایدر در اولو لایساب
 و آیات فایده در س عرفان قرآن
 ایدر در اولو الالباب و دیده جمله نور
 عبادله صفت و رتبه در اولو لایساب
 هم در ذات جهان مطلع عیدر در هب
 اهل ادراك اولان علم اشارت در هب
 روح ظاهر در میان جهات معلوم و عرفان
 کل شئ و رسید اریاب بصیرت در هب
 اتی فایده نظر اشکال شوجهای اگاه
 مشهور در اول مطلع حکمت در هب
 مکت و بصیرت و اعجاز اسرار مکتور

حق تعالی مراد ایندیکی برادر هر نسبه که اولور آلت ارادتیه در
 اراده سندن خارج نسبه اولساز وجوده کلنرک وجودنی دیله مشدر
 وجوده کلنرک کله فسقنی دیشدر اهل خیرک خیرنی و اهل شرنک
 شرنی دیشدر اهل اعترافک شرنی مراد ایندی کلری باطلدر الله
 تعالی بخیرنی دیلر و سوز و راضی اولور و برادر و شرنی دیلر و برادر
 لکن سوز و راضی اولساز بر ذره حرکت ایده من الله تعالی دیلمینجه
 و کافرک کفرنی و فاسقک فسقنی یلور و دیلر و خلق ایدر لکن محبت ایندی
 و راضی اولساز غضب ایدر و عقوبت ایدر و صالحک صلاحنی یلور و دیلر
 و خلق ایدر و محبت ایدر و راضی اولور و یحییان من لایجری فی ملکته
 الامایسان ارادت صفتك ضدی اضطراب و جبر و اکراه در الله تعالی
 حقنده محالدر قدرت صفة حقیقه در اکثر تحقیق عندنده لایزالده
 ممکنانه تعلق ایدر حد و ثلری وقتنده وجوده کله جکلری وجوده تقریب
 و عدمه کبیلده جکلری عدمه تقریب ایدر الله تعالی قادر در جمیع
 ممکنات آلت قدرتنده برابر در هیچ رشی اکا کوچ کلر نیجه بو کوکرکی
 کوکرکی بی برلرکی برلری بر ذره ایله قدرتنده برابر در طاعلره و طاشلره
 جان و برمه و سوزلرکه قادر در و کوکرکی اشاغی و برلری بو قارو اینتکه
 قادر در برکسه بی بر لحظه ده بدی قات کوکارم و عرش عظیمه و جنات عالیانه
 کوزوب کنورمه قادر در دریاری هوایوزینه افتقه و مسک و غیر اینتکه
 و لایوندن و زبرجندین و موجلر خلق اینتکه قادر در و بوجنه طاعلری
 هوایوزنده قوسلرکی او حورمه و ارحرکن نوز اینتکه قادر در و جمله
 مواری بر خطه ده دیر اینتکه و کبر و اولدرمه و کبر و دیر اینتکه قادر در
 و انشی ضو غوق ایدوب قارلری صیغی اینتکه قادر در الله تعالی نك
 قدرته بر شئی ثقیل و بیوک و رخلی کلر قدرشك ضدی عجز در الله تعالی
 حقنده محالدر اه الخلق و الامر تکوین صفة حقیقه در اکثر
 تحقیق عندنده لایزالده ممکناتک ماهیتلرینه تعلق ایدر حد و ثلری

هب خدادن سکا تعلیم هدايت در هب
 ای قانی بوری وار و حکمی تجرید ایله
 سوزی جالبه گوش ایله نصیحت در هب
 م
 اولو الابدی و الابصار و المصطفین
 الاخبار الاخبار و سائر الابرار
 افعال غیر مناسبه و احوال غیر لایقه
 و شهوات حیوانیه دن وقوه نطفیه
 و فقر و غصبه و قوه شهوانیه در هب
 و تفریط جالبزدن من هب
 حاشاتم حاشا انذر
 عود کبی
 * دکلدر *

و قسده ممکنانده تأثیر ایدوب بالفعل وجود ویرز الله تعالی برادیمجدر
آندن غیری برادیمجی یوقدر وجهه کاشانی یوق ایکن و ارایلین بالذات
اودر واسطه سرخاله قدر فلاسفه نك واسطه اثبات ایتد کلمی
باطلدر و شرک در و حق تعالی خلاق علیقدر و انسانك و سائر حیوانك
ایشلرینی و حرکتلرینی و سکناتلرینی و خیرلرینی و شررلرینی و فائده لرینی
و ضرر لرینی برادن الله تعالی در کشینك قلبیه کله فی برادن اودر هر کس
کندی فعلنك خالقیدر دیمك معتزله مذهبیدر باطلدر محسوس ملتبه
موافق بر اعتقاد در العباد بالله تعالی هر نسنه که موجود اولور انی
برادن حق تعالی برادیمجی اولمق الله تعالی حقیقده محالدر
وهو الخلاق العليم کلام صفة حقیقه در لایزالده الفاظ قرآن
معانی قرآن موافق ترتیه تعلق ایدر الله متکلمدر سویلر کوکدن نازل
اولان کابلر انك کلامیدر و حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و سلمه
لیله معراجده واسطه سز سوزلشیدر و حضرت موسی علیه السلامده
طور طاغنده واسطه سز سوزلشیدر و سکر صفات علیایه معانی
حقیقه و صفات ثبوتیه و ذاتیه دینور حضرت شیخ ابو الحسن الاشعری
مذهبنده سمع و بصیر علمده داخل و تکوین قدرده داخل اولوب
صفات ثبوتیه بش اولور جمهور اشاعره عندده سمع و بصیر علمده
داخل دکلیدر لکن تکوین قدرده داخل اولوب صفات حقیقه بدی
اولور اکثر معتزله بوصفیاتلری انکار ایتدیلر معلوم اولسونکه صفات
معنویه مجرد اعتباریه عقلیه اولد یغیچون قدیم دینلر اتماء صفات
ثبوتیه فی نفس الامر صفات حقیقه موجوده اولد یغیچون قدیم دینلور
الله تبارک و تعالی نك ذات جلیله سی صفات ثبوتیه سیله قدیملر در و ایدیلر در
ماریدیه مذهبده بر ذات جلیله و سکر صفات حقیقه طغوز قدیم اولور
شیخ اشعری نك عندده بر ذات جلیله و بش صفات قدیم الی اولور و جمهور
اشاعره عندده بر ذات جلیله و بدی صفات حقیقه سکر قدیم اولور

یونلردن ماعدا قدیم یوقدر و الحاصل ذات قدیم بردر یونلر صفاتلر در
ذاتدن منتك اولمق محالدر اهل اعترافك تعدد قدما لازم کلور دیند کلمی
مجرد عهد یاندر و بر یونلر ذوات قدیمه متغایره دکلیدر در بذات قدیمه در
وانك صفات ثبوتیه سی که ذاتدن منتك اولمق محالدر یو وجهله
محدور لازم کلر مقام معلومدر و حق ظاهر در دشمن کلامی باطل و عداوتی
بمعنادر یو محالده ایلری ردایله مشغول اولوب مقصلا تده مقام تحقیق
اولشدر و دخی بوصفات ثبوتیه به لازمه اعتباریه دینور حیوته لازم
کلر حق اولمق حیثیت و کونه حیالده تغیر اولور معاده فرق یوقدر
علمه عالم اولمق باعالمیت یا کونه عالم لازم کلور ماعدا بشی یو کافیات اولنه
پس امدی ماریدیه عندده مجموع صفات یکرمی ایکی اولدی وجود
قدیم بقا قیام بنفسه و حدائیت الحوادث و سکر ثبوتیه حیوته علم
سمع بصیر ارادت قدرت تکوین کلام و سکر دخی یونلرک لازمی
کونه حیا کونه علما کونه سمع کونه بصیر کونه مزین کونه قدیر کونه
متکلم اشعری عندده اون الی اولور سمع الیه بصیر علمده داخل
مکونه سمع کونه بصیر کونه علمده داخل اولور و تکوین قدرده
داخل و کونه مکتونا کونه قدیراده داخل اولور و جمهور اشاعره عندده
یکرمیدر زیر تکوین قدرده داخل کونه مکتونا کونه قدیراده داخل اولور
دیدیلر تأمل اولنه معلوم اوله که صفات ثبوتیه اولان تکوین لازم کلر
خلق و ایجاد و انواعه که حق تعالی تکوینی تعلق ایلوب مخلوقلری
ایجاد ایتسنه صفة فعلیه دینور انواعی تخلق ترزینق لحن امانه تصدیق
توسیع افنا ایقا و غیر یلر کبی یونلرک جله سی صفت تکوینیه زاجعدر
قدیم و حادث دینلر زیر صفات اعتباریه در پس امدی حق تعالی
اشیائی ایجاد ایدر یو کاشانی یوق ایکن ایجاد و موجود قبلد یغی کبی
یا خود اشیائی بر زماندن بر زمانه نقل ایدر مخلوقات مثلا بر نسنه دن بر نسنه به
نقل کبی یا خود بر مکاندن بر مکانه نقل ایدر مثلا انسان و سائر حیوانی

دندان آخره نقل کبی یا خود بر حالدن بر حاله نقل ایدر مثلا انسانی
 حیوة حالدن ممات حانسه نقل کبی یا خود و اریکن بوقی ایدر زمان
 سابقه موجود اولوب شمدیکی زمانده بوقی اولنر کبی و عقلایه حیرت
 و عجز و یوه چک نمنه لخلق ایدر مثلا دیکملو افاجیدن کول خلق ایدر
 و سیکیدن غسبل خلق ایدر و میتدن حی و حیددن میت خلق ایدر
 بر قطره منیددن عاقل و کامل انسان خلق ایدر و مؤمن بلندن کافر
 و کافر بلندن مؤمن خلق ایدر و بر دانه بدن بدی سستله و هر بر سستله بدن
 یوزدانه خد خلق ایدر و بر قوری افاجیه صوفی و یونب آیدن نیجه میراق
 و مبارک بوقولی چکار و انلر بدن لید و کونا کون میوه لخلق ایدر
 و یاش یشل افاجیدن آتش خلق ایدر و نجس ایله قان ار ایشندن خالص
 سود خلق ایدر و بر دریاده اوزری آبی و ایچی طاطلو صو خلق ایدر
 و قامش ایچنده شکر خلق ایدر و نیجه درلو صورتلو حیوانلر خلق ایدر
 ککی ایکی ایغیله یوید و ککی درت ایغیله یورر و ککی دخی زیاده ایله یوزر
 و ککی ایاقمیز قرنی اوزرینه یورر و ککی قنادیله اوجر و دخی نیجه عجایب
 و غرایب خلق ایدر که عاقللر حیران اولور و حکمتی لدر الک ایتمکدن
 عاجز اولور و الله تعالی نیک هر بر ایشنده مصمئلر و فائده لواردر حاشا
 ثم حاشا فائده نمنه نمنه خلق ایتمکدن مزه هدر مثلا یلانده بر ضرر
 و اریسه نیجه درلو فائده لواردر که عقل آبی ادراکدن قاصر در
 و دخی الله تعالی ظلم ایتمکدن مزه هدر زرا ظلمک معناسی غیرتک
 میکنده بلا اذن تصرف ایتمکدر و حله ملک الله تعالی کدر ایدن قیزی
 ملک یوقدر یا خود بر شئی محلیک غیری محله وضع و تعیین ایتمکدر بو معنا
 دخی الله تعالی حقنده محالدر زرا علیم حکیم در هر نسنه بی حکمتله
 ایشلر هر نسنه به قیاسن ایله سناز محالدر دن اعلا و انصب و احسبندر
 زیرا حکمت الهیه ایله تعیین اولمشدر یا خود تغذیب حیوان بلا فائده
 معناسندر بو معنادخی الله الحکیم اعلم تیزه شانه حقده محالدر

ویرا هر ایشی فائده و مصلحت و حکمت ایله ایشلر و دخی الله تعالی نیک
 هر ایشی بالاتفاق کوز لدر حاشاتم حاشا قیج و مناسبت سر نسنه
 ایتمکدن مزه هدر تنبیه الله تعالی حیوة ذاتیه از لیه ایله حیدر و علم ذاتی
 از لی ایله علیمدر و سمع ذاتی از لی ایله سمیعدر و بصر ذاتی از لی ایله
 بصیردر و ارادت ذاتیه از لیه ایله مزید در و شائیدر و قدرت ذاتیه
 از لیه ایله قسیدر در و تکوین ذاتی از لی ایله مکوندر و کلام ذاتی از لی ایله
 متکلمدر حق تعالی نیک ارادتی علمیه موافق تعلق ایدر و اکا موافق
 عقینده قدرت تعلق ایدر بلا مهله و اکا موافق عقینده بلا مهله تکوین
 تعلق ایدر فی الحال مراد حاصل اولور تکم حق تبارک و تعالی یورر
 انما قولنا لشی اذا اردناه ان نقول له کن فیکون یعنی بن الله عظیم الشان
 بر شیک وجودی مراد ایندی کمر و قتده انجی امر یز اول دیمکدر فی الحال
 عقینده بلا مهله اراده عالییه به موافق موجود اولور بعضلر دیدیلر که
 حق تعالی بر شئی خلق ایدر کن اکا اول دیو خطاب ایدر عادت خلایقه
 بویه جاری اولمشدر دیدیلر و بعضلر دخی اول خطابی سرعت ایجاددن
 گایه در یو خسه اول دیو خطاب ایتمزدیدیلر هذا و انما العلم عند الله
 عز وجل و دخی کلام از لی ذاتی حرف و صوت و حرکات و سککات ایله
 دکلد و بو کلام از لیسک لازمی کلام لفظی که وحی و تزیل اولمشدر
 و لغات مختلفه ایله تلاوت اولنور و اصوات و حروف ایله تعلیم و تعلم اولنور
 آنک مخلوق اولدیغنده اختلاف و توقف اولتمق لایقدر و مذهب صحیح
 و مختار بودر تکم علامه سعد الدین التفازانی و منلا خیالی چلی بویه
 تحقیق ایندی لر اما بر حدیث شریفکه القران کلام الله تعالی غیر مخلوق
 و من قال انه مخلوق فهو کافر باعظیم بویه روایت اولنور صحیح تسلم
 اولتسه مراد کلام از لی ذاتی قدیمدر قرآنی کلام الله ایله و صفاتی مراد
 کلام از لی اولدیغنه شاهد در بو تقدیر چه کفر اولدیغنده ایشناه بو قدر
 زیرا صفات الوهیتک جمله سنی قدیمدر از لیدر ایدر حاشاتم حاشا

کرامیه طایفه سی کی برصفتک حدوتی تجویز ایلک ذات قدسیه
جليله به محلی حوادث اولغی تجویز و شمانده تبدل و تغیری جائز کورمک
اولور تعالی الله عن ذلک علوا کیرا و نو کلام لفظی تلاوت ایدنلر ايله
قائم اولور اول ذات جليلة ییچون ايله قائم اولان انجق کلام ازل ذاتیدن
حرف و ضبوت و لفظ حرکات و سککات و سائر لوازم اصواتدن مزهدن
کتب منزله الله تعالی به اضافت اولنور و انک کلامیدر دینور مخلوق
تصنیفی دکل معاسسه و کلام ازل ذاته اضافه اولنور الله تعالی نیک
صفه ذاتیه ازلیه سی دیمک معاسسه و دخی صفات الهیه نیک کنهیه
ادراک اولغی محالدر بر عاقل کاملی تقدیر جدد و معنی ایتلوب ادراک ایتک
مراد ایتسه انک عقلی ذریجه فهمدن ساقط اولوب عاجز و محیر اولور
و سعیک فائده ششندن خائب و خاسر اولور هذا والله محنده علم الغیب
لا یعلم الا هو فائده جليلة معلوم اولسوز که و عدیه معنی اعمال صالحه
و سائر خسته ر تحفته اجر جزیل و ثواب جلیل خیر و بر که بالاتفاق
خلف یوقدر اما وعید که اعمال سیئه حفته عقاب الیم و عذاب عظیم
خیر و بر مکده خلفک جوانی حفته اختلاف اولندی بعض علماء
رحیم الله تعالی و عدیده خلف ایتک جائز در دیدلر نفسیه و سبط
صاحبی امام واحدی بو کاهل اولدی و بر حدیث شریف نقل ایدلر انک
ان ماناک رضی الله عنه روایتیه که حضرت رسول اکرم صلی الله علیه
وسلم من وعده الله علی جملة نوافه و جزله و من اوعده علی عمله عابا فهو
یاخیر اریوردی یعنی حق تعالی بر مؤمنک عملی اوزرینه ثواب و عذاب ایدر
اعضا ایدر حاسم تمامه خلف ایتک اما بر مؤمنک عمل قبحه عقاب و عید
ایده الله تعالی خیر در دیرسه عذابیه عقاب ایدر و دیرسه فضلیه عفو
و مغفرت ایدر دیمک او اوزرینه اوعده حافی عین مغفرت و عین عفو در
عین الی و یحیی بن یحیی بن محمد بن علی بن محمد بن اسماعیل بن ابراهیم بن
الوعدی و الوعدی الحق فالوعدی حق العباد علی الله اذ ضمن لهم انهم

اذا فعلوا ذلک ان یعطیهم کذا و من اولی بالتوفاء عن الله لهم و الوعدی حقه
اذا قال لا تفعلوا کذا فاحذ بحکم ففعلوا لکن شانه عفا و ان شاء الله لانه
حقه و اولی هما العفو و الکرم لانه عفو و غفور رحیم ایتیه کلامه یعنی وعید
و وعید حقیدر و وعید عبادک الله تعالی اوزرینه حقیدر ز بر اقولر که
مؤمنلر عمل صالح ایتکده ثوابی و عیبیه که ضامن اولمشدر الله تعالی دن
زیاده وعده و فایدر کسبه یوقدر و عدیه بناء لبنة اعطا ایدر و وعید
حق تعالی نیک قولرینه یعنی مؤمنلر اوزرینه محقیدر ز بر اقولر سبیلانی
ار تکاب ایتیک دیمشدر سبیلانی ار تکاب ایتسه ال دیرسه حق ایدر
و دیرسه عقاب ایدر که ز بر محقیدر اولسی عفو و کرمدن ز بر عفو رحیم
دیمک اولور و علمیه محققین و عیدیه خلف تصورید کلدن ز بر تبدیل
القول لازم مکلور بوایس محالدر ز بر حق تعالی فایده القول لیدی
یعنی حضرت عالی معنومده قول و کلام تبدیل اولمشاز دیو یوردی
دیدلر ایات الوعد انشاء التهدید ايله تأویل یاخود عمومات الوعد دن
دلائل مفضله ايله مذنب مغفوری تخصیص یاخود آیات الوعد بوعیده
اولان عقابک استحقاقه حل اولنور بوقف دیرجه بالفعل و دوی
مراد اولمشاز و خلف لازم کلز و من قتل مؤمنا متعمدا جراؤه جهنم
خالدا فیها ایت کریمه سنده بو کاهل اشارت وارد دیدلر تذیل الله سبحانه
و تعالی نیک اوزرینه هیچ بر نیستنه لازم و واجب دکلدر اهل طاعتک
طاعتلری مقابله سنده ثواب و بریک انک فضل و احسانیدر حاشا و کلا
طاعتلرینه عوض دکلدر کیف بر ساعتک نعمته بیک بلاق عبادت عوض
اولمشاز بر طاعت الله تعالی نیک خلقیه و توفیقیله در بر لحظه نعمتک
شکری باصلا اذا اولمشاز و اهل عصیانه عقاب عدلیله ادر ز بر نیستنه
اکا واجب دکلدر و و خله لشیئا انک ملکیدر نیجه مراد ایتسه اولیه
نصرف ایدر اهل ایمانی جنة ادخال و اهل کفری ایدی جهنم ادخال
انک وعدی و وعیددر بو کاهل ادخال ایدر بوقسه حاشا و کلا اوزرینه

واجب اولی طریقیه دکلدر ودخی حق تعالی حمد وشکره وسائر
عبادات و طاعتات بالذات للذات مستحق در حید و محمود در کرک حمد
ایست و نلر و کرک ایست و نلر منتفع اولمقدن مزهدر کالات زبانه سی
وصفات صمدانیه سی ازلیات وابدیاندر زیاده ویاخود نقصان اولمقدن
مزهدر ودخی حق تعالی قولرینه طاقتی قدر امر ونهی ایستدر
طاقندن خارج تکلیف ایستدر عاقل و بالغ اولنلردن تکلیف و امر ونهی
ساقط اولملاز فصل معلوم اولسونکه حق سبحانه وتعالی تک اسماء
جستاسی واردر و انلر ایله دعا ایتمکی امر ایلدی قرآن کریمنده و الله
الاسماء الحسنی فان عو بهما دیو یوردی یعنی الله تعالی ایچون اسماء
حسنی واردر جناب حضرت الله تعالی درگاه اقدسینه انلر ایله دعا
ایدی کوز دیمک اولور تمهید مقدمه دعا لغتده عبادت معناسینه درنتکم
حضرت سیدکاشانی علیه الصلوٰه والسلام بر حدیث شریفده الدعاء
هو العیاده دیو یوردی دعا عبادتدر دیمک اولور و نمازده لغتده دعا دیمک
یوندن اما خوددر امداد عاشریعه مضطویه ده حق سبحانه وتعالی به
تضرع ایله بالواروب مراد طلب ایتمکدر و دعا تک فصائی چوقدر
حضرت سید احمد الحامدین و محمد الحمودین علیه الصلوٰه والسلام
یوردیلرکه لبس شی اکرم علی الله من الدعاء یعنی حق تبارک وتعالی
عندته دعادن زیاده مکرم وسوکارونسنه یوقدن معناسنی مفیددر
و بر حدیث شریفده من لم یسئل الله یغضب علیه بر روایتده من لم
یدع الله یغضب علیه بوا یکی حدیث شریف هر کیم که جناب حضرت
عجب الدعوات وقاضی الحاجات اولان رب الارض والسماواتن سلامت
دارین وسعادت تگوتن وسائر مراد خیر طلب ایتمسه و هر کیم که
حق تعالی به دعا وقومیه حق تعالی اگا غضب وخشم ایدر مفهوم منیفنی
متضمندر و بر حدیث شریفنده لا تعجزوا فی الدعاء فانه لن یهلك
معاذ الله احد یعنی دعا ایتمکده عاجز اولمکوز بر تحقیق کسه هلاک

اولماز دعا ایله و بر حدیث شریفده الدعاء سلاح المؤمن و عماد الدین
ونور السموات والارض یعنی دعا مؤمن اولان کسه تک سلاحیدر و دین
اسلامک طیبایددر و سموات ایله ارضک نوری و چراغیدر و بر حدیث
شریفده لا یمنع حذر من قدر والدعاء یمنع مازل و بمالم یزل مازل
یکشفه و مالم یزل یجیه یعنی الله تعالی تک تقدیردن حیا قنقی
فائده و بر مراد عاقل اولمش و اولمش بلائی و مصیبتی دفع و فائده و بر
نازل و واقع اولمش مصیبتی کشف و دفع ایدر و هتور نازل اولمشی دفع ایدر
دیمک معناسنی افاده ایدر والله القیوم عز شانه و جل برهان قرآن عظیم
و کتاب حکیمده و قال ربکم ادعونی استجب لکم یورر یعنی ای قوللر
ربکم یورر دیمک سن بکا دعا ایدی کز بن ستره استجابت ایده زم و اهل
تفسیر و قال ربکم ادعونی استجب لکم ان الذین یستکبرون عن عبادتی
سید خلون جهنم داخرین نظم جلیلنده یورر یلر بونده دعادن مراد
عبادتدر یوندن معلوم اولدی که دعا وفق عبادتدر نماز قلمق اوریح طومق
عبادت اولدیغی کبی بو آیت کریمه تک معنای شریفی ای قوللر ربکم
یورر که سر دعا ایدی کز بن ستره استجابت ایدرم تحقیق اول کسه لکه
بکا عبادت ایتمکدن استکبار ایدرلر انلر آخرتده ذلیل و خور و حقیر اولوب
جهنم داخل اوورلر و دخی دعا تک فضیلتی حقنده بیجه آیت کریمه ل
و حدیث شریفلر واردر بالجملة اطباق انباء کرام و رسل عظام
علیهم الصلوٰه والسلام و اتفاتی اولیا و صالحین و ابجاع علماء راسخین
و اطلاع حکماء متبحرین و سائر عقلاء اولوالالباب یونک اوزرینه در که
حضرت حکیم مطلق و قیوم خلاق عزت کالات صفاته و بهرت سبحان
ایاته دعایی دفع مضرت و جلب منفعت ایچون سبب ایستدر عاقل اولان
دعا تک فائده سنی انکار ایتمز مکریم کافر اوله نعوذ بالله تعالی اگر سوال
اولور سده که حق تعالی هر اولوب اوله جفی ییلور و تقدیر ایستدر
دعا و قومک ته فائده سنی اولور جواب یونلر در که اوت اگر چه حق تعالی

هر نسنه بن تقدیر ایشدر اما هر نسنه ایچون نیجه سیدر قیلسدر و هر شی
سیدر نسنه بعلسدر مثلاً یغوری نسات بتمسنه و اتنی آس بتمسنه
و چای ولد حصوله سبب بعلسدر کذلک دعای مصیحت بتمسنه سبب
ایشدر انک ایچون انبیاء کرام علیهم الصلوٰۃ والسلام دعا بتدیلر و حضرت
رسول انس و جان وی آخر الزمان علیه افضل الصلوٰۃ و اکل التسلیمان
نیجه دعا صادر ایشدر و امتنه دعا و قومغی ترغیب ایشدر لکن دعائک
شرطری واردر اولکی بودر که اولایج کاهلرینه ندایت و توبه ایلیوب
من بعد کاهلرینه مکه عزیمت و نیت ایلیه بویه اولیج طیب و طاهر اولور
طاهر اولان کسه نک دعای البده مقبولدر ایکیجی بودر که دعا دن
اول صدقه و یره یاخود بر خیرایش ایلیه اوچجی بودر که اعتقادنی
محکم ایدوب دعای صدق و اخلاص ایله اوقیه دردیجی بودر که کندنه
قصور تصور ایتمه همتی عالی اید بشیجی بودر که آبدست آلوب عظیم
هیتلو بادشاهلر حضورنده اولور کی دیر اوسننه اوتورب استقبال
قبله ایلیه الشجی دعائک اولنده حد و ثبات ایدوب و صلوات شریفه
کتوره و آخرنده آمین دیوب صلوات شریفه ایله ختم ایلیه بدیجی دعای
نکر اراوقویه حاصل اوچدن اکسک اولیه شکر نیجی بر حرام نسنه ایچون
یاخود حاصل اولمش نسنه ایچون اوقویه طقوز نیجی عجله ایلیه دعا قبول
اولدی دیمه به و اعتقادنی بوز میوب مراد حاصل اولجه چاشه اوچجی دعای
اوقودنی و فتنه غیری سوز سوبله نماز فلار کی سکونت و خضوع و خضوع
اوزره اولوب صباغنه وصولنه بقیه اون برنجی اغزی طاهر اوله یا عجبا
لسانندن کونا کون کفریات و ترهات و سائر غیبت و لغویات صادر اولان
کسه راغزلی نی توبه ایله پاک ایلمن حضرت الله القدوس رب العالمین
جل جلاله و عز شأنه و تعاطیت الاله و تبارک اسمائو نک اسم شریفی
نیجه ذکر ایلمکه چسارت ایدرلر و حضرت قد سینه ده توجهله مراد
طلب ایدرل حال بوکه اغنیادن رکسنه نک حضورنه و ارمق مراد ایلسه

کندوسنی تنظیف و تطهیر ایلیوب و لباس جدید ایله کندنی به ترین
و کلامی آداب ایله ادا ایدر اون ایکیجی اغزنی مسواک ایله رایحه کر بهمدن
تطهیر ایلیوب دعا اوقویجق مکان طاهر و تنها اوله اون اوچجی دعای
بواشجه یلوار یلوار ی اوقیه اگر قادر اوورسه اغلیه مزار چقوری
قره کولغنی و قیامت شدتی و جان اجبسنی یاد ایلیوب و کاهلرینی
فکر ایدوب اغلیه غایت جهر ایتمه و غایت اخفا ایتمه بین بین اوله
اون دردیجی دائماً اوقومغه مشغول اولد قده بتمانه اوقیوب
بر مقدار نی ناقص بر اقیمه اون بشجی اولاحضرت رسول اکرم
صلی الله علیه و سلمدن منقول و یاخود سلف صالحیندن منقول اولان
دعای اوقویه کندنی یا نندن قائمه و اصلی و معناسی یلمیان نسنه
اوقومیه مثلاً آهیا شراهیا کی که معناسی معلوم دکدر اون آلتیجی
دعا اوقوزکن اللین یوقارویه قالدیروب تمانده اللین یوزینه سوره
علامت قبول مشایخ صالحین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین شویله
بیوردر که قچان دعا اوقویان کسه دعا ده ایکن یاخود دعا نصکره
اختیار سز خشوع کسه و یاخود آغلیو آغلیو دوشسه یاخود آخیرسه
و یاخود آغر لنسته و یاخود اعضا سنه رزه دوشسه و یا در لسه
و یا اوشوسه و یا قزارسه و یاخود راحت اولوب بولک آلتندن چقمش کی
خفت بواسه اول کسه نک دعای قبول اولمش اوور بولک کی حال واقع
اولیج حق سبحانه و تعالی به چوق شکر ایلیوب الحمد لله الذی
بنعمته تم الصالحات دیمک کرک زیر ابر حدیث شریفه بویه در که
قچان بریکر دعا اوقوسه ده کوکله اجابت اکلاسه بودعای اوقویه
بیوردری دعای مستجاب اولنر عادل پادشاهلر و مظلوم اولان کسنه
فاجر و کافر اولورسه دعای رد اولنماز و مضطر اولنر و صالحلر و مسافرلر
و افطار وقتنده صائمک دعای اناسنی و اناسنی آزاد ایلمن کسنه و یا یا نک
دعای اوقلونه علی الخصوص علیه سنه اولیج غایتله قبول اولنور

هنوز توبه ایست یا خود هنوز اسلامه گشت کسیه و بر مسلمانان بر مسلمانانه
خبری یونگیکن غائبانه دعا ایستسه البته مستجاب اولور و بر کسیه به
احسان ایلیه نك خصوصاً استادك دعاسی و بد دعاسی سر عتله
مستجاب اولور دیمشار و خسته اولان کسیه نك دعاسی غایت مقبول اولور
دیمشار اوقات اجابت مبارك رجبك اولکی کیجه سی و مبارك شعبانك
فصلی کیجه سی و عرفه کونی و جمعه کیجه سی و کوندری خصوصاً که
جمعه کوننده خطیب منبر اوستنده ایکی خطبه اراستنده او تور دینی
وقته تا نماز قنجه دك بعضار عندنده ایکنیدن غروبه دکن غایت
دعا مقبول اوله حق زماندر و هر کیجه نك ثلث اخیری و اذان و اقامت
اولور ایکن خصوصاً سی علی الفلاح دید که نصکره مصیبتده اولان
کسیه ایچون دعا مستجاب اوله حق زماندر و قتال فی سبیل الله زمانده
و هر نمازك آردنجه و تلاوت قرآن نصکره و هر سجده و خروس اوتدیکی
زمانده و جماعت مسلمین بریده جمع اولدینی زمانده و مجلس ذکرده
و غمور یغدیغی وقته و نمازده امام جهر ایله فاتحه اوقیوب و لا الضالین
دیدیکی زمانده و کعبه مکرمه بی کوردیکی زمانده و آب زمزم ایچدیکی
زمانده اما کن الاجابه شریف مکاترده حسن بصری زجه الله تعالی
اهل مکه به بر رساله تألیف ایلدیکه کعبه مکرمه ده اون یش محله دعا
مستجابدر دیدی طوافده و میراب الذهب تحننه و بیت مکرم ایچنده
وزمزم یاننده و صفیاده و مروده و سعی ده و مقام حنفیده و عرفانده
و مزدلفه ده و جرات ثلث محملارنده تمام اولدی حضرت رسول
اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم مواجهه شریفه سنده و مسجد
شریفنده و سائر معبد مبارك و مکان شریفلرده مستجاب او اور
و معلوم اولسونکه حق سبحانه و تعالی نك اسم شریفلری چوقدر
نکی عربی و کی فارسی و کی عبرانی و کی سریانی ذکر اولور و لیجه
افغانی و اردی که معلوم کلدن ملائکه و جن افغانی کی و لیجه اسم شریفلری

وارد در کسیه که ییلدر بمشدر لکن قول صحیحده اسماء الهیه
توقیفیه در که شرع شریفده مقدار معلوم اولدیه انرا ایله دعا اولمیلدر
صحیح بخاری و صحیح مسلمده ابوهریره رضی الله عنه روایتله که رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم بیوردی ان الله تسعة وتسعين اسماء
الا واحدة من احصاها دخل الجنة و بر روایت صحیحده من حفظها
دخل الجنة وارد اولمشدر یعنی الله تبارك و تعالی ایچون یوزدن بر اکسک
طقسان طقوز اسم شریف وارد هر یکم انلری احصا ایدر سه حننه دخول
اول یا خود دخول معظم ایله داخل او اور دیمکدر بعضار احصا انلری ضبط
ایدوب تعداد و حصیر و معنای شریفلرین بیلک و تصدیق ایلمک و حقوقی
ادا ایلکدر لکن بعضار انلری حفظ ایدوب تیرکا کلمه بکلمه تجوید اوزره
قرايت ایلکدر دیدیلر و بعضار معنائی دخی بیلکدر دیدیلر من حفظها
روایتی بوکاشاهددر دیدیلر اسماء شریفه نك صحیحینده تعیین یوقدر
لکن امام ترمذی و امام بیهقی تعیین ایتدیلر انشا الله تعالی ذکر اولور
لکن بعض اسماء شریفه وارد اولدیکه ذکر اولته حقه یوقدر
نتکم قرآن کریمده المولى النصير الغلب القاهر القريب الرب الناصر
الاعلى الاكرم احسن الخالقين ارحم الراحمين ذى الطول ذى القوة
ذى المعارج وغير يلى کبی و حدیث شریفده الحنان المنان الوداد
الجميل وسبوح کبی و این ماجه روایتده بعض اسماء شریفه وارد که
روایه مشهورده یوقدر القائم القدیر الوتر الشدید الکافی الابد کبی مشایخ
رحم الله تعالی بیوردیلر که اسماء الهیه چوق ایکن طقسان طقوز
اسم شریف ذکر اولدینک وجهی بودر که سائر اسم شریفلرینک
معنای یونلرده جمع اولمشدر یونلری اوقیان کسیه جمله اسماء الهیه بی
اوقومش کبی اولور و بعضار بیوردیلر که بومبارك اسملر یوزدرجه در
امارسول اکرم صلی الله علیه وسلم برینی خلقه اظهار ایلدی کندوبه
مخصوص اولدینچون زبراجتک درجه لری یوزدر انلرک اعلاسی

وسيله درجه سید رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت تبارک و تعالی
مخصوص صدر و بواسطه شریف بزرگ هر برسی بدرجه به ارشد برکنند به
مخصوص اولان درجه مک اسمی اظهار ایلدی غیر یلری اظهار ایلدی
خلق حفظ ایدوب درجه لینه واصل اوله ل امام بزرگ اسم اعظم
اعلی الله تعالی قدره و زاده شرفا بوطقسان طقوز اسماء الهیه مک ایچنده میدر
دکل میدر اختلاف اولندی بونلرده اولق طن غالبدر اول مبارک اسم
شریف بونلدر بسم الله الرحمن الرحیم هو الله الذي لا اله الا هو
معنای شول ذات اجل اعلا اقدسدر که اندن غیر ی اله یوقدر بوراده
اسم شریف همان الله عز شانه در ججیع فضلا و زمره عرفا حقیقه
الهیه در متحیر اولدقلری کی اسم جلاله دخی متحیر اولدیار سربانی میدر
عربی میدر اسم جامد میدر صفت مشقه میدر وندن مشتقددر
واصلی ندر علم میدر دکل میدر اوتوز قدر احوال ذکر ایلدیلر امام سیوطی
تفسیر مضای حاشیه سنده بعضی اصلیه در معبودیا متحیر فیه
یا مسکون الیه یا مقزوع الیه یا ملجاء الیه معنای سنده در دیدیلر بعضی
اصلی و لاه در متحیر فیه معنای سنده در دیدیلر بعضی اصلیه لاه در ارتفاع
معنای سنده در دیدیلر لکن مذهب مختار فضلا عندند بودر که
عربیندر ذات واجب الوجوده مخصوص اسمدر معنای همان ذات الله تعالی
دیکدر بر صفت دلالتی یوقدر آنکچون بعض مشایخ اسم اعظم بودر
دیکشار حق تعالی مک هل تعلم له میا نظم عز بنده صاحب الکشاف
اصلا و ایدا الله اسمیه خالق تعالی دن غیر برشی تسبیح اولندی
دیو تفسیر ایلدی و امام فخر الدین رازی موجودانده خالق تعالی دن
غیری برشی لفظه جلال الیه تسبیح اولندی دیدی عوامک و اسم شریفدن
حصه بی خست و تعظیم الیه لسانلر به وق ذکر ایلکدر خواصک
حصه بی معنای تأمل ایلوب صفات الوهیت الیه موصوف و نعوت
ربوبیت الیه بنعوت اولان واجب الوجودک اسمدر و معنای انجق

شوصفات علیا الیه موصوف اولان عبادنه مستحقدر آندن غیر ی معبود
یوق ایدیکنی یقینا ایلکدر و اخص الخواص حصه بی بودر که قلبلری
ملاحظه ربانیه به مستغرق اولوب اندن ماعدایه التفات ایتکدر خوف
و رجایی آنجق ایکا ایلکدر الرحمن عز اسمدر جندن مشتق اولوب مبالغه
ایچون بنی قیامشدر رحمت لغته قلبک رفته دیزل تفضل و احسان
افتضایدر بومعنا ل الله تعالی حقه محالدر قرآن عظیمده و حدیث
شریفده الله تعالی به نسبت اولسان نسنلر که مثالی و جه رحمت غضب
استواء العرش و غیر یلر کی که بونلرک لغت معنای الله تعالی حقه
محالدر سلف صالحین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین عندند
الله تعالی مک حقه لغت معنای مراد دکلدر هر برینک الوهیت
لایق معنای صحیحلری وارددر حقیقتی بینه الله تعالی یلور اصلی مغاوم
قطعا کفیتی مجهولدر دیمک اولور بوسکا طریق اسلام دینور و خلف
علمار حیم الله عندند لوازم و غایات الیه تأویل اولنور طینا ملار ختمه انعام
و احسان لازم کلور بونک الیه تأویل ایدرلرحمن دیمک انعام و احسان
ایدیچی دیمک اولور و غضب انتقام وید قدرت و نعمت وجه حقیقت
و ذات استوایی استیلاء و محافظه الیه تأویل ایشدیلر و بوسکاسیل احکم
دینور امدی رحمانده اولان مبالغه عدد اعتبار الیه تفسیر اولور سه
عالم دنیایه جل اولنور یعنی دنیاده مؤمنلره و کافرلره نعمت و بریچی دیمک
اولور الرحمن عز شانه عالم آخرته جل اولنور یعنی آخرته مؤمنلره
علی در جاتهم نعمت و بریچی دیمک اولور و اگر رحمن کیفیت اعتبار الیه
تفسیر اولنور سه ایکی جهانه شامل اولور و رحیمده اولان مبالغه قلیلدر
و دنیایک نعمت لری ایکی قسمدر خفیر و عظیم ناقص و تام امدار آخرتک
نعمتک جهله سی حد اندند تا و کاملدر صاحب احتیاجدن منع ایدوب
کفایت ایدر آنکچون دار آخرتک نعمتک کلیمی عظیمدر دینور
و رحمن و رحیم ایکی جهانه شامل اعتبار اولنور رحمانده که مبالغه

زیاده ملاحظه اول نور دنیاك و آخرتك عظیم نعمتین و بریحی و رحیم
 دنیاك و آخرتك صغیر نعمتین و بریحی و رحیم دیکله تفسیر اول نور آخرتك
 نعمتی حد ذاته تام و کاملدر اماری برین نظر ایله تفاوت کثیره
 واردر زیر انبیاء کرام علیهم الصلوٰۃ والسلام ایله و لیکن بر دکلدر بونلر ایله
 سائر اهل ایمان بر دکلدر بومعنا اعتبار ایله بعض دعا رده رحمن دنیا
 والاخره و رحیمها صادر اولشدر بویکی اسم شریفدن عاقلره حصه
 بودر که بالکلیه حضرت جناب القدوس عز شانه وجل برهانه والا اله غیره
 توجه تام و توکل کامل و دنیا و آخرت امورندما کلا انجما ایلکدر زبرا
 دنیاك و آخرتك نعمتین و درجه لرینی و برن اولدر و دخی مؤمنلره مرحمت
 و شفقت ایلوب مظلومك حقنی ظالمدن المقدر و ناس بیننده ظلمی
 و فتنه لری طریق احسن و سبیل انساب ایله دفع ایلکدر و غافل اولنلری
 رحمن رحیم رحمتیه نائل ایده جک طاعانه ارشاد ایلکدر و کندوسی
 قادر اولدجه عصیاندن اجتناب ایلوب اهل عصیاندن دخی عصبانی
 نزاله اتمکه سعی اتمکدر امدی بویکی اسم شریف نعمت و بریحی
 معنانه صفت افعالدن اولور و نعمت و بریحی اراده معنانه ذاتیه دن
 اولور اولکی ظاهر در الملک عز اسمه معنایی اشیا بی ایجاد اتمکه قادر
 بو تقدیرجه اسماء صفاتدن اولور قادر کی که صفت قدرته راجعدر
 و بعضی ایجاد و ابداع و احیا و اماته ایله اشیا ده متصرف معنایی
 و یردیله بو تقدیرجه اسماء افعالدن اولور خالق اسمی کی که صفة فعلیه
 اولور بواسم شریفدن حصه بودر که عاقل یقینا بلدیکه حق سبحانه
 و تعالی داننده و صفاتده جمیع شیلردن مستغنی و جمیع کائنات
 وجودارنده و بقا زنده ائک فقرامی و محتاج لریندر و ائک حکمة قدسیه سنه
 و قضاسنه سخنرادر بویله اولدیغنی یلوب تصدیق ایتدکه کندوسی
 دخی خلقدن مستغنی اولوب همان خوف و رجاستنی اکا ایدوب اندن غیریه
 تدلل ایلوب هر امور دنیویه و اخروییه سنی اکانفویض اتمکدر زبرا

جمیع کائناتده متصرف بالذات اودر و کندی قلبی و جسدنی ایکی
 جهان سعادتده استعمال ایلکدر القدوس عز شانه قدسدن
 مشتق فاعول و زنده مبالغه ایچوندر معنایی مبالغه ایله ذات جلیله سی
 وصفات علیاسی عیددن و نقصانندن و حدوثدن منزّه و عقل و خیال ایله
 تصور و تحیل اولمقدن میرادیمک اولور اسماء تنزیهیه دندر بواسم
 شریفدن حصه بودر که عاقل یقینا بلدی که کاهلردن کندوسی تطهیر
 ایدوب عقلی و قلبی امور محسوسه تصورندن و حظوظ حیوانیه دن ولذائده
 جسمانییه دن تطهیر ایلوب علوم نافعیه ایله انواع قربات تحصیل ایدوب
 بالکلیه درجات قربات و مراتب ولایت جانبیه سعی بلیغ ایتدکه نصکره
 مقامات مقربین و طبقات صدیقینه نائل اولور بعده همتی انجیق معارف
 الهیهیه قصر ایدوب دائما القاسنه شوق و هر شیده کالنی مطالعه ایلیه
 بعده جناب العز و بحیوچه القدسه و اصل اولور اللهم حققنا مقام
 المحققین بحزمتهم سید المحققین السلام عز شانه و تبارک اسمه معنایی
 نقصان صفاتلردن سلیمدر یا خود ذات جلیله سی حدوث و عیددن
 وصفات علیاسی نقصانندن و افعال جلیله سی شر محضدن سالمدر دیمک
 اولور و اما اول شرور و معاصی که خلق اولنور آنلرک ضمیمه
 خیر کلی واردر بو خیر اولسه ایدی اول شرور دخی زیاده اولور ایدی
 و فی الحقیقه مقضی و معقول بالذات انجیق خیردر شرور قضایکننده بالشیع
 داخل اولور بومعنا جمیع اسماء تنزیهیه دن اولور و بعده لر عینده قوللری
 مخوف و مهلکه لر دن سالم قتل معنانه در بومعنا جمیع صفات ذاتیهیه
 راجع اولور یا خود جنانده مؤمنلره سلام و بریحی معنانه در تنکم قرآن
 عظیمده سلام قولامن رب رحیم آیت کریمه سینله تفسیر اولنور
 بومعنا جمیع صفات کامله ایله کلامه راجع اولور بواسم مبارکدن
 حصه بودر که عاقل قلبی حق و حید و زیا و سایر اخلاقی ذمیه دن و شرور
 و معاصی قصد اتمکدن سالم قیلوب و جسدنی محرمات ارتکابندن و سیئات

مکر و هاتدن سالم ایلکدر اهل اسلام اولنره ملاقی اولدقده سلام
و بر مکر و اولردن مضرتی دفع ایدوب و منفعتی سوق ایلکدر المؤمن عز شانه
و علامت ساسی انبیاء علیهم السلامی تصدیق ایدیچی کلامیله دینور سه
صفت کلامه راجعدر اکر معجزات خلق ایتکله دینور سه صفت فعلیه
اولوز بعضلر عندنده شویله در که قوللر امین اولدی امن و امان یراتقی ایله
و مخوف و مهلکه و آفاتلری قوللردن دفع ایتک سببیه بومعناجه صفت
فعلیه اولور و بعضلر عندنده بواسم شریفک معناسی بودر که
نوم القیامته خواص قوللری فزع اکریدن امین ایدیچی کلامیله تنکم
قرآن کریمده بیورمندر الانحافوا ولا تحزنوا و ابشروا بالجنة التي كنتم
توعدون و بر آیت کریمه ان الذين سبقتم لهم من الحسنی اوائک
عنهم مبعدون لایسمعون حبسها و هم فیما اشتهت انفسهم خالدون
لا یحزنهم الفزع الاکبر و تلقیهم الملائکة هذا یومکم الذی کنتم توعدون
بوصورته صفت کلامه راجعدر یا خود آنلرده امن و امان خلق ایدوب انلری
مطمئن ایدر بومعناجه صفت فعلیه او اور زیر اصحاء عرصانده متقبلدخی
ذوق و راحت ایدوب ذره قدر آنلره غبار کفر الا ان اولیاء الله لا خوف علیهم
ولا هم یحزنون الذین آمنوا و کانوا یوقون لهم البشری فی الحیره الدنیا
و فی الآخرة و سائر آیات قرآنییه و احادیث نبویه چوقدر که جمله سی دلالت
ایدر که اهل تقوی و اهل صلاح اولنلر ایچون میدان عرصانده دور او صفار
وارد و انلر نعمت لر و لذت لر و ذوقلرده او اورلر بواسم شریفدن حصه
بودر که عاقل حتی تصدیق ایده و ناس آتک شرنندن امین اوله و ایماننده
قوت و ثبات تحصیل ایلده المهمین عز شانه معنای شریفی زیاده سیله
مراقبه و حفظ ایدیچی لکن الرقیب اسم شریفنده زیاده مبالغه لیدر
بعضلر عندنده شاهد معناسی در یعنی عالمدر که علمنده منقال ذره
خارج دکلدر بوتقد برجه صفت علمه راجعدر یا خود هر کسک کسب
ایندیکی علملر شاهد معناسی در بومعناجه صفت کلامه راجعدر

و بعضلر عندنده امین صادق معناسی در و بعضلر عندنده خلقک
اعمالی و ارزاقی و آخالی ایله انلرک اوزرینه قائم معناسی در بوصورته صفت
قدرته راجعدر بواسم شریفدن حصه بودر که عاقل قلبیه مراقبه ایلده
و احوال شریفه سنی محافظه و قلبی ذکر کردن منع ایدن امور دن کندوستی
حقیق ایلده العزیز جل اسم معناسی غالب دیمکدر صفت قدرته راجعدر
بعضلر عندنده عزیز المثل معناسی در بوصورته تنزیه دن اولور
حصه بودر که عاقل کندوستی عزیز ایدوب دنیا طمعیه ذلیل ایتیه
و علو دینه و معارف الهیه ایله عزیز اوله که سائر خلق اکادین اسلامده
محتاج اوله الجبار عز شانه مبالغه و زننده در جبردن مستقدر اصلدن
جبر بر شئی زور ایله اصلاحه دیرلر ایدی بعده مجرد اصلاحه اطلاق
اولیدی کاهیمیه حضرت علی رضی الله عنه یا جابر کل کسیر و مسهل
کل عسیر دیر ایدی اصلاح مجرد معناسی و کاهیمیه قهر مجرد معناسی
کاور لاجبر و لا قهر بض کی کاهیمیه علی طریق المجاز مجرد علوم معناسی
کلور غایبده بو کسک که بر کسه نک الی بتمیه چک خرما اغاجنه نخله
جبار دینور عالی معناسی بعضلر عندنده خلقک مصلحتلری اصلاح
ایدیچی معناسی در بوصورته صفت فعلیه او اور بعضلر عندنده کندی
مرادی اوزرینه قوللری حل ایدیچی معناسی در بوتقد برجه بنده صفت فعلیه
اولور بعضلر عندنده کاندلرک کیدندن و ما کرلرک مکرندن و قاصد لک
قصندن و تعالی بدعک معناسی در تقدیس و تنزیه راجعدر بواسم مبارکدن
حصه بودر که عاقل مکندوستی نقائصدن اصلاح ایدوب مکارم اخلاق
و فضائل اعمالله تکمیل ایلده و تقویه ملازمت و طاعاته مداومت ایلده
و ریاضات شرعییه ایله هوای نفس و شهواتی کسر ایلده ماسویه
التفادن مرتفع اولوب سکنت و وقار حلیه سیله بن اوتوب تسامع
حوادث و تعاقب مصائب کندوبه نازلر ایلده بلکه دخی زیاده کانه
ترقی اوله المتکبر عز شانه وجل کبر یاؤه معناسی عظمت و کبریا ایله

متوجه در که ماعداسی انک نظر نده ذره قدر بود در که صرفتی انجوق
 اکا خصوص در بر حدیث قدسیده شویله در که عظمت و کبریا بکا مخصوص
 صفتی و هر کجکه بود در که غله نواع و شکر کنت و غیر اینست بن الی نار جهنم
 القای درم و بر روایتده هلاک ایدرم وارد اولمشندر بواسطه شر یفدن
 حصه بود در که عاقل شهوانه و دنیا به مثل ایمکنن تکبر ایدوب سائر
 حیوانات شهوانه و تکریمه تابع اولد قلمی کبی و کفار بتتاع دنیا به شریه
 اولد قلمی کبی عاقل بونیزه مشایقه تفریط ایدوب غایبده اجتناب
 ایلیم همان نظر نده و ملاحظه سنده رضای ربانی اولوب سعادت
 ابدیه به جده و تسبیح ایلیم الخالق عز اسمه معنای لا عن اصل و ماده یعنی
 ایجاد ایدیمی دیمک اوور خلق السموات والارض نظمی کبی که گاهی
 بر ماده دن بر نسبه تکیون ایمک معنای مکلور خلق الانسان من نطفه
 و خالق الجن من مارج من نار نظم عزیزی کبی الباری عز اسمه بر دست
 ما خود در اعتداده بر شی بر نسبه دن خلاص اولفده دیر علی طریقی
 التفصی نتکم بره فلان من مرضه فلان مرضدن بری اولدی و بر المدیون
 من دینه مدیون دیندن بری اولدی دینور خلاص اولدی معنای
 یا خود علی سبیل الانشادر نتکم بره الله زید دینور بلا عیب خلقی ایلدی
 معنای در متری فی خلق الرحمن من تفاوت معنای ملحوظ اولور
 نتکم بعضی نظام کامله ایله خلادن بری مخلوقات خلق ابدی دیمک در
 دینیلر المصنوع عز شانه کائنات صورتلری ایجاد ایدیمی و هر مخلوقه
 بر ضوره خاصه و یریمی او مخلوق غیر یلردن او ضوره تمیز اولور و اوج
 اسم بر یفدن حاصل معنای بود در که الله تعالی تقدیر ایدیمی و خلق
 ایدیمی بلاماده یا ماده ایله و حکمة الهیه اقتضا سنجیده و کله و جانیه
 استعدا سنجیده بلا تفاوت و لا اختلاف نظام کامله ایله خلادن بری
 ایجاد ایدیمی و هر شئیک خواصتی انک او زمینه ترتیب لیدر و کمال انک ایله
 نظام اولور صورت خاصه و یریمی و اوج اسم ترتیب صفات

افعال دندر والله اعلم بونلردن حصه بود در که عاقل بر مخلوق کورد که
 خالق تعالینک کمال قدرتی مطاعه ایله و تمام صنع و تدبیرنی تأمل ایدوب دائما
 ملاحظه عالم القدس ایلیم بر مرتبه ده که هر نه به نظر ایتسه آدن اول
 خالق تعالینک کالاتی ملاحظه ایلیم الفقار عز شانه معنای بالمبالغه ذنوب
 و سبائی مغفرت ایدیمی عالم دنیاده ستر و عالم آخرتده دوا خذ و عقوباتی
 را ایدیمی دیمک اوور صفة فعلیه دندر بوندن حصه بود در که عاقل
 مؤمن قنداشندن ستری واجب اولان امور قبیحی ستر ایدوب و امور
 حسنه سنی اظهار ایلیم و تقصیراتلری ممکن اولدیه عفو ایدوب عذرلری
 قبول ایدیم صبح جلیل و انعام ایلیم معامله ایلیم القهار عز اسمه بالمبالغه
 قهر و غلبه ایدیمی جمیع کائنات تحت قدرتمده مهوور و حکیمه مسخر
 و قیضه قدرتمده ذره قدر دکلدر صفت قدرته راجع دندر بوندن
 حصه بود در که عاقل نفس اماره سنی قهر ایدوب نفس مطمئنه به تابع قیله
 شهواتی کسر ایلیم الوهاب عز اسمه بلا عوض نعمتلر و یریمی دائما اعطا
 ایدیمی معنای مفید دن صفة فعلیه اوور بوندن حصه بود در که عاقل
 لطفی و احسانی حق تعالیدن انتظار و توقع ایدیم خالصا اوجهه انکریم
 جمیع ما ملکنی طریقی رضایه صرف ایدیم حتی روحنی رضایم چون بدل
 ایدوب بر فرددن جزا و مکافات طلب ایتیم رزق عز وجل رزق خلق
 ایدیمی دیمک در فی الاصل رزق کندی ایله انتفاع اولان نسنه در کرم مباح
 اولسون کرک حرام اولسون اهل اعتدال رزق ملک معنای در و حرام
 رزق دکلدر دید کلری فاسد در زیرا حیوانات ایچون رزق واردر و اکامالت
 دکلدر و جمیع کائنات الله تعالینک ملکیدر رزق دکلدر و حرام کل بدن
 مرزوق اولمش اولور اهل اعتدالک مذهب لری تلایج و مذبذب اولور
 قبیح مسئله ده اهل سنه مخالفت ایتسه کارلری کساد و ریحلری
 ضرر اولور و بنا لا یجملنا مع القوم الظالمین بومسارک اسم شر یفدن
 حصه بود در که عاقل انجوق رزق الله تعالیدن انتظار ایلیم غیر بدن

طمع ائمه زبرار زاق الله تعالی در وخلقك رزقته وسیله اوله اجر جزیل
و ثواب جلیله طمع ایچون الفتاح عز شانه بین العباد حکم ایدیچی
معناسته کلور تنکم رینا افصح یدینا و بین قومنا بالحق نظم عزیزی
حکم ایلله تفسیر اولندی صفت کلامه راجعدر بعضار عندنده خرائق
رحتی فتح ایدیچی دیمکدر تنکم ما یفتح الله للناس من رحمة فلا تمسک لها
نظم عزیزی بونی مقیددر بوندن حصه بودر که فضل خصوصتمده
عدالت ایلله حکم ایدوب مظلومك حقنی ظالمدن آکیوریمکدر و مشکلاتی
فتح ایدوب عبیر لری یسیر اتمکدر ابواب قریات و درجات و لایتنک
فتح سعی اتمکدر العلیم عز شانه بالمبالغة جمیع معلوماتی علی وجه
التفصیل بیلچی صفت علمه راجعدر بوندن حصه عاقل امور دینیه
تحصیلنه خریص اولمقدز لاسیما معارف الهیه تحصیلنه که الله تعالیکنک
ذات جلیله و صفیات علیا و اسماء حسنی سندن بحث ایدر و مبداء
و معاد اجوالندن خبر و بر و بر وجهله جاهلکه راضی اولمقدز زبرا
چار صفتدر القابض عز وجل قبض ایدیچی بعض قوللرینه رزقی
ضیق ایدیچی یا خود ملمات وقتنده روحلری قبض ایدیچی الباسط
جل شانه بعض قوللرینه رزقلرینی واسع ایدیچی یا خود حشر وقتنده
روحلری جسدلرینه نشر ایدیچی نوایکسی صفة فعلیه اولور بونلردن
حصه عاقل قبضی و بسطی الله تعالیکن بیکه قبضی عدالت یللوب
صبر ایده و بسطی فضل یللوب شکر ایده و کندی قلبنده قبض و بسط
تحصیل ایدوب انرار الهیه بی اهل اولیاندن قبض و اهل اولانه بسط ایده
احافض عز اسمه حشش رفعت شدیدر مثلا کفاری عقوبتله
خفض ایدیچی ارفع عز سانه رفع ایدیچی اهل ایمانی عزت و سعادتله
بونلردن حصه بودر که عاقل باطلی خفض و حق رفع ایده اعداء دینیه
عداوت و اهل اسلامه موالات ایلله العز عز شانه مراد اینستدیک
قوللرینه عزت و بر بیلچی المصلح عز الله بعض قوللرینه ذلت و ور بیلچی

فی الحقیقه اعزاز کئی بی مذلت احتیاجدن تحلیص و شهواته تابع
قیلقدن خلاص و کندی نفسینه غالب و امورینه مالک قیلقدن و اذلال
بونلرک ضدیدر و بوندن حصه عاقل اهل حق اعزاز و اهل باطلی
اذلال ایده و دنیا ده و آخرتده مذلت و حقارت و بره جک جهالت
و ذنوب کبی نسنه لردن اجتناب ایلله السمع عز و علاصواتی اشد بیلچی
البصیر عز و علا مبصرانی کور بیلچی صفة ذاتیه لردر بونلردن حصه
بودر که عاقل تفکر ایده که حق تعالی ائی کورر نه محله ایسه و سوزنی
اشیدر نقدر فلسدی ایدر ایسمده بویه اعتقاد ایند که مؤدب اولوب
دائم استقامت ایلله هر کیمکه خلفدن کور مسونلردن و احتراز ایلدیک
کاهی خالی مکانه کسه کور مرز عمیله ارتکاب اینسه الله تعالیکنک
نظرنی استهانت ایش اولور برکسه الله تعالیکنک بلدیکنی و کوردیکنی
اعتقاد ایدر کن معصیت ارتکاب اینسه تعجب حسارت و جرات
ایش اولور و اگر بیلز و کور مرز اعتقاد اینسه تعجب کافر اولور رب
اعوذ بک من همزات الشیاطین و اعوذ بک رب ان یحضر و حکم
عز شانه حکم ایدیچی قضاسنه معارض بوق حقله باطلی فرق ایدیچی
بو تقدیر جده صفت کلامه راجعدر یا خود سعادی سعادتله و اشقیایی
عقوبتله تمیز ایدیچی دیمک اولور بعضار عندنده فی الاسل حکم و حکمت
منع معناسته در بعده تسمیه اولندی صاحبنی جاهلار احوالندن
و افعالندن منع اینستدیک ایچون بوضورنده صفت علمه راجعدر بوندن
حصه بودر که قوللر امرینه اتقیناد و حکمته استسلام و قضاسنه رضا
ایلله العدل تعالی شانه بالمبالغة عدالت ایدیچی هراشی مصلحت
و فایده ایلله ایشلیچی و ملکینده تصرف ایدیچی و هر شئی محلیده
وزمانده ایشلیچی دیمک اولور بوندن و طیفه بودر که عاقل تصرفات
الوهیت و تدبیرات ربوینده اعراض ایتوب هر شئی عدالت و حکمت
بیکه و کند و بنی امورنده استقامت و عدالت ایلله اللطیف عز شانه

لطیف و احسان ایدیمی دیمک اولور صفة فعلیه در یاخود خفیات
اموری بیلیمی دیمک اولور صفت علمه راجعدر و طیفه العبد بودر که
اهل ایمانه صنف و رفیق ایلیمه الخیر عز اسمع بواطن اشیا بیلیجی
خبردن مستقدر خنایای باطنه به علم معناسنه در وظیفه عاقل بواطن
احوالدن تغافل ایتوب طواهر و بواطنی اصلاح ایلیمه الخیر جل شانیه
عقوبت و اخذ انتقامه عجله ایتیمی عجله دن تریه صفتیدر وظیفه عاقل کظم
غیظ ایدوب نار غضبی حمله اطفای ایلیمه العظیم عز شانیه مراتب
عظمتک نهایشه بالغ دیمک اوور اولکه عقل تصور دن عاجز و بصیرت
کنهی اذرا کدن قاصر اولور صفت تریه اولور حصه بودر که عاقل
نفسی تحقیر ایدوب آنک امرینه انقیاد ایلوب و رضا سته سنی ایلیمه
الفقور عز اسمع بالمسالمة کاهلری مغفرت ایدیمی الغفار ایلیمه بونک
فرقی غفار تدر بحله مبالغه ایلیمه مغفرت ایدیمی غفور دفعه جله کامی
مغفرت ایدیمی دیمکدر حصه معلومدر الشکور عز شانیه عمل قلیل
مقابلیه شنده اجر جزیل ثواب جیل و سعادت ابدیه و یریمی یاخود
اهل طاعانه بنا ایدیمی معناسنه در صفة فعلیه به یاخود کلامه راجعدر
حصه بودر که عاقل نعمت مقابلیه سنده شکر ایدوب موجب شکره
مرآت ایلیمه و ناسک احسان ایلیمه بیلوب آنکه دخی شکر و شای ایلیمه
ناسک احسانه شکر ایتیم حق تعالی به شکر اعز العلی عز اسمع
فعل و زنده صلودن ما خوددر معنای معلوم تریه سنک نهایتنه بالغیر
جمله اعلال آن دن انا در تصبب العبد بودر که طاعانه نفسی ذلیل
محقر ایلیمه و بذل مقدر ایدوب علم و علمه و سائر کالانده فائق اولوب
غیر سنک مرتبه لری آندن انا اوله الکبیر عز شانیه صغیرک ضد بدر
یعنی قدیمدر واجب الوجود در کالات ازایه و ابدیه ایلیمه موصوفدر جمع
مکونات آنک ذلایلی و حقیر لری در حصه بودر که عاقل نفسی علمه
و تمسده ایلیمه معنی ایلوب کار سعاددن اوله حضرت عیسی علیه

السلام عاید عمل ایدیلر ملکوت سعادته بین الملائکه عظیم نسیمه اولور
پوریش زهی سعادت اول عاقله که سعادته اسمی عظیم اوله الحفیظ
عز شانیه بالمسالمة حفظ ایدیمی مخلوقات خالیدن و نظام کاملی اختلالدن
و مخلوق سنقو طدن احفظ ایدیمی معناسنه در حصه بودر که عاقل
نفسی مضمر اندن و مفاسدن و فحشاء ایلیمه رفیق اولفیدن کیندوسی
حفظ ایلیمه بالمقیم عز شانیه قوتلری خلق ایدیمی صفة فعلیه در
فریش لغتیده مقیدر معناسنه دیمشیلر و بعضیلر شهادت و مطلع
معناسنه در دیمشیلر صفة ذاتیه دن اولور حصه بودر که فقرا به
تصدق ایده و غافلری ارشاد ایلیمه و عاجزله یاردم ایده الحسب
عز شانیه هر امرورده کفایت ایدیمی حسب مطلق الحق اولدر زبرا
هر امرورده کفایت اندن حاصل اولور بعضیلر عتیده یوم قیامتیده
قوللره حسب ایدیمی معناسنه در حصه بودر که عاقل خلقک
جاحتلری تمام ایلیمه و کندی نفسیه محاسبه ایلیمه الجلیل عز اسمع
صفات جلال ایلیمه موصوفدر قدوس و غنی صفاتلری کی که صفات
تیریه لور حصه بودر که عاقل کیندوسی عقاید باطله و خیالات
زائعه و اخلاقی ذمیه و افعال رزیه دن تریه ایلیمه الکریم عز شانیه
طلب سیر و وسیله سیر عطا ایدیمی و بعضیلر عقاید استقصا ایتیمی
معناسنه در دیمشیلر قدوس معناسنه ده دیمشیلر وظیفه بودر که عاقل
بلا طلب خلقیه کرم ایلیمه بخالیدن اجتناب ایده مفاسد و مضراتدن
اختراز ایلیمه الرقیب عز شانیه حفظ ایدیمی که جمیع اشیا مراقبه ایدر
سموات و ارضه مثقال ذره علمدن خارج دکلدن وظیفه بودر که عاقل کندی
احوالی مراقبه ایدوب آخرتیه ضرر و یره جک نسیمه لردن اعراض
و اجتناب ایلیمه الحیج عز اسمع دعا لری قبول ایدیمی و مراد لری
قوللرینه لطفله جواب و یریمی حصه معلومدر الواسع عز اسمع
جمع معلومانه علمی شاد لدر موجودات و معدوماتی بیلیمدر حصه

بود که معارف و علوم تحصیل نه سعی ایده ل و اعمال صالحه ايله سعادت ابدیه ده و شعت تحصیل ایده ل الحکیم عز اسمه حکمت صاحبی علی کامل و فعلی احسن و محکم شبلی خلق ایدیجی و قوللار اسنده حکم ایدیجی معنای نه کلور حصه بود که عاقل قوه نظریه و قوه علیه لینی تکمیل و محکم ایلنه الودود عز اسمه خیر لری سویدیجی و خیر ایدیلره احسان ایدیجی دیمکدر حصه بود که عاقل کندویه قصد ایندیکنی مؤثره قصد ايله خیره مشغول اوله المجید عز اسمه کرمی و اشع حصه معلومدر الباعث عز شانه موناوی بعث ایدیجی ان الله یبعث من فی القبور معناسنه در یاخود پیغمبر لری بعث ایدیجی صفة فعلیه در حصه بود که بومعنازه ایمان ایدوب بعده مواجب شرع شریف ايله عمل اتمکدر الشهید عز اسمه معناسی حاضر دیمکدر لکن عالم معناسنه و خیر و نظر ایدیجی معناسنه و خلقک عملرینه شهادت ایدیجی معناسنه حصه معلومدر الحق عز شانه نابت و موجود معناسنه در حق اطهار ایدیجی معناسنه ده کلور ایجاد ایدیجی معناسنی ده و بر مشر حصه بود که عاقل الله تعالی بی موجود اعتقاد ایلوب کائناتی مضمحل کوره کل شیء هالک الا وجهه معناسی تأمل وله الوکیل عز اسمه خلقک امور بی بنورب لوازم لری تحصیل ایدیجی و باردم ایدیجی معنای بی مقیددر و حصه اکتا و کل ایلنه القوی عز اسمه قوه صاحبی المتین عز اسمه شدت و استحکام صاحبی کال قدرت مرجعیدر الولی عز اسمه غیب ناصر معناسنه در و بعضی خلقک امور فی انعام ایدیجی دیمکدر حصه معلومدر المجید عز شانه محمود و ثنایه مستحق دیمکدر وان من شیء الا بسبح بحمده معناسی ملا حظة اولنه بوندن حصه عاقل کندوسنی قیاسیحتن تطهر ایلوب بمد و حلردن اوله انحصی عز شانه جمع معلوماتی علی حده صاحبی حصه سیاندن صافتنی البدی عز شانه خلق ایدیجی و اطهار ایدیجی المعبد عز شانه ااده ایدیجی

الحی عز اسمه احیا ایدیجی المیت عز اسمه امانه ایدیجی معنای و حصه لظاهر و معلومدر الحی عز اسمه حیوة ايله موصوفدر علم و ارادت و قدرت و سایر صفات حقیقه تک صحتی افاده ایدن صفتیه حیوة نسیمه اولنور الشیوم عز شانه معناسی بالذات قائم که مکانه محتاج دکل و مخلوقاتی مکانلرنده و وجودلرنده قائم ایدیجی بو ایکی اسم شریفی اسم اعظم در دیمشیر و بواسم شریفک مفهوم شریفی انجی حق سبحانه و تعالی به مخصوصدر زبراقائم بالذات انجی اودر و جیع کائنات و مخلوقاتک وجودی و دوا می آنک قدر تیله و امسا کیله در و معناسی نفوت جلال و صفات افعالدن مرکبدر و حصه بود که عاقل ماسوادن استغنا و اغیاردن انقطاعی مقدار بجه نصب حاصل اولور الواجد عز اسمه طلب ایندیکنی یواو جی و برشی آندن فرار و اختفا ایده مز مفهوم شریفی مفیددر الماجد عز شانه واسع الکرم و کثیر الفضل معناسنه در لکن المجید بوندن مبالغه لیدر الواحد عز اسمه ذاتنده و صفاتنده و افعالننده نظیری و شریکی یوقدر الاحد عز اسمه ذات جلیله سی تجزی و انقسام قبول اتمکدن مزهدر الصمد عز شانه معناسی خاجانده اکا احتیاج اولنان سید دیمکدر مهمات امور ده کندویه احتیاج اولنان عاقللر ایچون بواسم شریفدن حظ وافر واردر القادر جل شانه قدرت کامله صاحبی المقتدر عز اسمه قادرک مبالغه سیدر المقدم عز شانه بعض کائناتی بعض کائنات اوزرینه تدم ایدیجی زمانده و مکانه و رتبهده و شرفده المؤخر عز شانه بحسب الحکمة الالهیه بعض اشیا بی تأخیر ایدیجی زمانده و مکانه و رتبهده و شرفده الاول عز شانه ازلی الوجود بلا ابتداء الاخر عز اسمه ایدی الوجود بلا انتهاء الظاهر عز اسمه آیات افاقیه و دلائل انفسیه ايله وجودی ظاهر در الباطن عز شانه عقلک نظرندن و تصورندن بجهاب کبریا ايله مخجیب و اشارتدن متعالیدر الوالی عز شانه مخلوقاتک امور بینه متولی و مانکدر المتعالی عز اسمه عظمت و علوانک نهایتنه بالقدر البر عز شانه

بواسم تریفیدن تصبب و آفره ظفر بولور والله عنده اجر عظیم
مقام نانی ایمان بالملائکة پیاننده اولوجیدر معلوم اوله که حق تعالیٰ تک
ملاکری و از در انلر جسم اضیفلر در اشکال مختلفه ایله منس کل اولغه
قادر در کی یکی قناده و کی اوج قناده و کی درت قناده و کی دخی
زیاده قناده لیدر جمهور اهل سنت عندنده ملائکه حقیقه اوج صفات
بیتک واجیدر اولکسی ایماندر یعنی جمیع ملائکه مؤمنلر در حاشا و کلا
آلر کفردن و سر کردن منزهلر در و ایکنجیسی اوامر ربانیه به اتباع
و منهیلندن اجتنابدر که جله سی مظیلر در اصلا عاصی اولمازلر
و اوچنجیسی خصائص انسانیه دن منزهلر در ملائکه ممکن و ایچیدن
ارک کلک کردن و دیشیلکدن و طوع و تمقیدن و طوع و غور مقیدن منزهلر در المدن
و کدر دن و تکاسلدن و یورلمقیدن و اوچخودن و سائر لوازم بشریه دن
منزهلر در و دخی ملائکه تک مفر بلری و افضللری و ار در جبرائیل علیه
السلام ملک مقربدر تبلیغ الوحی و القاء العلوه مؤکدر حضرت رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم لیلۃ معراجده آنی التیور قناده ایله کور مشدر
حق تعالیٰ جبرئیل علیه عظیم قوت و یرمشدر قناده تک برتوتیله یوجد طاغری
قادر و طاعیدر و صیحه سبیل بر بلده تک اهل بسنی هلاک ایدر و زمان
قلیلده بدی قات کو کردن یره اینز و هر شکله کیرمکه قادر در اصحاب
رضوان الله تعالیٰ علیهم اجمعین حضرتلر تک احسن الوجه اولنلرندن
دحیه ابن حلیفه الکلبی رضی الله تعالیٰ عنه شکله کیروب کاه
بکاه اوله حضور رسول اکرم صلی الله تعالیٰ علیه وسلم کلور ایدی
و کاهیجه یاض لباس کیروب کلور ایدی پیغمبرلر دن غیری به وحی کتورمز
میکایل علیه السلام رزقلر تعینده مؤکدر و امرا قبل علیه السلام
صور نفخ اینککه مؤکدر عزرائیل علیه السلام جان المغه مؤکدر
یونلر الله تعالیٰ تک اولو ملکریدر و پیغمبرلر در اهل بیتک عندنده
الساکن پیغمبرلری ملائکه تک پیغمبرلر دن افضللر و ملائکه تک

پیغمبرلری عامه بشر دن افضللر و بشرک خواصی ملائکه تک
خواصندن افضللر و عوام بشرک صلحاسی ملائکه تک عوامندن
افضللر یومذکور جمهور اهل سنت مذهبلر یوتقدیر برجه ایلین
ملائکه جنسندن بکلدر سلطان المفسرین اولان ابن عباس رضی الله
عنهما عندنده ملائکه دن بر صنف واردر که اکا جن دیرل و شیطان اول
طائفه دندر و آنلر اکل و شرب و جماع ایدرلر و طوع و غرل و طوع و غورلر
و عصیان ایدرلر محقق بیضاوی رحمه الله یور و ایکی فسجد الملائکه
کلهم اجمعون الا ایلین ایت کریمه سینده نقل و تصریح و اختیار
ایلدی فضل معلوم اولسونککه نوع ملائکه سائر انواع مخلوقاتدن
چوقدر امام فخر الدین رحمه الله تعالیٰ علیه شویله یوردیکه
حق تعالیٰ تک کلامندن بر رسول الله علیه الصلوة والسلام
جید یئندن فاعدا ملائکه وصفینده حضرت امیر المؤمنین علی ابن ابی
طالب کرم الله وجهه و رضی الله تعالیٰ عنهن تک کلامندن اعلیٰ و احلی
واجلی کلام منقول دکلدر احیانا انای خطبه ده یورردی ان الله تعالیٰ
فتی مابین السماء العلیٰ فلاء هن اطوار من الملائکه یعنی حق سبحانه
و تعالیٰ آسمان مابینی فتق ایدوب اطوار ملائکه بی استکان ایلدی
منهم سجود لایرکون بعض ملائکه ساجد اولوب سجده خالندن
رکوع خالنه انتقال ایتزل و رکوع لایسجدون و لایسجدون و بعضلر
راکملر در که حالت رکوعدن سجده و قیام حاله انتقال ایتزل و صافون
لایز ایلون و بعضی صفا اولسدر اصلا متزائل اولمازلر و بسجدون
لایستامون دائما تسبیح ایدرلر اوصایمازلر لایغسلهم نوم العیون
انلره نوم احاطه و عارض اولمازلر و لایستام العقول و لافتره الابدان
ولا غفلة النسیان آنلره ضعف عقول و فتره ابدان و غفلة نسیان عارض
اولمازلر و منهم الامناء علی وحی الله و یبلغونه الی رسوله و بعضلری دخی
امین الوحی اولوب انبیاء کرام علیهم الصلوة والسلامه مبلغلر در و منهم

مخلقون لقضاء الله وامره وبعضهم قضاة الهى وامر ربانى خذمتده
سعى ايدى بيلدر ومنهم الحفظة لعباده وملائكته نك بعضهم قوتلر
اوزرينه حفظه در بعض علما عندنده هر مؤمن قاتنده بش ملك واردر
بريسى صاع جانينده حسنات كابت ايدر وبريسى صول جانينده سيئات
كابت ايدر وبريسى مواجهه سينده خيرات وعبادات تلقين ايدر
وبريسى خلفه مضرات دفع ايدر وبريسى ناصيه سينده صلوة
شريفه كتورد كده رسول اكرم صلى الله عليه وسلمه تبليغ ايدر
وبعض علما عندنده هر مؤمن قاتنده التمس ملك واردر وبعضك
عندنده يوز التمس ملك واردر وساير اختلافات دخی واردر وحفظه
ملائكته سى كفار قاتنده دخی واردر قول صحيحه ومنهم الخزنة
لابواب جنات وملائكته دن بعضهم جنان عاليات خازنلر در
رئيسلرى رضواندر وجهنم اوزرينه مؤكل اولان ملائكة به زبانية دينور
اون طقوز ملكدر بعضلر بونلر وصادر توابعى قتي چوقدر ديمشلىر
بونلر در رئيسلرى مانكدر ففهم الثابتة فى الارضين السفلى والبارقة
من السماء العلى كافهم ملائكة جنسندن شويله عظيم ملكلر واردر كه
اياقلىرى برالتنده واموزلى آسمان اوستنده يتلقون بحضه اجتهتم
قنادرله تسترايدرلر ومن دونهم حجاب العزة واستار القدرة لابنوهيمون
رتبهم بالتصوير وبوملائكته وراستنده حجاب العزة واستار القدرة واردر
وعرش اعلايك سرادقانى واردر وانلر رب تعالى بي تصوير ايله توهم
انجزل ولايجزون عليه صفات المصنوعين صفات محدثات واحوال
كائناتن تنزيه ايدرلر ولايشيرون بالنظار وحق تعالى بي شركا
ونظايردن تقدس ايدرلر ولايجدون بالاماكن الله نيازك وتعالى بي
مكالمردن تنزيه ايدرلر فعليهم السلام سلام اولسون ملائكة اوزرينه
حق تعالى وتبارك ملائكة حشده بيورر اعوذ بالله من الشيطان الرجيم
ومن عندنا لايسكبون عن عبادته ولايستخسرون يسبحون الليل

والنهار لايفترون يخافون ربهم من فوقهم ويعملون ما يؤمرون وقال
بل عباد مكرمون لايسبقونه بالقول وهم بامره يعملون لايعصون الله
ما امرهم ويعملون ما يؤمرون الذين يحملون العرش ومن حوله
يسبحون بحمد ربهم ويؤمنون به وترى الملائكة حافين من حول العرش
يسبحون بحمد ربهم فصل امام قعر الدين رحمة الله تعالى شويله
ذكر ايلديكه بنى آدم جن طائفه سنك عشر يدر بوايكبسى قراده اولان
حيوانا نك عشر يدر بونلر كجمله سى در يارده اولان حيوانا نك
عشر يدر بونلر كلبسى بنى آدمه مؤكل اولان ملائكة نك عشر يدر
بونلر كلبسى دنيا كوكنك ملائكة سنك عشر يدر بونلر كلبسى
ايكجى قات سماك ملائكة سنك عشر يدر يدنجى قات كوكة وارنجيه
بورتب اوزره در بعده بونلر كجمله سى بر سرادقه اولان ملائكة نك
عشر يدر عرش عظيمك يوزيك سرادق واردر بر سرادق جميع سموات
وارض وما فيها وما بينهم مائة مقابل اولنسه برشى قليل مقدار نجه اولور
بوسر اد قاتك هر محلنده ملكلر واردر كه كى ساجد كى راكع كى قائم
صوت حسن ايله حق سبحانه وتعالى به تقدس وتسبح ايدر بونلر ك
جمله سى عرش عظيمه وحوالده اولنره قياس ايله در يابه نسبت قطره
كيدر بعده لوح محفوظه مؤكل اولان ملائكة لكة انلر در رئيسلرى
اسرافيل عليه السلامدر بعض روايتنده اسرافيل عليه السلامك
اون ايكي بيك قنادرلر واردر رب العزة علاشانه واخل برهانه ولااله
غيره ايله انك مايدشده بتمش حجاب نورانى واردر لوح محفوظ انك
منظر يدر ساير ملائكة به باذن الله تعالى امر معروف ونهى ايدر
نكم صكتب حديثه مذكوردر مفصلا اسرافيل عليه السلام
بوقدر اولولغيله الله سبحانه وتعالى نك خوفندن سرچنه قوشى
قد رجه اولور بوجله ملائكة مالك الملك والملكوت ومعبود لايزال
واحد وصمد اولان الله عظيم الشان وعزير البرهان تبارك اسمه

و تعالی جله به انواع طاعات واصناف تقديسات واقسام تسبیحات
و تعبدات ابد رز دائمی سالی ذکر الله عز اسمه ايله رطب اویوب
اصلا انلره فتور کلز یسبحون الليل والنهار لا یفترون ای عاقل
نظر ایت ملکوت سمواتی حق تعالی ملائکه کرام ايله مزین ایدوب دائما
و ایدا مقام عبادتده طرفه العین منفک اولماز رحیث شریفده
شویله در که اطت السماء و حق لها ان تخط ما فیها موضع قدم الا و فیہ
ملك ساجدا و راکع اوقائم الی اخره یعنی آسمان جرده دی و فجرده من
اکالایق اولدی آسمانده بر قدم موضع یوقدر الآنده بر ملک وارد
یا سجده ایدیچی یار کوع ایدیچی یا قیام ایدیچدر بعض روایتده شویله در که
بمخلوقات ار استده ملائکه دن حقوق مخلوق یوقدر هر شی که خلق
اولسوز اکاموکل وارد که ائوده وارد اولدی بغیر قطره لریله بنی آدم
و اولاد ابلیندن چوق ملک نازل اولوب قطره لری مکانلرینه تعیین
ایدلر و انلردن حاصل اولان رزقی صاحبته تبلیغ ایدلر علماء حدیثدن
بر جماعت تخریج ایلدیلر که رسول اکرم صلی الله علیه و سلم یوردی
ان الله ملائکة رعد فرائضهم من مخافته تحقیق الله تبارک و تعالی بنک
نیچ ملائکه سی وارد که خوف ربانیه دن ناشی طمر لری و اعضا لری
هر تعش اولور مافهم من ملک یسطر من عینیه دمه الا وقعت ملکا
یسبح یعنی اول ملائکه دن بر یسنگ کوزندن باش طمله سه فی الحال
ملك اولوب تسبیحه مشغول اوور و ملائکه سجودا بر صنف ملائکه
ساجد لردن انند خلق السموات و الارض خلایق عز اسمه آسمانی
وز منی ایچناه ایده لیدن بر و لم یرفعوا رؤسهم تسبیحه دن باش
قالدر مدیلر و لا یرفعونها الی یوم القیمة و شمدن کدوبوم القیمة و اوجه
ما شلر نی مجده دن قالدر عز و صوف لم یصم قوا عز و ما فهم
و ملائکه دن بر صنف دخی صنف صنف اولوب صنف اولوب لری مخلدن
منصرف اولدیلر و لا یصرفون عنها الی یوم القیمة قیامتده و اوجه

منصرف اولمازلر فاذا کان یوم القیمة قیامت اولدقدہ تجلی لهم
رتبهم رتب العزہ جل شانہ تجلی ایدر فظروا البیه انلر نظر ایدوب
کوردکده و قالوا سبحانک ما عبدناک کما یذبحی لك سنی سکا لایق اولمانه
تسنه لردن تنزیه ایده رز و سکا لایق عبادت ایده مدک امام طبرانی
حدیثده شویله دیدیکه ما فی السموات السبع موضع قدم و لا شبر و لا کف
الا و فیہ ملک قائم ساجد یدی قات کوکلرده بر قدم موضعی و بر قارش
مقداری خالی یوقدر الآنده بر ملک وارد که یا قائم یا ساجددر فاذا کان
یوم القیمة قالوا جمعا قیامت کونی اولدقدہ جمعه سی
دیرلر که سبحانک ما عبدناک حق عبادتک سکا لایق عبادتله عبادت
ایده مدک الانا لم نشاركک شیا لکن بر سنک الوهیتکه شریک اعتقاد
ایتمک همان توحید من سکا لایقدر بعض روایتده جبرائیل علیه السلام
کونده بر کرته کوثره انعماس ایدر و هر بر قطره سندن بر ملک خلق
اولور کعب الاحبار رضی الله عنه دن منقولدر که روی زمینده ایکنده
مقداری محل خالی دکلدر الا اکا بر ملک موکل اولمشدر ابن المنذر
رحمه الله تعالی تخریج ایتدیکی حدیث شریفده شویله در که
یت الغمورده هر کون یتش یتک ملک نمار قنار بردخی عودت ایتمکه
نوبت کلز و ملائکه کروییون که ملائکه نک ساد ایدر یسبحون الليل
و النهار لا یفترون صفتیله موصوفدر سائر ملائکه نک طقوز اعشار بدر
و عشر باقی اشباحراستنه مؤکلدر و روایت صحیحه ده شویله در که
سدره المنتهاده شولقدر ملائکه وارد که عددنی انحق الله تعالی بلور
و جبرائیل علیه السلام مکامی سدره المنتهادر و الله تعالی اعلم
فصل معلوم اولسونکه حق سبحانه و تعالی بنک بود یقود الروح
و الملائکه صفة انزال الملائکه و الروح کی آیت کریمه سنده ذکر اولنان
زوخده روایات کثیره و اقوال و افره وارد اما طبری علیه الرحمة جبرائیل
علیه السلام ايله تفسیر ایلدی بعضلر عندنده ملائکه دن بر صنف در که

ایله روح تسبیح اولنور و بعضی عندنده بر ملک عظیمی در که یا انکر بر صنف
اولور علامه این حجر علیه الرحمه عندنده دخی جبرائیل علیه السلام در
قول به الروح الامین علی قلبک تتکون من المنذرین بلسان عربی مبین
آیت کریمه سنی حجت حکمدی ابن عباس رضی الله تعالی عنهما دن
منقولدر که روح ملائکه نیک اعظمی در بر عظیم ملکدر که یوم القیامتده
الله تعالی نیک حضور معنویستده قائم اولور شولقد در بیوکه در که
اگر اغزی احسه جبر ملائکه اکار اقمه کی اوله خوف لرندن یوقری
ناقه منزل بعضی عندنده بر ملکدر که آنک یتش یک یوزی وارد و هر یوزنده
یتش یک لسانی وارد و هر برسانیه یتش یک لغت تکلم ایدر و بواعتلک
جمله سیله الله تبارک و تعالی به تسبیح ایدر و خلاق علیم جل شاه و عز
برهانه اول تسبیح لرندن ملائکه خلاق ایدر و انلردخی تسبیح ایدر
یوم القیمه دک یور وایت حضرت علی رضی الله عنه دن سند ضعیف یله
منقولدر ابن عباس رضی الله عنهما دن روایت اولنور که یومذ کور
روح بر ملکدر که آنک اون ایکی یک قنادی وارد اول قنادل دن ایکیسی
مغرب ایله مشرق اراسنده در و آنک یک یوزی وارد و هر یوزنده
یک لسانی و ایکی کوزی و ایکی دوداغی وارد یوم القیمه و ارنجه
تسبیح ایدر و بعضی عندنده بر ملکدر که سائر ملائکه نیک اشرفی
و مفرییدر و بعضی عندنده بر ملکدر که در دخی قات کوکده اولور
سمواتدن و سائر ملائکه دن اعظمی در و هر یوم اون ایکی یک تسبیح ایدر
و هر بر تسبیحدن بر ملک خلاق اولنور یوم القیامتده بر صنف اولور یور وایت
ابن جریر ابن مسعود رضی الله عنه دن تخریج و روایت ایلدی ابن عباس
رضی الله تعالی عنهما دن روایت اولندی که مذکور روح مخوفاتدن
بر نوعی بنی آدم صورتنده در و مجاهد رضی الله عنه دن یوله نقل
اولندی وینه یونلردن شوله روایت اولندی که مذکور روح بر نوعی در که
اکل و شرب ایدر و انلردخی و ایاقلری و ایاقلری و ایاقلری

جنسندن دکلدر وینه ابن عباس رضی الله عنهما دن منقولدر که کوکدن
بر ملک نازل اولسه انک ایله بیله روحدن بریسی نازل اولور وینه ابن عباس
رضی الله عنهما دن و اول دخی رسول الله صلی الله علیه وسلم نکه
یور دیلر الروح جند من جنود الله روح الله تعالی نیک مخلوقاتدن
و عسکر لرندن بر عسکر و طائفه در لیسوا ملائکه آملر ملائکه جنسندن
دکلدر در انهم رؤس و ایدوارجل انلرک باشری و اللری و ایاقلری وارد
ثم قراء یوم یقوم الروح و الملائکه صفا بعده رسول کائنات علیه
افضل التحیات و اشرف الصلوات الواقیاب و ازکی التسلیات بوایت
کریمه بی تلاوت ایلدی عبدالله ابن بریده رضی الله تعالی عنه دن
تخریج اولندی که انش و جن و ملائکه و شیاطین بوجهله سی روح
نوعک عشرته بالغ اولماز دیدی ابو الشیخ رحمه الله تعالی سلمان
رضی الله تعالی عنه دن تخریج ایلدی که انسان جنک عشریدر و جن
و ملائکه نیک عشریدر و ملائکه روح تو عنک عشریدر و روح
کرو بینک عشریدر و بعضی روایتده روح صنفی ملائکه اوزرینه
حفظه در مجاهد دن نقل اولنور که روح طائفه سی ملائکه چلستنددر
لکن ملائکه انلری کورمز بوجهله اقوال مشکات مصابح شمر حنده علی
القاری رحمه الله تعالی ذکر ایلدی الله اعلم و احکم فصل معلوم اولسونکه
حق سبحانه و تعالی عزرائیل علیه السلامی جان المغه مؤکل قیلیدر
شویله وارد اولمیشدر که عزرائیل علیه السلام توائعی وارد و قحیان
بره و من مختصر اولسه اکاملا نکه حاضر اولور و سلام و برل
و جنت ایله تبشیر ایدر حدیث صحیحده شویله در که من احب لقاء الله
احب الله لقاءه و من کره لقاء الله کره الله لقاءه هر که حق تعالی به
ملاقات اتمکه محبت ایدر سه الله سبحانه و تعالی انک لقا سنی سور
و هر کیکه لقا سنی کره کور سه حق تعالی انک لقا سنی کره قیلور امام
بخاری روایتده هشام طریقنده زیاده ایتدی قناده دن اولدخی

عائشه صدیقۀ مدینه یا خود بعض از واج طاهران رضی الله تعالی
عنهن معرض سؤال ده دیدیلر که انالکره الموت یعنی هر کس موتدن
استکراه ایدر رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم جوابده یوردیلر
لبس ذلك یعنی موقی کریمه کورمک دکل ولكن المؤمن اذا حضره الموت
لا یکن مؤمنه موت حاضر اولد قده یشتر برضوان الله وکرامته
الله تعالیٰ رضاسی وکرامتی ایله تبشیر اولنور فلبس شیء احب الیه
مما امامه اکا آخرته کتمکدن زیاده سوکلو نسنه اولماز فانه احب
لقاء الله پس امدی اول مؤمن لقاء الله محبت ایدر وان الکافر اذا حضره
تحقیق کافره اولوم حاضر اولد قده یشتر بعذاب الله وحقوبته
اکا حق تعالیٰ حاضر ایتدیکی عذاب وحقوبت خبر ویریلور
فلبس شیء اکره الیه مما امامه اول کافره آخرته کتمکدن زیاده استکراه
ایتدیکی نسنه اولماز کره لقاء الله وکره الله لقاءه اول لقائی کریمه
صانور الله تعالیٰ ده انک لقاسنی استکره ایدر بوخدیث شریفی بخاری
ومسلم وترمذی ونسائی تخریج ایتدیلر رحیم الله تعالیٰ و بومضاده
حدیث شریف چوقدر عمر ابن عبد العزیز رضی الله تعالیٰ عنه
اکلامده شویله بر مؤمنه موت حاضر اولسه درت ملک قبض روحه
مباشرت ایدر بریسی صاغ یاغندن جذب ایدر و بریسی صول یاغندن
جذب ایدر و بریسی صاغ قولندن جذب ایدر و بریسی صول قولندن
جذب ایدر قچان روح حلقومه بالغ اولسه بالذات ملک الموت اولان
عزرائیل علیه السلام روحی قبض ایدر امام وکعب رحمه الله تعالیٰ
حق تعالیٰ تنزل علیهم الملائکه الا تخافوا ولا تحزنوا و ابشروا
بالبأه التي کنتم تعدون کلام شریفده ذکر اولسان بشیر اوح محله
اولسه کرک دیدی بری اولوم وقتده و بری قبرده و بری بعثده امام عطا
رحمه الله تعالیٰ لهم البشیر فی الحیوة الدنیا آیت کریمه سنده
دیدیلر موت وقتده مؤمنلر رحمت ملائکه سی کلوب حق تعالیٰ

رحمتی و کرمنی مرده ایدرلر و امام ازهری وقتاده رضی الله عنهما بوآیت
کریمه ده که بشارت موت وقتده اولان بشارتدر دیدیلر و امام ضحاک
رضی الله تعالیٰ عنه بو بشارت اولدر که مؤمن روح تسلیم ایتزدن
اولجه کندویه قتی درجه اوله یحق ایتسه خیر و یرزل دیدی ابن عباس
رضی الله عنهما اوله روایت ایلدیکه حضرت ابراهیم علیه السلام
بر عبادت خانه سنی واردر اکا کندودن غیریکسه کیرمز ایدی برکون
کور دیکه برکسه عبادت خانه سنده طورر ابراهیم علیه السلام
سنی بو خانه به کیم ادخال ایتدی اولدخی بونک مالکی ادخال ایتدی
دیدکده سؤال ایدوب سن کیمن دیدی اولدخی بن ملک الموت دیدی
ابراهیم علیه السلام مؤمنلر ارواحی قبضه کلدیک صورتی بکا کوستر
دیدی اولدخی بدن اعراض ایت دیدی بعده التفات ایتدکده کوردیکه
احسن صورته شاب امرد شکلده غایده حسن و جمال صاحبی اولمش
لباس فاخره ایله مزین اولمش مبارک رایحه طیبه ایله عبادت خانه
طولدی بعده حضرت ابراهیم علیه السلام کافرلر ارواحی قبضیه
کلدیک صورتی کوستر دیدی اولدخی نعم دیوب بدن اعراض ایت بعده
نظرایت دیدی بوند نصکره نظر ایدوب کوردیکه سیاه کسه اولمش کریمه
المنظر رایحه کریمه صاحبی آغزی ایچسندن و بورتندن آتش علوی
هجوم ایدر العباد بالله تعالیٰ ابراهیم علیه السلام استکراه ایلوب
ملک الموت فی الحال کندو صورته دوندی ابوهریره رضی الله عنه
روایت ایلدی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم یوردی اذا حضر المؤمن
مؤمنه موت حاضر اولدنی وقتده انت ملائکه الرحه بحریره یتضاء
اکا جنت ملائکه سی جنت حریرلر بدن بریناض حریر کنور روحی اکا
صاروب مقنانه کنورلر عالم دنیاده جسد کفن صار دقلری کبی
فیقولون ملائکه دیزلر اخرجی ای روح پاک جسد پاکدن عالم
علوی به رجوع ایت راضیه حق تعالیٰ سکا حاضر ایتدیکی ثوابدن

و در جان من راضی اولدیغک خالده و فرضاتک سن دخی الله سبحانه
و تعالیٰ تک رضایسته مظهر اولدیغک خالده الی روح رانک فتحیه
زاحت و رحت و کرامت بی نهایته سنه رجوع ایت جسد دن چیق
و دنیا طلبانیدن و غموم و همومدن خلاص اول و ریحان ای رزق
کریم و شوم عظیمه رجوع ایت و رب غیر غضبان سکا غضب
ایتموب رزق رحیم اولان رب عظیم الشانه ملاقی اولغه رجوع ایت
فتخرج پس امدی روح مؤمن ملائکه دن بو مثللو بشارتی استماع
ایتد کده عزت و سعادتله و فرخ عظیم و سرور صافی و زوق و راحتله
جسد دن بقیقار کطیب ریح المسک فیالغه قوقولی مسک کی
حتی انه شولقدر مبارک رایحه طویه منی و از در که اول روحی لینا وله
بعضهم بعضا اول روحی ملائکه نک بعضی بعضی بعضی بعضی و بر
اکا تعظیما و تکریم و انک رایحه منی شم ایچون که هر بریسی قوقلای ایچون
حتی یا تو ابواب السماء تا که ملائکه اول روحی کولقبوسنه کنورر
فیقولون کول ملکری بری برینه دیرل غایت اول رایحه طویه دن تعجب
ایتد کلدی ایچون ما طیب هذه الیج الی جاء تکم من قبل الارض
بر جانیدن سزه واصل اولان قوقو تعجب کوزل قوقو قیاتون به ملائکه
اول روحی کنوررل ارواح مؤمنین سائر ارواح مؤمنین اولان محله
بکنورر ان شاء الله تعالی بو محل احوال برزخ بیان اولنان مقامده
تفضیل اولنور فلهتم اشد فرحا فالتعقیبة لام ابتدایة ضمیر ارواحه
را جعفر یعنی ارواح مؤمنین زیاده فرح اولدر به اول روحک کلدیکنه
ارواح مؤمنین فرحی نه مرتبه اولدیغی بیان ایچون رسول کائنات
علیه و علی آله و صحبه افضل التحیات و التسلیات یور دیرلر که
من حدیثهم اعلمه یقدم علیه ای بنم اصحابم بریکرک غائب
مسافر کی کلد کده نقندر قرح و سرور ایدرسنه که اندن زیاده
ارواح مؤمنین اول روحک کلدیکد فرح و سرور اولورل قیست اولنه

ارواح مؤمنین اول روحه سؤال ایدرل ماذا فعل فلان ماذا فعل فلان فلان
کسه و فلان کسه حیاده میدر نه ایشلدی بوخسه اولدیغی دیو
سؤال ایدرل فیقولون ارواح مؤمنین برلرینه دیرلر که دعوه یوسمدی
کدن روحه سؤال ایله نقت و بر میگز فانه فی غم الدنیا تحقیق اول
کلان روح دنیا غمیده ایدی ظاهر بودر که انرا اول روحده نوما
یور غلاق مشاهده ایدرل انکیچون سه الی قطع ایدوب برقه دار
استراحت ایتسون دیو آرام ایدرل فیقول کلان روح ایوانده دیر
قد مات یعنی سؤال ایتد یککز فلان کسه اولدی ایدی اما ایتکم
سزه کلدیغی در ذقولون ارواح مؤمنین دیرلر که قد ذهب الی الله
الهاویه اگر اون کسه مؤمن اولش اولسه بزه کنوررل ایدی چونکه
کلدی ای هارویه جهنمه کنوررل در العباد بالله تعالی نه الحق
مرتبه درونه مردار مقامدر دیرلر وان اکافر اذا اختضر تحقیق کافر
مختضر اولدیغی وقتده الله ملائکه العذاب یسبح میک کسیر یله یلاس
دغاسنه در یعنی کافره عذاب ملائکه سی اسکی یلاس کنوررل روحی
اکا صامغه فیقولون ملائکه دیرلر اخریجی ساخطة ای روح
کافر جسد خینکدن طشره جیق کریه اولوب واصل اوله جفک
عذابدن راضی اولدیغک خالده مسخوطا علیک ایدا الله تعالیٰ تک
غضبی سنک اوزر یکسه دائم اولدیغی خالده الی عذاب الله تعالی
الله تعالیٰ تک عذابنه رجوع ایت عز شول خداوند که عزیر و غابدر
آنک عذابنه رلر و کولر تحمل ایده مزل و جل اولر و در کاردر که
جلالت و عظمت آنک صفتدر و قضا و قدری کائناته نافذ و خاریدر
و جمع ما کان و مایکون آنک حکمه مسخر و فرمانه مطیعلر در فتخرج
اول روح کافر ملائکه نک بو مثللو عذاب و عقوبته دعوتی ایشیدوب
یکندامت و استکراه حسرت و الم و غصه و غمه جسد دن جزار
کانتن ریح جیفه شول مردار لاشه نک رایحه کریهه سندن زیاده

بدو مردار قوقولار ايله كه اول ملائكه اكا لغت ايدرلر يا تون باب الارض
 بر قوسنه كتوررلر فيقولون بر ملائكه سي ديرلر مانتن هده الريح
 شوقوز ياده مردار در حتى يا تون به ارواح الكفار نه مردار قوقوديه
 ديه سائر كفار لك ارواح خبيثه لرينه كتوررلر بعض حديث
 شريفلرده شويله در كه فچسان عبد مؤمن دنيسادن انقطاع و آخرته
 اقبال وقتي كلكده كوكدن ملائكه نازل اولور آنلك بوزلري يساض
 ومنور در كه كوشن كبي جنت كفيلرندن كفن كتوررلر و جنت حنوط
 و طبيبلرندن حنوط و طيب كتوررلر اول مؤمنه قريب كال ادب ايله
 اوتوررلر و بو ملائكه نك رئيسي آنك باشي قشده اوتوروب دير كه يا ايها
 النفس المطمئنة اي نفس مطمئنه كه عالم دنيا ده عقائد پاك و عمل صالح ايله
 جسد يكي تعمير و تنوير ايدردك بو كون دعوت اولدك حق تعالى نك
 مغفرتنه و رضا سنده و نيجه در لوسعادات و نعمت لرينه جسد پاكدن
 چقوب كل ريكه ملاقي اول ديرلر اول مبارك روح مؤمن بويله لطفله
 بو مثللو بشارت و دعوتني اشد نيجه شول قربه دن صوطه له سي افر كبي
 سهولت ايله چقوب ملك الموت آلور و سائر ملائكه بر رلرينه اولور
 و برلر و آنك رايحه طينه مني قوقولر كوكله كتوررلر ملائكه جماعتدن
 قنغي جماعته مرور ايتسه اكا مرقا ايدوب مدح و ثنا و آنك سوكلو
 اسميله ند ايدرلر و ديرلر كه بورو ح كيمدر ياننده اولان ملائكه جواب
 و بروب فلات ابن فلان در درر جمله كوك قپولري اكا اچيلور هر كوكده
 اولان مقرب ملكلر اول روجه تشيع و استقبال ايدرلر تا كه يدنجي كوك
 وارد قده عرش الرحمن يا خود سدره المنته ايله واصل اولد قنده
 الله سبحانه و تعالى ملائكه به امر ايدوب ميورر كه بوقولومك كتابني
 عليبنده يازك مؤمنلر ديوانته و ابرارلر دفترينه كتابت ايديكز و بوروحي
 بر بوزينه كتورك ديو امر ايدر تا كه قبرده جواب ويره و اكا صالح عمل
 رفيق اوور و دنا ايدر كه يارب قيامت كوني نير اواسون باجته واروب

اهل و عيال ايله قاوشم اما عبد كافر دنيسادن انقطاع و آخرته اقبال وقتي
 قريب اولد قده اكا ملائكه بوزلري سباه و مخوف و هيئتلو واسكي پلاس
 كتوررلر اكا قريب اوتورب اول روحك چقمه سنه انتظار ايدرلر
 بونلك رئيسلري ملك الموت كلوب باشي اوجونه اوتورر و دير كه اي روح
 خبيث طشره چيق سكا حق تعالى نك غضبي و عقوبتي حاضر در شول
 ديكلو اغاج طار محلدن چكلور كبي آنك روحني ملكلر ترغ ايدوب مردار
 قوقولر ايله چقوب ملائكه اول پلاس ايچنه قورلاني رسواي ايتك ايچون
 ملائكه جماعتلرينك يانندن كچوررلر ملكلر بورو ح خبيث كيمكدرديو
 سوال ايدرلر قبض ايدن ملكلر جواب و يرر كه بوفلان كافر ابن فلان روح
 خبيث در ديوب اقبج اسميله ند ايدرلر تا كه سماء دنيا به كتورب
 قپوي دق ايدرلر و قپو اچيلر رسول الله صلى الله عليه وسلم بو آيت
 كريمه بي بونك ياننده اوقودي لا تفتح لهم ابواب السماء ولا يدخلون
 الجنة حتى يلج الجمل في سم الخياط بعده حق تعالى ميورر كه بونك
 كتابني سچينده يازيكز صكره آنك روحني بوقارودن اشاغي شدته انازل
 العباد بالله تعالى و دخی بومعاده حديث شريفلر چوقدر مشكات
 مصايحه و غيريده مذكور در حق سبحانه و تعالى نك و انازعات
 غرقا و الناسطات نشطا آيت كريمه سنده حضرت علي و ابن عباس
 رضی الله عنهما ارواح قبضنه مؤكل اولان ملائكه در ديديلر زانازعات
 كافر لك روحني قبض ايدن ملائكه در كه شدت ايله ترع ايدرلر
 بوزلرينه و ارقه لرينه ضرب ايدرلر تكلم الذين تتو قيه الملائكه بضربون
 وجوههم و اديار هم نظم شريفني ملاحظه اولنه و اما ناشطات يند
 ابن عباس رضی الله عنهما دن شويله مؤمنلر ك روحلريني نشناط ايله
 قبض ايدن ملائكه در زيرا بر مؤمن جام مماتي نوش ايدو جك وقتي كلكده
 قبل الموت اكا جنت عرض اولور كندويه عطيه و احسان اولنه جق
 حور عين و غلمان كندويه كور نور و المر اول مؤمنني كندولري جاننده

دعوت ایدر اول مؤمن نشاط ایلر ازلره میل ایدوب تسلیم روح ایدر
ودخی ملائکه و جن و سائر حیوانات روحانی دخی ملک الموت قبض ایدر
والله الموفق نعم المولى ونعم النصير فصل قرآن عظیمه ذکر اولنان
هاروت وماروت قصه سی حقه روایات چوقدر لکن عند الاکابر
المحققین روایت مقبوله بود که ابو العباس احمد بن یحیه ذکر ایلدی
بر زمان بین الناس سحر چوق اولدی عاده مخائف امور غریبه جوق
اولوب دعوائی نبوت ایدر شایع اولدی بیغیر ایلر ساحری فرق
ایده مزل ایدی حق تعالی کو کدن ایکی ملک ارسال ایلدی بری هاروت
وبری ماروت بوملکر کلوب اول وقت کسه لینه سحر تعلیم ایتدیلر
تاکه خلق سحر نه ایدیکنی بیلوب ساحر ایلر بیغیری فرق ایده ل و مازل
علی الملکین سیابل هاروت وماروت و ما یعلمان من احد حتی یقولوا
انما نحن فتنه فلا تکفر آیت کریمه سی بوروایته موافق در تأمل ایلر
معلوم اولور و بعضی عنینده هاروت وماروت بنی آدم ملوک کدن ایکی
رجل در صلاح و تقواری اولد بیچون ملک تسمیه اولندی تنکم علی الملکین
لامک کسریله قرائت اولمق بونی تأیید ایدر اما شول حکایت که جاهلر
مابینده نقلی اولور ملائکه تک زیاده متقی و زاهد لرندن ایکی ملکی
حق تعالی بره ایزال ایلدی و ایلری ابتلا ایچون بنی آدم کی البرده شهوة
ونفس خلق ایتدی بعده ایلری شر کدن و قتلدن و شرب خردن نهی
ایلدی و اول وقتده بر فاجره عورت وار ایدی اسمی زهره ایدی اول
ملکر اول عورته زنا ایتدیلر و خراج ایدیلر و قتل نفس ایتدیلر و بت
پرست اولدیلر و انلر اسم اعظمی بلورل ایدی اول فاجره به تعلیم ایتدیلر
اول فاجره اسم اعظمی اوقیوب کو که چقدی حق تعالی انی معهود زهره
بلدزی ایلدی و اول ملاکله و دایده مدیلر و حق تعالی انلره عذاب ایلدی
دبو قتل اولور انعباس بالله تعالی ملائکه حقه افترا در و بیو
طافه سندن منقول حکایت مردوده در تنکم عبده اصنام ملائکه

الله تعالی تک قزل ایدر دید کلری کی کذب اولدیغی تأمل ایدن عاقلره
اشکاره در معلومدر که ملائکه اصلا عصیان ایتزل و قرآن کریمه
نیجه محلا رده حق تعالی ملائکه بی صفات مادحه ایلر ذکر ایلشدور
و کمال طاعات و انقیاد لرینی بیان ایلشدور و حضرت آدم علیه السلام
قصه سنده ذکر اولنان انجمل فیها من یفسد فیها ویسفک الدماء ونحن
نسیح بحمدک و نقدرک آیت کریمه سنیده اولان ملائکه تک سوالی
شبهه عرض ایلک طریق قبله در حاشا اعتراض و جدال دکلدر
افساد و سفک دمایی ذکر ایلک غیبت دکلدر زیر اول وقتده آدم
و ذریعتی هنوز بوق ایدی تسبیح و تقدیس کندولرینه نسبت ایلک حاشا
ترکیه نفس و عجب و تکبر قیلندن دکلدر بلکه تهمه سوالدندر صفین
ای غافل افراط و تفریط ایتله طریق عدل اوزره ثابت قدم اول یلقب
القلوب ثبت قلوبنا علی دینک مقام ثالث ایمان بالکتاب یاشنده
اولیجیدرم معلوم اولکه الله تبارک و تعالی بر بوزنده اولان بیغیر لرک
بعضی سنده کو کدن کاب ایندر مشدر توریة حضرت موسی علیه
السلامه و زبور حضرت داود علیه السلامه و انجیل حضرت
عیسی علیه السلامه و قرآن حضرت سید الکائنات محمد مصطفی
علیه و علی آله و صحبه للصلوة و السلامه اینشدور بویله اعتقاد ایتک
فرض عیندر زیر ضرورات دینه دندر و بونلر مدون کابلردز و بعض
روایتلرده بوزدر دندر در دی بومذ کولدر بوزی صحفدر که صحیفه لر دن
عبارتدر تنکم ابوذر رضی الله عنه روایتده شویله در که اون صحف
حضرت آدم علیه السلامه و الی صحف ثبت علیه السلامه
واوتوز صحف ادر بس علیه السلامه و اون صحف حضرت ابراهیم
علیه السلامه اینشدور لکن اولی اولان توقفدر و بونکابلرک جمله سی
کو کدن ایتدیکنی منوال اوزره صادق لر در و حق ناطق لر در و الله تعالی تک
کلامیدر نظمینی و ترتیبی الله تعالی دندر مخلوق ترتیبی دکلدر و جبرائیل

عليه السلام واسطه ساليه نازل اولمشدر وقران عظيم زاده الله تعالى
 شرفا جله دنصكره نازل اولمشدر حكمت اسند عايتدكجه ومصلمت
 اقتضايتدكجه مقتضاي حانه موافق آزاروحى اولمشدر حضرت رسول
 اكبر يا صلى الله عليه وسلم آخرته تشريفيله تمام اولمشدر جله معجزات
 اعظمى قرآن كريمدر اقصر سورة سلك نظيرن كتور مكيدن جميع فقه
 وبلغا عا جز اولديلر نكتم حق تعالى وان كنتم في ريب مما نزلنا
 على عبدنا فاتوا بسورة من مثله وادعوا شهدائكم من دون الله ان كنتم
 صادقين فان لم تفعلوا ولن تفعلوا فاتقوا النار التي وقودها الناس
 والحجارة اعدت للكافرين وبر محمد دخی قل لئن اجتمعت الانس
 والجن على ان ياتوا بمثل هذا القرآن لا يأتون بمثله واوكان بعضهم لبعض
 ظهيرا وجه العجاز بودر كه بعض اهل سنت عندنده نظم عريدير كه
 مظالعنده ومقاطعنده ومخاتمنده عرب عندنده متعارف اولان نظمه
 خاتمنده مخالفدر حتى عرب عرباء بونلرده بيله عاجز اولديلر وبعض
 اهل سنت عندنده دقايق علومى وفنون حكمتى ومصالح دينيه وديويه بى
 اشتمايدرو بعض اهل سنت عندنده اختلاف وتناقضدن على
 اولديفيدرو بعض معتزله وشيعه عندنده صرف ذهن الله در يعنى عرب
 عرباء نظير كتور مكه قادر رايدى لكن الله تعالى انلك عقل از بى صرف
 ومنع ابتديكچون كتوره مديلر ديديلر بومذهب قرآنه مخالفدر و باطلدر
 والحاصل قرآن عظيم جله معجزاتدن اعظم وافضلدر حق سبحانه
 وتعالى مدح وثنايورد مشدر ومبارك اسملر ايله تسميه ايلمشدر كلام الله
 كتاب الله قرآن عظيم قرآن عربى فرقان هدى للمتقين حبل الله
 كتاب مبین كتاب مبارك نورالذكر موعظة شفاء رحمة
 نبیان لكل شئ بشرى قيم غير ذى عوج الذكر الحكيم قرآن
 حكيم قرآن كريم تنزيل العزيز الرحيم قرآن مجيد ذكر للعالمين
 قول فصل احسن الحديث كتابا ملساها مثانى كتاب عزيز

وبونلر كى اسملر ووصفلر ايله مدح ايلمشدر ورسول اكرم صلى الله عليه
 وسلم حديثلرنده قرآن كريمى مدح ايلمشدر شافع مشفع ماحى
 مصدق مادبة الله حبل الله المتين نور مبین شفاء نافع عصمة
 نجاة الذكر الحكيم صراط مستقيم كتاب الله خير الحديث وغيريلر كى
 اسماء شريفه نك كترى مسمى نك كترت فضائله دلالت ايدرو دخی
 سائر معجزات دائم اولمدى لكن قرآن كريم يوم القيامة دك دائمدر
 نكتم حق تعالى بيورد انا نحن نزلنا الذكر واناله لحافظون فصل
 معلوم اولسونكه قرآن كريمك آيتلرينك وسوره لر ينك ترتيبى توقيفدر
 بر آيت كريمه نازل اولد قد رسول الله صلى الله عليه وسلم اصحابه
 امر ايدوب بو آيتى فلان سورة به وفلان آيتك عقينه كتابت ايديكز ديرايدى
 حتى جله دن صكره نازل اولان آيت كريمه واتقوا يوما ترجعون فيه
 الى الله آيت كريمه سيدر جبرائيل عليه السلام امر ايدوب آية الزبائله
 آية المدائنه اراسنده وضع ايتديلر وسوره لك ترتيبى دخی الله تعالى نك
 امريله در بسملة شريف فصل سورة ليجون نازل اولمشدر و نزولى
 مكه ده در ابوداود وحاكم رجهما الله ابن عباس رضى الله عنهما دن
 تخريج وفتح ابتدكلرى حديث شريفده مصر حدر شرح مشكات
 مصابيحده مذکوردر امام طهى نقل ايتديكه اصحابدن بر جاعت
 حضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلمك زمان سعادتلرنده قرآنك
 جله سنى حفظ ايتديلر ابى ابن كعب ومعاذ بن جبل وزيد بن ثابت
 و ابى درداء رضى الله تعالى عنهم كييلر لكن قرآن كريم اول وقتده جمع
 اولوب هر كس بر مقدار يازمش ايدى بعده حضرت ابوبكر رضى الله
 عنه خلافتده حضرت عمر رضى الله عنه ايله مشورت ايدوب بر صحفده
 جمع اولسنى خير لو كوزديلر بعده زيد بن ثابت رضى الله عنه ابوبكر كرك امريله
 صحيفه لردن وحافظلردن اخذ ايدوب بر صحيف يازدى بعده حضرت
 عثمان رضى الله عنه خلافتده بار صحابه دن زيد بن ثابت وعبدالله

بن زبیر و سعید بن العاص و عبدالله بن الحارث بن هشام رضی الله
عنهم انله امر ایدوب بر روایتده بدی مصحف یاز دیلر و جمع صحابه
رضی الله تعالی عنهم اول مصحف اوزرینه اجماع ایتدیلر بریسی
مدینه منوره الکفویوب و بریسی مکه یه و بریسی بحرین جانبته
و بریسی شام جانبته و بریسی کوفه یه و بریسی یمن جانبته
و بریسی بصره جانبته ارسال ایلدی انکچون حضرت عثمان
رضی الله عنه حضرت تارینه جامع القرآن دینلدی جله اصحاب
رضوان الله علیهم حضرت عثمان رضی الله عنهنک رأینه اجماع ایدوب
تواتر ایلر قرنا بعد قرن روایت اولندیغی بالاتفاق حکم شوبله در که دفتین
پیننده اولان کلام الله هر که زیاده و نقصان اعتقاد ایتسه کافر
اولور و قننا لم یرضی من الاقوال والعقائد والاعمال و رزقنا تلاوته
آناء اللیل و اطراف النهار بحسن الحال و صلی الله علیه و علی آله و صحبه
و سلم بما هو اهل فی الحال و المال و حشرنا معهم تحت لواء الحمد
ذی الفضائل و الاقبال آمین مقام رابع ایمان بالرسول پساننده
اولییدر علیهم السلام معلوم اولسونکه نوع انسان پیغمبر ره
و شر یعتلرینه هم امور دنیاده و هم امور آخرتده محتاجدر و ارشال رسول
و ارزال کتب کونینک اصلاحی و سعاداتی مشتملدر اما امور دنیاده
اجتیاچ شو وجهله در که البته انسان بالضروره بر لرینه محتاجدر
مثلا خواجه ما کولات و کسی مشروبات و بناء مساکن و وضع امناس
اما کن و کسی عمل ملبوسات و سایر ضرورات انسانید و لوازم بشریه ایلر
مشغول اولوب هر بریسی بر صنعت ایلر اشتغال و بری بر لرینک حاجت لرینی
دفع ایتک ضروریدر بعده پینلرینده معاملات واقع اولور مثلا بیع
و شراکی معاوضه که مثلا اخذ و عطا و مناکحات و معارضه و غیا صمه
جاری اولور بو تقدیرجه بونلرک شو امور مذکوره صحیح و سالم اولقد
و واقع اولان اختلال و مشاجره بی دفع و فصل خصومت و اصلاح

ذات البین و حتی مستحقته ایصال و دفع مظالم عباد و منع ظلمه و سیاست
و انتظام امور حسنه و سعادات ذنبویه و مطالب مستحسنة و مقاصد
شریفه و قهر اعداء اهل عدل و سائر امور لازمه نک حصولی و نظام
واحد اوزره اجتماعی و الی بنهایة الزمان بقاسی بین العباد قیام عدالت
و دوام استقامته موقوفدر و بو عدالت استقامت دخی احکام کلیه و قوانین
مسلمه که اصلا انده شائیه ظلم و رایحه غدر اولمقی وجهه اوزده بو طرز
احکام و قوانینک وجودینه موقوفدر که بین الناس واقع اولان حوادث
متکثره و قضایای جزئیة اول احکام کلیه دن استنشاط اولنور
بین العباد اجرا اولنه پس امدی اول احکام کلیه و قوانین مؤتسسه
عدل حکیم علی الاطلاق علام الغیوب حی قیوم رؤف رحیم
مالک الملائک و الملکوت عرشانه و جل برهانه و لاله غیره نک جانب
لقدس متعال بسندن اولمقی لازمدر که حتی جله عباد تسلیم ایدوب
راضی و منقاد اولدر پس سیرت عدالتی و طریقت استقامتی مشتمل
و بین اولان احکام کلیه شر یعتلردر من عند الله العدل الحکیم العظیم
الرحیم علی طریق الوحی احسان اولمشدن پس امدی من طرف الله
العلی الاعلی عز و جل و حی اولسان شرایعی وضع و تعیین ایتکده
بز امین معصوم عاقل و امور دنیانک حسن انتظام و اصلاح امور عباد
طریقنه عارف و هر وجهله اخلاق ذمیه دن و افعال ثیمه دن عبرت
و سائر اغراض فاسده دن و تیات کاسده دن معبر ذات شریف
الخصال و عالم نظیف الاحوال و لطیف الاقوال لازمدر که حتی
اولا کندوسی بالفعل احکام بین العباد ایدوب فصل خصومت
و دفع مشاجره و حتی صاحبته و یرمک نه طریقله در و قصاص
و مقاصد نوجهله اولور و اهل بغی و فساد و ارباب کفر و عناده نه کیفیتله
قتال و جهاد اوله جفنی علی حده قولا و فعلا خلقه بیان ایده که انلر
انبیاء کرامدر علیهم الصلوة والسلام و اما نوع انسانک امور آخرتده

انبیایه و شریعتی که در کتب دینی است فنانی بیاند نصکره
 دار آخرتک دار الخلد و ملک الابد اولوب انده اهل ایمان و ارباب
 صلاح و اصحاب طاعات اولنره رؤف غفور رحیم شکور اولان
 الله عظیم الشان و جلیل البرهان عزوجل عندنده فضلا و کرما
 من غیر وجوب و لا ایجاب ثواب عظیم باقی و درجات جنات عالیات
 و نعمة ابدیه مهیا اولدیغنی اخبار و اهل کفر و ارباب فسق و طغیان
 و اصحاب مشایخ فجور و ارباب خیانت عصیان اولنره عزیز ذواتقام
 شدید العقاب قهار جبار قوی و قدیر غنی عن العالمین
 علام الغیوب اولان الله الکبیر تعالی جل جلاله و لا اله غیره عندنده عقوبة
 و انتقام و نکال عذاب شدید و عقاب الیم و جهنم ابدی الوجود و سرمدی
 المعذاب حاضر اولدیغنی اعلام و کفريات و محرمات منهیات و منکرات
 مکروهات لاجرم طریق جهنم اولوب سلاسل و اغلال و انکال و انواع
 عذاب و گرفتار عقوبات و همدم شیاطین و عقارب و حیات و حیم
 و غسلین و غساق و سائر عصاره اهل النار و بتس الشرب اولنری
 نوش ایتکه سبب قوی و باعث مقضی و میوه عذاب اولان ثمره
 زقوم که * ان شجرة الزقوم طعام الایم انما شجرة تخرج فی اصل الجحیم
 طلوعها کانه رؤس الشیاطین * نازل اولمشدر آتشدن و قطراندن لباسلر
 و طعام عقوبت اولان ضریع که * لبس لهم طعام الامن ضریع * شاننده
 نازل اولمشدر اکل و بلع ایتکه باعث قوی اولدیغنی بیان و ایمان
 و انواع صالحات و اصناف طاعات مقبولات و وجوه خیرات و میرات
 قولیه و مالیه و سائر قربات بلا اریباب طریق جنات عالیات ابدی
 الوجود اولوب نجوار الله و مشاهده و رضوان اکبر درجات کلستان جنات
 ملک الخلد فی دار الخلود و مقامات رفیقه بهیه و نازنین زوجات مطهره
 و حور عین کاشمال الاواژ المکنون و غلمان مخلصون و اساس سندس
 و استنبرق و دیباج حریر و تاج مزین * و لکم فیها ما تشتهیه الانفس

وتلد الاعین ذوقنه وصول و اتم فیها خالدون خطابنه مخاطب اولغه
 و همدم انبیاء و مرسلین و سائر مجالس علماء فاضلین و شهداء و صالحین
 و نوش شراب کافور و زنجبیل و شراب طهور و انهار بن عسل مصفی
 ولین و خمر لذیذ و ماء صافی و ریحیق مختوم ختامه مسک و سائر عیون
 و سلسبیل و اکل ضیافات اصحاب الجنة خصوصاً ضیافه رب العالمین
 ايله مشرف اولغه سبب قوی شریف باعث مقضی اولدیغنی بیان
 و اخبار ایدوب شریعت مطهره نک امور آخرته متعلق اولان احکام
 اعتقادیه و عملیه سنی بیان ایتک اهم و لازم اولدیغنی معلوم اولدیسه
 وینه معلوم اولسونکه اول احکام شریعت شریفه درو تأسیس احکام
 الهیه ایدنلر انبیاء علیهم السلام حضر تدریدرس امدی صلاح معاش
 و معاد شرعه و رساله موقوف اولدیغنی ثابت و ظاهر اولدی حق سبحانه
 و تعالی نک پیغمبر لر کوندر و ب و کتابلر کوندر مه سند نه نتیجه حکمت بالغه
 و مصالح عظیمه دنیویه و اخرویه وارد و مقصود بالذات تحصیل معرفت
 و تکمیل مراتب و نیل درجات در بوفصلده بونلرک جمله سنه اشارت
 اولندی تأمل اولنه معلوم اولسونکه رسول لغتده واسطه به و برجانبیدن
 برجانبه کوندر یلن کنسه به دیرلر فعول و زننده در اکرم بابنک اسم مفعولی
 معناسنه در که مرسل دیمکدر و نبی نباء نباء نیادن فتح یفتح بابندن کلور
 فعل و زننده اسم فاعل معناسنه خبر و یریمی دیمکدر و شریعتده
 تعریفی انسان بعثه الله تعالی الی الخلق لتبلغ ما وحي الیه یعنی رسول
 انساندانی الله تعالی سائر خلقه کوندر بر اکا وحي ایتدیکی احکامی
 و شریعتی خلقه تبلیغ ایچون بس امدی انسان دیمک ايله ملک و جن
 خارج قالدی زیرا رسول شرعی نوع انسانه مخصوصدر اما ملائکه
 اربعه که جبرائیل اسرافیل عزرائیل میکائیل بونلر اقامت معناسنجیه
 پیغمبر لر در و جنده دخی معنای شرعیجه رسول یوقدر انجیق معنای
 شرعی اوزره پیغمبر انساندن اولور و انسانه کوندر بلور لکن رسول الله

محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم جمله آنسه و جنه رسول اولمشند
صحیح مسلم حدیث کردند جابر ابن عبدالله الانصاری رضی الله تعالی عنه
روایت ایلدی رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم یوردی اعطیت
خمساً لم یعطهنّ نبی قبلی یعنی بکایش نسته اعطا اولندی بندن
اول کلان پیغمبر له اعطا اولندی کان کل نبی یبعث الی قومه خاصه
یعنی هر پیغمبر مخصوصاً کند قومه کوندرلدی و بعثت الی کل احر
واسود دخی بن هر پرا حره واسوده بعث اولندم امام مجاهد رحمه الله احر
جندر واسود انسدردیدی یعنی بن جنه و آنسه کوندرلدیم کدر و احلت لی
القنایم دخی بنم ایچون اموال غنایم خلال اولندی و لم یحل لاحد قبلی
بندن اول کلان پیغمبر له بریسنه خلال اولندی انرا اموال غنایمی
احراق بالنار ایدر ایدی و جعلت لی الارض مسجداً طهوراً دخی بنم ایچون
بر مسجد و طهور قلندی فای مارجل ادر کته الصلوة قتی رجل که
اکا وقت صلوة ابریشه صلی حیث کان اولدی قی محله نمازی قیلار
یعنی جمله بر مسجد قلندی هر یده نماز قیلق جاژ اولدی و نصرت
بالرعب بین یدی مسیره شهر دخی بن منصور اولدم اعدایه خوف
حاصل اولغله بر ایلق یولدن اعدایه خوف واقع اولوب قیلری متفرق
و خائف اولور و اعطیت الشفاعة بکاشفاعت کبری و رلدی بر روایتده
واعطیت جوامع الکلام وارد اولسد یعنی لفظ شریفی دلیل معنای
شریفی کثیر کلام بکا و رلدی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بویه
تکلم ایدردی ابوهریره رضی الله تعالی عنه روایتده و بعثت الی الخلق
کافه و ختم بی انبیون وارد اولسد یعنی جمیع خلفه بعث اولدم
و بنم الله پیغمبر ختم اولندی بومثلاً و حدیث صحیح و شریف دلالت ایدر که
سائر پیغمبر لر بر طائفه به کوندر لشدن و جنه پیغمبر اولمشدر حضرت
سلیمان پیغمبر صلوات الله علی نبیسا و علیه و سلمه جنلره حکومت
ایندیکی سلطنت حسبیه در نبوة جهتله دکلدر الله سبحانه و تعالی تک

یا معشر الجن و الانس الم یأتکم رسل منکم نظم عزیزنده اهل تفسیر
شویه یوردیلر که رسل فریقین جنسندن دکلدر زیر رسل نوع انساندند
منکم خطابنده تغلیب وارد چونکه رسول آخر الزمان صلی الله علیه
وسلم ثقلین بلکه جمله کائناته رسول اولدی ایچون بو آیت کریمه ده انس
جنه تغلیب اولنوب جنس واحد حکمنده اعتبار اولندی تکلیفده اتحاد
و ذاتده تفاوت اولدی ایچون یا خود بو آیت کریمه ده رسل تعمیم اولنوب
رسل رساله عام و شامل مراد اولندی زیرا ثابتدر که جن طائفه سندن
بر نفر کلوب قرآن کریمی استماع ایدوب سائر قوم لر بنه تبلیغ و انذار
ایندیلر منکم حق تعالی یورر و اذصر فاما لیک نفر امن الجن یستمعون
القرآن فلما حضر و هوالوا انصتوا فلما قضی و اوالی قومهم ینذرن قالوا
یا قومنا اتانسمنا کلاماً نزل من بعد موسی مصداقاً لما بین یدیهدی
الی الحق و الی طریق مستقیم یا قومنا اجیبوا داعی الله و امنوا به بغفر لکم
من ذنوبکم و یجركم من عذاب الیم الیه جن طائفه سندن قرآن کریمی
استماع ایلن طائفه که شو آیت کریمه ده ذکر اولندی ایدی انلر
قوم لر بنه کیدوب تبلیغ ایتمک لری اجلدن واسطه اولدی لر لغت مغنا سنجه
رسل اولدی لر عبدالله ابن عباس رضی الله عنهما دخی بویه دیدی
و امام مجاهد رحمه الله دخی بویه دیدی دخی تفسیر ابو السعود ده
مذکور در و امام قرطبی تفسیرنده ذکر ایلدی و کلان هر پیغمبر له کلینک
هم جنه و هم آنسه پیغمبر اولمشدر در دیدیکی باطلدر بو حدیث شریف
انی رد ایدر دیو امام قرطبی یا معشر الجن و الانس ایلتی تفسیرده بیان
ایلدی قطعاً معلوم اولدی که هم انسانه و هم جنه پیغمبر اولق انجق
آخر زمان پیغمبری محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم مخصوصدر
بر پیغمبر جنه پیغمبر اولمشدر و بر پیغمبر بر قومه بعث اولندقد اول قوم
آلک انتی اولور ایمان ایدلره امت اجابت درلر ایمان ایتوب کافر
اوللره امت دعوت درلر چونکه آخر زمان پیغمبری جمله آنسه و جنه

مبعوث در جمله انسان و جن اکامت اول شد. لرد در ایمان ایدوب مؤمن
و مسلم اولنله امت اجابت دینور اسلامی قبول ایتدیکی ایچون ایمان
کنور میوب کافر اولنله امت دعوت دینور انلر اسلامه دعوت اولنوب
اجابت ایتدیله دعوتده قالدقلى اجلدن پس نقدر یهود و نصاری
و مجوسی و سائر کافر و اریسه جمله امت محمد دن اولوب دعوتده قالدیلر
وانلره امت دعوت دیرل جن طائفه سنک مؤمنلری امت اجابت
کافر لری امت دعوتدیر بویله اعتقاد ایلک فرض عیندر قی زمانسا
یجهالت شایع اولدیغیچون اکثر ناس نصاری عیسی پیغمبرک ایتی
یهود طائفه سنی موسی پیغمبرک ایتی ظن ایدرل حاشا بویله ظن ایلک
حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمک جمیع انسانه پیغمبر
اولدیغنی انکار ایتکدر بویله ظن ایه کفر در تعوذ بالله تعالی عن ذلك
ودخی شیخمر امام ابو منصور ماتریدی رحمه الله تعالی عندنده
شویله در که جمیع پیغمبرلر جالدندر خاتونلردن پیغمبر کلمشد رنتکم
حق تعالینک و ما ارسلنا من قبلك الا رجالا کبی آیت کریمه لده
بوکا دلیل وارد و دخی پیغمبرلر امتلر بیه عزابه کتمک کرکدر و اشکاره
رجاله تبلیغ احکام ایتک لازم در بویسه رجال طالبدر خاتونلر بوحالدن
ممنوعه در خصوص نمازده امام اولمق و غسل میت ایتک و کاهیه
بالذات الله سلاح الوب میدانده کفار ایله جهاد ایتک بواوردن
خاتونلر محجوره در حضرت شیخ ابو الحسن الاشعری رضی الله عنه
عندنده رجولیت شرط دکدر انکیچون درت خاتونک پیغمبر لکنده
اختلاف ایتدی و امام قرطبی بوکا موافقت ایتدی مریم و آسیه و ساره
و هاجرہ علامه سراج الدین متقن ابن الملقن حوایی و حضرت موسی
علیه السلامک والده سنی بونلره الحاق ایتدی بزم شیخمر حضرت امام
ابو منصور ماتریدی عندنده بوخاتونلر صالحاندندر انبیادن دکدر
بوالله العلم و الحکم قد عل پیغمبرک اوصاف جمله لری بولردر

ایمان تفصیلی هر پیغمبرک ایمانی تفصیلدر و علوم دینیه و شرعیه لری
تفصیلا معلومدر بعض احکامده اجتهد لری ثابتدر اجتهدده خطا
ایتمک نقص دکدر پیغمبرلره الله تعالی جانبندن علی الفور خبر کلور
یا خبر ایل ایله یا خود الهام ایله خطا و زره قلمازلر اما سائر مجتهدلره طرف
حقدن خبر کلوب خطا و زره قالدورل لکن کاهیه انلره ده الهام ایله
تنبیه اولنور لکن خطا معفو و کندور لری اصابت ایتدیکی حکمده
ایکی قات مأجور خطا ایتدکلری ماده ده بر اجر ایله مأجورلر در
امانت هر پیغمبر ایتدر انلره عرض یا خود اموال امانت اولنسه حفظ
وصیانت ایدرل حاشا ثم حاشا خیانت نظر دن مزهلدر در الله تعالی
طرفندن امر اولندقلى احکامی تبلیغ ایدوب بعث اولندقلى قومه
تعلیم و تفهیم ایدرل کم ایتکدن مزهلدر صدق احکام شرعیه ده
و غیر یسنده صادقدر اصلا انلردن کذب صادر اولناز عدالت پیغمبرلر
عادلردن تتکم قرآن عظیمده ذکر اولنور و جعلناهم ائمه یدون بامرنا
حاشا ظلمدن و مداهنه دن مزهلدر فکیف انبیاء الیهدن نیجه لری
حق سوبوب عدالت و استقامت ایدوب کثرة اعدادن قور قیوب
امر حق برینه کنور مکدن اوتوری جام مماتی جهة شهادتن نوش
ایتدیله حاشا الله عن ذلك که حق تعالی ظالم و کاذب و مداهن
پیغمبر کوندرمدی عصمت جمله انبیاء علیهم السلام جمیع کبار و صغیر
تسبیه دن مزهدر قبل النبوة و بعد النبوة بونلردن جمله سنی
معصوملر و محقوظلردر علماء اهل سنت اکثری قبل النبوة و بعد النبوة
سهو طریقله بعض کیره نک صدورنی تحت امکانده کوردیلر لکن
قبل النبوة کیره بی قصدیه ممکن کورمدیلر لکن بالاتفاق کفردن
و شرکدن و کذبدن و علنا فسقدن مزهدر مثلا زنا و لواطه و سائر بین الناس
مذموم و تحسین اولان تسنه لردن و خلقک نفرت ایلدیکی اموردن انبیاء
کرام علیهم السلام مزهلدر در قصص انبیاده ذکر اولسان بعض ذنوب

صورته نشاند که قرآن کریمده اولسون و کړك احاديث صحيحه ده
اولسون تاويل اولسوب محمل صحيحه حمل اولسون نسيان ايله يا خود
قبل الوحي در ديمك ايله يا خود مقاصد حسنه نيه نظر ايله اول نسنه
ذنب كيدر ديمكه وساير طريق حسن ايله اما معتزله طائفه سي عندنده
كبار اصلا قبل النبوة وبعد النبوة عمدا و سهوا جازد كلدن زيرا
انلك هيتلرينك انعدامي ورتبه لرينك انحطاطي ايجاب ايدوب خلقك
انلردن تفرتي وعدم اتباع لريني اقتضا ايدر ديدلر نصوص قرآنيه
واحاديث نبويه دن غافل و جاهل اولنلر و مفراط متعصب اولان كسه
جاسر معتزله مذهبي صواب كوروب بوياده مذهب اهل سنتي ترك
ايتديلر انبياء كرام عليهم السلامي تنزيه زعيله هيهات هيهات حكمت
الهييه و اسرار غيبه دن بالكليله غفلت ايتديلر صورت ظاهر دن كمالات
باطنه نيه انتقال ايدمه مديلر امن العزل هر بر پيغمبر منصب نبوت دن هيچ
عزل اولمازلر في الدنيا والاخر پيغمبرلر در شريعتلرينك بعض احكامي
منسوخ اولمقدن عزل لازم كلمه جمله سي دتياده و آخرته پيغمبرلر در
و عادلر در عليهم السلام و دخی جمهور علماء كرام رحيم الله عندنده
رسول ايله نبی ينده فرق واردر ياننده كتاب منزل اولانه رسول ديدلر
اولا اكا نازل اولسون و كړك آندن مقدم اولان پيغمبره نازل اولسون
واماني ياننده كتاب اولمق لازم دكلدر رسول ياننده شرع جديد اولمق
شرط دكلدر حضرت اسمعيل عليه السلام رسولند شرع جديدی
يو قدر تنكم حق تعالى ميورر و اذكري الكتاب اسمعيل انه كان صادق الوعد
و كان رسولا نبيا و محقق بيضاوي تصريح ايتدي بو تقدير جهر رسول ايله
نبی ينده عموم و خصوص مطلق واردر هر رسول نبیدر و هر نبی رسول
دكلدر رسل او جيز اون او جدرد ديدلر تنه كيم بعض روايتده بويلاه وارد
اولدي بعض علماء عندنده رسول ايله نبی مساویدر هر رسول نبی و هر نبی
رسولدر ديدلر و الله تعالى اعلم و احكم و دخی رسلدن اولوالعزم و اولوالثبات

مرسلر وار محقق بيضاوي شوبله ذكر ايلديكه اولوالعزم شول پيغمبرلر
ديرلر كه شريعتني تأسيسده جد و سعي ايدوب تبليغ و تفريرنده اجتهاد
ايدلر و مشقت كثيره به تحمل اوزده صبر ايدلر مشهور اولنلر نوح و ابراهيم
وموسي و عيسي و محمد صلوات الله على نبينا و عليهم و سلامه حضرت نبيدر
و بعضلر ديدلر كه صبر و تحمل ايدنلر در حضرت نوح طقوز يوزاللي
يل قومك اذ اسنه صبر ايتدي و حضرت ابراهيم نمرود آتشنه صبر ايتدي
واو غلوني ذبح اتمكه صبر و تحمل ايلدي و حضرت يعقوب سوكللي
او قللي يوسفدن ابريلوب صبر ايلدي و حضرت يوسف قيو به دوشديكته
صبر ايلدي و حضرت ايوب بونجه زمان خسته لكه صبر ايلدي لكن
قورده حكايه سي عند المحققين مردوددر و حضرت موسي بونجه زمان
فرعونله و قوميله اشتغال ايدوب صبر ايلدي و حضرت داود فرق سنه
بكا ايلدي لكن اوريا قصه سي مردوددر نقل ايلينلره تعزير شديد اولنور
ذير انبياء كرام خلقك طيعت لري نفرت ايلديكي تسنه لردن و مذموم
اولان اموردن منزله لردر و حضرت عيسي برطاشي برطاش اوزرينه
قومدي و دخی انبياء كرام عليهم السلام حضرت اتمك نيچه لري فقرادر
لكن فقر لري اختيار ايدر حاشا سار فقر اكي اضطرابي دكلدر و نيچه لري
اغنيادر بلكه ملوكدر حضرت داود و سليمان و يوسف عليهم السلام
كي لكن دنيا به محبت طريقه دكلدر خلق اراسنده اجرائي عدالت
وظالمنع و مال ايله دخی عبادت اتمك و فقر ايه بذل و سائر نبات صادق
ايچوندر زيرا جمله انبياء عليهم السلام اخلاق بجيده ايله موصوفدر
اخلاق ذميه دن و افعال لئيمه دن معصوملر در و محفوظلر در و احتلام
اولمقدن منزله لردر و سائر امالا يميندن و طبيعت انسانيه نك نفرت ايتديكندن
مبرا و معرادر مبتلاي سوا اعمال كي و سائر قصور و عيبلر كي و خلقك
عندنده معتبر اوليان جنسدن پيغمبر كلمشدر زيرا پيغمبرك سلسله سي
معتبر نسيندر كوله دن و طاعلرده و نيابان برلرده متمكن اولان اترك

و خبوا نه بکسر کشته لردن انبياء ظهور ايتم شد زيرا پيغمبر فطانت
و ذكاء و کمال عقل و حسن ادراک صاحب لریدر حسب و نسب لریدر خسته
اولمق مانع دکلد و سائر ضرورات انسانی که اکل و شرب و نوم
و اضطجاع و بعضی نسنه بی او توقع و تزوج و کسب و تجارت و غیر یلر
کبی که اندن نوع انسان منفک اولمز و اشراق خلق اتی تعاطی و تعامل
ایدر لر بو مثللو نسنه عیب دکلد بلکه فی الحقیقه کالدن و عدالندن
و حسن خلقندن فصل قرآن عظیمه اسمی ذکر اولسان پيغمبر لردن
بر یسی حضرت آدم علیه السلام در جمله انسانک اولیدر اندن اول
انسان بو قدر ابو البشر در اتی الله تبارک و تعالی قدر تیلر قور یمش چاموردن
خلق ايتم شد زنه کیم قرآن عظیمه ذکر اولنور و لقد خلقنا الانسان
من صلصال من حباء مستنون بز انسانک اصلنی صویه کثرت مجاورت
و شده اتصال ایله قور و موش و انسان صورتیله مصور اولمش و اوزرنده
نیچه ییلر مرور ايتم که زیاده قور و موش دو قند قدده اندن صوت حاصل
اولور بالحقندن یزاندق بر محله دخی خلق الانسان من صلصال کالفخار
دیو ذکر اولم شد بوندن معلوم اولدی که آدمک باباسی و نانی بو قدر
حوادخی بو یله در زرا آدمک صول جانبک ابکو کو کندن را دلمشدر
حق سبحانه و تعالی آدمی خلق ايتمک مراد ایتد کنده بر دن بر قبضه
طریق الدی طاغیردن و دوز لردن و اتی قدر تیلر بالحق بو غردی انکچون
اولادی کونا کون ظهور ایدر کبی سیاه و کی بیاض و کی خشن و کی
لطیف و کی خبیث و کی طیب نه کیم بعض حدیث شریف لره مذکور در
و منقبه سی چو قدر و صورت انسانده اولد قد نصکره مکة مکرمه ایله
طوائف ارا سنده قرق ییل یاندی جانسز بعض روایتده بو یله در و بعض
توار یخده امام السدی آدم علیه السلام دنیاده خلق اولندی دیدی
و منذ بن سعید و علمادن بر جماعت دنیا باغچه لردن بر باغچه ده خلق
اولندی دیدی بهجه النفوس صاحبی جمهور علمادن نقل ایدوب جنت

عدنده خلق اولنوب صکره ایتدی دیدی جمعه کوشنده ایدی التمش
ار شون بویی و ارایدی قرق سبند نصکره حق تعالی اکاجان و پردی
جمع اسمایی ایتا تعلیم ایتوب بامر الله تعالی ملائکه به خبر و پردی
صکره الله تعالی ملائکه به سجده اید بکر آدمه دیشدر نه کم قرآنده ذکر
اولنور و اذ قلنا للملائکه اسجدوا لادم فسجدوا الا ابليس یعنی
یا محمد صلی الله علیه و سلم ذکر ایت شول و قتی که بر دیلک ملائکه به آدم ایچون
سجده اید بکر فی الحال سجده ایتد یلر الا ابليس سجده دن ابا و امتناع ایددی
و بر محله فسجد الملائکه کلهم اجمعون الا ابليس ذکر اولم شد ز مائی
پردی و بعض علمای سجده ایله امر اولنان سجده کی ملائکه زدر دیدی و بعض
علمای بوزنده کی ملائکه در دیدی و بعضی ابليس ایله جن محاربه سنده اولان
ملائکه در دیدی سجده ده اختلاف ایتد یلر بعضی سجده دن مراد نمازده کی
کبی بوزره قوزیلر لکن بو صورتده سجده حق تعالی به آدم علیه السلام
سانه تعظیم ایچون آدم قبله اولدی و بعضی سجده لغده تواضع دیمکدر
مراد تواضع ایتمکدر چونکه آدم علیه السلام علمی و فضلی و مرتبه
علیاسی ظاهر اولمجه حق تعالی امر ایدوب آدمه تحیه و تعظیم ایچون
تواضع اید بکر دیو امر ایددی و الله تعالی اعلم نه چونکه ابليس حق تعالی نک
سجده ایله امر ایتد بکنی بلد کده بو امری مناسب کورمدی و دیدی که بنی
آتشدن خلق ایتد و آدمی طیندن خلق ایتدک امیدی آتش علوی
و خفیف در طین ایسه سفلی و ثقیلدر پس بن علویدن خلق اولندم اول
سفلیدن خلق اولندی بن اندن خیر لیم و افضلیم دیدی زعم ایتد که حکمت
بو یله اقتضا ایتمز بلکه او بکا تواضع ایتمکله امر ایتسک مناسب و حکمت
موافق اووردی زعمله الله تعالی نک بو سوال اوزره امر فی مناسب کورمدی
بس آنک ایچون حق تعالی سوال ایدوب یا ابليس ما منعک ان تسجد
اذا امرتک یعنی یا ابليس سکا سجده ایت دیو امر ایتد بکده سجده
ایتد کدن سنی نه شی منع ایتدی ییور قدده ابليس جواب و یروید اید بکه

اناخبر منه خلقتی من نار و خلقته من طین یعنی بن اندن خیرلیم زیرانی
 آتشدن خلق ایتدک و آتی طیندن خلق ایتدک دیدکده پس ابلیس
 بو اعتقاد فاسد و زعم کاسدایله سجده بی ترک ایدوب حضرت الهیه ده
 نوطرز جواب باطل اظهارینه جسارت و ابراز حجت فاسدهیه جرأت
 ایتدیکی خوش اولوب بی ادب و سوء حرکت و مخالفت امر الهی
 ایتدیکی چون جانب حق تعالیدن اعنه مظهر اولوب قال فاخرج
 منها فانک رجیم وان علیک لعنی الی یوم الدی خطابله مخاطب اولوب
 کوکلردن و جنددن و ملکوزمره سندن اخراج اولندی چونکه بوشللو
 لغتدن خلاص و نجات بوله جفتدن مأیوس اولدی و تمی و دغا ایدوب
 رب فانظرنی الی یوم یبعثون یعنی یارب یوم بعثدک بکا مهلت و یریدی
 حق تعالی مهلت آنک حقند و مقدر اولندیغنی خیر و زیوب قال فانک
 من المظرین الی یوم الوقت المعلوم دیدی تحقیق سن وقت معلومه دیک
 مهلت و زلک دیدی وقت معلوم حقند و اختلاف اولندی بعضلر
 یوم القیامتدر دیدی و بعضلر نفخه اولیدر دیدیلر و بعضلر دایه الاض
 خروج ایتدیکی و قندر دیدیلر ابلیس بوم هلت خبرنی ایتدکده آدمه
 و اولادینه اظهار عداوت ایدوب یعنی ایلوبیا و لامنههم و لامنههم
 و لامر نههم الایه دیدی یعنی والله بی آدمی اضلال ایدرم صراط
 مستقیمدن چیقاروب طریق جهنمه ایلنیرم و انلره درلور و دلولمینه
 و وسوسه ایدرم و انلره معصیتلرایله امر ایدرم مجرمات و منهیات و انلره
 مزین کوسزوب سیاتی لذتلی و کوزل کوسزیرم دیدی بعده و لایحدا کزهم
 سا کرین یعنی بی آدمک جوغنی شا کرین بولمازسک دیدکده حق تعالی
 ان عبادی لبس لک علیهم سلطان الا من اتبعک من العاویین دیو
 یوردی یعنی یا ابلیس تحقیق نم قوللرم سنک انجون آنلرک اوزلرینه
 تسلط و قوه علیه بو قدر مکر از غیارتدن سکا اتباع ایدلر انلره تسلط
 بولورسک و اضلال ایدرسن دیمکدر و بعزتک لاغوینههم اجمعین الا عبادک

منهم المخلصین ابلیس دیدیکه سنک عزتک تحقیقون بی آدمک جمله سنی اغوا
 و اضلال ایدرم الاسنک بی آدم اراسنده مخلص قوللریکی اضلال ایدرم
 دیدی بو مخلصلر انیسا علیهم السلام و انلره اتباع ایدن اهل ایمان
 و اهل طاعت اوللردلر برا انیسا معصوملردر و اتباع موفقلردر بونلرده
 شیطان انجون نصیب بو قندر الله تعالی ابلیسه جوق اولادو یردی بی
 آدمک اوزرینه تسلط اولدیلر انسانک انچه کک یزوب قان طبرده آقر
 کی انحر و سنده کرلر قلبک صول قولاغدن و سوسه ایدلر و قلبک
 صباغ قولاغنده بر ملک مؤکل اولوب خیرنی نسنلر الهام ایدر ذکر الله
 ایتدکده کشتی شیطان قجر انتر سه قلبی بر لقمه کی اغزنه الوب غایت
 و سوسه ایدلر کوجله بر کسه بی کافر و عاصی ایدم مرل نصیحت قصه دن
 مطلوب انجق حصه در عقلابه اول معلوم اولسونکه آدم علیه السلام
 تواضع ایتدی حق تعالی سوال ایدوب یا آدم سنی کیم خلق ایتدی
 دیدی یارب سن خلق ایتدک دیدی و حق تعالیدن رجعت و مغفرت
 طلب ایتدی ربنا ظلمنا انفسنا و االم تغفر لنا و رحنا لک کون من الخاسرین
 دیدی حوالله بیه و حق تعالیکن فلتق آدم من ربه کلمات قناب علیه
 صکلامنک سترینه مظهر اولوب ثم اجنبیه ربه سعادتیه محل اولدی
 پس عاقل دخی کندی تقصیراتی اعتراف ایدوب دائم تضرع و نیاز ده
 اوله که سر اجنبیه نائل اوله ابلیس استکبار ایدوب حضرت آدمک
 ظاهرینه نظر ایدوب کندیندن ادنی عدا ایتدی الناس صنادیق مقفله
 مفاتیحها البحار یب خواسنجه بیلدیکه حضرت آدمک قلبی معارف
 الهیه خزینه سیدر و حق تعالی قلبه نظر ایدر و آنک عقلی علوم کلیه
 و جزئییه مخزنیدر عاقل بو حاله نظر ایده کندیندن صفت کبری ازاله ایدوب
 تواضع کسب ایلله زیر کبر شیطان صفتیدر تواضع انیسلا و اضفیا و اتقیا
 صفتیدر و رنسنه ک ظاهرینه نظر ایتیه زیر اظاهره نظر ایتک حاققت
 علامتیدر شیطان نظر ایدر و مخاطره دن خالی دکلدر زیر جوق کسبه

وارد که ظاهر حال کوزل کورینه نور باطنی در طمان کید در وجود کسهر
وارد که ظاهر اماند اما باطنی ملک کید در انسان قبالو ضدینغه
بکر و غیره که در آن وقت که در حقیقت حاله نظر اینست که عقلا
خالید و کال عقل علامت و در معنی عاقل شیطانی کتند و به دشمن
بیلوب من کل الوجوه مخالفت ایلیم بو کاجهاد اکبر در حق تعالی
بیورر ان الشیطان لکم عدو فالتخذه عدوا یعنی تحقیق شیطان
سرتک ایچون دشمن در آتی دشمن طوتوکز هر کسک حاله کوره و سوسه
ایدر صالح کسره صورت صلاحیده نسله ل امر ایدر اما مرادی
یا فضلی ترک ایدر مکر یا ریا و عجب یا کبر و غیره اخلاق ذمیه بی
خوی ایدر مکر امدی هر حاله مخالفت ایتمک لازمدر نه کیم قصیده
برده ده ذکر اولوریت * وخالف النفس والشیطان واعصهما * وان هما
مخطا لک الصمخ فانه * یعنی نفس اما ریه و شیطان مخالفت ایتمک انلره
عصیان ایتمک قدر سکا نصیحت ایدر رسیده سن انلری متهم ایتمک برا
دشمندن نصیحت طوعی غایت حیا قدر و الحاصل نفس و شیطان
بیسوک دشمن در بصیرت اوزره اولوب آنلره مخالفت لازم و شرارندن
احزان کر کدر تعوذ بالله تعالی من شرور انفسنا و شر الشیطان والله
اعلم و احکم قرآن عظیمه ذکر اولسالت بر معنی دخی نوح علیه السلام ایدر
بعض توار بجه ذکر اولندیکه انبی شاکر ایدنی حقوق یکا و نوحیه
ایندیکه چون نوح نحمیه اولندی طوفانده نضکره سائر خلقک ذرتی قائدی
انجی نوح علیه السلام اوح او علی قائدی بریسی سام غرب و فارس
بونک نسلندند و بریسی حام حبش و سبند و هند بونک نسلندند
و بریسی یافث با جوح و مأجوح و سقلا ب و ترک بونک نسلندند
لحق تعالی که وجه لایته هم الباقین کلامی بو کاجل ایندیله
و بونک ایچون نوح علیه السلام آدم نانی نسمیه اولدی بریسی دخی هود
و یس و صالح و ابراهیم شیخ الانبیاء و لوط و اسمعیل و اسحق

و یعقوب و یوسف و موسی و هارون عمران او غلیری و شعیب خضیب
الانبیاء و زکریا و یحیی و عیسی بن مریم و داود و سلیمان علیهم السلام
تفسیر ای السعوده ذکر اولندیکه منسول حکایتله بلفا غزائندن اوریا
نامیده کسه تک برجیله خاتونی و ارابدی حضرت داود کوردی و بیل
ایندی اوریا بی ایکی یا اوج دفعه محاربه به سکوندردی آخر الامر
شهبید اولندی حضرت داود نو غافر جنوب خاتونی نکاح ایلدی دیو
سو یلنور افک و افترا در و بدعت مکر و هدر و مکر مخترع در طبع غلیر
بو حکایتدن نفرت ایدر و قوه سیامه در قیلدن بحسب ان بونی احداث ایدنه
و هلاک بونی شماع قبلانه حتی حضرت علی رضی الله عنه بیور مسلر که
هر کیمکه شو حکایتی نقل ایتمه اکایوز الشمس دکنک اوردرم بیغیرله بهمان
ایده تک حد تعزیری بودردیدی و غیر تفسیر لده دخی مذکوردر و سلیمان
و الیاس و البسع و ذوالکفل و ایوب فورد حکایتی کذبر انجیحی بر قاج
زمان خسته اولدی رب انی منی الضر و انت ارحم الراحمین دیو دعا
ایندی ضرردن مراد حی کبی ثقیل خسته لکدر دیمش و یونس و محمد
خام النبیین علیه و علیهم السلام بونلر بالاتفاق بیغیر لدر اما ذوالقرنین
امعی لسیکندر در حضرت ابراهیم علیه السلام وقتیده در و عمر بر و لقمه ان
بو اوجنده اختلاف وارد بعضی انبیاء دندر دبیلر بونک جمله سی
یکرمی شیکر در قرآن عظیمه مذکور در نیلیمه سی و لقمه ایلیمه سی
لازمند و دخی تبع نبوتنده اختلاف اولندی و خضرده دخی اختلاف
وارد بعضی بیغیردر دیمش و بعضی رسولدر دیمش و بعضی اولندر
دیمش و الله اعلم عظیمه علمادن نیجه لری شویله دیمش که انبیادن
دردی حیثانده در بری خضر و بری الیاس برده در بری ادریس و بری
عیسی کو کده در دیمش و جمله انبیاء آخری محمد مصطفی صلی الله علیه
و سلمه کلیمه بیغیر کلسدر عددینی الله تعالی یلور بر روایتمه بوز یکرمی
درتیک و بر روایتمه ایکوز یکرمی درتیک لکن عدد تعیین اولمقی

لازمدر و بو پیغمبرك هر ر بسی بر طائفه کوند ر لشدر و بز پیغمبر عز
آخر زمان پیغمبری محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم در نه کیم حق تعالی
یسور ما کان محمد ایا احد من رجالکم ولكن رسول الله وخاتم النبیین
وحدیث شریفه و ختم فی النبیین یعنی پیغمبر علیه ختم اولوب
نیوت تمام اولدی واجتماع جمیع امت بونک اوزرینه منعقد اولشدر
انسانه و چند پیغمبر و بلکه جله کائناته رسولدر حق تعالی یسور
وما ارسلناک الا رحمة للعالمین یعنی یا محمد صلی الله علیه و سلم برسی
کوند ر مدك الا جله عالمه رحمت کوند ر دك و بر محله واذ اخذ الله
ميثاق النبیین لما آتیکم من کتاب وحیمة ثم جاءکم رسول مصدق لما معکم
لتؤمنن به ولتنصرنه قال اقررتم و اخذتم علی ذلکم اصری قالوا اقررتنا قال
فاشهدوا وانا معکم من الشاهدين بوايتکم کرمه در مفهوم بودر که
رسول آخر زمان سائر انبیاء دخی رسولدر دیدلر حتی ليله معراجده
ارواح مرسلینه اقام اولدینی و امتلرینه آخر زمان پیغمبری خبر و بدکری
آلره رسول اولقده دلیل کافدر دیدلر جله انبیاء علیهم السلام وصف
نبوته مساویدر و لیکن بعض قضایا بلده بری برلندن افضلدر مثلا
حضرت ابراهیم خلیل مرتبه سنه واردی و حضرت موسی کلیم
مرتبه سنه واردی و سائر فضیلتری و قیاس ابله رسول اکرم صلی علیه
وسلم جله دن افضلدر و فضائل بی حسابدر نه کیم قصیده برده ده
ذکر اولنور * فان فضل رسول الله لیس له * حد فیر یسغه ناطق بغم * یعنی
تحقیق حضرت رسول کائنات صلی الله علیه و سلم حضرت تلیزینک
فضلی ایچون حیدر بو قدر حتی ناطق اولان او حدیثی خبر ویره * قبلع
العلم قبله انه بشر * وانه خیر خلق الله کلهم * حضرت سید کائنات صلی الله
علیه وسلم حقنه مبلغ العلم بوبله در که اول انساندر و خیر خلق اللهدر
جمع اولندن زاده یلمرز بر حقیقتلری و فضیللری الله بیلدر دکر
و بر بلده دخی ذکر اولنور * وانه شمس فضل هم کواکبا

بظهور انوارها للناس فی الظلم یعنی حضرت حبیب صلی الله علیه و سلم سماء
فضیائلك کونشدر سائر مرسلر کواکبلریدر که طلوع شمس اولقندن
مقدم ناسه نور اظهار ایندی لرایدی و ظلمات کفری کندی امتلرندن
ازاله ایندی لرایدی بوندن معلومدر که جله کواکبی کونشه قیاس و نسبت
ایتسک برابر و بلكی نصی اولنار فکذلک رسول اعظم و حبیب معظم
صلی الله علیه و سلم حضرت تلیزینک جاء عظیم منزلتلی بر مرتبه در که
سائر انبیاء و مرسلین حضرت تلیزینک مراتب و مقاملری اکاسیت کونش
نورینه نسبتله کواکب انواری کیدر قصیده همزیده ذکر اولنور * کیف
ترقی رقیبک الانبیاء یا سماء ما طاولتها سماء * یعنی ای رسول انس و جان
ستک بالغ و واصل اولدیغک جاء عالی منزلته سائر انبیاء فیه ترقی و تامل
اولورز بر ای فلک جناب سن بر فلک الافلاك سنکه سکا بر آسمان دخی
یتشع و قصیده برده ذکر اولنور * محمد سید الکونین و الثقلین * و الفریقین
من عرب و من عجم * و حدیث شریفده انا اکرم الاولین و الاخرین
من عند الله و لا فخر و ازد اولشدر یعنی بن اواین و آخرینک اکرمی یم
مرادم انخار دکلدر واقعی بیاندرو حق تعلیم در وصفاند حق تبلیغدر
زیر ابو بلحه اعتقاد لازمدر دخی بومثلوا احادیث شریفه جو قدر واجماع
بونک اوزرینه منعقد اولشدر زاده کشف راهین عقلیه و حجج فاطمه
نقلیه ابله ثابت اولشدر رسول الثقلین صلی الله علیه و سلمک عند الله
درجات عظیمسی و مراتب علیه سی و مقامات رفیعہ سی و ار در خصوصاً
وسبیل درجه سی که انک فوقنده بر درجه دخی بوقدر و دخی شر یعنی
قیامتہ دك باقیدر و سائر شریفلردن انفع و احسندر و احسن کلام
و ابلیغ نظام اولان قرآن عظیم الشان اکاتازل اولشدر و اعظم المعجزاتدر
فکیف فی زماننا تاریخ بیک روز آتیش درت سنه به بالغ کویله نور نازل اولش
کبی جله اطسائی و حلاوتی موجوددر هر کره استماع اولند قدده در لو
حلاوت ظهور ایدر و هر دفعه ملاحظه و ملاحظه اولند قدده کونا کون

معانی لطیفه ظهور ایدر تفسیرندن علماء اعلام رحمهم الله تعالی
 بوجه آثار شریفه الهی و خواص لطیفه الهی وارد که بنی خستاید و دخی
 رسول اکرم صلی الله علیه و سلم الهی خیر لیدر و جوقدر زیر قیامتیه
 و آنچه جله انس جن اکا اقتدر حق تعالی بیورر کستم خیراته یعنی
 سائر ائمه ائمه خیر لوسی اولدیکر و علمای الهی سائر ائمه ائمه خیر لوسی
 افضلدر و جوقدر و کیف هر بر وقتیه بوجه علماء بولندیکه هر بر بسی
 حقایق و دقائق بیان ایدوب شبهه صاحب یسک شهادتینی حاصل
 ایدوب حق کونش کی اظهار ایدیلر و آثار جبهه لری نفیضه صوره دک
 قابوب اسلری و منقبه شریفه لری لسانلرده ذکر اولندی و هر بر بسی
 عصرنده انبیاء بنی اسرائیل کی مقام تبلیغه اولوب جیع دنیا خلقه
 تعلیم مشرعت غر او تفهیم ملت بیضا ایدیلر خصوصاً اصحاب اجتهاد
 اولان اما لری رحمهم الله تعالی ک قیامتیه دله مذهب شریفه اقتدا اولوب
 اقوالی بین الانام قنوی و نجت اولمشدر شوملا و فضائل الحق امت
 محمدیه مخصوص صدر ائمه فضائل حق اولوب بیغمبرک افضل لکنندیر
 فصل معلوم اولسونکه خوارق عادات ائیدر معجزه ارهاص
 کرامت دعوت احتدراج اهانت بیغمبرک بدنده نبوة وقتیه دعوی
 نبوة الیظا هر اولورسه اکا معجزه دیر سائر خلق الک کی اتمکدن عاجز
 اولدیفیجون و انبیایی دعوی نبوة تصدیق ایجون حق تعالی انلره
 معجزه خلق ایدرا کر قبل النبوة دعوی نبوتدن اول ظاهر اولورسه کا
 ارهاص دیر اولدیکر بیغمبر اولسنه علامت معناسنددر معجزه الیه
 ارهاص انبیایه مخصوص صدر اولسادن ظاهر اولسه کرامت دیر عوام
 اهل اسلامک صاحبان دین ظاهر اولسه دعوت دیر فسقه و فحشه من
 ظاهر اولوب مرادیه موافق ایه استدراج دیر و اگر مخالف ایه
 احکام دیر ندیم مسلمین اکلایدن نقل اولور که بر کوزی شایسته
 دعوتی کوزی صحیح و اسنون صحیح کوزی دخی شایسته اولدی اهانت

ایجون و معلوم اوله که معجزه کیدی شرطی وارد راز انکسی حق تعالی ک
 فعلی یا خود فعل مقامیه قائم نسبه اوله ایکنجه عاده تحت الف اوله اوچینچی
 اکا معارضته ائمه محال اوله مثلاً شق قمر بدخی کیملره مہسر اولور دزدینچی
 معارضته طلبیه مقارن اوله تصریح دعوی شرط دکدر بلکه قرائن
 احوال کافیدر بشیخی دعوی موافق اوله مثلاً بیغمبرک دعوی ایدندن
 معجزه طلب اولسه اول دخی شو حیوان بتم نبوتی تصدیق ایدر دیسه
 حیوان نطق ایدیوب شومدی کا دیر دیسه دعوا ده صدق معلوم اولماز
 بلکه کذب احتمالی قوت بولور اما اول مدعی نبوة شومستی احیا ائمه
 بتم معجزه مدیر دیسه و میت صباغ اولوب شوکسه کا دیر دیسه ضرر
 ویرمزیرا ائمه صباغ اولمشی معجزه در صباغ اولدقدن صکره قاعل
 مختار در دیلر سه تکذیب ایدر و دیلر سه تصدیق ایدر النبی دعوی
 نبوة بدخی معجزه دعوی تکذیب ائمه و کرامت دعوی نبوة مقارن
 اولمش حسیله معجزه دن فرق اولور تعریف الخوارق المعجزه امر خارق
 للعبادة مقرون بدعوی النبوة یخلق الله تعالی لرسوله و الارهاص امر
 خارق للعادة مقدم علی النبوة یخلق الله تعالی علامة لنبوة من سیکون
 نبیا و الکرامه خارق للعادة غیر مقرون بدعوی النبوة ولا یتقدم علیه یخلق
 الله تعالی علی ید المؤمن المتقی العارف بالله تعالی وصفاته اکر اماله و اشعارا
 لرینته العالیة و المعونة امر خارق للعادة غیر مقرون بدعوی النبوة
 یخلق الله تعالی علی ید بعض صالح المؤمنین تحلیضاً عن الحق و الکفر
 و الاستدراج امر خارق للعبادة یخلق الله تعالی علی ید العاصی و الکافر
 زیادة و استدراجاً فی غیه و ضلالة و الالهانة امر خارق للعادة یخلق الله
 تعالی علی ید العاصی و الکافر علی خلاف مراده تکذیباً له و اهانة حق
 سبحانه و تعالی بیغمبر معجزه ویرمشدر تا که دعوی نبوته ائمه
 لمراسنده صدق لری ظاهر اولوب ائمه ائمه نبوتی اعتقاد ایدوب
 اتباع ایدر و هر بر بیغمبرک معجزه سی ائمه ائمه عندنده مرغوب و مستحسن

اولان نسنه له مشا بهدر مثلاً حضرت عیسی وقتنده طب ايله امراضه دفع و صحت تحصیل ایتک مرغوب ایلدی حق تعالی عیسی علیه السلامه شریفه نسنه خلق ایتدی که نفسیه خسته ل شفا بولوردی و مبتلای احیا ایلدی حضرت موسی علیه السلام وقتنده سحر مرغوب و لوب آن ايله امور عجیبه و آثار غریبه اظهار ایلدی حق تعالی موسی علیه السلامه عصا بایزوب ازل و لوب العجب العجیب اولوردی و حضرت سلیمان وقتنده ملک و سلطنت و زیاده سکر در آنره بیک مرغوب ایلدی حق تعالی سلیمان علیه السلامه بتون دنیا ملکی و ربوب سلطنت کبری و یردی وجهه و جوش طیور و انس و جنی اکا مسخر ایدوب روز کاری اکابنده ایتدی و حضرت سید المرسلین صلوات الله و سلامه علیه و علیهم اجمعین حضرت تباریک وقت سعادت نرنده جله بلغا و فصحا اعتدنده مرغوب فصاحت و بلاغت ايله کلام نظم و نثر ایدوب بین البغما مشار الیه اولق ایلدی حق تعالی رسول اکرمه کندی کلامی و بر دیکه جله عالم خلق انس و جن و ملائکه جمع اولسه نظیر بن کتوره منزل و قادر دکلردر معلوم اولسو که حضرت رسول کائنات صلی الله علیه و سلم معجزاتی حوقدر فکیر الله تعالی مواد کائناتی مسخر ایتدی و اولدنی حاجت اولد فجه حاجت قدر اظهار ایلدی ان شاء الله تعالی بر تقداری ذکر اول نور قصیده برده * وکل ای اتی الرسل الکرام بها * فانما اتصلت من توره بهم * یعنی رسول کرام علیه السلام کتوروب اظهار ایتدکری ایات معجزات انجیق آنره نور محمدین نور متصل اولدی ایلدی اول سیدین ایات معجزات اظهار ایتدیلر دیمکدر فصل رسول الله صلی الله علیه و سلم تخصص ایض شریفه سندن در که حق تعالی رسول اکرمک ثناء و فضائلنی اسماء نبویه مندرج و مضمون ایتدی و سائر انبیاء مرسلین علیهم السلامی کندی اسماء لیلند ایلدر مثلاً یادم یا نوح یا صالح یا ابراهیم یا موسی یا عیسی و غیر بلو

وند ایلدر تکریم و تفضیلاً * یا ایها النبی یا ایها الرسول کبی بعض محققین رسول الله صلی الله علیه و سلم بیک اسم شریفی وارد در دیدیلر و بالجله هزاره تحقیق ادراکی قدر استخراج ایلدی جمیع اسماء شریفه تک اشهری محمد در جدی شیخ مکرمه عبدالمطلب رضی الله عنه تسمیه ایتددر بعضی سؤال ایدوب یحیی محمد تسمیه ایتدک اجدادنده بواسطه یوقدر دید کده جواب باصواب ایدوب دیدیکه رجا بودر که اهلی سما و اهل ارض اکا احد و ثنائیه دیدی زیرا محمد معنایی کدویه جوق جد و ثنائی اولمش دیمکدر بعضی علمائو یله بیان ایتددر که عبدالمطلب رؤیاده کندی ارقه سندن کومشدن بر زنجیر ظهور ایتدی بر طرفی سمایه بالغ و بر طرفی بره متصل و بر طرفی مشرقه منتهی و بر طرفی مغربه و اصل بعده بر شجره عظیم اولدی سدره المنتهی کبی هر بر پیرای اوزرنده بر نور عظیم امان ایلدر جمیع اهل مشرق و مغرب اول شجره یه نشیث ایلدر لیکره نور و یابی تعمیر ایدوب دیدیلر که سنک نسل کدن بذات شریف ظهور ایتسه گر کدر که جمیع مشرق و مغرب آنک ملتته نشیث ایلدر و جمیع اهل سما و ارض اکا احد و ثنائی ایلدر لیکره والدیه منی آمنه حضرت تباریک ندا کلوب سنک او غلک سید کائناتدر وضع جل ایتدک بصکره محمد تسمیه ایت دیدیلر و دفعه دخی رؤیاده امر اولنوب احد تسمیه ایت دیدیلر احد اسمنده بر احدیوق ایلدی اما محمد اسمنده ولادت وقتنده قریب اون اش قدر بکنه محمد تسمیه اولندی نبوة مأمولی یحیی و بر ایلور ایلدی آخر زمان پیغمبرینک اسم شریفی محمد اولدیغنی الله اعلم حیث یجعل رسالته حق تبارک و تعالی آدم علیه السلامی خلق ایتددر اول بلکه جله خلق خلق ایتددر ایکی بیک بیل او رسولنه محمد تسمیه ایلدی رحمت شریفه ان اول ما خلق الله توری و بر روایتده دخی وارد اولمشدر ابوسلمه و ابوه ره رضی الله عنهما دن روایت اولنور بعض اصحاب رضوان الله تعالی علیهم اجمعین سؤال ایدوب یا رسول الله منی وجبت

لك النبوة يعني يا رسول الله صلى الله عليه وسلم سكا برة نه زمان ثابت اولدى
قال جوائده بيوردي كنت نبيا و آدم بين الروح والجسد يعني بن بغير
اولدم دخي آدم روح ايله جسد بينده ايدى يعني روح جسدني كيرمش
ايدى زير رسول الله صلى الله عليه وسلم اول المخلوقاندر بو حديث
شريفدن معلوم اولديكه رسول الله صلى الله عليه وسلم عالم دنياه
نبوتله ييله كلشدر قرق ياشنده بعث اولمشدر وخلق حققه دعوت ايله مأمور
اولمشدر و بر حديث شريفده بويلاه دركه ان الله اصطفى من ولد آدم
اسماعيل حق تعالى ولد آدمدن حضرت اسمعيل اصطفاه واختيار
ايتدى واصطفى من ولد اسمعيل بنى كانه ولد اسمعيلدن بنى كانه بنى
اصطفاه ايتدى واصطفى من بنى كانه قريش بنى كانه دن قريش
اختيار واصطفاه ايتدى واصطفى من قريش بنى هاشم قريشدن
بنى هاشم اختيار ايتدى واصطفاه من بنى هاشم بنى هاشم دن اختيار
واصفاه ايتدى رسول اكر صلى الله عليه وسلم راسم شريفى دخي مصطفى
اولد بغي اشدر معناسى نو اسم شريفدن منفهم اوور و بر حديث شريفده
انا دعوة ابراهيم و بنى ابراهيم و بنى ابراهيم و بنى ابراهيم و بنى ابراهيم
السلامك دعا ايتديكى و عيسى عليه السلامك مرده ايتديكى بغيرم ديمكدر
حضرت ابراهيم عليه السلام دعا ايدوب ربتا و بعث فيهم رسولا منهم الاية
رسول الله صلى الله عليه وسلم قومه خير و بر مشدر و حضرت عيسى عليه
السلام قومه مرده ايتشدر نه كم قرآن كريمده ذكر اولشور و ان قال
عيسى ابن مريم يا بنى اسرائيل انى رسول الله اليكم مضدقا لما بين يدي
من التورينة و مبشرا رسول ياتى من بعد اسمعيل احد بر حديث شريفده
شويلاه دركه قرآنده اسم محمد در انجيلده احد در تورانده احد در همزهك
فجعلته جاك مسكونيله ياك فحمله نار جهنم امتدن صرف و منع
ايتديكى چون تورانده احد تسميه اولندي شويلاه روايت اولشور كه
حضرت داود دعا ايدوب دير ايدى اللهم ابعث لنا يعني ناس ايجون

ديمشار مقيم السنة يعني ولن يقبضه حضرت محمد صلى الله عليه وسلم
بعد الفترة و تورانده ذكر اولمشدر كه الله تعالى حتى يقم به الملة العوجاء
بان يقولوا لا اله الا الله جبر ابن مطعم رضى الله عنه ديديكه رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم بيوردي بنم بش اسم و اردن بن محمد و احمد
وماحى بنم ايله حق تعالى كفى مجوايد بن حاشم ناس بنم قد ملرم
اوزرينه حشر اولنور بن عاقم كه بنده نصكره بغيرم كلز ناس آنك ملتي
اوزرينه حشر اولنور و معناسنه در قدم اوزرينه حشر اولنور ديمك
يا خود خلق بنم او كومه حشر اولنور ديمكدر و غيرى معنارى و اردن
بر اسم شريفى دخي داعيدر خلق الله تعالى بك رضا سنه دعوت ايتدي
معناسنه و داعيا الى الله ياذنه ادع الى سبيل ربك قل هذه سبيلي ادعوا
الى الله و غيرى آيتلردن مفهومدر على ابن ابى طالب رضى الله تعالى
عنه شويلاه تحقيق و بيان ايتديكه حق سبحانه و تعالى جميع خلايق
د حوارض و رفع سمان اول تقدير ايدوب و بريده ذره و مبدعانى ابداع
ايتدى و خلقك ماهياتى صوره نصب ايتدى ملكوتنده منفرد
و جبروتنده متوحد ايكن كندى نورلردن بر نور اظهنا ايتدى آنك
ضيا سندن بر قبس لمعان ايدوب ساطع اولدى بعده اول نور صور
خفيه مذ كوره نك و سطنده مجتمع اولوب حضرت محمد صلى الله عليه
وسلمك صوره شريفده سنه موافق اولدى بعده حق تعالى بيوردي
سن مختار سنك و منتخب سنك و بنم نورم سنك عندنده مستودعدر و كنوز
هدايت سنده در سنك اجلك ايجون بطحاى مسطوح ايدرم و صوبى سنك
ايجون تخريج ايدرم سماى سنك ايجون رفع ايدرم ثوابى و عقابى جنتى و نارى
سنك ايجون قبلارم ديدى بعده خليفه مذ كورى عالم غيبده اخفا ايدوب
مكشون علمنده تغيب ايتدى صكره عوالمى نصب و زمانى بسط و مائى
منج ايدوب عرشى صو اوزرينه وضع و ارضى وجه ماء اوزرينه بسط
ايتدى بعده حق تعالى ابداع ايتديكى انواردن ملائكه بنى ايجاد

ابتدی کندی توحید بنی محمد صلی الله تعالی علیه وسلم ملک نبوته مقارن
 قلدی یعنی لا اله الا الله کله سنه محمد رسول الله کلمه سنی مقارن ایدوب
 بعثدن اول کوکرده نبوة محمد صلی الله تعالی علیه وسلم مشهور اولدی
 وقتا که حق تعالی آدمی خلق ایدوب آنک فضلی ملائکه به طاهر
 اولدی و ملائکه بی حق تعالی اراءت ابتدی آدمه خاص اولان سابقه
 علمت که اسماء اشیا استنباء وقتده ملائکه به تعریفه ایلدی و حق
 تعالی آدمی محراب و کعبه و باب و قبله قیلوب اکابراری و روحانی و انواری
 اسجاد ابتدی بعده حق تعالی آدیده و دیعه اولان نور اسطی تنبیه ایدوب
 آدمه متین علیه اولان نورک عظمتی کشف ابتدی ملائکه عندنده
 آدم امام تسمیه اولدقد نصکره حق سبحانه و تعالی اول نور معظی
 اخفا ایدردی اصلاط طاهریندن ازحام طاهرانه انتقال ایدوب تا که
 حضرت محمد صلی الله تعالی علیه وسلم عالم دنیایه طاهر اولدی پس
 جمله خلق طاهرا و باطناد دعوت ابتدی و سرا و اعلانا داعی اولدی اول
 نور متقدمدن کسیر که بر قبسه موافق اولد یسه اول هدایت بولدی
 و هر کسه که غفلته ملتبس اولد یسه سخت و غضبه مستحق اولدی دیمک
 معناسنی افاده ابتدی شیخ ابو محمد عبد الجلیل یسوردیکه بو تحقیقندن
 معاومدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم جمیع مخلوقاتدن مقدمه بدر خلق
 روح و بدأ انوار عندنده دعوة الخلق الی الحق اینشدر جسد شریفی الیه
 وقت سعادتنده دعوت ابتدی کی پس حق تعالی نک و اذا اخذ الله
 میساق البینین الایة نظم شریفی عالم ارواحه محمودر جمیع خلق اکا
 ایمان کتور مشدروا و الارواحدر حضرت آدم ابو الاجساد اولدیغی
 کی ملاحظه ایت حق تعالی یسورر تبارک الذی نزل الفرقان علی
 عبده لیکون لامالین نذیرا عالین جمیع خلایق دیمکدر و جمله عوالمی
 انذار ابتدی و کابسی اکا ایمان کتوردی او اینده و آخرینده اول نور
 مکرم اصلاط طاهریندن ازحام طاهرانه انتقال ایدرک آخر زمانده

عالم دنیایه کلوب ختم نبوت ابتدی و شیخ نفی الدین السبکی شریف ایدرک
 بوندن طاهر اولدی ایکی حدیث شریفک معناسنی بری بعثت الی الناس
 کافه بوتک معناسنی بو تحقیقه نباء جمیع نوع انسانه بعث اولدم دیمکدر
 اولوا و آخرایکنجی کنت نبیا و آدم بین الروح و الجسد و بوتک معناسنی
 بو تقدیرجه بن پیغمبر اولدم خلقه آدم ترتیب اولمزدن نیمه زمان اول دیمک
 اولور شیخ فرغانی شویله ذکر ایلدی که فی الحقیقه اولدن آخره و ارنجه
 داعی الی الله الحق شو حقیقت احدیه در که اصل جمیع انبیاء در و انبیاء آنک
 اجزاسنی و تفاصیلی کیدر انبیاء و رسلك دعوتی من حیث الجزئیة در و حق
 تعالی نک و ما ارسلناک الا کافه للناس کلام شریفنده بوتک اشارت
 واردر بالا صاله داعی اولدر کیف انبیاء و رسول و جمیع ائم متقدمین
 و متأخرین کافه ناسده داخلدر بالا صاله داعی اولدر جمیع انبیاء و رسول
 آنک خلیفه لیدر دیدی بوندن ملاحظه ایت شوتک معناسنی * و کل ای
 اتی الرسل الکرام بها * فائما انصلت من نوره بهم * فانه شمس فضل هم
 کواکبها * یظهرن انوارها للناس فی الظلم * براسم شریفی نوردر و شاهد
 و بشیر و نذیر و سراج منیر و بواسماء شریفه قرآن کریمده مذکوردر حق
 تعالی یسورر یا ایها النبی انا ارسلناک شاهدا متعقیق بزنی امتک
 تصدیقنه و تکذیبنه و نجاسته و ضلالتیه شاهد کوندردک و و بشیرا
 تصدیق و اقرار ایدنلره جنتله تبشیر ایدمی و نذیرا تکذیب ایدنلره
 عذاب جهنم الیه الله دعوت ایدمی کوندردک باذن الله تعالی و سراجا
 منیرا سراج منیر کی کفر و جهالتی محو ایدوب نور الیه و شریعتله جمله
 جهناتی نور ایمان و ضیاء معارف و علوم الیه تنویر ایدمی کوندردک
 و بشیر المؤمنین بان لهم من الله فضلا کبیرا و مرثده ایت مؤمنلره که تحقیق
 المراجون من عند الله فضل کبیر واردر ابوهریره رضی الله عنه دیمک
 رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بدن احسن نسبه کورمدم مبارک
 وجه مقدسی اوسندده کونش جریان ایدر کی وجه شریفی اناره و اضواء

ایدرنابتدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم کیجه زده ازواج مطهره
رضی الله تعالی عنهن بیوت سعادت نرند کونش کی تنور ایدوب اول
نور ایله ثوب خیاطه ایدردی و ثابتدر که بر مکانده جالس اولوب انشاء
مکالمه ده تبسم اینسار مبارک فم مقدس مفتوح اولسه کونش طلوع ایدر
کی ظاهر اولوردی قهقهه و ضحک صادر اولمازدی الاتبسم جوق ظاهر
اولوردی و نیجه راویلر روایت صحیح ایله روایت ایتدی لکه حضرت
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم مبعوث اولمزدن اول مبارک رأس
اکسیر سعادت لری اوزره بر قطعه بلوت که سجابه بیضاء یا خود رقیقه
یا خود مطلقا علی اختلاف الاقوال سیایان اولوردی ارهاص و تاسیس
نبوت ایچون بعد البعثة روایت اولمندی الایسارک جسد تقدسک ظلی
زمین اوزره واقع اولماز ایدی زیر بال کلید نور ایدی کوزده کولکه اولماز
و بر اسم شریفی مشوکلدر تورانده بویه مسمی اولش و ذکر اولمش که
یا ایها النبی انا ارسلناک شاهدا و مبشرا و نذیرا و حرزا للامین انت
عبدی و رسولی سمیتک المذکر کل لبس یفقد و لا غلیظ و لا سحاب فی الاسواق
و لا یجزی بالسببه السببه و لکن یعفو و یصفح و ان یقبضه الله حتی یقیم
الملة و یجاء بان یقوا و الاله الا الله و یفتح بها عیال عیال و آذانا صما و قلوبا
غلیظا عبد الله بن سلام روایتله امام بخاری بخاری ایلدی و الحاصل
کتب سماویه تک جمله سنده مذکور و معنوت ایدی و جمیع انبیاء مرسلین
اکا ایمان ایدوب حق تعالی انلردن عهد المشر ایدی و قنده بولمقی مقدز
اواسه ایدی جمله اکا اتباع و انصرت و امتال امر ایده زنه کیم و اذا اخذ الله
میشاق النبیین آیتنده مذکوردر و امشرینه اکا ایمان ایله امر ایدر و بر
اسم شریفی صاحب الخاتم در خاتم النبوة سائر پیغمبرک ضاع جانب لردن
ایدی اما رسول الثقلین صلی علیه وسلم حضرت نرینک مبارک ارقه سنده
ایکی اموز لری اراسنده کو کرچین مورطه سی قدر و ایدی بو مثل و خاتم
و بو محله اواق رسول اکرم صلی الله علیه و سلمه و ساجده و ساجده بر اسم

شریفی جبار در زبوره حق تعالی جبار دیو تسمیه ایتدی ننه کیم
روایتده وارد اولدی فاضل النعمه من شفیک من اجل هذا بارکک الله
الی الابد تقلد ایها الجبار سیفک فاننا وسک و شرایعک مقرونة بهیه
و سهامک مسنونه و جمیع الامم یخرون تحتک بو خطاب رسول اکرم
صلی الله علیه و سلمه درودخی رؤف رحیم حبیب مختار و غیر یلر اسماء
نبویه دندر و معناری معلومدر قدم صدق علماء سلفدن چوغی بونی
اسماء شریفدن عدا ایتدی لری حتی زید بن اسلم حق تعالی نک و بشر ایدین
امنوا ان لهم قدم صدق عند ربهم کلام منزلنده اولان قدم صدق
محمد صلی الله علیه و سلمدر دیدی حضرت علی رضی الله عنه اولدخی
بویه تفسیر ایلدی قدم صدق شفیع مصدق معناسنه زیرا عادتاشفع
امی تقدیم ایدر و ابوسعید الخدری رضی الله عنه شفاعت ایله تفسیر ایدوب
شفیع مصدق یا خود شفیع صدق معناسنه در دیدی و قتاده و حسن
رضی الله عنهما بویه یلجه شفیع صدق معناسنه در دیدی و قتاده و حسن
رضی الله عنهما بویه یلجه بیان ایتدی لرو بعضلر سابقه رجحتکه حضرت
محمد صلی الله علیه و سلمه و دیعه قلنمش معناسنه دیدی لرو حکیم ترمذی
امام الصادقین و الصدیقین الشفیع المطاع و السائل المحاب معناسنه در
دیدی و الله اعلم فاتح و خاتم ابواب خیری و خیرات رحمتی فتح ایدمی و نبوتی
ختم و تکمیل ایدمی معنارینه کلور مفتاح الجنة حدیث شریفده
شوله در که باب جنت رسول اکرم صلی الله علیه و سلمدن اول بر کسندیه اچلمز
اما مسلم و امام احمد رجهمما الله تعالی تخریج ایتدی لرا نس رضی الله
عنهم رسول الله صلی الله علیه و سلم یسور دی انی الباب الجنة جنت
قبوسنه کلورم فاستفتح استفتح ایده رم فبقول الخازن من انت
خازنکه رضوان سن کسین دیر فاقول سنده دیرم محمد محمد فبقول
خازن دیر بک امرت ان لا افتح لاحد قدامک سکا اچمی ایله امر اولند مکه
سندن اول کسندیه اچایم و لا اقوم لاحد بعدک سندن صکره کسندیه

قیام انهم رسول الرحمة وما ارسلناك الا رحمة للعالمين آیت کریمه سی
 بوکا شاعدر و بالؤمنین رؤف رحیم بوکا جتدر عالم دنیاده کفار
 و مشرکین عذاب آخرته تأخیر اولندی زیرا ظهوری عالمه رحمت
 اولدی جامع ساثر انبیاء مرسلیندن متفرق اولان کالاتی جامع دیمکدر
 ودخی امتده اولان علماء عاملین و صدیقین و ساثر مراتب عالیة اخرویه
 صاحبزادی کالاتی جامع در زیر انلر رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
 خلفاسی و نابلریدر زیر انقدر عالم و صدیق و ساثر اهل کالات و ایشنه جمله
 نور محمدی و ضیاء احدیدن اقتباس ایشلردر و هر بریسی بحار علوم
 محمدیه سناج و قلزم معارف احدیدن مستمد در فکشف جمیع انبیاء
 مرسلین صلوات الله و سلامه علی نبینا وعلیهم اجمعین حضرت نوری
 بی اشتباه حضرت رسول معظم و روح اعظم و نور اقدم بعسوب الارواح
 صلی الله علیه و سلمین مستدل و ملتسلدر قصیده برده ده ذکر اولنور
 و کلهم من رسول الله منتمس * عرفا من البحر اورشقا من الدیم * مال بیت
 بودر که رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بر در یای محیطدر که جمیع انبیاء
 و علماء و صدیقین و ساثر ارباب سعادت و سعنی مقداری اولدر یادن منتمس
 اولوب نصیبلرینی آلدقلری قدر آلمشلردر نبی التوبه مؤمنلرک روحلری
 غرغریه کلنجه به دلک توبه لری مقبول اولدیغی ایچون نبی التوبه تسمیه
 اولندی طیب رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلیرتک
 جسد شریفلری طاهر و باطن طیب ایدی فضلا تلیری طیب ایدی
 قچان برخلده قضای حاجت واقع اولسه ارض شق اولوب غائب اولوردی
 و اول مخلده مسک و غیر رایحه سی شم اولنوردی و برکسه اول خروج
 ایدنه مطلع اولدی ام ایمن و غیر یلر بلایوب بول شریفنی ایچدیلر اصلا
 طعم بول بولدیلر بلکه رایحه طیه بولدیلر عبدالله بن الزبیر رضی الله
 عنه دم شریفلرینی ایچدی نه زمان آغرنی اجسه رایحه مسک ظهور
 ایدردی و ساثرک دیت بقدر سارندن مسک و غیردن زیاده رایحه طیه

ظهور ایدردی و بر صیبتک باشنی اللریله من ایشنه ل سار صبیان اراسنده
 اول رایحه طیه سیله ممتاز اولوب یسلورلر دیکه بونی رسول الله مبارک
 الیه اوخشامش دبرلر ایدی مبارک للری بنده دن یومشقی ایدی مبارک
 عرق شریفلرینی الوب مسک و غیر و ساثر کوزل قوقولی ایشنه لردن
 زیاده رایحه طیه حاصل اواتی ایچون انلره قسارلر ایدی و بر بولدن مرور
 ایشنه اول رایحه طیه دن مرور ایشدیکنی یسلورلر ایدی برکسه
 مصاحفه ایشنه اول کون النده رایحه طیه قانور ایدی جابر بن سمره رضی الله
 عنه شویله دیر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم الیه صلوة الظهر
 قلدیم بعده صبیان رسول اکرمه قارشوکلدیلر مبارک الیه برر صبیانک
 یکاقلرن اوخشادی بنده یکاغنی اوخشا دی مبارک الی یومشقی ایدی
 اولقدر مسک و غیر قوفار ایدیکه کویا مبارک الینی مسک و غیر حقه سندن
 چقارمش کی بالاتفاق رایحه طیه سنه مشابه بر رایحه طیه یوقدر
 ودخی ماده خلقنی اولان نطفه بالاتفاق طاهر در و دخی ساثر انبیاء دخی
 بویله در و روح تسلیم ایشدکد نصکره انبیاء طاهرلر در بالاتفاق لکن
 ساثر خلق مردار اوور بویله جه اعتقاد ایتک لازمدر و ساثر اسماء شریفلری
 چوقدر فصلی معلوم اولسونکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
 مکة مکرمه ده دنیایه کلمشدر فرق یاشنده مبعوث اولشدر نظر هیرته
 اثبات نبوت ایتکده علماء کاملون رحیم الله تعالی ایکی مسک بیان
 ایتدیلر مسک اول شویله در که حضرت سید العالم صلی الله علیه وسلم
 نعت اولنردن اول قی سنه مدته اصلا عفا و مروءه و شرفا بر امر قبیح
 ایشلدی غایبده کمال صفانده و فصاحتده و بلاغنده ایدی و نهایت خیر
 و سماحتده و کمال توکلده اولدی و جمیع خلق امانت و صداقتنی بقیتنا
 اعتقاد ایدوب امین تسمیه ایتدیلر ایدی و جبل حراده خلوت ایدوب
 رب العالمین جل جلاله به تقرب اکتساب ایدردی و عبادت ایدردی حتی
 از یکای عربدن نیچیزی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت تلیرتک

بوحالنه نظیر ایدوب الا ان محمد عاشق ربّه دیرل ایدی و مبعوث
اولد قندن صکره تبلیغ رساننده مشاق عظیمه تحمل و سیر ایدوب اصلا
کندویه فتور کلدی بلکه جدوا فرو سعی بلیغ ایدوب دعوت الخلق الی
الحق اوزرینه ثابت اولدی بده اعداء الله اولره جهاد ایدوب اوزرینه
غالب اولد قده و حکمتی تنفیذ و امرنی اجرا ایتمکده مرتبه علیایه ورتبه
قصویه بالغ اولدی و اولکی خان شریقتدن اصلا متغیر اولوب انلره
ذره قدرجه شائبه ظلم و زاحجه غدر ایتمزدی و نهایت عدالتده اولوب
استقامت ایدردی و اتمته غایت شققتده و سخا و تده اولدی و ذاتما
اصحابنه کمالات تعلیم ایدوب تقریبات عظیمه اوزرینه ترغیب ایدردی
و زخارف دنیویه دن غایتده احتراز ایدوب اصحابنی دخی تنفیر ایدردی
فقرا و مساکین و غرباء ایتم ایله غایتده تواضع ایدوب انبساط ایدردی
و اغنیاء اهل دنیا دن غایتده رفیع و تعظم ایدردی و جله اصحاب و جهان
پهلوانلردن شیخ اولوب غزالده و سائر مخاوفده انلرک هجوم ایده مدبکی
محارره بالذات کندوسی هجوم ایدردی و علوم اولین و آخرینک منعی
ایدیکه تکلم ایتدیکي کلامک حقایق و ذقایقندن افاضل علما و اکابر حکما
عاجزلدر پس امدی بواحوال شریفه مذکوره نک جله سی نبوت
و رسالت اوزرینه حج قاطعه و براهین ساطعه در مسالک ثانی شویله در که
حضرت رسول کائنات علیه الصلوٰه و السلام شول قوم اراستده بعث
اولندیکه انلرک کابیری و حکمتلری یوق ایدی و حقندن اعراض ایدوب
باطل اوزرینه اصرا را یتلر ایدی مثلاً جهله قریش کبی و عبادت اوثان
ایدلر و فرس کفار عهرا الامهات و تعظیم نیران اوزرینه ایدیلر و ترک
کفره سی طم عباد و تحریب بلاد ایدلردی و هند کفره سی عباده البقر
و تعظیم الاجبار ایدلردی و یهود کفره سی زور را کاذب و تزویج اباطیل
و کتم حقوق ایدلردی و نصاری کفره سی تثلیث معبود و اثبات ولد
و صاحب ایدلردی پس رسول اکرم صلی الله علیه و سلم بونلرک جله سنک

اعتقادات باطله و اعمال فاسده و معاملات کاسده لینی تضلیل و ابطال
ایتدی و اساس دولتلرینی هدم و شوکتلرینی کسرایتدی و کثرت عساکر
و قوه وافر و صاحبیری اولان ملوک اوزرینه قلیل اصحابله غزا ایدوب
انلری مقهور و منهنم قیللردی و اطراف دینیایی نور ایمان و ضیاء صلاح
ایله طوللردی و دین اسلامنی جمیع ادیان اوزرینه عالی قیلدی و اطراف
بلده لده اولان عقلاء کابلون بعد تأملات صادقّه فوج فوج ایمان
کتوروب دین اسلامه اعوان و انصار اولدیلر و بونلرک امشالی نیجه
معجزات باهر انلرک جله سی حضرت رسول الله صلی الله علیه و سلمک
نیوته و رسالته شاهد و عادللردی و رهان قاطعلردی و معراج بر کیمده
رسول اکرم صلی الله علیه و سلم جسم شریفله مسجد حرامده مسجد
اقصی به وارد یغی قرآن عظیم ایله ثابتدر انکاری کفر در اندن سما جانینه
عروج ایتدیکي احادیث مشهوره ایله ثابتدر اندن صکره جسته باخود
عرسه باخود عالمک بر طرفه وارد یغی احادیث ایله ثابتدر و قوعی تکرار
اولمدر عددنی الله تعالی بیلور بعض روایتده اونوز درت معراج
معلوم اولمشدر بری جسمانی فاعداسی روحانی لکن بوقدره حصر
بوقدر حضرت عایسه صدیقه و حضرت معاویه رضی الله عنهما دن
روایت اولنور که حضرت رسول روحیه معراج ایتدی و جسدی غائب
اولدی و روایت معراج روحانی حقنده در و کبار اصحابدن نقل اولنور که
ابوبکر و عمر و غیر بیلر رضی الله عنهم یقظه خالنده جسمیه معراج ایتدی
دیدیلر و روایت معراج جسمانی حقنده در و ابن صه صه نک روایتی که
معراج خطیب دن اولدی روحیه بور روایت معراج روحانی تقلدر و ابی ذرک
روایتی معراج پیغمبر بمنز خانه سندن اولدی یقظه خالنده جسدیه روایت
معراج جسمانی تقلدر و بعضی بیلر که معراج دخی ایکی کره در بریسی
یقظه خالنده جسدیه مکهدن سمایه و بریسی مکهدن پلت مقدسه
صکره سمایه در نته کیم مشهور بودر و الله اعلم و دخی علماء کرام رحیم الله

تعالی اختلاف ایندیلر رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
رب العالمین جل جلاله بی کورد کده بعضار قلب کوز یله کوردی دیدی
و بعضار باش کوز یله کوردی دیدی معراجک تفصیلی کتب مفصله ده
مذ کورد و دخی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم معراجی چوقدن
ان شالله تعالی بهضیسی ذکر اولنور تفسیر قرطبی ده مذ کورد که
رسول اکرم صلی الله علیه وسلم اصحاب کهنی کوردک مراد ایند کده
حق تعالی وحی ایندیکه عالم دیناده سن ایلری کوره مرزن لکن کبار
اصحابدن درت کسه ارسال ایله اصحاب کهنه سیک نبوتکی تبلیغ اینسونلر
رسول اکرم صلی الله علیه وسلم جنرا یلی علیه السلام ایله مشورت ایند کده
جبرائیل دیدیکه یار رسول الله کسوتی بسط ایلر بر طرفنه ابو بکر و بر طرفنه
عمر و بر طرفنه عثمان و بر طرفنه علی رضی الله عنهم اوتورسونلر بعده
دعا ایدوب سلیمان علیه السلامه مسخر اولان روز کاری طالب ایلر الله
تعالی فی سکا مطیع قیلاز دیدی بعده بویله ایندی پس روز کار کلوب
ایلری کتوردی تلکه مغاره قیوسنه واردیلر ربیوک طاش قلعه ایدوب ایچرو
کر دیلر قطمیر بونلر قارشو کلوب تبصص ایدرک اصحاب کهنه کتوردی
و بواصحاب رضی الله عنهم اصحاب کهنه سلا و یروب السلام علیکم
و رحمة الله و برکاته دیدیلر حق تعالی ایلری او یاندیروب جمله قاقرب
و علیکم السلام و رحمة الله و برکاته دیدیلر بعده اصحاب رضی الله تعالی
عنهم دیدیلر که یاه عشر الفیه تحقیق نبی محمد بن عبد الله صلی الله علیه وسلم
سزله سلام ایلدی و المرحی دیدیلر که و علی محمد رسول الله السلام
مادامت السموات و الارض و عامیکم عا بلغم دیدیلر دین اسلامی قول
ایدوب جمله سی مسلم اولدیلر بعده محمد رسول الله یزدن سلا اندیکر
دیویننه ابودیلر حضرت مهدی زماننده او یانورلر پس بوقصه بی
جه اول رسول اکرم صلی الله علیه وسلم خبر ووردی و اول اصحاب
رضی الله عنهم و برکاته کلدیلر و غیره من ایلر سوال ایدوب اصحاب

کهنی نه کفیتده بولدیکر دید کده ایلر خبر ووردیلر بعده رسول علیه
الصلوة والسلام دعا ایدوب بنم ایلر اصحابی تفریق ایلر بکا و اهل بیت
نیومعه محبت ایندیلر معفرت ایت دیدی بومعجزة شریفه سلیمان علیه
علیه السلام کوشکینی روز کار کتوردیکی معجزة سنه نظیره در و شق قر
امیهات معجزاتدن بر معجزة عظیمه در که اینیادن بریننه واقع اولدی
شیخ علامه ابن السبکی رحمه الله تعالی شویله بیوردیکه انشقاق قر متواتر
ثابت و قر آن عظیمه مذ کورد در حق تعالی بیورر اقتربت الساعة
وانشق الامر قسط لانی مواهب لدنیه سنه بوایت کریمه اول معجزة
یاهره حقنده در بویسان و تحقیق ایندی و جمیع اهل تفسیر و اهل حدیث
انشقاق قر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایچون واقع اولمشدر و انحق
رسول الله صلی الله علیه وسلم مخصوص صدر دیدیلر و انشقاق قر حدیثی
صحابه دن جماعت کثیره روایت اینمشدر بعده تابعیندن جماعت کثیره بعده
جماعتدن جماعت سمدیکی زبانه کلمه روایت اولنور رضی الله عنهم ابن
عباس رضی الله عنهم ایلر روایت اولنور هجرتدن بش سنه اول مکه
مکرمه ده اولان مشرک لردن رجاعت کلوب دیدیلر یا محمد علیه الصلوة
و السلام اگر سن دعوی نبوتکده صادق ایسک قری شق ایت دیدیلر
رسول اکرم صلی الله علیه وسلم دعا ایندی فی الحال قری ایکی شق اولدی
برپاره سی طاعنک بر طرفندن و برپاره سی بر طرفندن کوزندی و انس رضی الله
عنه روایت ایندیکه اهل مکه بر کون رسول الله یزدن بر معجزة طلب ایند کده
مبارک شهادت بر مغیله قره اشارت ایدوب قری ایکی شق ایندی امام
قرطبی رحمه الله تعالی شویله بیوردیکه رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
حضرت لیلک مبارک بر مغنندن صواق دینی تکرار واقع اولوب موطن
کثیره ده ظاهر اولمشدر و مشاهد عظیمه ده صادر اولمشدر و روایت
کثیره ایلر روایت اولمشدر تواتر معنوی ایلر متواتر بومثلو معجزة شریفه
غیری بیغیر لردن ایشید لمشدر حضرت موسی علیه السلام طاشدن

صواقندی اما بر مقلدن اقق که ات و دری و کک و فان و طمردن عیارتدر
 بویه اشیا مختلفه الطبایعدن صواقتی اعجبدی صحابه دن برجاعت
 رضی الله عنهم روایت ایندیلر شیخان ابن مسعوددن تخریج ایندی و امام
 احمد و بیہقی و ابن شہین و غیر یلر نقل ایندیلر و صویک ظہوری کیفینده
 ایکی قول وارد بریسی علماء کرام رحمہم اللہ تعالیٰ اکر ی شویله
 بیوردیلر کہ صور سول اکرمک مبارک بر مقلدن طہور ایدوب آقادی صحیح
 بود و بریسی دخی صور مقلری ارا سندن طاشدی بوقول ضعیفدر علماء
 رحمہم اللہ تعالیٰ شویله بیوردیلر کہ مبارک بر مقلدن قان صودنیاده
 و آخرتده اولان صور دن افضل و اشرفدر بالا بفاق بعضلر مزہ و کور دن
 افضلدر دیدیلر جابر رضی اللہ عنہ شویله روایت ایندیکہ حدیبیہ غزاسندہ
 صوسزلق واقع اولدی اصحاب رضی اللہ عنہم کلوب دیدیلر کہ یارسول اللہ
 آبدست المغنہ و ایچمکہ سنک مطہر کدن غیری صویوقدر دیدیلر رسول اللہ
 صلی اللہ علیہ وسلم مبارک البی مطہرہ اوز زینہ قودی فی الحال بر مقلری
 ارا سندن صور اقدی جملہ مزایچیک و آبدست الدق جابرہ قاج کشی
 ایندیکز دیوسوال اولندقدہ بیک در تیز کشی ایدک لکن یوز بیک کشی
 اولندق جملہ مزہ کفایت ایدردی دیدی روایات صحیحہ شویله در کہ
 ابو جہل جملہ اہل مکہ ایله چیقوب اون سیکدن زیادہ کفار ایله بدڑہ کلدی
 و رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم ایله محاربه طلب ایدوب مجموعی اوچبوزاون
 مقدازی صحابه کزین ایله پیغمبریمز مدینہ منورہ دن چیقوب بدرہ
 واردی آلات حربدن التي قلیج و برقاج اوقیای و التي قدر دہلری و ارایدی
 و کفارک جملہ سی مسلح اولوب مؤمنینہ فی الجملہ ضعف طاری اولدقدہ
 پیغمبریمز مبارک اللہ بنی قالدیروب دعا و تضرع ایندکہ جبرائیل کلوب
 بیوردیکہ بدن بر قبضہ اوفاق طاشلر الوب شاہت الوجوہ دیوب کفارہ
 طوغری آت دیدی پیغمبریمز بویله آندی اول اوفاق طاشلر کفارک
 جملہ سنک کوزینہ اصابت ایدوب ہر کس کوزیلہ مشغول اولدقدہ

اصحاب کرام انلرک اوز زینہ هجوم ایدوب تیجہ لری قتل و تیجہ لری اسیر
 ایندیلر بومعجزہ دخی متواترہدر و مارمیت اذیمیت و انکن اللہ رمی شائندہ
 نازلدر و روایت صحیحہ مشہورہ شویله در کہ غزاء احددہ و اشای محاربه دہ
 ابن نعمان حضرت یلرینک کوزی آقوب برہ دوشدی رسول اللہ صلی اللہ
 علیہ وسلم الوب برینہ قودی اولکنندن زیادہ کوردی عمری آخر او انجیمدک
 این عمر رضی اللہ عنہما پیوردیکہ پیغمبریمز براعرا بی کلدی و پیغمبریمز
 صلی اللہ علیہ وسلم اعرا بی یہ زہ یہ مراد ایدرسن دیدی اول اعرا بی دخی
 اہلہ رجوع مراد ایدہ زم دیدی پیغمبریمز پیوردیکہ هیچ سنک ایچون
 بر خیر وار میدر اعرا بی اول خبر ندر دیدی رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 شہادۃ ان لا الہ الا اللہ وحدہ لا شریک لہ وان محمد عبیدہ و رسولہ ادر
 بیوردی و اعرا بی دخی سنک ایچون بوکاشاہدک وار میدر دیدی پیغمبریمز
 نعم شاہد وار بیوردی اول محلدہ بر یوک اغاج وار ایدی پیغمبریمز اول
 اغاجی دعوت ایندی اولہ بری چفت سورر کی شق ایدہ رک حضورینہ
 کلوب طور دی و شہادت کتوروب حق رسول سن دیدی و برینہ کلدی
 اعرا بی فی الحبال ایمان کتوردی بخاری تخریج ایندی ابن مسعود رضی اللہ
 عنہدن شویله بیوردیکہ بن رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم ایله طعام اکل
 ایدردک طعامک تسبیحی اشدردک دیدی امام ترمذی و امام بیہقی تخریج
 ایندیلر کہ رسول اکرم صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم بر مقدار خستہ اولدی
 جبرائیل علیہ السلام بر طبق ایچندہ رمان و صفت کتوردی و پیغمبریمز
 انلردن اکل ایندی و انلر تسبیح ایدرلردی یغلی ابن مرہ الثقی رضی اللہ عنہ
 شویله دیدیکہ سفردہ بر محلہ واردق اول محلدہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ
 وسلم خواہہ واردقدہ بر یوک اغاج بری شق ایدہ رک کلوب پیغمبریمز شایان
 اولدی بعدہ برینہ کندی پیغمبرہ نقل ایندم بیوردیلر کہ اول اغاج نکا
 و تیسندن سلام و بر مکہ اذن استدی و بسی دخی اذن و یروب کلدی نکا
 سلام و پردی بو حدیث شری بنی امام بغوی ذکرایلدی جامع الازہار دہ

مذکور در که عقیل ابن ابی طالب رضی الله عنه پیور دیکه پیغمبر عزایله
سفره کتدم بر محله قضای حاجت مراد ایندیله بکا امرا بدوب شو محله
اولان اغاچلری دعوت ایدوب ای اغاچلر کک سرتی رسول الله دعوت
ایدر نقض وضوء مراد ایدر کک و کز برده اول کز دیدی بن دخی واروب
اغاجلره بو کلامی سو یلد کده جله سی بر لردن قویدی کوکری اوزرینه
یوز یوب بزی شق ایدله رک کلوب اطرافنه حواله اولدیله قضای حاجت
ایند کد نصکره هر بر یسی مکالمه کتدیله بویه اغاچلر کک دیکه موطن
کثیره ده واقع اولمشد رتبه کیم قصیده برده ده ذکر اولنور جائت لدعوت
الاشجار ساجده قمش الیه علی ساق بلا قدم دخی امام ترمذی و دارمی
وامام حاکم یحیی ایندیلر حضرت علی رضی الله عنه شویله پیور دیکه
بن رسول الله صلی الله علیه وسلم ایله یله مکة مکرمة ک بعض نواحی سنه
چقندم فچنان براغاج یارطاش قارشومره کلسه رسول الله سلام و یروب
السلام علیک یا رسول الله دیرلر ایدی وعایشه صدیقه رضی الله عنهان
روایت اولنور که رسول کائنات صلی الله علیه وسلم پیور دیلر که وقتا که جبرائیل
علیه السلام بکار سالت کتوزد کده برطاشه و یار اغاچه مرور ایند کده
السلام علیک یا رسول الله دیر ایدی دخی رسول الله صلی الله علیه وسلم نیجه
اغاجلر سجده ورکوع ایتملردر خواص و عوام بکوزوب روایت ایتملردر
لکن اغاچلر کک سجده منی مثل ایتمکدن عبارتدر یو خسه مؤمنلر کک باش
یزه قیوب و جنبه بی یزه قومله د کادر سجده امت محمدیه مخصوصندر تسبیح
الحصا محمد بن یحیی رحمه الله تعالی تخریج ایندی ابو ذر رضی الله عنه
روایتله که رسول الله صلی الله علیه وسلم یزدن بر قبضه او فاجق طاش الیدی
منبارک الله تسبیح ایندیلر حتی سکتک اوازی کک اواز ایشد لیدی بعده
ابو بکره و یردی رضی الله عنه کذلک انک الله دخی تسبیح ایندیلر بعده
بره قودی تسبیح ایندیلر بنده الوب حضرت عمره و یردی رضی الله عنه
کذلک تسبیح ایندیلر بنده الوب بره قودی تسبیح ایندیلر بنده الوب

حضرت عثمان بن عفانه رضی الله عنه و یردی کذلک انک الله
تسبیح ایندی بعده بره قودی تسبیح ایندیلر امام یهقی روایت ایلدی
ومواهب لدنیه ده مذکور در که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
صحابه دن رضی الله عنهم رجساعت ایله بر محله ایکن براعرا بی برضب
یعنی کار صدید بر بیه کتوردی بعده سزال ایدوب بو ذات شریف
کیمردیدی صحابه جواب و یروب رسول الله در دبدیلر ضید ایندیکی
کری میدانه قیوب بوکری نبوی تصدیق و اقرار ایتمکجه ایشانم دیدی
رسول الله صلی الله علیه وسلم کاره سوال ایدوب رضب دید کده لسان
فصح ایله کار لیک وسعدیک دیدی بعده رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
کیمه عسادت ایدرسن دیدی کار جواب و یروب الذی فی السماء عرشه
وفی الارض سلطانه وفی البحر سیله وفی الجنة رجهتیه وفی النار عقابه دیدی
رسول الله صلی الله علیه وسلم سوال ایدوب بن کیم دیدی کلر جواب
و یروب رسول رب العالمین و خاتم النبیین سن سنی تصدیق ایلمز دلاح
بولدی تکذیب ایدن خائت و خاسر اولدی دیدی اعرانی فی الحلال
ایمان کتوردی و نیجه حواله حسن رسول الله سن دیوشهادت ایتملردر تیکم
حدیث شریفده مذکور در ابو هریره رضی الله عنه شویله روایت ایلدیکه
برده کلوب حفور رسول الله صلی الله علیه وسلم سجده ایلدی دیدی
بر حدیث شریفده شویله در که یکن یله اناس عاصیلردن یعنی کافر لردن ماعدا
جمله اشیانم رسول الله اولدیغنی یلورلر دیو پیور دی و جوق دوه رسوللشدر
و یوم خیرده شاه مسمومه تکلم ایدوب مسمومه اولدیغنی خیر و یردیکی
تواتر ایله منقولدر و ابو سعید الخدری رضی الله عنه شویله روایت ایتمکجه
براعی غم غمی ارعی ایدر کک بر قوردر بر قوونی فایدی و داعی قیونی خلاص
ایچون قوردر ایله قیون ار اسنده طوردی قوردر فصیح اسالنه تکلم ایدوب
یا حو بان سن الله دن قور قور سن بو قیون بنم رز قدر الله تعالی شو قیونی
بکار زق و یردی سن بنم رزقه مانع ولور سن دیدی معهود جوابان تعجب

بابتوب العجبه من تسميت يتكلم بكلام الناس ديد كده قورد تكلم ايدوب
 اي جوان اگاه اوله كه بوندن اعجبني سويله يم شو ارا كرده اولان محمد
 صلى الله عليه وسلم حق رسول در كه ناسه كچمشده بيلم كلدن خبري
 بيسان ايدر ديدن جوان في الحال قيوع الوب رسول الله صلى الله عليه
 وسلم حضوره وسعادته كلدن كند وسيله قوردار اسنده اولان
 ماجراي وقورده كلامني خبر ويرد كنده رسول الله صلى الله عليه وسلم
 صدق ان من اقزاب الساعة كلام السباع ديو بيوردي يعني قورد
 كرك حك سويلدي ويوم القياساتك قريب اولديغنددر برنجي حيوانلرك
 انسان كي كلام ايتيلري ديم كدر امام طبراني وامام بهقي وابونعيم
 وحافظ منذري وحافظ ابن حجر تخريج ايتديلر وعلامه سبكي رحمهم الله
 دسال ديديكه تميم الحصارا وتسلم الغزاة معاصموا زدر ونجه روايات
 كثيره ايله منقولدر ديدن ام سلمه رضي الله عنها روايتده شويله در كه
 رسول الله صلى الله عليه وسلم صحرا ده كيدر كن برمنادي يارسول الله
 ديو اوج كره ندا ايتدي اول طرفه نظر ايتد كده ناكاه كورديكه بر كيك
 براعراي عنده باغلوطورر كيك ديديكه يكا يقين كل يارسول الله سكا
 سويله حكيم واردر ديد كده رسول الله صلى الله عليه وسلم سوال ايدوب
 ندر سوزك ديد كده كيك ديديكه شوا عراي بي صيد ايتدي شوطا فده بيم
 ايكي باورم وارند بي قويو ورواره يم انلري امز بريم وكلمه يم ديدن رسول الله
 صلى الله عليه وسلم كرك كلور ميسك ديدن كيك اكر كلزيم الله تعالى
 يكا كركيلر عذابا كي عذاب ايتسون ديدن بعده كيك قويو يوردي
 كتندي وسودو يوردي وينه كلدن رسول الله صلى الله عليه وسلم برينه
 باغلدي واعراي بانور ايدن او باندن رسول الله صلى الله عليه وسلم اوچنده كوردن
 سنك مرانك وارميدر ديدن رسول الله صلى الله عليه وسلم واردر ديدن
 يو كيك قويو برسن ديدن اعراي قويو يوردي و كيك سكر دوب
 كيدر كي اشهد ان لا اله الا الله وانت رسول الله ديرايدن اعراي اه ل

اسلامدن ايدن وشو له زوايت اولنور كهر رسول كا غلرك صلى الله عليه وسلم
 حضوره سادتنده بر دوه صاخيكل يرايته شم غلرك ايدوب والدي بعثك
 بالكرامة يارسول الله ان هذا ناس مرقني ولا ملكتني احد سواه ايدن يعني
 يارسول الله سني كرامته حق رسول بعث ايلين الله تعالى به قسم ايدر مكه
 شو صاخيكم سرقه ايتد دي وبوندن غيري بر كينه يكا مالك اولمدي
 ديم كدر و بولملاو نيجه دوه ل بولملاو جوارلر و جا دات لقتانه كلوبه
 رسالت ونبوته شهادت ايتيلر در بخاري ومسلم وسائر كتب حديثه
 وشروعه ايتده تفصيلا ذكر اولميشدر وسائر مجازات دعي چوقنددر
 از جمله اوزون بويلوكسه ياننده اوزون بويلو اولق واورنه بويلوكسه
 ياننده اورنه بويلو اولق كي بعض احبانه وكندي قاملري في نفس
 الامر اورنه بويلودن اوزنيجه ايدن اوزون بويلود كل ايدن ويوم الحنقه
 جابر رضي الله عنه برصاع اربه ورفوزي ايله طعام ايدوب رسول الله
 صلى الله عليه وسلم مبارك برقي شريفار بي اول طعامه القا و دعا
 ايتك سبيله ييك نفر اصحاب رضي الله عنهم اكل ايدوب اصلا اول
 طعامدن برلقه ايتلدي ديو تو ايله روايت ايدر ل وسائر غزالده
 نيجه دراو مجازات صايره اولوب خاص وعام مشاهده ايتيلر در كتب
 مقصوده مذكور در وامام بهقي وقاضي ذكرى الاتصاري رضي الله عنهما
 تخريج ايتديلر معقب يمانن رضي الله عنه شويله بيورديكه حجة الوداع
 ايتدم بعده مكه ده براوه داخل اولدم اول خانه ده رسول الله صلى الله عليه
 وسلم كوردن واندن عجب نشنلر مشاهده ايتدم واهل يمدن بر رجل
 كلدن ياننده اول كون دنياه كلس بر غلامي وارايدن رسول الله صلى الله
 عليه وسلم اول غلامه خطاب ايدوب يا غلام من كيم ديد كده غلام سن
 رسول الله سن ديدن رسول الله صلى الله عليه وسلم صدقت بارك الله فيك
 ديو بيوردي واول غلام بعده وقتي كلنجه به دك تكلم ايتدي واك مبارك
 ايتان تسميه ايدوب بواسطه مشهور اوادي رسول الله صلى الله عليه وسلم

بازن الله تعالى حباى اموات ايشد در اين شاهين و خطيب بغدادى
والدارقطنى وابن عساکر رحمهم الله تعالى تخرج ايشد بزرگوار
ذاهب اولديار و اهل حديث باجه هم ثابت الاصل اولديغه اتفاق
ايشد بزرگوار اختلاف الحق ضغينه در حضرت عايشه صديقته دن رضى الله
عنها روايت اولنديکه رسول الله صلى الله عليه وسلم دعا ايدوب
بازن الله تعالى الناسى او ياباسى حيوه بولديار ايمان و اسلام ايدوب آخره
کشد بزرگوار رضى الله عنهما ابو حنيفه نك رضى الله عنه کابنده مذکور
اولان کلام فلم ناسخدن واقع اولمشدر يا خود تا ويل صحيح ايله ما اولدر
وساژ قيل وقال ايدنلرک الحاکم ذائقه سى مردود در و دخى روايت اولنورکه
برکسه في اسلامه دعوت ايشد آيت برقى ايدى اولمش ايدى احيا ايتک طلب
ايشد رسول الله صلى الله عليه وسلم دعا ايدوب حيوه بولدى و نيسته
شهادت ايلدى و جابر رضى الله عنه برقيون بشردي ايدى رسول الله
صلى الله عليه وسلم مبارك الى قبونک اوزرته قودقه انسان کي تکلم
ايدنلرک قالقدى قوروغى ايله اوزرندن توزوکل سکردي حاضر اولنلر
تحت ايدوب سيمان الله ايدنلر و اما رسول الله صلى الله عليه وعلى
الله و آله وسلم مکاشفات و مشاهدات و علومى تحت حسابده داخل
و حددينده منحصر دکلدنلر کين على وجه الامياز ذکر اولنور بتوفيق
الله تعالى از جمله مبارک ارقه سندن کورمک او کندن کوردیکی کي
ومعراجک صباخنده بيت مقدسک وصفنى طلب ايلديلمکه مکرمه دن
حق تعالى بيت مقدسى کشف ايدوب سؤال ايدنلره تعريف و وصف
ايلدى و کار بانلرک احوالى بيان ايدوب فلان کون طلوع شمس ايله
کلور و عددلرى و کيفيتلرى بالتام خبر و زدى مکاشفه طريقه حنى
و جهنمى و بلكه اجمع ملکوت سمواتى و ملکوت ارضى و عرش عظمى
و سدره منتهى و لوح محفوظ و قلم اعلى و ساژ ملائکه فى والله تعالى فى
مشاهده ايدوب بالذات مکالمه ايشد و برده جن مطافه سى و شراطينى

کورمشدر و انبياء کرامى عليهم السلام مشاهده و مشافهه ايدوب
وامنلرنى مشاهده ايشد و کندی امتى قيامه دکله جکلرنى مشاهده
ايشد و غيرى مکاشفه کي و اما علومى مرتبه عليا و مرتبه قصوده در
اول کاساتدن خبر و برمک و آدم عليه السلام و خواصه سنى بيان ايتک
وساژ قصص انبياء عليهم السلام مکله مثلا نوح و طوفان و هود و اوط
و ابراهيم و کعبه بي بنیاد ايشد و عمرو قصه سنى و اسمعيل و يعقوب
و يوسف خکباتى و موسى و قصه فرعون و عيسى و ساژ قصص و عبرتلى
و وقایع و غيرى امور ماضيه بي بيان ايتک کي که ساژ کتب سملويه به مطابق
و کله جیک زمانده اوله حق نسته لرى خبر و برمک کي حضرت انس
رضى الله عنهن روايت اولنديکه رسول الله صلى الله عليه وسلم بنت
ملحانک خانه سنده داخل اولوب برنسته طيئاندى تبسم ايشد بنت ملحان
نچون تبسم ايشد بکيز رسول الله ديدکده بيوردیکه بنم امتدن
برازناسلر بحر اخضرده سفينه لره بنوب ملوک کيسر لر اوزرنده اولدقلىرى
کي فى سبيل الله جهاد ايتسه کز کدر و بنت ملحان يابى الله دعا ايله الله تعالى
بى انلردن قيسون ديدى و دعا ايشد و از زملندن صکره بنه تبسم ايشد
و بنت ملحان اولکى کي سؤال ايشد و رسول الله صلى الله عليه وسلم سن
اولکى غزاده بيله سن اخرنده دکلى سن بيوردى بوند نصکره عباديه بن صامت
رضى الله عنه بنت ملحانى تزويج ايشد اولکى غزاده اصحابه بيله غزابه
کشدى ابو موسى الاشعرى رضى الله عنه دن روايت اولنديکه رسول الله
صلى الله عليه وسلم برتستانه کيروب مکافى حفظ ايت ديدى بعده قبويه
برکسه کاوب کيرمکه اذن ايشد رسول الله صلى الله عليه وسلم بيوردیکه
اذن و یردم کيرسن واکامرده ايتکه اول اهل جنتدن ديدى ناگاه
کوردمکه کلان ابوبکر الصديق رضى الله عنه بعده پس برکسه
دخى کلوب کيرمکه اذن ايشد و بنه رسول الله صلى الله عليه وسلم
اذن و یردم کيرسن و مرده ايتکه اهل جنتدن ناگاه کوردمکه کلان

وجبرائیل علیه السلامی کندی شکسته غیرتی پیغمبر هیچ کورمدی
 وروایات کثیره ده کشته در حضرت جبرائیل علیه السلام باذن الله تعالی
 وامره حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم مبارک صدر منور زین
 شوق ایتمشدر و حکمت الهیه وقوت قدسیه ایله طولدر مشدر و دفعات عیدیه
 ایله واقع اولمشدر و قلب شریقی جله قلوبک خیر لبسدر امام بیهقی تخریج
 وامام حاکم صحیح ابتدای حضرت عمر بن الخطاب رضی الله عنه بدن روایت
 اولمور که حق تبارک و تعالی آدم علیه السلامه شویله بیوردیکه یا آدم
 لولا محمد ما خلقتک یعنی یا آدم اگر محمد صلی الله علیه وسلم خلق
 ایتمه جک اولدم سنی خلق ایتمزایدم و ابن عساکر رحمه الله تعالی تخریج
 ابتدای حضرت سلمان رضی الله عنه بیوردیکه هبط جبرائیل علی النبی
 صلی الله علیه وسلم فقال ان ربک یقول ان کنیت ابراهیم خلیلا
 فقد اتخذک خیباً و ما خلقت خلقتا کرم علی منک وقد خلقت الدنیا
 و اهلها لا عرفهم کرامتک و منزلتک عندی و لولاک ما خلقت الدنیا
 یعنی جبرائیل علیه السلام رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت تبارک
 نازل اولوب دیدیکه ربک سیحانه و تعالی شویله بیوردیکه بن ابراهیمی
 خلیل ایتمیم سنی حبیب ایتم و بنم قائده سندن اکرم کسه خلق ایتم
 دنیای و اهلی خلق ایتم و بنم قائده سنک کرامتکی و فضیلتکی و منزلتکی
 انزه بلدرمک ایچون خلق ایتم اکرم اولسک ایدی بن دنیای خلق
 ایتمزایدم دیو جبرائیل علیه السلام بوتلیغی ایلدی صلوات الله و سلامه
 علی نبینا و علی سائر النبیین و المرسلین و علی آلهم و صحبتهم اجمعین
 و الحمد لله رب العالمین ثم رسول الله صلی الله علیه وسلم مکی المولد
 و مدنی الهجرة و الموطندر و مدینه منوره دار آخرته انتقال ایتمشدر تبلیغ
 رسالت و تأسیس شرایع و تکمیل مراتب و تعلیم علوم و تأدیب امت
 بونیم ملت و سائر اوامر جزئییه و کلییه الهیه فی علی وجه الکمال بیان و ادا
 اید که نصکره دنیاه اولاق ضروری دکلدر بس جناب حبیب الله

صلی الله علیه وسلم که کایله عالیجناب و امام حضرت رب الارباب
 اکا جله ارواح انبیاء و ملائکه مشتاق و روایتلر شویله در که وقت انتقال
 قریب اولدقده جبرائیل علیه السلام کلوب یار رسول الله ربک سکامشتاقدر
 دیدی بوندن بویله خدمات الهیه تمام اولوب کال بولدقده نصکره شویله
 ذات مقدسه بویله دار محبت و ملک فناءه اقامت ایتک مناسب اولدیغه بناء
 سرای بقاء و حوار کبریا و رفیق اعلی به روح انور و اعظمی عروج
 ایتمشدر صلی الله علیه وسلم اول جسم مقدس دفن
 اولندیغی بقعه مبارکه بالا نفاق زمین و سموات و جنات عالیت و عرش
 اعلی دن افضل و اشرف در نه کیم امام فاکهانی و ابی عقیل حبلی
 نصریج و تحقیق ایتمیلر بعده جهو و رفقه رحیم الله تعالی عندده
 مسجد حرام و مکه مکرمه مدینه نیک قبر شریفدن ماعداسندن افضلدر
 ز برحق تعالی رسول الله صلی الله علیه وسلم زباده تعظیم ایتمشدر
 و شایسته ایتمشدر در المسجد الحرام البلد الامین جعل الله الکعبة البیت
 الحرام فیما للناس ان اول بیت وضع للناس للذي ببكة مبارک و هدی
 للعالمین فیہ ايات و بیات مقام ابراهیم و من دخله کان آمناً و عهدنا لی ابراهیم
 و اسمعیل ان طهرا بیتي للطائفتین و الیما کفین و الکرع السجود و اذبوئنا
 لابرهم مکان البیت الا تشرك فی شئنا و طهرنا بیتي للطائفتین و القائمین
 و الکرع السجود و اذ جعلنا البیت مثابة للناس و اماناً و اتخذوا من مقام
 ابراهیم مصلى الایة و غیر یلر کی و حدیث شریفلرده و الله انک خیر
 ارض و احب رضى الله الى الله ما اطیبک من بلد و احبک الی و لولا قومی
 اخرجونی منک ما سکنت غیرک و دخی کعبه مکرمه عبادتده قبله اولق
 و اکا حج ایتک فرض اولق بونلرک جله سی مکه مکرمه نیک افضل اولدیغنه
 دلیلدر دیدیلر لکن امام مالک رضی الله تعالی عنه مدینه منوره فی
 مکه مکرمه اوزریتنه تفضیل ایتمشدر لکن اول جسم شریفک دفن
 اولندیغی بقعه مبارکه جله بدن و سمواتدن و عرش عظیمدن افضلدر

بالاتفاق انس رضی الله عنه روایت ابتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم
 بیوردیکه صلوة فی مسجدی هذا تعدل بعشر الاف صلوة یعنی شونیم
 مسجد مدینه نماز قلمق اون یک نماز معادل اولور صلوة فی مسجد الحرام
 تعدل بمائة الف صلوة مسجد خرامده نماز قلمق یوز یک نماز معادل
 اولور والصلوة بارض الرباط تعدل بالی صلوة ارض رباطه نماز قلمق
 ایکی یک نماز معادل اولور واکثر من ذلك کله الزکوات یصلیها العبد
 فی جوف الليل لا یرید بهما الا ثوابا من عند الله یعنی یونلرک کلبسندن
 شول ایکی رکعتدر که عبد کیجه ایچنده اول ایکی رکعتی قیلار انلر الله
 مراد ایتمزل الا الله عندده ثواب وفضل برادیدر و دخی رسول الله صلی الله
 علیه وسلم مدینه منوریه جوف دعا ونا یشدر بر دعاسی بودر اللهم ان
 ابراهیم عبدک و خلیلک و نیک واتی عبدک و نیک فانه دعاک لمسکة واتی
 ادعوک للمدينة بمثل ما دعاک لمسکة ومثله معه و غیر یلر کی تذیل رسول الله
 صلی الله علیه وسلم ک خاتونلری واردر خدیجه بنت خویلد القرشیه
 سوده بنت ذمعه القرشیه عایشه صدیقہ بنت ابوبکر الصدیق حفظه
 بنت عمران الخطاب زینب بنت خزیمه الهلالیه ام سلمه بنت ابی امیه زینب
 بنت جحش جویریہ بنت الحارث ام حبیبہ بنت سفیان صفیه بنت حبی
 بن اخطب میمونه بنت الحارث و بریمی دخی زینب الحارثیه دزالکن
 بعضلر جویریہ د نصکره تزوج ایلدی دیدیلر بعضلرام حبیبہ د نصکره در
 دیدیلر و بعضلر سر به در دیدیلر رضی الله تعالی عنهن و سراری د زدر
 ماریه بعضنک عندده زینب و خلیل و بریمی دخی زینب بنت جحش
 رضی الله تعالی عنہا در رسول الله صلی الله علیه وسلم هبه ابتدی رضی الله
 عنهن و دخی رسول الله صلی الله علیه وسلم اولادی اولشدر اوغلاری
 قاسم قبل البعث طو غوب قول صحیحده اون یدی آی تمام اولدقدہ قبل
 البعث آخره گفت در و جد الله براسمی طبیب و زاسمی ظاهر در عند البعث
 و نه طیب و ظاهر عبد الله ک غیر دیدیلر بعد البعث طو غوب

کوچک ایکن مکده آخره کندی و ابراهیم رضیع ایکن آخره کندی
 یتیم کویتک یا خود زیاده اوله دیمشدر و قزلی فاطمه ورقیه و زینب و ام کلثوم
 رضی الله عنهن اجمعین جملہ سی حضرت خدیجه رضی الله تعالی
 عنہا دن اولشدر ابراهیمدن غیر ی اول حضرت ماریه رضی الله عنہا دن
 اولشدر و جملہ اولادی او کبجه وفات و فاطمه رضی الله عنہا دن غیر ی اوله
 رسول الله صلی الله علیه وسلم دن الی آی صکره وفات ایتمشدر حضرت
 علی رضی الله عنہ یه تزویج ایدوب حسن و حسین رضی الله عنہما اذن
 اولشدر جملہ قزلیتک افضلیدر و رسول الله صلی الله علیه وسلم ک
 سوکلی سیدر بر حدیث مشریفده فاطمه بنتن بر قطعه در بر کسه انی اغضاب
 ایشه بی اغضاب ایتمش اولور و دخی اکثر علماء رحیم الله تعالی حضرت
 خدیجه رضی الله عنہا حضرت عایشه رضی الله عنہا دن افضلدر زینب
 حق سبحانه و تعالی جبرائیل علیه السلام واسطه سبله اکا سلام
 کوندر مشدر و حضرت عایشه به جبرائیل علیه السلام واسطه سبله سلام
 کوندر مشدر دیدیلر و بر حدیث مشریفده کمل من الرجال کثیر ولم یكمل
 من النساء الا مريم و آسیه و خدیجه یعنی رجالدن چوق کسه ز کامل
 اولدی و نسا دن کامل اولدی الا مريم و آسیه و خدیجه کال بولدی
 و فضل عایشه علی النساء کفضل الیرید علی الطعام سائر نسوان
 اوزرینه عایشه نک فضیلتی ثرید طعامنک سائر طعام اوزرینه فضلی
 کیدر بو یاده بعض علماء توقف ایتمشدر مناسب بودر زینب و فاضل
 حقه بحث لازم دکلدیر خصوصاً اذله ده تعارض اندفاعی تو جملہ
 اولدیغی مبهم اولوب باب توفیق معلوم اولیه بوندن بویله سکوت البقدر
 دیدیلر بعض علماء رحیم الله تعالی حضرت فاطمه رضی الله عنہا یه
 بر کسه معادل اوله مزیدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم دن بر قطعه در
 مدت عمرنده حیض و نفاس واقع اولمشدر آنکی چون فاطمه الزهری دیتور
 ایکی رکعت نماز قضایه قالمده سبب اوله حق نسته صدور ایتمدیکچون

و عباده کمال اوزره خشوع و خضوع ایدوب جناب حضرت الله المعبود
الصمد عز شأنه وجل رهانه به توجه کامله ايله توجه ایتدیکچون بتول
تسبیحه اولندی حتی امام سبکی رحمه الله تعالی شویله پیوردیکه نیم
عندمه مختار بودر فاطمه بنت محمد صلی الله علیه وسلم صکره حدیجه
صکره عایشه رضی الله عنهن بویله تربیت در دیدن و بعضی بویله
دخی توقف ایتدی جای سلامت بودر زیر مقام امر عظیم و ادله
متعارضه در هر ریسنده بجه صفات جلیله وارد که عقول متخیر در
حق تعالی انلر حقنده پیورسیدر یا نساء النبی لسنن کا حد من النساء
ان اتقین و غیر آیت کریمه ل واردر مثلا النبی اولی بالمؤمنین من انفسهم
و زواجه امهاتنهم کی و بجه حدیث شریف واردر مثلا امام نسائی
روایتسند فاطمه سیده نساء اهل الحجة فضل معلوم اولسونکه
انبیاء کرام علیهم السلامه حضرات حیده و احوال شریفه و افعال
جلیله واردر و مقامات معنویه واردر لکن جمله کالات اعلی و اکلی
مقام نبوت در جمهور اهل سنت عندنده بر پیغمبر اولای و لایت کسب ایدر
بعده اکا نبوت عطیه اولسون بونک تحقیق بودر که منصب نبوت نختنده
جیم کالات علیه و علیه و اخلاقیه و سائر قربات مندر جندربل که جیم
کالات عنیدر و مقام نبوت وحی الهی و نزول جبریل امین اقتضا ایدر
و مقتضای انام و متبوع خاص و عام اولق استدعا ایدر و تأسیس شرایع
و تدبیر آیات و تبلیغ وحی و سائر کالات علیه و علیه بیان ایتک و سائر امور عامه
و خاصه جهت نبوت ایل تبلیغ اولدیغی مقام نبوت مقام ولایت نبویه اوزرینه
افضل و اشرف اولدیغه برهان قاطع در مع هذا حق سبحانه و تعالی انبیا
علیهم السلامی قرآن کریمه و صف نبوت ایل توصیف و مدح ایتسیدر
مثلا انبیاء الله و النبیین و رسل الله و المرسلین کی و بعضی ولایت نبویه
نبوت اوزرینه مفضلدر دیدر بومذهب صاحبزاد اهل سنتند لکن
جمهوره مخالفدر و مختاری مخفیدر نه کیم مظلوماته مذکور در در اما

اولیاده اولان ولایت انبیاده اولان ولایتدن ناقص اولدیغنده اهل
سنت عندنده هیچ اختلاف یوقدر زیر اولیا انبیانک توابیدر انبیا علیهم
السلام متبوعلدر و مقتدرلدر معلوم اولسونکه ولی اعتده محب و صادق
و قریب معناسنه کلسور غالباً و شرعه تعریفی بودر هو العارف بالله
و صفاته و سائر العقائد للالزمة بقدر الامکان المواظب علی الطاعات
المجتنب عن السبئات المعروض عن الانهماک فی اللذات و الشهوات المباحة
یعنی ولی شول کسه در که حق تعالی به و صفاته معرفت تحصیل ایدوب
و سائر عقائد حقیه معتقد اولوب طاعات اوزرینه مداوم سبستاندن
اجتناب ایدوب لذات و شهوات مباحه انهماک و اشتغالدن اعراض
و احتراز ایدر اهل سنت عندنده شروط معتبره غالباً در در اولکی عقائد
اهل سنتی تفصیلاً بیلوب معتقد اوله ایکچیمی شرعیه لازمه به عالم اوله
او حجتی اخلاق حیده ایل مهم امكن متصف اوله خصوصاً سخاوت
کندنده موجود اوله در دخی اخلاق ذمیمه ک بجه شدن مهمات کن
مجتنب اوله خصوصاً عجب و ریا و حب ماسوا دن علینده بعید اوله بویله
اولان کسه له اولیاء الله دیتور معربون و اهل تقوی و صدیقون
و اهل الله و السابقون دیتور اللهم احسننا معهم امام ابو حنیفه و امام
شافعی رحمهم الله تعالی پیوردیلر که اولیاء علمادن اولمرسه اصلاً
برولی و انتمی لازم اولور یعنی اولیاء اهل علمدن اولور غیریدن اولماز
و کندیده یا بفعل علی وجه الکرامه خارق عادت ظهور ایتک شرط
دکادر و حق سبحانه و تعالی اولیاء اولان قوللرنده عادت ناسه مخالف
کرامت خلق ایدر عند الله تعالی درجه رفیعہ لری اولدیغنه بناء انلره اکرام
ایچون اهل سنت عندنده کرامت واردر اهل اعتزال انکار ایتدیلر اهل
سنتک دانیل بودر که کرامات اولیا تواتر ایل منقولدر نه کم آصف حضرت نلری
بلقیسک کوشکنی اوج ایللق محلدن طرفه العینده کتور دیکی قرآن کریمه
حضرت سلیمان علیه السلام قصه سنده مذکور در شواهد کرمدر

قال الذي عده علم من الكتاب انك به قبل ان يرتد اليك طرفك الآية
وحضرت مريم عليها السلامه ظهور ایدن كرامت كد قبش وقتنده
يازمويه سي و باز وقتنده قبش ميوه سي حاصل اولديغي كبي شه كيم قرآن
عظيم الشانه ذكرا اولنور ككادخل عليها زكرا بالحرا ب وجد عندها
رزقا قال يا مريم اني لك هذا قالت هو من عند الله ان الله يرزق من يشاء بغير
حساب و دخی ابو الدرداء ايله سلطان فارسي رضي الله عنهما طعام
ايدركن اوكلرنده قصعه كه سخن تسبیح ایدوب سبحان الله دیدی وانلر
ایشیدی و رسول الله صلی الله علیه وسلم نقل ایتدیله رسول الله
صلی الله علیه وسلم دخی الله عظیم الشان جل شانك بویه ایلدیکی
سیرله اکر ایدر و تعظیم دیردو یوردیلر و دخی روایت صحیحده شویه
نقل اولندیکه حضرت عمر بن الخطاب رضی الله عنه ایام خلافتنده
سیار به رضی الله عنه بی سر عسکر ایدوب عسکر ايله دیار بکر جاننده
کوندردی زمان مرور ایتدی خبر کلدی برکون حضرت عمر رضی الله
عنه خطبه او قورکن مدینه منوره ده علی طریق المکاشفه کوردیکه
حضرت سیار به ايله بطاعن قرینده قومشلا دشمن دخی طاعن
آردن اوزرلینه عسکر حقیق و غایت ایده جکار بو حال حضرت
عمر رضی الله عنه خطبه ایستاینده کوروب اوج آیلدی قدر بولدن یاساریه
الجلیل الجبل دیدی و سیار به حضرت نلری علی طریق المکاشفه حضرت
عمری کوردی و سوزن ایشیدی و عسکر ايله دشمندن مقدم طاعنه
حقیق و دشمنه غالی اولدیله رضی الله عنهم اجمعین و دخی کرامتک حدی
و حضرت یوقدر و نجمع سلف صالحین و متقدمین و متأخریندن نیجه
درلو کرامت و مکاشفات نقل اولنور تو اطرطریقه بیه که ادکاره بحال یوقدر
و ایتک کرامت ایدر اولدیغی بفرک معجزه سید حق سبحانه و تعالی ک
وانقد کرمنای آدم و حله هم فی البر و البحر الایة نظم کریمی کرامت
اویا حقه دکلدن بلکه فی آدمک سائر حیوانات اوزرینه مکرم

اولدیغی حقه در جاهللك اکلدیغی کبی دکادر اسنانلری بیلدکلی
آیات کریمه دن واحادیث شریفه دن حفظ ایدوب تفسیر و تعبیردن احزان
لازمدرن برامردود و مخالف معنایه حل ایتدیکندن کفردن قور قولور
و حاصل آیت کریمه واحادیث شریفه تفسیری و روایتی علماء کرام
و طبقه سیدر همان جاهلله سکوت و استماع لازمدر فصل معلوم
اونسوککه نصب امام مؤمنلر اوزرینه واجبد شرعا جمهور اهل سنت
عندنده و اکثر معتزله و بعض شیعہ عندنده عقلا واجبد و بعضی
عندنده عقلا و بعضا واجبد و خوارج عندنده نصب امام واجب دکلدن
بلکه جازدر و بعض طرفته دن خوف عندنده عقلا واجبد و اکثر شیعہ
و بعض معتزله عندنده الله تعالی اوزرینه واجبد عقلا بومشله فروع
شرعیه دندرلکن حقه مذاهب مختلفه ده اختلافات کثیره اولدیغیچون
مسائل اعتقادییه الحاق اولندی شایسته اهتمام اهل حقون زیر احدیت
شریفه من مات ولم يعرف امام زمانه مات میتة جاهلیة وارد اولمشدر
یعنی کیسه وقتک امامی بیلدن اولسه جاهلیت اولوميله او اوردیمکدر
چونکه مذهب اهل سنتده مؤمنلر اوزرینه شرعا واجب اولدیکه برخلیفه
نصب ایدوب ائدن بیعت ایده لروا کا شرع شریفه موافق اولان امورده
اتباع ایدر حضرت رسول کاشفات علیه و علی اله و صلیه افضل
التحیات و اشرف التسلیحات برای قایه اتقال ایتد کدن ضکرة
کبار صحابه رضی الله عنهم اجمعین بی ساعده تک سقیفه سنده جمع اولوب
امر خلافتده مشورت و اجتهاد اول و آخری اولاتی نحری ایتدیله جله سی
حضرت ابو بکری تقدیم ایدوب اکامتابه ایتدیله لکن حضرت سید
الکاشفات صلی الله علیه وسلم حضرت ابو بکر رضی الله عنه تک خلافتی
خصوصنده تصریح ایتدی بو خسه ایتدی اختلاف اولندی جمهور
المشاعره و بعض معتزله و خوارج تصریح یوقدر دیتدیله که رسول
علیه الصلوة والسلام ابو بکر خلافتنه اشارت ایتدی دیتدیله و بعض

علما نصریح واقع اولدی دبدیلر حتی حسن بصری رحمه الله تعالی
 بسوردیکه حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم نص خنی الله نص
 ابتدی حتی آخرته نشر یفندن بر قاج کون مقدم نمازده تقدیم ایدوب خلطه
 نماز قلندی و بعض محدثین نص جل روایت ایندیله و بر حدیث شریف
 تخریج ایندیله حضرت رسول کائنات صلی الله علیه و علی اله و صجه
 وسلم آخرته نشر یفندن مقدمه کبار صحابه امر ایدوب اشونی بدوایه
 و قرطاس لاکتین لانی بکر کانا لا تخلف فیه اثان یوردی دبدیلر شیعه
 طائفه سی نص و لشارقی انکار ایندیله و حضرت علی رضی الله عنه
 خلافتی حقه بر قاج حدیث موضوع نقل ایندیله و خلیفه اول اودر
 دبدیلر و الحاضل مذهب تحقیقه شویله در جله اصحاب مهاجرین
 و انصار سقیفه مجتمع اولوب بعد المساوره و المراجعة حضرت ابی بکر
 رضی الله عنه خلافتنه اتفاق و اجماع ایدوب بالطلوع آندن بیعت
 ایندیله حتی حضرت علی رضی الله عنه بیعت ایند کده نصکره حضرت
 ابی بکر خلیفه رسول الله صلی الله علیه وسلم دیولقب ایندی و دخی
 معلوم اولسونکه انبیاء و مرسلین صلوات الله و سلامه علی رسولنا و علیهم
 اجمعین حضرت نرندن ماعداجله ناسک افضل ابی بکر در رضی الله عنه
 جله اولیاسک افضلیدرتاج اولیادرا و نورانور مسک از فرضدیق اکبر
 خلیفه اول شیخ اعظم ابی بکر بن ابی قحافه رضی الله تعالی عنه ایکی
 سنه درت آی بر روایتده الی آی خلیفه اولدی و فتا که وفاتی قریب
 اولدقد حضرت عثمان رضی الله عنه بی دعوت ایدوب حضرت
 عمر ایچون رضی الله عنه عهد خلافت فرماتی تخریر ایلدی شویله امر
 ایلدیکه اکتب بسم الله الرحمن الرحیم هذا ما عهد ابی بکر ابن
 ابی قحافه فی آخر عهده من الدنیا خارجا عنها و اول عهده بالآخره
 دلخلا فیهما حین یوم من الکافر و یوقن الفاجر انی استخلفت عمر ابن
 الخطاب فان عدل فذلک ظنی به و رأی فیه و ان جار فلیکل امری ما اکتسب

والحرار دت و لا اعلم الغیب و سبعم الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون بعده
 بو کتابی مهر لیوب کابده مذکور اوله بیعت ایله امر ایلدی جمیع اصحاب
 مهاجرین و انصار رضی الله عنهم اجمعین بیعت ایدوب خلافتنه اتفاق
 ایندیله و درت اوز سنه اولوب عبداللہ و استقامت اوزره اغدابی قهر و ذوق
 اسلامه و شریعت مصطفویه به زیاده نصرت ایلدی حتی بلاد مشارقی
 فتح و اکاسره بی قهر و قیاسره دن اخذ خراج و بلاد بنی هدم
 واه و اللری غارت و غنیمت و اولاد لاری اسیر و امور اسلامیه به حسن
 انتظام ایله تربیب و فقر اومساکین اوزرینه غایده مرحمت و مرخرقات
 دنیویه دین غایده احتراز ایدوب حتی ایام خلافتده کیدوکی کوملکنده
 یقاسنه قریب محله اوج بماسی و ارایدی و آندن غیری کوملکی بو غیدی
 و غایتده شیخ اولوب امر معروف و نهی عن المنکر ایند کده متانت
 و صلابت صاحبی ایندی رضی الله عنه و رضاه و فتا که ابو لؤلؤ نام غلام
 ایلله جام شهادت نوس ایند کده بامر الله تعالی و حکمه انتقال و قیتمه
 امر خلافتی بر کسبه تعیین ایتوب کبار صحابه دین الی صحابه بیتمده که عثمان
 و علی و زبیر و طلحه و عبدالرحمن بن عوف و سعد بن ابی وقاص رضی الله
 تعالی عنهم یونله تفویض ایلدی بو تیر دخی عبد الرحمن بن عوف
 حمادیه تفویض ایندیله بعده اول دخی و اروب عثمان بن عفان
 رضی الله عنهمین بیعت ایند کده جله سی حسن رضایله بیعت اختیار
 ایندیله و خلافتی اوزرینه اتفاق ایندیله عثمان بن عفان رضی الله عنه
 سرای عقبسایه رحلت ایند کده جمیع اصحاب مهاجرین و انصار رضی الله
 عنهم حضرت علی رضی الله عنه دن بیعت ایدوب خلافتی اوزرینه
 اتفاق ایندیله مدت خلافتی الی سنه در حضرت رسول کائنات و مفر
 موجودات صلی الله علیه و سلم حدیث شریفی که الخلافة بعدی
 ثلثون سنه تم بصیر ملک عضوضا یعنی خلافت بند نصکره اوتوز
 سنه در بعده ملک عضوضا اولور دیو اوتوز سنه حضرت علی رضی الله

عن هك خلافتيه تمام اوليد در بعضي عندند حسن بن علي رضي الله
عنهم انك التي آبي خلافتي واردر انك ايله تعلم اوليد در بودخي حديثه
خلافتدن مراد خلافت حقيقيه كما مله در بونلرد نصكره اولان اماملره
خليفه اسميه اولدي و فقهاء راجعهم الله تعالى سلطان الوقت اولنلره
خليفه اطلاق جازد كلدر ديديلر والله اعلم بالصواب وعنده حسن المآب
فصل معلوم اولسونكه اصحاب شول انساندر كه حضرت رسول الله
صلي الله عليه وسلمك حال جيتانده موجود اولوب شرف اسلام ايله
مشرق اولد قلم اول رسول كورمش اوله يا خود رسول آبي كورمش اوله
اكثر علم عندند بويله در امام بخاري عندند كورمك واقلي مرتبه بر ساعت
كورمك شرطدرو بعض محدثين عندند طول محالسه لازمدر و بعض
اصوليين عندند رؤيت لايددر شول مؤمنلر كه اول وقت موجود اولوب
كورمك ميسر اولمش آلره مخضرم دينور قول صحبحده تابعين زمزم مستنددر
و بعضي عندند اصحاب بنددر و بالجملة انبى اذن ماعدا افضل ابو بكر
رضي الله عنه حق سبحانه وتعالىك وسبقها الاتي الذي ياتي ماله
بتركي وما لاحد عنده من نعمة تجزي الا بغناه وجه ربه الاعلى واسوف
يرضى نظم عزيزي حضرت ابو بكر ك مدحي حقه نازن اولمشدر
و حق تعالى كا صاحب اسميه ايتشدردن كيم بيورد اذيقول ايضا جبه
لا تحزن ان الله معنا دخی رسول الله صلى الله عليه وسلم اتي مدح
حقده بيورد والله ما طلعت الشمس ولا غربت بعد النبيين والمرسلين
علي احدا افضل من ابى بكر يعني والله انبى ومرسلين صكره ابو بكر دن
افضل ركسه اوزرينه كوش طلوع وغروب ايمز ان عمر رضي الله عنهما
بيورد بيه كا نقول و رسول الله جى افضل امه النبي بعده ابو بكر ثم عمر ثم
عثمان و حضرت علي رضي الله عنه بيورد بيه خير الناس بعد النبيين
ابو بكر ثم عمر ثم عثمان ثم علي و دخی حوق حديث شريفدره مدح وارد
اولد در و امام خلافتده انار جلاله دخی و اولد در حوق تأليف قلوب و اتع

قنوح و اهل ردتى قهر و جزوه عر في شير كدن قنوح و زوى شامدن
الخراج و قرسي حدود و اودن طرد بونلرد زاده حيله شوكت و شكيمه لوى
وازا يكن ابو بكر د نصكره افضل عمر بن الخطاب رضي الله عنه در شود كر
اولسان حديث شريفدره مد كوردر و ايام خلافتده ايلديكي عدل
و استقامت يوقاروده ذكر اولندي بعده جمهور اهل سنت عندند عمر
رضي الله عنه د نصكره حضرت عثمان بن عفاندر رضي الله عنه ذكر
اولسان حديث شريفدره مد كوردر و زمان خلافتده حوق بلاد فتح
ايتدي و جوش مسلميني تجهيز ايتدي و مخفف شريف حوق باز دروب
اطرافه شايع قلدي و صاحب حيا ايتدي شول مرتبه ده كه حتى رسول
كاثبات صلي الله عليه وسلم انك حقه بيورد دخی الا سخي من تسخي
منه ملائكة السماء بر كسدن نقل اولندي بزيغيره ابكي كره داماد
اوله عثمان رضي الله عنهدن غيري رسول اكرم صلي الله عليه وسلم قري
رقبه بي اكا تزويج ايتدي اول آخره كتدي رسول اكرم صلي الله عليه وسلم قري
تزويع ايتدي اول دخی آخره كتدي رسول اكرم صلي الله عليه وسلم
بيورد بيه اكر بر قزم دخی اولندي مسكا تزويج ايدرايدم بوند نصكره افضل
علي بن ابى طالب رضي الله عنه در رسول الله صلى الله عليه وسلم قري فاطمه بي
اكا تزويج ايتدي و عمو جده سي او غلبدر لكن بعض متأخرين حضرت علي
حضرت عثماندن افضلدر ديديلر و بعضي توقف ايتديلر و الخا صيل
علامات اهل شندن تفصيل الشيخين و محبت الحسين رضي الله عنهم
بونلردن صكره سائر عشره مبشره حديث صحبحده شويلا در كه * عشره
في الجنة ابو بكر في الجنة وعمر في الجنة وعثمان في الجنة وعلي في الجنة
والزبير في الجنة وطلحة في الجنة وعبد الرحمن بن عوف في الجنة وابو عبيدة
بن الجراح في الجنة وسعد بن ابى وقاص في الجنة وسعد بن زيد في الجنة
وبونلرد نصكره اهل بذر و باقي احد و باقي اهل بيعة الرضوان يا حديده
بونلر افضل اصحاب در ابن ماجه رحمه الله تعالى رافع بن خديجدر

روایت ابیدیکه جبرائیل باخود بر ملک رسول الله صلی الله علیه وسلم
 کلوب دیدیکه ما تعدون من شهد برنا قافیکم لو اخیارنا قال كذلك
 عندنا خیار الملائكة یعنی بدر غزاسینه حاضر اولیری ینکرده بجه
 عداید سر دیدی جواب وروب انلریم خیر لیریمزدردید بملک دیدیکه
 كذلك یرم عندی عزمده دخی سلاشکه دن خیر لیردردیدی اهل بیعة رضوان
 حقیقه حق تعالی بیورر لغرضی الله عن المؤمنین اذینا یعونک تحت الشجرة
 ابوداود روایت و امام ترمذی صحیح ابیدیکه رسول کاشات و افضل
 من فی الارض والسموات علیه وعلی آله و صحبه الصلوات والتسلیمات
 بیوردیکه لا یدخل النار احد من بايع تحت الشجرة یعنی تحت
 شجرة ده میایعه ایدلردن برکسه ناره کیرمز جله سی اهل جند و بالجملة
 السابقون الاولون من المهاجرین والانصار غیر صحابیدن افضلدر
 نسه کیم الله العزیز الحکیم العلیم الرحیم جلت جلاله وجهه التکریم
 و بهرت آیات فضله العظیم بیورر * لا یستوی منکم من اتفق من قبل
 الفتح وقاتل اولئک اعظم درجه من الذین اتفقوا من بعد وقاتلوا وکلاً
 وعد الله الحسنى * و سایر صحابه افاضل اهل اسلامدر رضی الله عنهم
 اجمعین و دخی حضرت فاطمه رضی الله عنها سیده و امام حسن و امام
 حسین رضی الله عنهما اهل جند و حضرت خدیجه و عایشه و سایر
 ازواج مطهرات رضی الله عنهن اهل جند و حدیث شریف بفرده
 حضرت حذر و الحیاصل جله اصحاب کزین رضوان الله علیهم اجمعین
 اهل خیر و اهل سعادتدر حق سبحانه و تعالی قرآن عظیم الشانده
 مواضع کثیره ده تلمی مدح ایشیدر * یا ایها النبی حبیبک الله و من اممک
 من المؤمنین * لغدت ابی الله علی النبی و المهاجرین و الانصار * بقدر رضی الله
 عن المؤمنین اذینا یعونک تحت الشجرة * و الذین معه اشداء علی الکفار
 و حیاة بینهم تربهم رکما سجدا * و لا تحزن الذین قبلوا فی سبیل الله امواتا
 فی الحیاة عند ربهم * الانوار از آیات کرمه دخی و قدر و رسول الله

صلی الله علیه وسلم مدح ایشیدر اصحابی کالتجوم باهم افتدیتم اهتدیتم
 لا تسبوا اصحابی فلو ان احدکم نفق مثل احد ذهاب ما بلغ مداحدهم
 ولا تصیفدها کرموا اصحابی فانهم خیارکم الله الله فی اصحابی لا یخذوهم غرضاً
 من بعدی فمن احبهم فحبی احبهم و من ابغضهم فببغضی ابغضهم و من
 اذاهم فقد اذانی و من اذانی فقد اذی الله و من اذی الله یوشک ان یأخذه
 حق سبحانه و تعالی رسولنه صحابه اولمسی اختیار ایدوب وقت سعادتند
 انلری دین اسلامه معین ایشیدر و شرف صحبیه مشرف اولوب
 فی سبیل الله یجملری روحلری حضور رسول الله ده بذل ایدوب اعداء الله
 ایه مجاهده ده جام مماتی دست شهادتدن نوش ایشیدر فتم من قضی
 محبه و منهم من یشظرو ما یدلوا تبدیلا و یجملری دین اسلامی و شریعت
 عزانی صاحب شریعتدن اخذ ایدوب غایله تبلیغ ایشیدر اامت
 محمدیه کت افضل لیر و هر برسی شفاعت ایدسه کر کدر بر جله سن
 شور و شفاعت لیری او مارز رضوان الله تعالی علیهم اجمعین فضل
 معلوم اولسوک که تابعین شول مؤمنلردر که حال حیاتنده صحابه بی یاخود
 صحابه انی کورمش اوله عند الا کبر و بعضلر عندده طول ملازمت
 لا یددر و بعضلر عندده صحبة السماع لازمدر و بعضلر عندده سن
 تمیز شرطدر صحابه دن صکره افضل بونلردر افضل تابعینده اختلاف
 اواندی اهل مدینه سعیدین المستنددر دیدیلر اهل بصره حسن بصریدر
 دیدیلر اهل کوفه اویس القرنی در دیدیلر زرا حضرت عمر بن الخطاب
 رضی الله عنه بیوردیکه بن ایستدم که رسول الله صلی الله علیه وسلم
 بیوردیکه ان خیر السابقین یعنی تابعینک خیر اوسی رجل برجلدر که
 یقال له اویس انک اسمنه اویس دینور و دخی حقیقه حدیث شریف بفر
 وارد و حتی آخرتده قبیلده قدر کسه له شفاعت ایدردی و خبر و ایشیدر
 رضی الله عنهم اجمعین و حسن بصری رضی الله عنه یش قدس کبار
 صحابه ملاقی اولمشدر و زهد و تقواده کمال بولمشدر ولی کاملدر فضائل

شریفه سی چو قدر رضی الله عنه ودخی معلوم اولسون که معتقد اولی
لازمدر که افضل الائمة المجتهدین واکمل الفقهاء انفاضلین حضرت
امام اعظم و همایم اقدم سراج امة محمدیه چراغ ملت احمدیه نعمان
حقایق عمان معانی ودقایق عارف وعالم امام جهان ابو حنیفه کوفی
رضی الله عنه وارضاه حضرت نری افاضل تابعین ندر علمده و عمده
کاملدر درجه ولایتده دروہ علیایه واصل تاج العلماء المجتهدین رحمه الله
علیه وعلیهم اجمعین غایتده فضائل شریفه و مناقب لطیفه سی
چو قدر حتی حقده کابلر تالیف اولم شد بعد امام مالک رضی الله عنه علمده
و عمده کاملدر و تقواده مرتبه قصوایه ناملدر بعد امام ذوالشریقین الشافعی
رضی الله عنه بعد امام احمد بن حنبل رضی الله عنه و بونلرک نیجه شاکردلری
وارد و بونلر اتباع تابعین ندر بالاتفاق واقع شود که بعد الانبیاء والمرسلین
صلوات الله وسلامه علی نبینا وعلیهم اجمعین اشرف الناس و افاضل
اهل اسلام علماء صدیقون عاملوندر زیر اصفیت علم بر صفتدر که حق سبحانه
وتعالی انی اصطفی ا و اختیار ابتدکی قوللرینه اعطا و احسان ایدرتنه کیم
قرآن کریمده بیورر ثم اورثنا الکتاب الذین اصطفینامن عبادنا الایة حق
جل و علا الیه قوللریننده واسطه در احکام الاهی قوللر تبلیغ ایدرلر
انبیاء کرام علیهم الصلوة والسلام و ارثلری و خلیفه لیدر طلب
علم حالی اعتنا بله حدیث شریفده بیورر طالب علم استغفرله دل شی
حتی الحیتان فی البحر و حتی النملة فی بحرهما یعنی طالب علم ایچون هر شی
استغفار ایدر حتی در بادم بالقلرو بواسنده قرینجدر دخی اکا استغفار ایدر
و بالاعمال عالم اولم حقیقه بیورر فضل العالم علی العالم کفضلی علی
ادنا کم یعنی عالم عالم ایمان عابد وزیرینه فضلی سرکه ادنا کز وزیرینه
فضلیم کیدر وسائر آیات کبریمه و حدیث شریفلر وارد و حدیث
شریف مدح حقده کفایت ایدر بونلردن صکره مرتبه شهادتدر بونلرک
مستحق اولم و قرآن عظیمه و حدیث شریفده بونلردن صکره

اهل جهاد مرتبه سیدر بونلردن صکره حجاج مرتبه سیدر بونلردن صکره
عامه مؤمنلرک صاحب لک مرتبه سیدر کتب مفصلده تفصیلاذ کرا و لمشدر
والله اعلم بالصواب و حسبنا الله ونعم الوکیل تکلمه معلوم اولسون که
میشربالجه اوللردن ما عدا برکسه حقده اهل جنتدر دیو حکم اولنماز
الاصفت ایمان بله توصیف بدیوب حکم اولور مثلا اگر مؤمن اولدیغی
چالده آخرته کیدر سه اهل جنت اولور کذلک جیع اهل ایمان اهل
جنتدر دینور و کذلک برکسه به اهل جهنمدر دیو حکم اولنماز مکر الله تعالی
و رسول الله صلی الله علیه وسلم خبر و یرمش اوله اما صفت کفرایله
توصیف قیلند قد نصکره جهنمه حکم اولنور مثلا فلان کافرا کرا
آخرته کیدر سه اهل جهنمدر دینور کذلک کافرلر اهل جهنمدر دینور
بر مؤمن حقده آخرته کفرله کنسون دیو بددعا ایتک جائز دکلدن قدر فاسق
و فاجر و ظالم اولور سه ده حضرت موسی علیه السلام فرعونک حقده
دعا بدیوب رشتا الطمس علی اموالهم واشدد علی قلوبهم فلا یؤمنوا
حتی یروا العذاب الالیم الایة بونلر دیدیکی جاشا مؤمنلر حقده دکلدن
و مؤمن ظالم حقده ظلمدن او توری عذابی دائم اولسون ایچون کفرله
کنسون دیو بددعا ایتک جائز در دیوب بو آیت کریمه بی دلیل کنور مک
فاسددر و حضرت موسی علیه السلامه افرا ایتش اولور زیر حضرت
موسی علیه السلام و الله العظیم مؤمنلره بوزعانی ایتدی فرعون و قومی
کافرلر ایدی و الیری ایمانه دعوت ایلدی بونجه مدت مدیده بوقدر
معجزه کوستردی ایمان کنور میوب دخی زیاده استکبار و غناد ایشدیلر
و مؤمنلره در او در او جفا و اذا ایتدیلر بعد حضرت موسی علیه
السلام بونلرک ایمانه کلمه جککرینی اکلوب بونلرجه دعا ایتدی شه کیم
کتب تفسیرده قصص انبیاء علیهم السلامی مطالعه ایدن عاقللر نوکا
شاهددر و دخی برکسه حقده اغنت ایتکله امر بوقدر ابلیس حقده
بیله اکاغنت ایدی کوز دیو طرف شرعدن امر صادر اولدی اگر دیر شک

حق سبحانه و تعالی و رسول الله صلی الله علیه و سلم بعض طائفه به
لعنت ایشیدیلر کاب الله نسنه زیاده ایدنلر و تقدیری تکذیب ایدنلر و اهل
اسلام اوزرینه جبر و قهر ایله مسلط اولنلر و حق تعالی نیک عزیز ایدنیکنی
ذلیل و ذلیل ایدنیکنی عزیز ایتک ایچون سغی ایدنلر و سنت رسول ترک ایدنلر
و اسم الله دن غیری اسمله ذبح ایدنلر و ناسننه و بیاسننه لعنت ایدنلر دین
اسلامده بدعت سبئه احداث ایدنلر و ربائل ایدنلر و ایتدورن و کاتی
و شاهندی اولنلر و اکنه ایله یوزینه دورتوب اوزرینه برلون ایله نیک ایدن
و ایتدورن و صدقه و زکوئی منع ایدن و شول عورت که زوجی اکا غضب
ایتمش اوله و اود شرعیه ده اذان محمدی ایشیدوب اجابت ایتنلر و رشوت
الان و ورن و خر صقان و صدقن و ایچن و ساقی اولان و کتورن و کتوردن
و صنان و آلان و هیه ایلین و اقچه سنی اکل ایدن و حله ایدن و ایتدورن
و شول کسه که انک امامنی قومی کر به عدایدوب راضی اولمیلر اولدخی
دکلیوب انلره امام اوله و غیریلر دخی و اردن یونلره جانب شریعنده
لعنت صادر اولشدر لکن امر اولمقدق یونلره لعنت ایتکله الله تبارک
و تعالی و رسول علیه الصلوة و السلام یونلره لعنت ایتدکله نیک حکمتنی
ینه انلر یلور اکر برکسه ابلپسه و غیر یسنه هیچ لعنت ایتسه اکا سن
نیچون لعنتی ترک ایتدک دیو آخرته اصلا سوال یوقدر و اما لعنت ایتسه
شاید سن یونکله امر اولممش ایکن نیچون ایتدک دیو سوال اولنه مع هذا
امام مسلم رجده الله تعالی ابوالدرداء رضی الله عنه دن بخروج ایلدی
اولدخی یوردیکه بن ایشتم رسول الله صلی الله علیه و سلم یوردیکه
ان اللعائن تحقیق لعنت ایدنی کسلر لایکون شهداء ولا شفعا
یوم القيمة یوم قیامتده انلر شاهد و شافعیلر اولمازلر و لعنت کله سنی
تکلم ایتک آفات لسانند و امام حضرت معاویه رضی الله عنه نیک
اولغی نید حقه سوز چوقدر بعضلر آل رسول صلی الله علیه و سلم
یزیداهانت ایدنی و قتل ایدیدی مجرور یاست دیویه ایچون کافر اولدی

و لعنت ایده رن دیدیلر شه کیم سعدالدین شرح عقایدده یونی اختیار
ایتدی و بعضلر قتل صحابی کفر دکلدر حلال دیمدکجه و تحقیر ایتدکجه
بو صورتده یزید حقه تو قف ایدرز دیدیلر و بعضلر یزید کافر یسه
اولد یسنه لعنت ایتموز دیدیلر و الحاصل خلاصه الفتاویده شویله
ذکر اولنور که یزید اوزرینه و حجاج اوزرینه لعنت ایتک لایق دکلدر زبرا
رسول الله صلی الله علیه و سلم نماز قیلامره و اهل قبله اولنلره لعنت
ایتدکدن نهی ایدنی و بالجملة کف لسان جای سلامندر یا عجبیا یزید
ابلیس دن اشد دکل ایکن ابلپس حقه لعنت ایله امر اولمقدق یوندن
عبرت آنه عبرت عظیمه واردر و الله اعلم و احکم و مقام خامس ایمان
بالیوم الاخر بیاننده اولیچیدر اولامعلوم اولسونکه دارا و حدر
دارالدنیا و دارالبرزخ و دارالجزاء و بعضلر عننده درتدر بر یسنی دخی
رحدر و بعضلر ایکدر دیدیلر الدنیا و الاخرة و بالجملة دارالبرزخدن
مراد موت و قتلدن قیامت و قته دکل اولان زمان و مکاتدر یوم مقامده
عالم البرزخ عالم الاخرته ملحق اعتبار اولنور مذهب تحقیق اوزره احوالندن
بحث اولنور باذن الله تعالی فصل سوال قبر احوالی بیاننده
اولیچیدر معلوم اولسونکه سوال قبر حقه چوق حدیث شریفلر و آثار
کثیره ل واردر که اصلا ایکار و توقف ایتکجه بحال یوقدر سوال قبردن
مراد موتدن صکره قیامتدن اول اولان سوالدر مقبور اولیانلر ایچون
دخی سوال واردر تحقیق بودر که روح بدندن حقیق ایله باسکلیه ادراک
و شعور منقطع اولماز بلکه روحک جسده تعلقی حسیه جسدده
بر نوع حیوة خفیه حاصل اولوب سوالی استماع ایدوب جواب و برکه
قدرت یونلور لذت نعمی و المی انک سبیله ادراک ایدر سوال روحله جسدک
مجموعنه اولور و بعضلر کیفنده توقف ایدیلر و الله اعلم تحقیق الحلال
حدیث شریفلرده ذکر اولنور اذا قبر المیت میت قبره وار دقده
اقام ملکان اسودان اکا ایکی سیاه ملک کلور ازرقان کوزلی کوک

يقال لاحد همامكر ولآخر نكير * برينه منكر و برينه نكير دينور * فيقولان
 ميتة سوال ايدزلر * ما كنت تقول في حق هذا الرجل * شونبوت ورسالة
 مشهور اولان زجل كه محمد صلى الله عليه وسلم درس ذياده آتاك حقه
 نچه اعتقاد ايدوب سويلردك * فان كان مؤمنا * اكر ميت مؤمن ايسه
 يقول * سويلر هو عبد الله ورسوله اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا
 عبده ورسوله ديوب جواب ويرر * قد كان علمك انك تقول هذا ملكك ديزلر كه
 تحقيق برستك بويله جواب ويرر حكيكي بيلوردك * ثم يفسح له في قبره سبعون
 ذراعا في سبعين ذراعا * بوند نصكره انك قبرته وسمعت اول نور يمش
 ارشون اوزنلغي و يمش ارشون انلولكي اولور * ثم ينزله * صكره منور
 اولور ثم يقال له ثم صكره اويو دينور * فيقول ارجع الى اهلي فاخبرهم
 ميت دير كه بن دنيايه بواروب اهلهم شودوق و صفائي خير ويرهيم * فيقولان
 ثم كنومة العروس البذي لا توقظ الا احب اهل * ملكك اكا ديزلر كه
 اويوشول يكي كويكو اويوشوسي كي كه اني انجق زياده سوكلي اهلي
 اويانديرر * حتى يبعث الله من مصجعه ذلك * اول مومن قبرته بو حال
 ايله درنا كه حق تعالى اني شول مرقدندن بعث ايدته ته دك * وان كان منافقا
 اكر ميت منافق كافرايسه فيقول ديركه سمعت الناس يقولون
 بن ابشديمكه ناس ديزلر ايدى فقلت مثله لا ادري بته ايلر كي سويلدم
 بيلم دير رسول الله صلى الله عليه وسلم حقه فيقولان ملكك ديزلر
 قد كان علمك تحقيق بز بيلودك انك تقول ذلك تحقيق سن بيلم دير سن
 فيقال للارض التامى فتلثم غايه يره امر اولسوب ملثم و مجتمع اول
 ديشور بس اول منافق كافرك اوزدينه مجتمع اولور فمختلف اضلاعه
 ايكي جانبده اولان كككري بري رينه مكيرر * فلا يزال فيها عذابا حتى
 يبعث الله من مصجعه ذلك * قبردن بعث اولته دكين عذابدن زائل اولمازلر
 وبالجملة قبرده اهل طاعته نعمت و اهل فسقه عقوبت حقه اول قدر
 احاطت بحججه واردا و ايدن كه مضمون مشتركاري مرتبه تواتر بالغ اولوب

شك و ترددي قبول ايمز استر هو امن البول فان عامة عذاب القبر منه يعني
 بولدن احتراز ايديكوز زير تحقيق عامة عذاب قبر آندند و بر حديث شريفده
 القبر روضه من رياض الجنة او حفرة من حفر النيران يعني قبر جنت
 باغچه لرندن بر باغچه در يا خود آتش خفورلندن بر خفوردد و بر حديث
 شريفده ان القبر اول منزل من منازل الاخرة تحقيق قبر آخرت
 منزللرندن اولكي منزلدر فن نجامنه كيكيكه اندن نجات بوله فابعد
 ايسر اندن صكره كه منزللر اساندر وان لم ينج فابعد اشد منه اكر
 قبردن نجات بولمسه اندن صكره اولان منزللر اشد اولوب عذاب زياده اولور
 رسول كائنات و مفخر من في الارض والسموات عليه وعلى اله الصلوات
 المباركات والتسميات الزكيات ركون ايكي كسه لك قبرلري ياتندن شريف
 ايدركن بيورديكه انهما لعنبا في كبر تحقيق شول ايكي كسه لر عذاب
 اولنورلر بل لان احدهما بلكه تحقيق ايكي سندن بريسي كان لا يستر
 عن البول بولدن احتراز ايمز ايدى والاخر كان يمشي بالخميمة اول
 اخرى نميه كتورردى يعني قو عجيق ايدردى انكچون عذاب اولنور
 ديمك اولسور و غيرى حديث شريفلر دني قتي جوقدر و دني ميت قبره
 وارد قده قبراني صفتار تقدر مؤمن كامل اولسه ته كيم كاز اصحابدن
 سعد بن معاذ رضى الله عنه حضر تلى بي حساب فضائل وكرامات
 صاحبي ايدى حتى آخرته كته دركه عرش الرحمن رعه ايمش ايكن
 قبره وارد قده ارض اني صقدي ته كم حديث شريفده لقد ضغطه
 الارض تحقيق ارض سعد بن معاذى صقدي ضغطه و صققي ايله كه
 اختلف بها ضلوعه ايكي جانبده اولان كككري بري بريته فارشدي
 لسكن كا نزلر حقه قبرك صققي قتي عقوبتدر مؤمنلر حقه مر جتدر
 متلا بروالده ولدني غيب ايدوب بعد زمان بولسه نجه سروزندن و مر جتدن
 ولدني قوجا قلوب محبته صقدي قتي اولور و كاز سعدا حقه لطف
 و تعظيمه صقار والله اعلم بحقيقة الحال واليه المآب والمآل بعض اهل

علم شویله تحقیق اینست بیلر که سؤال ملکرینه منکر و تکبر تسمیه اولندیغی
انکچوندر که بونلرک صورتلری و خلقتلری انسانیه و سایر حیوانیه و سایر
ملائکهایه و جن طائفه سنه اصلا بکره مز و املا لایله انست اولماز کیمکه
کورسه قورقار هیئت لرندن اوتوروی امام قرطبی رحمه الله تعالی شویله
بیان ایندی که ایکی ملک خلقه سؤال ایدر لر زیر حق سبحانه و تعالی انلره
شویله خاصه وقوه و یرمشدر که اما کن متعدده ده وقت واحدده خلق
کثیره اول قوتله سؤال ایدر لر و مخاطبلری دخی ایشدوب کندن غیر
مخاطب اولانی اذراله ایتموب همان کندی سوالیله مشغول اولور لکن
بعضلر عندده سؤال ملائکه سی چوقدر حفظه ملائکه سی کبی
شافعیه دن شیخ حلیمی بونی اختیار ایدوب منهاج اسمعده کاتنده شویله ذکر
ایندی که ملائکه السؤال جماعت کثیره در بعضی منکر و بعضی منکر
تسمیه اولنوب هر بیت ایچون ایکسی کلوریدی فصل سؤال الحق
الله تعالی دن و رسول الله صلی الله علیه و سلم دن و دین اسلام دن اولور صحیح
بودر و بعضلر عندده جمیع عقائد دن و بعضلر عندده بعض عقائد دن
و بعضلر عندده عقائد دن و بعضلر عندده اعمال دن و بعضلر عندده
الحق توحید دن سؤال اولنور مؤمنلر شوق الله تعالی جواب و یرل
ودخی سؤال القبر ایت محمدیه می مخصوص صدر تو خسه زمان سابقه
کذران ایدن امتلرده سؤال اولور می ایقی اختلاف اولندی بعضلر
عندده امت محمدیه مخصوص صدر زیر امام احمد و ابوداود و امام بیهقی و امام
طبرانی و ابن ابی الدنیا رحمه الله تعالی تخریج ایندی لر حضرت انس
رضی الله عنده که رسول الله صلی الله علیه و سلم بیوردی ان هذه الامه
یتلی فی قبورها یعنی شول امت محمدیه قبورنده ابتلا اولنور یعنی سؤال اولنور
دیملر حضرت عائشه رضی الله عنها سؤال ایدوب ایندی که یا رسول الله
یتلی هذه الامه فی قبورها شول امت محمدیه قبورنده ابتلا اولنور فیکف
فی وانا امر اوضیته بن نه حاله اولور منکد حال بو که بن ضعیفه خاتونم

دید که قال رسول الله صلی الله علیه و سلم بیوردی که ثبت الله الذین
امو باعون انساب فی الحیوة الدنیا و فی الآخرة یعنی حق سبحانه
و تعالی مؤمنلره دنبا ده و آخرته یعنی عالم برزخده قول ثابت ایله که
لا اله الا الله قولیدر ثبات و یردیملر کدر فضلندن و لطفندن و رحمتندن
مؤمنلره اول مضطر حالده بالذات کذبوسی یاردنم ایدوب جوابه قدرت
و یروب ائی چیزنده قومان و بعضلر عندده ائم سابقه سؤال و ارایدی
بو قول صحیح دیر حکیم ترمذی رحمه الله تعالی تخریج ایلدی که فحان
میت قبرده سؤال اولند قدده شیطان کورینور سنک ربک بنم دیر انکچون
رسول الله صلی الله علیه و سلم دفن وقتنده اللهم اجره و برروابنده
اعذه من الشیطان و من عذاب القبر ایدوب امته بودعانی تعلیم ایلدی
ای عاقل حق سبحانه و تعالی نیک کال رحمتی و عظیم لطفی و غایت کرمی
اکله که حافظ ابونعیم و امام بیهقی و امام ابن ابی الدنیا رحمه الله تعالی
روایت ایندی لر که حفظه ملک کرینه حق تعالی امر ایدوب قوما ای
ملکر طور و کز علی قبر عیدی قولومک قبری اوزنده فسحانی
و هلانی و کبرانی الی یوم القيمة یوم قیامتهدک یکا تسبیح و تهلیل و تکبیر
ایدی کز و اکتباه ایلدی ثوابی قولومک دفتر اعمالنه کاتب ایدی کوز و دخی
مژده و یشارت حدیث شریف لر ندر و امام طبرانی و امام اصیبهانی
رحمهم الله تعالی تخریج ایندی لر حدیث شریف ابن عمر رضی الله
عنهم حدیث که رسول الله صلی الله علیه و سلم بیوردی که لبس علی
اهل لا اله الا الله و حشده عند الموت و لانی قبورهم و لانی منشرهم یعنی
اهل لا اله الا الله که اهل ایمان و اهل توحید اولنور موت وقتنده و قبورده
و نشر وقتنده و حشده یوقدر یوحی حدیث شریفک مثلی حیون نفس سیرده
و تفسیر ابی السعیده سوره یس دن مقدمه مذکور در الامر بسرا نا کا
اسر تسانه کیم بعض حدیث شریف لرده ذکر اولندی که کاغزله اعمال
سمیه سی چرکن صورتده قبرلنده رفیق او اور و مؤمنلره اعمال صبا لجه سی

کوزل صورتده رفیق اولور بشیر بن الحارث رحمہ اللہ تعالیٰ نعم
 المنزل القبر لمن اطاع الله دیو یسوردی یعنی حق تعالیٰ به اطاعت ایدن
 ایچون قبری کوزل منزلدر و بعض تفسیرلرده مقائل رحمہ اللہ تعالیٰ ایدن
 نقل اولمشکه قچخان بر مؤمن آخرته کتد کده حق سبحانه و تعالیٰ اکا
 رومان نامنده بر ملک کوندر اولدخی کاوب دیر که ای مؤمن شمدی سکا ایکی
 ملک الله تعالیٰ دین و ایمن برون و دین اسلامدن سؤال یدر لر صغین خوف
 اتمه دنیاده ایمان کتور دیکک کی جواب و یدر بعده معهود ملک کور
 کشی عالم دنیاده نیجه عاقل ایسه سؤال وقتده ینه اوله در فصل
 روایات صحیحده شویله در که سؤال زکره اولور صحیحده بودر و اولکی
 کونده اولوز و بعضیلر اول کون اوج کره اولور دیدیلر و بعضیلر اوج کره
 اولوب کونده بر کره اولغله اوج کونده تمام اولور دیدیلر و بعضیلر عتدده
 یدی کون سؤال اولوز و بعضیلر قرق کون سؤال اولوز دیدیلر اطفال
 مؤمنین ایچون سؤال یوقدر صحیح بودر بعضیلر وارد دیدیلر حتی انقارنده
 طشر جفتمش اناسیله بیله آخرته کیدیلر ایچون بیله سؤال وارد دیدیلر
 لیکن رفیق و اطفاله در دیدیلر و اطفال کافرین حقنده ده اختلاف
 اولندی حق بودر که انلر ده سؤال یوقدر و دخی انبیاء کرام علیهم
 السلام حضرت طریقه قول صحیحده سؤال یوقدر و بعضیلر وارد دیدیلر
 لیکن تعظیم و تکریم ایله تمکیم بعض روایده ضالحلره ملک کور
 صورتده کلوب تعظیمه ایدرلر دیو وارد اولمشدر و انیسانک اولاد کراملری
 حقنده قول صحیحده سؤال یوقدر بعض کاملر تونده تواف ایندی شهدا
 حقنده بالاتفاق سؤال یوقدر علماء صدیقون ایچون سؤال یوقدر حدود
 اسلامیده جهاد یتیلر مراعات اوللره سؤال یوقدر و هر کجه سوره
 ملک تلاوت ایدلره سؤال یوقدر ججه کیده سنده یا خود کونده آخرته
 کیدلره سؤال یوقدر اسهالدن و انسفا مرضندن کیدلره سؤال
 یوقدر طاعوندن کیدلره و طاعون زماننده تقدیر خبری سیدن کیدر سده

ده سؤال یوقدر وقت جاهلیته کیدلره و مجنونلره و غایتده اخق اوللر
 حقنده توقف وارد و الله اعلم بالصواب بولرده سؤال یوقدر ملائکه
 و جن حقنده اختلاف وارد و الله اعلم بولرده سؤال یوقدر مرض
 موتنده سوره اخلاص تلاوت ایدلره سؤال یوقدر نسه کیم حافظ ابو نعیم
 تخریج ایلدی عبدالله رضی الله عنه دنکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
 یوردیکه من قراء قل هو الله احد فی مرضه الذی بموت فيه هر کیمکه
 قل هو الله احد سوره سنی قراءت ایتسه اولوم خسته لکنده لم یقتن فی قبره
 قبرنده مقتون اولماز فتنة القبردن مراد سؤالدر دیمشدر و حمله الملائکه
 یوم القيمة اول کشی فی قیامت کونده ملک کور با کفها الیری اوزرینه
 الوب حتی یحیره من الصراط الی الجنة صراطدن جته یکوررلر امام
 سیوطی بو حدیث شریفی نقل ایلدی فصل معلوم اولسونکه
 حیاته اوللر بر خیر عمل ایدوب ثوابی موتاره هبه ایتسه بالاتفاق و اصل
 اوور امام طبرانی اوسط نامنده کابنده تخریج ایتدیکه حضرت انس
 رضی الله عنه یوردی بن ایشتم رسول الله صلی الله علیه وسلم یوردی مامن
 اهل بیت بموت منهم میت فیتصدقون عنه یعنی هر کیمک اهل بیتده
 بر کسه آخرته کینسه و ایدن اوتوری ضدقه و یروب ثوابی اکا بغشیلر
 بعد موته الا اهداها جبرائیل علیه السلام علی طبق من نور جبرائیل
 علیه السلام ائی توردن طبق اوزرنده ایصال ایدوب ثم یقف شفی القبر
 قبر کارنده واقف اوایوب فبقول دیر که یا صاحب القبر العقیق هذه
 هدیة یا صاحب قبر شوهدیه در اهداها الیک اهلك سکا اهلك و احب انک
 اول هدیة ی کوندردی فاقبلها ائی قبول ایت فتدخل علیه اول اکا
 واصل اولور فیرح بها میت اول هدیة ایله فرحیلور و یسلسلر
 سرور و بشارت حاصل اولور و یحزن جیزاته الذین لایهدی الیهم شیء
 هدیة کوندرلن و کشی محزون اولورلر ابن ابی الدنیا نقل ایتدی عمرو بن
 جریردن شویله یسوردیکه قچخان بر کسه آخرته کتمس مؤمن قرنداشی

ایچون دعا و بر خیر عمل ایدوب ثوابی باغشلسه بر ملک آنی الوب اول کسه یه
 کتوروب دیر که احساب کدن فلان کسه یونی سکا هدیبه کوندردی دیر امام
 مسلم ابوهریره دن رضی الله عنه تخریج ایلدیکه رسول الله صلی الله علیه
 وسلم اذافات الانسان بر مؤمن سرای بقایه انتقل ایتدکده انقطع
 عنه عمله انک عملی اندن منقطع اولور الا من ثلثة الاوح نسنه دن
 عملی منقطع اولوب دفتر اعماله حسنه یازیلور علی وجه الخصوص
 من صدقة جاریة دنیاده ایتدیکی خیرات جاریه سندن او علم یتفع به
 انکله انتفاع اولور علمدن خلقه علم تعلیم ایتک و کتاب تألیف ایتک کی
 او ولد صالح یدعوه ولد صالح دنکه اکا خیرد عاید معلوم اولسونکه
 شول عیادت لور و غار که آنده کافه مؤمنین و مؤمنات یاد اولور علی وجه العموم
 اندن جیع اهل ایمانه حصه وارد در رحمة الله علیهم اجمعین برکسه
 مؤمنک قبرنه واروب اکا سلام و یرسه اول ایشیدوب سلامنی الور و آنک ایل
 انست ایدر انکچون رسون اکرم صلی الله علیه وسلم اهل قبوره سلام
 و یرمکی و زیارت ایتکی مشروع ایدوب امتنه تعلیم ایلدی تنه کیم
 حدیث شریفده ابن عباس رضی الله عنهما دن روایت اولور که حضرت
 سید کائنات علیه و علی اله و صبحیه افضل التحیات و اکمل التسلیمات یوردیکه
 مامن احدی بمر بقیه اخیه المؤمن کان یعرفه فی الدنیا فیسلم علیه الا عرفه
 ورد علیه ابو محمد عدا الحق بو حدیث شریفی صحیح ایلدی و روایت
 شریفده مامن رجل یزور قبر اخیه و یجلس علیه الاستئناس به یعنی
 برکسه دین خرنداشتک قبرنی زیارت ایدوب یاتنده او تورسه انک ایل
 استئناس ایدر و بویه حدیث شریفلر چوقدر ودخی معلوم اوله که
 بر مؤمن صلوات شریفده کتورسد فی الحسب ملائکه او اصلوات الوب
 حضرت فخر المرسلین صلوات الله و سلامه علیه و علیهم اجمعین
 حضرت تنه تابع ایدر تنه کیم امام احمد و النسائی روایت ایتدیلر امام
 حاکم صحیح ایلدی یورافنده که ان الله ملائکته سیاحین فی الارض

یبلغون عن امتی السلام یعنی تبارک و تعالی نک یرده سیاح ملائکه سی
 وارد ایتدن سلام کتوردر و بر حدیث شریفده ان اتاحدا لن یصلی
 علی الا عرضت علی صلاته حین یفرغ منها یعنی برکسه بکا صلوة و یرمز
 الایک صلوتی بعد الفراغ فی الحسب بکا عرض اولور بالذات یا خود ملک
 واسطه سیله و امام اصبهائی روایت ایتدی شوبله لفظیه ان الله
 ملائکاه عطاه سمع العباد کلهم فامن احد یصلی علی الابلغنها و اگر
 اول مبارک روضه مقدسه یاتنده صلوة و سلام کتورسه حضرت رسول
 کائنات صلی الله علیه وسلم بالذات کیندوسی ایشیدوب و سلامنی الور تنه کم
 چوق حدیث صحیح شریفلرده مذکوردر فصل معلوم اولسونکه
 انبیاء کرام علیهم السلام حضرت تبارک جسد شریفلری چورومز
 چوق حدیث صحیحده مذکوردر الانبیاء احیاء فی قبورهم و بعض
 علماء عندئذ شهید لک جسد لایده چورومز اگر آلات حرب ایله یاره لن دینه
 و امام قرطبی ذکر ایلدیکه مؤمن صیارسالک آخرت اولان کسه لک
 جسدلری چرومز و بعضلر عندئذ اول جسد که کاه ایتامش اوله اولدخی
 چرومز ودخی علماء عامل لک و جله قرآن و رضاء الله تعالی مؤذن اولنلر
 و اهل ولایت اولنلرک جسدلری چرومز بلکه کفنلرینه طیارق دو قنر
 انلر حق سبحانه و تعالی دن کراستدر و سائر خلقک جسدلری چورر
 تنه کیم بر حدیث شریفده بویه در که کل ابن آدم یا کله الزاب هر ابن
 آدمی طیارق اکل ایدر یعنی جسدنی چور و در الا یحب الذنب یحب
 الذین غیرنی اول برککدر که مقعده اولور او چرومز منه خلق و منه
 برکب اول ککدن خلق اولندی و یوم البعثه ینه اول ککدن ترکیب اولور
 اجزای جسد انک اوزر ینه نسا اولور بو حدیث شریفی چوق محدثلر
 روایت ایتدیلر فصل معلوم اولسونکه روحک حقیقتده اختلاف
 کثیره وارددر بعضلر دیرلر که روحک حقیقتده بحث اولنق صحیحدر زبرا
 حق تعالی و تبارک قل الروح من امر ربی دیو یور مشدر دیدیلر اگر

حدیث شریفه و اخبار صحیحہ و وارد اولان معانی و مضامین اوزره
تفتیش اولسه شویله تحقیق اولنور که روح جسم لطیف قدر بدنه سرایت
ایتسدر و جسد مسابک و مشاهد امدی بوندن ظاهر بودر که هر حیوانک
روحي کندی جسمی کی اوله و جسد روحه محل اولشدر بوقول صحیحدر
امام بیضاوی علیه رجة القوی العزیز حضرت تری سوره بقره ده
یوردیکه ارواح بنفسه قائمه در و بعد الموت کمال ادرالک اوزره علی
حاله اقالور اهل نصفیه مشربدر تابعیندن و صحابیدن رضوان الله
تعالی علیهم اجمعین نیجه فضلاء کاملون بوکا ذاهب اولشدر لکن جمهور
علماء رحیم الله بومقامده سکوتی و توقفی اولی و اصح کورد مشردر روح
جسدن مفارقت ایتسدر کد نصیره قنده قرار ایدر روایات عدیده
و مذاهب مختلفه واردر شرح الجوهره ده ابراهیم اللقانی اقاویل کثیره
نقل ایدوب بعضی حقیقه بعضی لردن تصحیح و بعضی آخر حقیقه
بعضی اخردن ترجیح روایت ایلدی و امام سیوطی شرح الصدورده
وثقات مخرجیندن ابن المقیم شویله تحقیق ایتدیلر که روایات مختلفه
و اقاویل متعارضه بی محامل صحیحیه حل شوو وجهله در که اشقیاء و سعدا
ایچون بر محل اولوب بلکه بویکی طائفه نیک هر صنفی ایچون علی حده
وارد اهل شقاوتک شقاوتنده درجانی و اهل سعادتک سعادتنده
درجانی مقدار نیجه ارواح اشقیاء عالم الافات و دار العقوبتده در که اکا
معین دیرلر اکا محبوس و معذب اولور قنغی طائفه دن ایسه انلر ایله جمع
اولور مثلاً یهودی یهود ایله نصاری نصاری ایله و مجوسی مجوسی
ایله العباد بالله تعالی و ارواح سعدا عالم قدس و دار لطافتده و ظهارت
صحرالنده و قدس باغچه لنده اولور که اکا علین دیرلر علوا و سئنه علو
و سعادت اوسئنه سعادت دیمکدر شویله بر مکان عالی و مقدسدر که اصلا
اندن غنا کلز و انک شان و کیفیتی عقل ایله ادرالک اولماز زرا عالم آخرتدر
من عالمه اولان عالم دنیا کی دیکر قیاس دخی اولماز انور آخرتک

کیفیتی انجی حق تعالی یلور عقلا و نفلا ادرالک اولنمان قیلدندر
همان اهل ایمان اوزرینه واجب اولان آخرت ایمان کتور مکدر کیفیتندن
بحث و تفتیش لازم دکدر ایمدی سعدا صنف صنف اولق حسبیه هر بر
صنف ایچون علی حده مقر واردر بر صنف ارواح اکا بر سعدا اعلی
علینده دراکاملا اعلی تسمیه اولنور حضرت رسول کائنات علیه
و علی آله و صحبه افضل الصلوات و اکمل التسلیمات حضرت تری سرای
بقایه شریف و قنده که روح معظم ربی تسلیم ایدر کن آخر دعا ی
بوایدی اللهم اغفر لی وارحمتی و الحقنی بالرفیق الاعلی اهل حدیث
رفیق اعلا دن مراد ملاء اعلا در دیدیلر انلر ارواح انبیاء علیه السلامدر
بوتلردخی درجانیلرند متفاوئدر نه کیم لیلته معراجده حضرت سفید
الکونین صلی الله علیه و سلم برنجی فلکده حضرت آدم علیه السلامی
کوروب ایکنجیده عیسی ایله یحیی علیهما السلامی کوردی اوچنجی
فلکده یوسف علیه السلام ایله ملاقی اولوب در دنجی سمندره ادریس
علیه السلام ایله ملاقی اولشدر بشنجی فلکده هارون علیه السلام
ایله ملاقی اولشدر آلتنجی آسمانده موسی علیه السلامی کوروب
یدنجی آسمانده ابراهیم علیه السلامه ملاقی اولشدر و سائر انبیاء علیهم
السلامک درجه لری علی مراتبهم اعلاء علینده درودخی ارواح علما
رحیم الله تعالی علی مراتبهم ارواح انبیاء علیهم السلامک قرینده
و ارواح شهدا حقیقه صحیح مسلم حدیث شریفلردن بر حدیث شریفده
شویله در که ارواحهم فی اجواف طیر خضر لهما قنادیل معلقة بالعرش
تسرح فی الجنة حیث شاءت ثم تأوی الی تلك القنادیل یعنی ارواح شهدا
جسدلردن مفارقت ایتد کد نصیره یشل قوشلر جو فلرند اولوب اول
قوشلرک عرش عظیمده معلق قندیللری واردر درجته استدلکری مکانلرده
سیر ایدوب بعده معهود قندیللره رجوع ایدرلر دیمکدر ای عاقل ضاقت
بو حدیث شریف مثلاً حدیث شریفلرده اولان قوشلر و قندیللر تعینلردن

دنیاده کی قوشلر و قندیلر کی نسنه ظن ائمه سن زیر ابو بشقه کیفیتدر که
حقیقی مشاهده اولونمیکجه بیلیمز این ابی شنبه رضی الله عنه مستندده
شویله ذکر اولندیکه حضرت سید کاشفات صلی الله علیه وعلی آله
وصحبه یوردیکه الشهداء بنهر اوعلی نهر یقار له نارق عند باب الجنة
فی قباب خضر یا ائیم رزقهم منها بکرة وعشیا یعنی ارواح شهدا
جنت قیوسی یاننده نارق نامنده برارمق اوزرنده در که یشل قبل تحتده
اولوب ایلره جتدن هر زمان رزق کاوردیمکدر ارباب البابه خفی اولیه که
انده اخشام و صباح یوقدر زیر او عالم نورانیدر ایلدی یو حدیث شریفده
ذکر اولنان بکرة وعشی دوامدن کایه اولق کر کدر اما بمجاهد رحه الله
تعالی شویله یوردیکه ارواح شهدا جنت یمشالردن و طعاملردن
اکل ایدر لکن جنته کیرمزل دیدی لکن یوسوز صحیح مسلم روایتنه
مخالفدر مکر حافظ ابن کثیر رحه الله تعالی توجیه ایتدیکی کی یوفیق
اولینه که بعض ارواح شهدا ایچون جنته دخول ایتیکه اذن و یریه
و بعضی معهودنهر بارقده اوله بحسب مراتبهم این منته رحه الله تعالی
تخریج ایلدی ام کیشهدن شویله روایت ایتدیکه برکون حضرت سید
کاشفات صلی الله علیه وسلم بزم یاغزه کلدکده روحدن سوال ایلدک
جواب و یروب یوردیلر که ان ارواح المؤمنین فی حواصل طیر خضر
تحقیق مؤمنلرک روحلری یشل قوشلر قورساقلرنده در ترعی فی الجنة
وتأکل من ثمارها وتشرب من ماءها جنت یمشالردن اکل و صومیدن
شیرت ایدر و تأوی قنادیل من ذهب تحت العرش عرش التند
التوندن قندیلره رجوع ایدرلر یقواون دیرلر که ربنا الحق بنا اخواننا
وانما وعدتنا ای بزم ریمردن اسلام قرتداشلریمز یزله الحاق ایت
وزله وعدو کرم ایتدوکن نعمتلری و سعادتلری اعطا ایتدیمکدر امدی
یو حدیث شریف جمله اهل ایمان اولنره شانلدر لکن دین وانک مثلی
نسنه سبیله تحریش اولان ازواج مؤمنین همان برمکانده محبوس اولور

دیمشال و دخی امام احمد مستندده کعب بن مالک رضی الله عنه دن مریدر که
نسنه المؤمن طائر هلق ای تأکل فی شجر الجنة حتی یرجعه الله الی جسده
یوم یبعثه یعنی مؤمنلرک روحی طیران ایدیمکیدر اوچار و جنت اغاچلردن
اکل ایدر تا که یوم البعثده حق تعالی اتی جسده کوندنیمیکه د ک امام
قرطبی کعب بن مالک روایتده همان نسنه المؤمن طائر نقل ایتدیر
و روایت اخریده فی صورة طیر بیض وارددز و بر روایتده فی جوف
و روایت اخریده فی حواصل واقع اولشدیر چونیکه حوصله اوزرینه
جوف اطلاق شامل اولدیفندن روایتین یئنده تعارض یوقدر بعض
اهل العلم عندنده یومثلوا حدیث شریفه شهدا حقنده در سائر مؤمنلر
حقنده دکلدر لکن ظاهر بودر که جمیع مؤمنلره شاملدر حتی حافظ ابن
کثیر دیر که کعب بن مالک روایتده هر بر مؤمنه بشارت عظیمه و مردهلر
واردنقدر شهید اولر سه یله جنته کیروب کندویه حاضر و مهیا اولنان
نعمتلری و درجه لری مشاهده ایدوب جنت نعمتلریله تنعم ایدوب مسرور
اولور دیدی و ام کیشده روایتی دخی بویله در یونلرکی دخی حدیث
شریفلر واردر ان شاء الله تعالی بعضی یوند نصکره کی فصلده
ذکر اولور امام احمد رحه الله تعالی تخریج ایلدی ابن عباس رضی الله
عنهم امدن رسول کاشفات صلی الله علیه وعلی شهدا احد حقنده یوردیکه
قوا شهدا دیدلر بالیت اخواننا یعلمون ما صنع الله بنا لئلا یذهلوا
عن الجهاد ولا یئکلوا عن الحرب یعنی غزاه احدثه جام شهات فی نوش
ایدن زمره صحابی رضی الله عنهم روحلری جسدلردن مفارقت
ایتد کد نصکره کندولر و عد اولنان نعمت ربانیه و عطا یای الهیه
انلره واصل اولوب اما کن غلبه ده استقرار و قدس با غیجه لنده قرار
ایدوب دنیای فانیدن خلاص بولدقلرینه قات قات شکر و حمد و ثنا
ایلیوب کندولر عطیه قیلنان سعادت عظمی و دولت کبری محض فضل
الهیدر لکن شهادت اکاسب اولدیغی ایچون دیدیلر که دنیاده اولان

دین اسلام قرن و شصت و هفت به نائل اولدیمیزی
 بیلدیلر جهاد و محاربه دن ذهول و نکول ایتیدیلر دیدیلر قال الله تعالی
 انا ابلفهم عنکم حق تبارک و تعالی انلره بیوردیکه باندت بزم سرت
 طرفکردن دنیاده مؤمن فرنداشلر بکوره سرت سعادت کیزی و احوائ کیزی
 تبلیغ ایدرم دیوب بوایت کریمه بی کوندردی اعوذ بالله ولا تحسبن الدین
 قتلوا فی سبیل الله امواتا یعنی صاقن فی سبیل الله مرتبه شهادته نائل
 اولنلری میت صائمه ظاهر جسدلر بی مجروح و بی روح کوروب همان
 بونلر میت اولشلر در صائمه بل احیاء عند ربهم بلکه انلر ربیلرینک
 حضرت معنویه سنده برطرز حیوة طیبه حقیقه ایله احیاء در که حیوة
 دنیائک یاننده برشی دکلدلر برزقون فرحین انلره رزق و بریلورننه کیم
 ابی شبیه روایتده شهدایه هر زمان جتدن رزق کلور دیو ذکر اولندی
 ایدی و المرفر حاکمی اولد قلری حالده بماتیههم الله من فضله الله
 سبحانه و تعالی کندی فضلندن عطیه لر و نعمتلر احسان ایتک سبیلله
 و استسرون بالذین لم یلمحوا بهم من حلسهم هنوز انلره لاحق اولمش
 مؤمنلره استیشار و مرده لر ایدرلر ان لا خوف علیهم ولا هم یحزنون
 تحقیق عذاب خوف انلر اوزرینه یوقدر و مظلومه ظفر بو انما می دیو
 محزون اولملر زبر امطالب عالییه مظفر اولدیلر الی اخر الایه و بر روایتده
 شویله در که حضرت سمس کونین و رسول بقاین صلی الله علیه وسلم
 بیوردیکه یا جابر الاخبرک انه ما کلم الله احدا قط الا من وراء حجاب و انه
 کلم ایاک کفالت ای مواجهه بلا حجاب کذا فی القاموس فقال سانی
 اعطیک قال استلک ان اردت فاقبل فیک ثابته فقال الرب عز وجل انه سبق
 منی ای فی علمه الازل اونی اللوح المحفوظ انهم لا یرجعون الی الدنیا قال
 ای رب فابلق من ورائی فانزل الله تعالی ولا تحسبن الذین قتلوا الایه یعنی
 رسول علیه السلام بیوردیکه یا جابر سکا خبر ویره بمی که الله تبارک
 و تعالی بر کسمه هیچ اصلا بلا حجاب تکلم ایتمش ایکن سنک بابا که

بلا حجاب تکلم ایدوب دیدیکه ایسته بندن سکا اعطا ایده بم سنک بابا که
 دیدیکه ای کریم رحیم حضرتدن طلبم شودر که بن عبدیکی بردفعه دخی
 دنیایه کوندر که رکره دخی سنک رضا که طریقنده روحی فدا ایدوب
 حضرت کده دخی زیاده مقبول اولوب زیاده مقر بلردن اولایم دیدکده الله
 تعالی بیوردیکه از لده و لوح محفوظده بندن شویله حکم سبقت ایتدیکه
 قوللر آخریه کلد کد نصکره بر دخی دنیایه رجوع ایتلر بابا که دیدیکه
 ای رب العزة دنیاده اولنلره بزم سعادتمیزی ابلاغ ایله پس حق تعالی
 شوایت کریمه بی کوندردی شهدا حقنده ذکر اولنان آیات کریمه و احادیث
 شریفه جبع شهدای اسلامه الی یوم القیامه شاملدر بالکزن احده
 شهید اولنلره مخصوص دکلدلر و دخی برایت کریمه ده ولا تقولوا لمن
 یقتل فی سبیل الله اموات یعنی فی سبیل الله قتل اولنان مؤمنلره میتلردن
 دیملر بل احیاء ولکن لا تشعرون بلکه انلر رب لزی سنک حضرت
 معنویه قدسیه سنده حیوة طیبه حقیقه ایله حی زدر لکن سرت انلرک
 حیاتی و کیفیتنی بلر سکوز دیملر هیهات هیهات عالم دنیاده المړک
 جسدلری یاره لئوب قان و طپراق از اسنده قالوب رایحه کریمه ظاهر
 اولنور و حیوانات جع اوآوب المړک سلوه فی اکل ایدرلر و نیجه شهیدلر
 در بالرده دوشوب حیوان بحر یه یه لقمه اولور و نیجه لری کافر الیده یاره یاره
 اولور و نیجه لری در لودر او مصیترلره کر قنار اولور ایدی دنیاده اولان
 شهدائک بوطناهرم اللری کوردر حقیقت حال بو ایله دکلدلر بلکه رسول
 کائنات صلی الله علیه وسلم بیان ایلدیکه کیندر امدی حق تعالی
 و رسول الله صلی الله علیه وسلم شهدایه احیاء ایلریتلر دکلدلر دیدکده
 انبیاء کرام علیهم السلام حضرتلری بالطریق الاولی احیا اولمش
 اولور خصوصاً که اهل حدیث هر پیغمبرده شهادت وارد دیدیلر و علمای
 کرام رحیم الله تعالی دخی احیاء حضرت معنویه ده المړده مکرملردن
 نه کیم حضرت ابن عباس رضی الله عنهما روایت ایتدی رسول اکرم

صلی الله علیه وسلم پیور دیکه من جاء اجله وهو يطلب العلم فی الله
ولم یکن ینته و بین التین الا درجه النبوة یعنی هر کیمکه اجلی ا کا کسه
حاب بو که او علم طلب ایدزایدی اول تکسه حق تعالی به ملاقی اولور حال
انکاه پیغمبر از اسنده درجه نبوتدن غیری مرتبه یوقدر دیمکدر امدی
علمادن بعیند اولور حال بویه در که یوخدیت شریف طالب العلم حقنده در
تقدیر حروف الهجاء طالی اولور شده عثمان بن عفان رضی الله عنه
روایت ایلدی رسول الله صلی الله علیه وسلم پیور دیکه بسفع
یوم القيمة الانبیاء ثم العلماء ثم الشهداء یعنی یوم القیامت اولانیاشاعات
ایدر صکره علمای شفاعت ایدر بوند نصکره شهدا شفاعت ایدر دیمکدر
ودخی جوق حدیث شریف صحیح زده علمامدح وثنا اولمشدر و انبیایه
الحاق اولمشدر در عالم برزخده دخی ملحقدر بعض اهل علم شویله
پیور دیکه طاعوندن آخرته کیدنلر معرکه ده شهید اولنلر ملحقدر نته کیم
بخاری و مسلم تخریج ایتدیلر انفسدن رضی الله عنه مرفوعا اطاعون
شهادة لکل مسلم وارد اولمشدر تقدیر فاسق اولسه یسله امام احمد
ابوهریره دن و امام طرابلسی غایبده دن رضی الله عنهم روایت ایتدیلر که
رسول الله صلی الله علیه وسلم پیور دیلر که الطاعون شهادة و سائر
حدیث شریفلر دخی وارددر معلومدر که کشی یوم الحسابه قنغی طائفه
ایله حشر اوله جق ایسه کذلک عالم برزخده دخی انلرایله جمع اولور قنغی
طائفه تک عمللریله عامل اولدینه انلرایله حشر اولور مثلاً عالم علماء
ایله شهید شهیدایله و غیر بلیز نوکا قیاس ایله امام مالک رحمه الله تعالی
شویله پیور دیکه بلغنی ان الروح ترسل مرسله تذهب حیث شئت
یعنی بکا شویله بالغ اولدیکه روح جسددن مفارقت ایتدیکه نصکره
ارسل اولنور یعنی قو بو بریلور و دیلدیکی محله کیدر دیمکدر و امام
احمد شویله پیور دیکه ارواح المؤمنین فی الجنة و ارواح الکافرین فی النار
و بعض اهل العلم شویله پیور دیکه ارواح المؤمنین کلبسی جنت المأویده

در که اولدخی عرش عظیم تحتنده در جنت المأویک تقمیلریله مقیم
اولوب رایحه طویه سیله ذوق ایدرلر و حافظ ابن حجر قضا و اسنده شویله
ذکر ایتدیکه ارواح مؤمنین علینده در و ارواح کافرین سجینده در نته کیم
بروایتده شویله در که * ان ارواح بعض المؤمنین فی اجواف طیور خضر
و یاوی الی قنادیل معلقة تحت العرش و ارواح الکفار فی اجواف طیور
سواد فی سجین * یعنی بعض مؤمنلرک ارواحی پشل قوشلر اچلرنده اولوب
جنت یمشدرندن اکل ایدرلر عرش التند معلقه اولان قندیللره رجوع
ایدرلر و کافرلرک روحلری سیاه قوشلر اچنده اولوب سجینده در دیمکدر
ودخی دخی اولیه که بعض ارواح عصاة تنور النارده معذبدر که انلر شول
کسه لر در که زبانه مصر ایدرلر و بعض ارواح عصاة قان ابر مقنده
معدیه اولور و باومان یتیم اکل ایدرلر و سائر بی ودخی ارواح سفلیه ارضیه
ملاء اعلایه و اصل اولوب ارضده مقبره زنده محبوس قانور زیر ارواح
سفلیه ارواح علویه ایله عالم دنیاده برابر اولدخی کبی عالم برزخده و عالم
جنتده دخی برابر کلددر و بعض ارواح دخی سمایه عروج ایده میوب مقبره لر
صحر اسنده قانور علمده و علمده جوق تقصیرت و کثارة اصرار و ظلم ایدرلر
اولق کر کدر و ارواحدن بر صنف دخی وارددر که روح تسام ایدنلر قارشو
کلوب اول وقتده حاضر اولورل اطفال مؤمنین حضرت ابراهیم علیه
السلامک کفالتنده و ساره رضی الله عنهماک کفالتنده در یوم قیامتده
صالح بابا لرینه و صالحه انارینه تسلیم ایدرلر دیو خیره وارددر و بر صنف
ارواح میکائیل علیه السلامک کفالتنده و بر صنف آخر آدم علیه
السلامک کفالتنده و بر صنف دخی مطلقدر که استدیکی محالدره کرلر
قورنده کو کده سنی زیارت ایدرلر و سائر صنف دخی وارددر که بوندلرک
حقیقی علم الهیه مفوضدر فصلا معلوم ایله که مذهب اهل
سنت شویله در که ارواح بری برینه ملاقی اولور بری برینه زیارت ایدرلر

و مکالمه ایدرل خصوصاً جعفر کیخه سنده بر برله کوروشوب مکالمه
ایدرل علین مفاصلرند و قدس باغچه لنده امام احمد رجه الله تعالى
تخریج ایلدی عبدالله ابن عمر دن شوبله روایت ایتدی که حضرت فخر
جهان صلی الله علیه و علی اله وصحبه صلوات الرحمن یوردیکه
ان روحی المؤمنین ثلث قبیان علی مسیره یوم و مارای احدهما صاحبه
قط یعنی ایکی مؤمنلرک روحلری بر کونلک مسافه ده ملاقی اولورل حال
یوکه عالم دنیاده بری برلر ته اصلاً کورممش ایدی و امام بزاز تخریج ایلدی
ابو هریره رضی الله عنهدن مرفوعاً ان المؤمن یصعد روحه الی السماء
فیأتیته ارواح المؤمنین فیستخبرونه عن معارفه من اهل الدنیا و اذا قال
ترکت فلاناً فی الدنیا اعجبهم ذلك و اذا قال ان فلاناً قدم مات قالوا ما جی به
الینا یعنی مؤمنک روحی سمایه عروج ایدر فی الحال ارواح مؤمنین اکا
کلوب دنیاده کی معلومی اولنلردن سؤال ایدرل اولدخی فلان کسه بی
دنیاده ترک ایتدم یعنی حیوتمده در دیدکده بوسوزانلره تعجب و برر قچان
فلان اولدی ایدی دیسه انلر دیر که اول بزم طریقه کلمدی دیزل بعض اهل
العلم شوبله بیورمسلر که وصیت اتمه دن آخرته کیدنلر عالم ارواحده تکلم
ایتمکده اذن و یرلمز سکوت ایدر و سناز ارواح اندن بیلورلر اول کسه وصیت
ایتمامش دیزل تابعیندن محمد بن المنکدر رجه الله تعالى حضرت جابر
رضی الله عنه روح تسلیم ایدرکن یاتنه واروب بتدن رسول الله صلی الله
علیه و سلمه سلام ایت دیدی و بر حدیث شریف طویلده شوبله وارد
اولدیکه فاذا انتهى الی اخراته سألوه روح مؤمن دین قیزنداشلری
اولان ارواح اهل ایمانه وارد قده اکا سؤال ایدرل کما تسألون الی کب یقدم
علیکم من بلادکم سرک بلده لیکزه کلان زاکبلره سیرلر اهل و عیال
واقربالر یکرزی سؤال ایتدو کسکز کی دیو بیوردی و دخی ابو الشیخ
رجه الله تعالى قیصریدن مرفوعاً روایت ایلدی قبل یارسول الله هل
یتکلم الموتی قال نعم و یتر اوردون یعنی سؤال اولندیکه یارسول الله صلی الله

تعالی علیه وسلم یتلر تکلم ایدر می جواب و ربوب تکلم ایدرل و بری بری
زیارت ایدرل بیوردی ابن سعد روایت ایلدی ام یشر رضی الله عنها
دیدیکه یارسول الله علیه الصلوة والسلام موتی بر بری بیلور می جواب
ووردیکه النفس الطیبه تطیر فی الجنة یعنی روح طیب جنتده قوش
کی اوچار فان کان الطیر یتعارفن فی رؤس الشجر قائم یتعارفون
یعنی چونکه قوشلر اغاج باشلرند بیلشورلر كذلك ارواح مؤمنین دخی
بر بری بیلورلر و کوروشورلر و دخی بو باده چوق اخبار و اثار وارد
بو قدرجه ذکر اولندی زیراً بو مقدارده اولوالالبابه کفایت ایدر تذیل
سلف صالحین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حضرت تلردن بعض
رؤیای صحیحجه منقولدر اصحاب قبور حقه که ارواح مؤمنینک عالم برزخده
سعادتلرینه دلالت ایدر اول رؤیای ضایقه لری علماء کرام رجه الله
ذکر ایتدیلر بناء علیه بعضی بو محله ذکر اولندی بشر بن غالب
رجه الله تعالی شوبله یوردیکه رابعة العدویه رضی الله عنها چوق
دعا ایدرم بر کیجه دوشمده کوردم بکا دیدیکه یا بشر سنک هدیه لک بکا
کلور نوردن طبعلر ایچنده اوزرنده حر بردن مندیلر ایله مستور و مهور
واصل اولور دیدی عبد الرحمن بن عثمان رضی الله عنهما شوبله
بیوردیکه معاذ بن جبل رضی الله عنه آخرته کتدکده اوج کوند نصکره
دوشمده کوردم ابلق فرسن اوزرنده و خلفنده چوق رجال وار که جمله سی
ابلق فرسلره بنمشلر شوبله دیدیکه * یالیت قومی یعلمون بما غفر لی ربی
وجعلنی من المکرمین * صکره صاغ جانینه وصول جانینه باقوب دیدیکه
الحمد لله الذی صدقنا وعده و اورثنا الارض نبوة من الجنة حیث نشاء
فتم اجر العالمین * دیو بمله مصاحفه ایدوب بکا سلام و یردی دیدی
سفیان الثوری رجه الله تعالی آخرته کتدکده نصکره رؤیاده کور بلوب
حق تعالی سکاه معامله ایتدی دیو سؤال اولند قده جواب ووردیکه
برایاغی صراطه باصوب او بری جنته باصدم دیدی صخر بن راشد شوبله

دیدیکه عبدالله بن المبارک آخرته کند کد نصکره دوشمده کنوروب
دیدیکه سن اولد کی اولدم دیدی صکره حق سبحانه و تعالی
سکانه معامله ابتدی دیدیم دیدیکه بکا شول قدر مغفرت دیدیکه جله
گاهمی نحو ابتدی بن دیدیکه سفیر انوری فیده در دیدیکه پیمبر
و صید بقر و شهیدان و صالحان ایل یله در دیدی قیصه بن سفیان شویله
دیدیکه سفیان الثوری آخرته شد کد نصکره دوشمده کوردم و صوردم که
حق سبحانه و تعالی سکا نیجه معامله ایلدی بکا بوشعری او دوری ش *
نظرت لی ربی عیان افقار لی * هبثا رضائی عندک بن سعید * نقد کت فوما
اذا لیل قد دجی * بعرة محزون و قلب عمیر * فدوت فاحترای قصر ریده *
فرزنی فنی عندک غیر بعید * بن عینه دیدیکه سفیان الثوری آخرته
کند کد نصکره دوشمده کوردم جنده او چاردی براغاجدن برناجحه
و دیر ایدیکه لیل هذا فلیعمل العادلون آدن سؤال اوندیکه نه سید
جنته کیدک جواب و رذیکه تقوی و ورع سبیله دیدی علی ابن عاصم
فیده در دیو سؤال اوندقده بن اتی بلدز کبی بو کد کوردم دیدی شعبه
بن الحجاج و مسعر بن کدا بوا یکی بکار محمدیندن ایدی آخرته کتدیلر
ابو احمد زیدی شویله دیدیکه ایکسینده دوشمده کوردم شعبه نک یانه
قریب اولوب دیدم که حق تعالی سکا لطف ایلدی بکا دیدیکه حق
تعالی توفیق ایلسون سوزمی دکا دیوب بوشعری سر یلادی بن حبان
الهی فی الجن فیده * لها ف باب من الجن و جوهرها * فقال لی المبارک
باشعرتی * فج فی جمع العلوه و امر * فتمتع بقرنی اتی عندک ذورضی *
و عن عبدی * قوا باللیل مسه * کفی مسعر عزایان ستروتنی * و کشف عن
وجهی فیدنو لیتظر * و هدا فیه لی بالذین تمسکوا * و لم یأوا فی سائف
الدمر مکر * عاصم بن احرار دیدیکه دوشمده بشیر بن الحارثی کوردم
دیدم که قندن کاورسن عیلمدن کاورم دیدی احمد بن حنبل فیده در دیدم
دیدیکه عبد الوهاب ایلله حضرت الهبده جنت طع سادری و شرا لری

یوب ایچرز دیدی بعضی صالحلر دیدیلر که بشیر بن منصور دوشمده
کوروب جانندن صوردم سکوت ایلله معامله ابتدی ابن مال کندن صوردم
شعری براقه یدوب حق تعالی زیارتنه کتدی دیدی بعضی صالحلر دن
بر رجل صالح دیدیکه بنم براو غلوم و ارایدی شهید اولدی عمر بن عبد
العزيز آخرته کتدی کی کیچه او غلومی کوردم دیدم که ای بنم او غلوم سن
اولدک ایدی دیدیکه بن اولدم بکا طرف حقندن رزق کلور بن دیدم که
نیچون کادک دیدکده اهل سماده منادی ند ایتدی تقدیر پیغمبر و تقدیر
صدیق و تقدیر شهید اواراسه عمر بن عبد العزيز غمازته حاضر اولسون
دیر بنده کادم و سرزی کورمک و سلام و یرمک ایچون سرزه او غرام
دیدی اما بی هق و ابن ابی الدنیا نقل ایتدیلر ابن ابی حاتم الحدردین
شویله یوردیکه عاصم الحدری رحمه الله تعالی آخرته کتدکده نیجه
زماند نصکره دوشمده کوردم و دیدم که سن اولدک ایدی دیدیکه بلی اولدم
بن والله جنت باغچه لردن بر مفرح باشچهدهم بن و بنم تلا مژمدن
واحد امدن بر جماعت ایلله هر جمعه کیچه سنده و کوندزده ابو بکر عبدالله
المرزنی نک مقامنده جمع اولوب سرزی سونیلشوب خبریکزی الورز دیدی
بن دیدم که جسملریکزی ایلله می ملاقی اولور سرز بو خسه روحلریکزی ایلله می
دیدیکه همسات جسملر حورودی ملاقی اولان ارواحدر دیدم که بنم
قبور یکزه زیارتی ییلور بوسر دیدیکه بلی جمعه اخسای و کونی
و جمعه ارته سی طلوع شمسه دک ییلور زیدی دیدم که سبی ندر دیدیکه
جمعه نک فضیلتی و عظمتی سبیله دیدی ابو جعفر دیدیکه بشیر بن الحارث
ایلله معروف الکرخنی بی دوشمده کوردم دیدم که قندن کلور سرز دیدیلر که
جنت فردوسدن کلورز آنده واروب حضرت موسی کلیم اللهی زیارت
ایتدک دیدیلر شیخ عراقی سید شریف عبدالنور شیخ ابو العباس نقل
ایتدی حضرت شیخ اباعبدالله بن سلفساندن نقل ایتدی شویله یوردیکه
برایله مبارکده دوشمده حضرت عین الاعیان و لسان جمه الله فی کل

زمان وعروس مملکة الرحمن رسول آخر الزمان نبی انس وجان سلطان
 زمرة انبياء و برهان فرقة اصفیاء و اتقیاء حضرت احد حبیب مجتبی
 و محمد نبی مقتدی و رسول مختار مصطفی علیه و علی آله و صحبه و اتباعه
 افضل الصلوات و اکمل التحیات حضرت تبارک شرق مشاهد سبله
 مشرف اوایین بیک اشیا قلہ اولقام عالیشان سدرہ مکا لرندہ و اروب
 نور شمس جلالہ مشرق اولدہ اول حالده خاطریمہ کادیکه حضرت
 جناب جنت اسالزینہ برکتہ حکمت ربانیہ سنوا لى عرض اید مکہ
 مبارک لسان معدن اسرار و احسان لرندین رکلام درمکدون و جوهر مصون
 استماعیله قات قات شرقیای اولام بو خاطر ی محض الهام الهی یلوی
 بر مقدار صوف اهل مجلس مقدسندہ حضرتک فلک جناب لرندہ تقرب
 ایلدم و بالجملة مواجهہ مقدس لرندہ ک قریب اولدم هله استجیا اید رک
 فتح کلام و صلوات و سلام ایدوب دید مکہ ای حضرت رب العالمینک
 بردانسی رسول ذیشان وای بن فقیرک و سائر خلق سیدی وای کونین
 و ثقلین پیغمبری انت مدد الملائکة و المرسلین جناب عالیشانک جیغ
 ملائکة و المرسلینک مددی و غوثی مبشرف قال حضرت سید کائنات
 صلی الله علیه وسلم بیوردیکه ای شیخ طالب نکه حکمت انامد الملائکة
 و النبیین و المرسلین و سائر خلق الله اجمعین * یعنی بن ملائکة و انبیاء
 و مرسلین و سائر خلق الله اجمعینک مددی بم بولرک جمله سنی بندن مدد
 طلب ایدرلر و انوار النہیہ و اسرار ربانیہ طلب ایدرلر و نور الانوار و معدن
 الاسرار دیمک معناسنی مقیددر و اناصل الموجودات سموات و الارض
 و المرده نکه و ارجنات و سائر امور ملکیه و ملکوتیه جمله سنک اصلی
 بنم و اشرفی بنم و البتدا مبتدا بنم حق تعالی موجوداتی ایجاد ایتککه
 بندن بدا ایتدی و المنتهی منتهی بنم نحن الاوون و نحن الاخرون حدیث
 شریفی معناسنی مقیددر خاتم نبوة بنده نهایت بولدی هر ارباب استعداد
 غله کمال بولور بنم مددم و نورم ابله مقصودنه نازل اولور وانی غایبہ الغایات

وجه کالات و تقر بانک غایب غایاتی بنده غایت بولور و لا یغدانی بنی بکمر
 هر نه دکلوا لله تعالی یه تقرب کنیب ایتیه کشی عاقبت بنده نام و نهایت
 بولور انک ایشی صلوات مبارکات و تحیات متوالیات و تسلیات متالیات
 اول حضرتک جناب لرندہ اولسون دخی الله و اصحابه و ازواجنه و احبابه
 و اتباعه و امته اولسون دائما ابد ا فصلیل فی اقتراب الساعه و اشراطها
 بو محله و قیامتک قریب اولدغی و علا منزلی ذکر اولسون بتوفیق الله
 تعالی حق سبحانه و تعالی بیورر اقرب لاس حسابهم و هم فی غفلة
 معرضون یعنی ناس ایچون حساب لرند زمانی قریب اولدی حال بو که
 انزل غفلت ایچنده اول و با حقین و طاعتدن اعراض اید بچیلردر امام
 بخاری تخریج ایلدی ای عمرک رضی الله عنهما که رسول الله صلی الله
 علیه وسلم بیوردیکه انما جدیدکم فی اجل من خلا من الامم ما بین صلوة
 العصر لی غروب الشمس یعنی اتم سنالقهتک زمانلری بالشیء سرک
 زمانکر صلوة العصر یله غروب سمسه دل ارلان وقت قدر جسد در دیمک
 اولور یعنی عمر دنیا برکون فرض اولسنه طالع فجر دن صلوة العصر
 وقته دل اتم سنالقهتک زمانلری ایدی صلوة العصر وقتدن غروب
 وقته دل سرک زمانکر در و غروب وقتی بوم القیاسک اولدر و دخی
 بوم حسابک قریب اولد یقته دلالت ایدر حقوق آیات کبریه و حقوق
 احادیث شریفه و ارد زما بوم القیامتی تعیین که نه زمان اولور بونک عالمی
 الحق الله تعالی به مقوض و امری کل مستدر بنه کیم حق تعالی یوزن
 * استلوتک عن الساعة ایاں مرسیها قل انما علمها عند ربی لا یجلها لوقتها
 الا هو ثقلت فی السموات و الارض لا تأتیکم الا بقیة ان الله عنده علم الساعة
 الیه یرد علم الساعة استلوتک عن الساعة ایاں مرسیها فیم انت من ذکرینها
 الی ربک منتبها * و غیر یلر کی ز حدیث شریفده شویله در که خمس
 من الغیب لا یعلمهن الا الله یعنی غیبدن اش نسنه و ارد که انلری الله
 تعالی دن غیر ی برکسه کرک بشر و کرک ملک بتلزل بوانی او قودی

ان الله عنده علم الساعة وينزل الغيث ويعلم ما في الارحام وما تدري نفس
 ماذا تكسب غدا وما تدري نفس بأي ارض تموت ان الله عليم خبير * بآيت
 كرمه اولان سن نسه قيات زمانی غمور یا غمق زمانی آله رحمنه اولان
 نسه ارکک میدر فر میدر بو خسه بشقه بر نسه میدر و کئی ارته کونده نه
 کسب اینده جک و قنغی محله لاجلی و قنغی زمانده لاجلی کله جک بونلری
 کسبه بیلر الله تعالی لیک علمه حواله اولتمش امور دندر و دخی علامات
 قیامت ایکی قیعدر بر قیعدنه صغری تسمیه اولنور قی حوقدر و بر قیعدنه
 کبری تسمیه اولنور علامت صغریک بر مقدار ذکر اولنور بتوفیق الله
 تعالی حدیث شریف لایزده مذکوردر که امانت رفع اولقدز و اسافل
 رفعت بولقدز و ابناء از بانی ولادت ایتمک و فتنه چوق اولوق و قیال
 الزلزال و امون شدت بولوق و علوم رفع اولوب جهالت چوق اولوق زنا
 چوق اولوق نحر ایتمک نسیوان چوق اولوب زحان قلیل اولوق حتی قرق
 قدر نسیوان بر جمله نعلق ایدر و مغنم دولت اولوق و امانت مغنم اولوق
 و زکوة منع اولوق و کئی خاونه اطاعت ایلیوب والده سنه عصیان
 ایتمک و احبانه ایلمک و انقیاد ایدوب تاباشنه جفا ایتمک و مسجد لایزه
 و جامع لایزه اصوات رفع اولوق نه کم فی زمانه مؤذنلر تغیرلری و اصوات
 مهمله لری کبی و ادنی کسیدلر مجلسلرده سوز سوز ایلمک کشتی به شرفی دفع
 ایچون اکرام اولوق و خریدن لباس کیمک و سفره اوزرینه حاجتدن
 زیاده ایتمک قونوق لعب و لهو آلتلری بین الناس استعمال اولوق و صکره
 کلنلر اول کلنلری تجلیل و تحمیل ایتمک رجال ایله لسا اراننده حرامی
 واسطه اولنلر چوق بولوق و امین کسیدلر لقل قلیل اولوق شویله که فلان
 محله بر امین کسیدلر و ایش دیوسو و لنور و ادنی ابن ادنی دیسه اعلا
 اولوب بی الناس معتبر اولوق حدیث شریفده شویله وارد اولدی که فلان
 کسیدلر یاده اول رطیف و لای کسی در دید کارنده منتقال ذره و لبیده ایمان
 بوقدر بویله کسیدلر چوق اولوق قتل چوق اولوق اما بخاری ابوهریره

رضی الله عنه دن روایت ایلمدی که رسول الله صلی الله علیه وسلم یوردیکه
 لا تقوم الساعة حتی تقاتلوا الترك صغار الاعین حجر الوجوه * یعنی
 قیامت قویمزا که سر کوجک کوزلوقزل یوزلر اولان ترک طائفه سبیله
 قیال ایندیر سر و بر حدیث شریفده لا تقوم الساعة حتی تقاتلوا قومما
 کان وجوههم المجان المطرقة * بویله بیان اولتمشدر که الملک یوزلری
 قلیقان کبی و کوزلری کوجک و قزل یوزلر دیک اولور و دخی دنیا شدندن
 او یوزلری یاس مقبره دن بکر کس کاسکی ی شوقیزک صاحبی اولیدم دیزل
 بر حدیث شریفده * لا تقوم الساعة حتی یغیر الرجل قبر الرجل فبقول
 بانی میکانه * و بر حدیث شریفده شویله در که رسول کائنات صلی الله
 علیه وسلم یوردیکه * کفکم ذاقق قیانتکم * یعنی سرلر نیجه
 حاله ملاس اولسکر کرل کبیلر بکر ذاقق انتدیکی وقتده معلو اوله که
 فسق نقتده طریقدن جقمعه دینور غلاسلرده یعنی کبیلرده نسیوان
 صفاتی بولوق که مقبول اولوق خالصه طریقی زجاندن خارج اولوق
 جسدیه بو حدیث شریفده اولان فسق بویکله تفسیر اولنسه بعد اولوق
 کر کدر فسق بویعاجه ساس و قیاس طائفه سینه حل ایتمکده لوم زیاده
 ظلم هر در و تخصیص باند کر ایتمک وجه وارد ننه کیم ذوق سلیم و ذهن
 مستقیم صحابه روستدر و دخی بساؤکم دخی خاتولر بکر طغیان
 و حدود شریفده بی تجاوز ایتمدیکی وقتده نیجه اوور سیر دیمکدر طغیاندن
 مراد فاجیه ارتکاب ایتمک یا خودما کولات و مشرو باند و ملبوسانده
 اسراف و تکلیف مالایطیاق و غیر لادن حرکت ایتمک و زوجنه قارشو
 مخالفت ایتمک و سایر اخلاق ذمیه و عادات قبیحه قا و یا رسول الله وان
 ذلک لیکان حاضر و مستمع اولان اصحاب اولوالالباب رضی الله عنهم کال
 غایت اسلامیه دن ناشی تعجبه دیدیلر که واحوال تحقفا اوله جقمدر
 یا رسول الله صلی الله علیه وسلم قان نعم رسول الله صلی الله علیه وسلم
 بونسنلر اوور و اشده و بوندن اشد نسنلر اولسه کر کدر دیدی

وکیف بکم اذا لم تأمر بالمعروف ولا تنهون عن المنکر سر نیجه اولورسن
 امر بالمعروف یتوب ونهی عن المنکر یتدیککز وقتده قایا رسول الله
 وان ذلک الکائن دیدیلر که شول حال اولوچی میدر قال بیوردیکه نعم واشده
 یواولور واندن اشدنسه اولسه کر کدر وکیف بکم اذا امرتم بالمنکر ونهیتم
 عن المعروف سر نه خاندده اولورسن منکر ایله امر ایدوب معروفدن نهی
 یتدیککز وقتده قایا رسول الله ان ذلک الکائن قال نعم واشده کیف
 بکم اذا رايتم بالمعروف منکر او بالمنکر معروفه نیجه اولورسن معروفی منکر
 یلوت منکر کی معروف بلند یککز وقتده بوحدیث شریفی ابومالک
 الاشعریدن تخریج ایلدی جامع الاصولده مذکور درودخی امام بیهقی
 رحمه الله تعالی شعب الایمان نام کابنده ذکر ایلدیکه حضرت علی
 رضی الله عنه روایتله رسول مکر صلی الله علیه وسلم بیوردیکه یسک
 ان یأتی علی الناس زمان یعنی قریب اولور که ناس اوزرینه بر زمان کله که
 لا یبقی من الاسلام الا اسمه اسلامدن انجق اسمی قاله مساجدهم
 عامه مسجد طاهر حانده معمور در لکن وهی حراب من الهدی
 هدایت وار شاددن خالی وخرابدر تقوی اوزرینه مؤسس اولوب
 ایچنده عبادت ایلین چاغتلر که اکثری جاهل وغافل میت کی اقام
 وخطیب ومؤذنلر وظایف امامت واقامت ایتک حسده مسجد وجامه لر
 فی الحقیقه هدایتدن بعید وخراب اولمش اولور علماءؤهم شرمنحت
 لایم السماء ناسک علماءی اول وقتده تحت آسمانده اولان کسه لک
 زیاده لیرلیر * من عبادهم تخرج القته وفیهم تعود * قته انلردن
 خروج و ظهور ایدوب نه ایلره عود و رجوع ایدرودخی بو علامتله علامت
 سغری دره * منی چوقدر منلا بد ختلر ظهور ایدوب سنبت تبوه ترک اولمش
 وامانات شرعیه که قضایا و امامت و خطیبات و مشیخت و تاذین اهل
 و انساب اولسان کسه لر مؤیرلک دجالک وکیلاری و خلیفه لر چوق
 اولوب منتهی شای مؤمن الی ان ذلک وچایلر کوسه مگوشده ظهور

ایدوب ظلم و قهر اعباد اللهک اموالی غصب ایتک مواد اسلامیه محو
 اولمش ناطق بالحق اولنلری ناس دفع ایتکه سعی ایتک بنی اسرائیل وقتده
 ظهور ایلین افعال قبیحه واحوال شیعه وعادات خبیثه ظهور ایتک خوف
 آخرت اولمش و غیر یلر کی بو ذکر اولسان علامات صغرائک اکثری
 فی زماننا شایع و مستعملدر و بین الناس معتبردر نیجه لر ی طرافت
 و معرفت عد اولوب افعال اهل مذاقندن معدود در نه کیم کوشه
 وحدتده منفرد اولوب سم الخیاطدن بتون آفاق و بلیکه افعال خفیه بی
 مشاهده و تخریه ایلین عارف ذی المعارفه خورشید کی روشنلر و علامات
 کبری حضرت حذیفه بن اسید الغفاری رضی الله عنه شویله بیوردیکه
 اصحاب کرامدن رجاعتله قیامتی سویلشوردک حضرت رسول اکرم
 صلی الله علیه وسلم یا نمزه کلوب نه ذکر ایدر سر دیدی انلر دیدیلر که قیامتی
 ذکر ایدر ز بعده رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه انما لن تقوم
 حتی یروا قبلها عشر آیات یعنی قیامت الیته قومیز تا که اندن اول اون
 علامت عظیمه کور نیجه دک بعده رسول الله علیه السلام دخان و دجال
 و دابة الارض و شمس مغربدن طلوع ایتکی و عبسی بن مریم علیه السلام
 نزول ایتکی و یا جوج و مأجوج خروج و اوج خسوف بری مشرقده
 و بری مغربده و بری جزیره عربده و یونلردن نصره بر آتش یمندن ظهور
 ایدوب خلقی محالرینه طرد ایتسه کر کدر امدی بو آیات عشر بر حدیث
 شریفده مذکور در و سایر احادیث صحیحه لنده حضرت مهدی دخی
 مذکور در بو علامتله بریسی ظهور ایتد کنجه ماعداسی بر بری عقینده
 ظهور ایدر ابی سعید الخدری رضی الله عنه بیوردیکه رسول الله صلی الله
 بیوردی المهدی منی * یعنی مهدی بنم ذر یتمنددر * اجلی الجبهه اقنی
 الانف یملأ الارض قسطا * بتون دنیای عدالت ایله طولدر * کمالث
 جورا * ظلم طولدر فی کبی * یملأ سبع سنین * بدی سنده ملک اولور کدی
 اسمی محمد باباسنی اسمی عبد الله در حضرت فاطمه رضی الله عنها

احد مسندند و ابو النخع وان حبان گاننده بونك مثل لود كر ايتديلر
والله اعلم بحقيقة الحال ودخى صحيح بخارى حديث شريف فلنردن ابو هريره
رضي الله عنه روايته شويله دركه لا تقوى الساعة حتى يخرج رجل
من قحطان يسوق الناس بعصاه يعني قيامته اول قحطائيد برجل خروج
ايلى بناتى عصا سيله سوق ايدرو صحيح مسلمده يته ابو هريره رضي الله
عنه روايته شويله دركه لا تذهب الليالى ولايام حتى يملاك رجل يقارله
جهنجاه قحطائيدن خروج ايدو جك رجل بو حديث شريفده ذكر
اوانسان جهنجاهدر ديمشرو ما دجال حقنه جوق خديب شريف فلنورد
اولمدر امام مسلم وامام ابو داود شويله بخارى ايتديلر انس بن مالك
رضي الله عنه روايته حضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلم يوردي
ما من نبي الا وقد اذرت له الاعور الكذاب الحديث يعني رمان سابقده
كلان انبياء ومرسلين على بينا وعليهم الضلوة والضلالتى واور
كذاب اولان دجال فنه كبره ومصيبه عظيمه اولديغى خبر وروب
شردن تحذير ايتديلر زيرا آدم عليه السلام زماندن يوم القيامة ذك
اك كى بول مصيبه اووردن كلمه در نعوذ بالله تعالى من شره
بعض اهل حديث بوردن دجال اسى يهود عندنده مسجد آخر
زمانده ظهور ايدوب فرديه ودر يله مائاك اولمدر كدر و بر حديث
شريفده شويله دركه دجال كدك مدنى قرق كوندرا ولسكى كوفى برسه در
ايكنجى كوفى برآي قدر او چنجه كوفى برهفته قدر سبار كوفى يته سائر
كوفى قدر در دجال يته ايكنجى ايرى او ادرى صو وبرى آتش كن صو
كورين آتش و آتش كورين صودر و بر حديث شريفده شويله دركه
شردن دجال باصوب صو تحريك اسسه آتش اوردن الحسن
ن بر اصدور و ابن مسعود رضي الله عنه بو حديث شريفى بويله جه ايتندم
ذو يوردي امام مسلم صحيحده انس بن مالك رضي الله عنه روايته
حضرت رسول اكرم يوردي ينع الدجال من يهود اصهبان سيمون

الفاعلهم الطياله اصهبان يهودندن يمش بك طيسانلى كسسه
تابع اولسورل امام ترمذى تخرىج ايلدى ابو بكر الصديق رضي الله عنه
روايته كه رسول كائنات صلى الله عليه وسلم يوردي الدجال يخرج
من ارض بالمشرق يقال له خراسان يعني مشرق جانبندن خراسان
نانده مخلدن دجال حقسه كير كدر يته قوم كان وجوههم المجان
المزرقه اكبر قوم تابع اولسور ايلر يورلى يضى قلعان كيدر يركسه
انى قتل ايدو مز عبسى عليه السلام دن غري اكر حضرت عبسى جربه
ايله ضرب ايتسه ده دجال توز كى ارييدى زيرا نفس عبسى كيرلى قتل
ايدو كوز منزل مخلدن ريسوب جربه يله قتل ايدوب جربه وجمده قانى
اهل اسلامه كوستر كتيب حديثده تفصيلامد كوردو دخی صحيح بخارى
ومسلم حديث شريف فلنردن ابو هريره رضي الله عنه روايته حضرت
رسول الله صلى الله عليه وسلم يوردي * على انقاب المدينة لا تكة * مدينة
منوره نك طاعلرنك يولارى اوزرنده مؤكل ملائكه واردر لايدخلها
الطاعون ولا الدجال * المدينة منوره بنى حمر است ايدوب طاعون
عسكرى و دجال اكا كيرمز و صحيح مسلمده انس بن مالك رضي الله عنه
روايته حضرت فخر عالم صلى الله عليه وسلم شويله يورديكه * ليس
من بند الا سبطوه الدجال الامكه والمدينة * يعني بيلده يوقدر الا دجال
اكا ياغيله بصسته كدر الامكه ايله مدينه به كله مز * وليس نقب من انقا
بهم الا غيله ملائكه صافين تخرىج هم امله مدينه يولرنده صيف و لاش
عظيم ملائكه واردر ايلرى تراس ايدرل ودخى علامات كبرانك برينى
دخى كعبه مكرميك هديم اولمدر صحيح مسلمده ابو هريره رضي الله عنه
روايته حضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلم يورديكه * يخرىب الكعبة
ذوالسويقين من الحبيسة * رروايته * ذوالسويقين يخرىب بيت الله
عز وجل وافر ايلدر يعنى كه مكرمده حش طائفه سندن ساقلى
ايتجه كسه حراب وهدم ايدو بومعناده جوق خيلر واردر ابو عبد الحدرى

رضی الله عنه روایتله حضرت سید کاشات علیه الصلوة والسلام
 بیوردیکه * ایحیی البیت ولبی من بعد خروج یا جوج و ما جوج * یعنی
 یا جوج و ما جوج دنصکره بیت الله حم وعمره اولنور بوحدیث شریفه
 کوره خراب یا جوج و ما جوج دنصکره اولمق کورینور والله اعلم بالصواب
 ودخی یا جوج و ما جوج طائفه سنک خروجی حقننه آیات کریمه واردرکه
 حق تعالی بیورر * حتی اذا فتمت یا جوج و ما جوج وهم من کل حدب
 ینسلون * یعنی یا جوج و ما جوج سدی شق وهدم وفتح اولندفده انلرهر
 بریو کسک برلردن سرعت ایذه رک چیقزل اهل حق شویله تحقیق ایندیلر
 یا جوج و ما جوج حضرت نوح علیه السلامک اوغلی یافث اولادل یدرکه
 شولقد رجو قدر که سارینی آدم اوزرینه طقوزقات اولور برحدیث صحیحده
 شویله درکه حضرت سید کاشات صلی الله علیه وسلم او یخودن اویانوب
 مبارک یوزی محمراولشیدی اوج کره * لا اله الا الله * دیوب بیوردیکه
 شمدی یا جوج و ما جوج سدنن شوقدزی فتح وهدم اولدی دیوب باش
 رمغنی ومسبحه برمغنی جمع ایدوب اشارت ایندی حضرت زینب رضی الله
 عنها سوال ایدوب دیدیکه یارسول الله یرده صالحلر وارا یکن هلاک
 اولورمبوز جواب باصواب ایدوب بیوردیکه * نعم اذا کثر الخبیث * یعنی
 خبیث جوق اولدقده هلاک جله یه شاء لدر صحیح مسلمده شویله درکه
 عبسی علیه السلام دجال قتل ایند که نصکره حق تعالی اکاوحی
 ایدرکه بن برطائفه ارسال ایلرمتون دنیا به که برکسه الیه قتال ایذه من
 قوللرمی الوب طوزطاعنه مکث ایدوب قوللرمی محافننه ایت پس
 حق تعالی یا جوج و ما جوجی اخراج ایدرانلردخی طاغلردن و صحرالردن
 سکر دشوب آفاقه منتشر اولوب او کججه کلان طبریه دریاسنی ایچوب
 آردنجه کلانلر بونده رزمانده صوولرایمش دیزل و بررواینده شویله درکه
 یو یا جوج و ما جوج شولقد رجو جوق جاعلر و طائفه لدر که هر جاعت
 در یوزیک که اقل میریه بریک ییک اولادی اولون دنیا تک خرابات

مخلنه دک کیدرل فرات ودجله وطبریه صولزنی ایچرلرنا که بیت المقدس
 اطرافنه کلورل حضرت عبسی علیه السلام واصحابی محصور اولوب
 قحط عظیم ظهور ایدر حتی براوکوزباشی یوزالتوندن قیملو اولور ایلره
 صکره یا جوج و ما جوج امام زمذی روایتده بیت المقدسه طاعلر
 اوزرینه چیقوب یرده اوللری قتل ایلدک کوکده اوللری دخی قتل ایذه لم
 دیوب دمرنلی اوقلر اتوب حق تعالی اوقلرک اوجنی قان ایلوب انلره
 کوندرر حضرت عبسی علیه السلام اصحابیه دعا ایدوب حق تعالی
 قبول بیوروب یا جوج و ما جوج رقبه لرنده غف یاره سی چیقوب همان
 جمله سی دفعه واحده اولوب شخص واحد اوامی کی و حضرت عبسی
 اصحابیه اشغی اینزلرکن یرده برقریش مقداری محل خالی قالمشدر
 انلرک لاشه خبشه لرندن پس جناب حضرت الله تعالی به تضرع اندرل
 حق سبحانه و تعالی دوه بوینوکی ینوک قوشلر کوندروب انلرک لاشه
 لرینی الوب مراد اولسان محله طرح ایدرل صکره بریغور کلوب تطهیر
 ایدر پس بامر الله تعالی یرده شولقد برکت اولور که قیاسدن خارج
 اوله نه کیم کتب مبسوطده مسطوردر ودخی طلوع الشمس من الغرب
 صحیح مسلمده ابوهریره روایتله رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه
 لا تقوم الساعة حتی تطلع الشمس من مغربها * یعنی قیامت قومین
 کونش مغرب جانبندن طلوع ایدنجه به دک فاذا طلعت من مغربها آمن الناس
 کلهم اجمعون * مغربدن طلوع ایندکده جمیع خلق یهود ونصاری
 ایمان کتورر لکن فائده و برمزینه صحیح مسلمده ابوذر رضی الله عنه
 روایتله شویله درکه برکون بیوردیکه * اندرون این تذهب هذه الشمس
 یعنی شوکونش قنده کیدر یلمورمی سیر قالوا اصحاب دیدیلر که الله ورسوله
 اعلم قال رسول علیه السلام بیوردیکه * ان هذه تجری حتی تنهی الی مستقرها
 تحت العرش * یعنی تحقیق شوکونش کیدرنا که عرش عرش عظیم تحتنده
 قرار ایذه جک مکانه وارر * فتحرر ساجدة * انده حق سبحانه و تعالی به

مسجده ایدر * فلا تزال كذلك * دائماً بويله طلوع ایتمه که اذن طلب ایدر
واذن ویریلوب مشرقدن طلوع ایدر نه کیم ذکری و لنور * حتی یقال لها
ارجعی من حیث نیت فترجع فتصبح طلعة من طلوعها ثم تجری لایسدر
الناس منها شیاً * چونکه کونش امر اولوب مشرقدن طلوع ایدر عادت
اوزره ناس اندن رنسته بی استنکار کور میوب دائماً عادت مستمریه موافقت
کوررل * حتی تنهی الی مستقرها ذلك تحت العرش تا که تحت العرش
مکانه واروب مشرقدن طلوع ایچون اذن استیوب مسجده ایدر * فیقال لها
ارجعی واصبحتی طاعة من مغربک فتصبح طاعة من مغربها * یعنی
کونش امر اولوب که کیر و کیدوب مغربدن طلوع ایت دینور کونش دخی
مغربدن طلوع ایدر * اندرون منی ذلکم * بیلور می سرنه زماندر شو ذلك
حين لا یقع عساها لم تکن آمنت من قبل او کسبت فی ایمانها خیرا
شول زمان شویله وقتدر که نقداً ایمان کتورمیش کسه اول زمان ایمان
کتورمک نفع و برمز سویله تحقیق اولم سدر که رجعه کجه سی اول کی کی
کونش غروب ایدوب اوچ کون مقداری طوعیه عاقل و کامل اولنلر انجام
سری اکیوب توبه و عادات ایدرلر هر نماز و وقتی قیاس ایلوب فی الارلر
واهل غفلت اولنلر بو کجه صباح کچ اولدی دیو حیوانات کی غفلت
ایله او یخوده اولنلر قچانکه صباح اوله کوره که طلوع فجر جات مغربدن
واقع اولوب کونش فره و توری کتمش مغربدن طوعه نا که وقت عصر
یرینه کلوبینه رجوع ایدوب اولکی کی مشرقدن طوعه و توبه قبولی
سند اولوب برکته ایمانی و توبه سی مقبول اولیه و دخی دابة الارض
حقنده آیت کریمه واردر حق سبحانه و تعالی بیورر * و اذا وقع القول
عليهم اخرجنا لهم دابة من الارض تکلمهم ان الناس كانوا یأمنوا لا یوقنون
و جوق حدیث شریف لروارد بر حدیث شریفده شویله در که عند الله
زیاده سبیله معظم اولان مسجد دن خروج ایلید بعض کار مفسرین
و کلامی عظیمه در حدیث شریفده شویله در که عند الله

ایتدیلر که دابة الارض فصیح عربچه سویلر و بر حدیث شریفده کلدیکه
انک یاننده موسی علیه السلاک عصاسی و ستمیان علیه السلام خاتمی
اوله مؤمنک یوزینه عصایله دو قنوب بوکسه اهل جنتدر دیه وانک بتون
یوزی نور اوله و کافرلک یوزینه خاتمی باصوب بواهل جهنمدر دیه وانک
یوزی بتون قره اوله و دخی دابة الارض بر یوک حیواندر بعض روایتده
اوج کون خیمه هنوز تمام جسدی حقیقه و انده هر حیوانک رک و مشابهتی
بولنه بر روایتده باشی او کوز باشی کی و کوزلری خنزیر کوزلری کی و قولای
قیل قولای کی و صدیری ارسلان صدیری کی اوله شولقدر قوتلو اوله که
کیمی مراد ایتسه اریشه و کیمکه کاقصد ایلید ظفر بولید و قصه سی
طویله در کتب مفصله ده مذکور در و اما دخان حقیقه حذیفه رضی الله عنه
روایتله که رسول الله صلی الله علیه وسلم دخاندن سؤال اولندی و بو
آیت کریمه بی او قودی * فارتقب یوم تأتی السماء بدخان مبین * صکره
بیوردیکه مشرق ایلید مغرب اراسی طلوسی دخان اولوز قرق کون و قرق
کیمه مکک ایدر اما المؤمن فبأینه مندازکا و اما الکافر فکمزله السکران
تخرج من مخبریه و اذینه و دبره یعنی مؤمنلره زکام حالتی کی حالت غارض
اوله و کافرلر سرخوشلر کی اولوب بورنلرندن و قولالقلندن و دیزلندن
حقیقه دخی سائر روایتلر واردر کتب حدیثده مسطور در و اما اوج خسف
حدیث صحیح ملرده مذکور در مسلم و ابوداود و تخریج ایتدیلر حضرت
حذیفه بن سعد الغفاری روایتله که حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم
بیوردیکه یکون قبل قیام الساعة ثلاث خسوف یعنی قیامتدن اول
اوج خسوف واقع اولور خسف بالشرق و خسف بالمغرب و خسف
بجزیره العرب بر خسف مشرق جانبنده و بر یسی مغربده و بر یسی
جزیره عربده در و دخی جوق روایتلر واردر علامتک بر یسی حیوانات
و جهاداتلرک انسانه سویله سیدر نه کیم ابوسعید الخدری رضی الله عنه
روایتله که رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه : و الذي نفسي بيده

لا تقوم الساعة حتى تكلم السباع الانس وحتى تكلم الرجل عذبة سوطه
 وشرا نعله وتخبزه فخذها بما احدث اهله بعده واما ارض الحجاز دن نار ظهور
 ائمه سي احاديث صحيحة ايله ثابت در مسلم حديث ثلثون ابوهر بر در دوزخ لا عنه
 روايتله شويله در كه حضرت رسول كائنات صلى الله عليه وسلم بيورديكه
 لا تقوم الساعة حتى تخرج نار من ارض الحجاز تضئ اعناق الابل ببصري
 يعني قيامت دن اول ارض حجاز دن بر آتش پيدا اولوب بصرى مملكتنده
 اولان دوه لك عنق لينة ضيا ويرر يعني ضياى اطرافه لك واررور روايت
 صحيحة ده شويله در كه آتش ظهور ايدوب خلق جمع ايدر انلر صنف صنف
 اولورلكى غايته راغب وكي غايته راهب ايكي كشي بر دوه اوزرنده اوج
 كشي ودرت كشي و بش كشي بر دوه اوزر ينه بنوب وبقيله بنى دى جله سنى
 آتش احاطه وحشر ايدوب انلر ايله بيله كيدر صباحده واخشامده
 ايلردن مفك اولماز بعض اهل حديث بو آتش جله علامتلك اخر بدر
 ديدى امام مسلم تخرج ايندى ابن مسعود رضى الله عنه دن رسول الله
 صلى الله عليه وسلم بيورديكه * لا تقوم الساعة الا على شرار الناس * يعني
 قيامت انجق شرار كافرلر اوزر ينه قويار صحيح مسلمده مذ كوردر كه حق
 سبحانه وتعالى بر مبارك ريح طيبة ارسال ايدوب جله اهل ايمانك ارواح
 طيبه لى قبض اولنوب همان اشرا و بچار وكافرلر قانورلر حيوانات كبي
 وچارلر كبي حرامى وحلالى فرق ايتوب همان شهوات خبيثه لينه تابع
 اولورلر شيطان لعين انسان شكلنه كيروب اصنامه عبادت ايند بر درلر
 درلر فسادلر و طغيانلر تعليم ايدوب بتون جهان كفر و ضلالت و فساد
 ايله طلو ايكن صور نفخ اولنور انلر باشلر ينه قيامت قوپسه كر كدرامدى
 معلوم اوله كه بو علامتلر اجماليدر و ترتيبه رعايت اولنمشد در روايات مختلفه
 در حتى بعض روايتده اول علامات دجالدر و بعض روايت اخريده
 كوناك بدن طوقه سدر و بعض علامتلر دى واردر مثلا بين الناس
 قتال اولمق و دجال مملوكذ ايلر و زنديقار چوق اولمق و ناس علماي ترك

ايدوب جاهلله اقتد ايدوب انلر دى جهالتلر يله كذب و افترا فتوالر
 و يروب كندولر ضلالتله دوشوب خلق اضلال ايلك وسقيانى ناسنده
 بر عسكر صاحبى كسه ظهور ايدوب خلقله مقاتله ايلك وغير يلكي
 تفصيلاتده مذ كوردر والله اعلم بالصواب واليه المرجع والمآب فصل
 معلوم اولسونكه يوم القيامت فلان سنهده فلان ماهده اولورديكه دليل
 عقلى و برهان يوقدر العلم بالساعة عند الله تعالى لكن اندن مقدم اوله حق
 علامتلر وجوده كلكجه قيامت قوپمز حضرت ابى هريره رضى الله عنه
 بيورديكه سؤال ايدوب ديدمكه يا رسول الله يچون جمعه كونه يوم الجمعة
 تسميه اولندي جوابده بيورديكه * لان فيها طبع طينة ايسك آدم
 يعني زيرا يوم الجمعة بياك آدمك چامورى جمع اولدى * وفيها الصعقة
 نفخة اولى انده اولور والبعثة نفخة ثانيدة انده اولور وفيها البطشة
 بطشة كبرى وطامة عظيمة انده اولور والحاصل فچان اهل جنت
 واهل جهنم عددى تمام اولدقده قيامت قويار بو حديث شريفده
 شويله در كه كيف انعم وصاحب الصور قد التقمه واصفى سمعه وحنى
 جبهته بنظر متى بو امر بالتفخ فيه يعني نفخة فرحلتوب شاد اولورمكه اسرافيل
 عليه السلام صورى اغزنده لقمه كبي طوتوب النى آچوب جناب حق
 تبارك وتعالى دن اذنه انتظار ايدر كه نه زمان صورى اوفورمكه امر اولنه
 ايمدى صور بيوك بوينوز شكلنده بر نسنه در فچان وقتى كلكده حق سبحانه
 وتعالى اسرافيله امر ايلوب انفخ نفخة الفرع يعني فرع نفخة سنى
 نفخ ايله ديجك اسرافيل عليه السلام صورى افوروب آندن بر شديد عظيم
 صوت جيقه كه دنياده وسمواتده اولنلر ايشدوب غشى اولوب جان
 ويرلر بو كنفخة الخراب دينور حق سبحانه وتعالى بيورر * ونفخ فى الصور
 فصعق من فى السموات ومن فى الارض الامن شاء الله * يعني صوره نفخ
 اولنوب عقينده كوكلرده اولرورلرده اوللر صعقه و غشى اولورلر الا
 الله تعالى صغقه دن حفظنى مراد ايتديكى غشى و صغقه دن خلاص

اولور وراثت کریمده * و یوم یفخ فی الصور ففرع من فی السموات
ومن فی الارض الا من شاء الله * واقع ولسدر یعنی یارسول الله ذکرایت
شول کونیکه صورہ یفخ وایوب کوکلرده ویرلرده اولور فرع یدر الله تعالیٰ
فرعندن حفظ ایندیکی قوللردن ماعدا اهل تفسیر شویله یورمشلردر
بوات کریمده اولان فرع نفخه اولیده جله خلق مصروق اولدقلری
وقتنده ایلدکلری جزع و فرغدر که جان ویرسلر کرکدر و استیلا اولنان
جبریل و میکائیل و اسرافیل و عزرائیل علیهم السلام اما ضحاک
رحمهم الله تعالیٰ چندکی دور و وجهم خالیدر و حیدر عرس عظیم
دیدیلر و سائر زوایلر واردر یو نفخه ده احوال عالم تغیر اولسه کرکدر
و بتون دنیا و کوکلر اضطراب و حرکت شدید ایدوب هدم و خراب اولسه
کرکدر ننه کیم حق تعالیٰ یورر * یا ایها الناس اتقوا ربکم ان زلزلة الساعة
شیء عظیم * یعنی ای قوللر ربکزدن قورقوب نقوی ایدیکن تحقیق قیامت
زلزله سی شیء عظیمدر زرا جله زمین در یاده سفینه چلغفور کی حرکت
شدید ایدوب بوجده طاغیر هوا ده بولوتار کی رجاندن رجیمه ایدر
غبار کی طاغیر کرکدر ننه کیم قرآن عظیمده ذکر اولور * وتری
الجبار بحسبها جامده و هی تمر من السماء * اب * یعنی من بوجه طاغیری
کوزوب مکاتنه جامد صبور سن اما اول ایسه بواولر کی اوغرایوب بکر
یوقنده برده اولان بنالرده اوار حلی اولار خالولر وضع ایدوب
اولادلردن عزلت ایدرلر جن آنسه قاریشرب و حشی حیوانلر انسان
یاننه جمع اولورلر چونکه بونفخه و زلزله فجأة و بغتة اولدیفجون بازارده
یاننه اولورلر چونکه بونفخه و زلزله فجأة و بغتة اولدیفجون بازارده
اوله جله جان ویرر * لایستطیعون توصیة ولا لی اهلهم یرجعون * یعنی
مصیبه قادر اولدوب و هالاریننه رجوع ایده مزل همان جان ویرلر حق
تعالیٰ * و اذا الجبار سجرت نظم شریفنده اهل تفسیر رحمه الله
لیهم اجمعین چوقه معنا و یدیلر ابن عباس و وهب و سفیان و ابن عطیه

و ابن زید جمیع دریالوردره ل آتش اولور دیدیلر امام ثعلبی ابن عباسدن
رضی الله عنهما نقل ایتدیکه حق تعالیٰ کونشک و قمرک و یلدزلرک
نورینی اوب دریالره الفایدرلر صکره برروز کار کوندروب دریالوزینه
اشوب جسته دریالر آتش اوور و برروایتده ابن عباس رضی الله عنهما
جهنم بحر اخضرده در کونش وای اودریایه آیلور دیدی امام مجاهد
وامام ضحاک و مقاتل رحمه الله دریالری برینه قارشوب جله بر اولور
دیدیلر حضرت قتاده و حسن رضی الله عنهما جله دریالر چکیلوب
برقطره صوقلماز دیدیلر امام ربیع بن چشم جله دریالر طلب اقرلر زرا
برایت کریمده * و اذا الجبار فرت * کلمدر تفجیر بو معنایه در دیدی
بر یوزی شویله دوزاوله که بر اوجدن براوچی کورینور * و ترى الجبال بارزة
فواستبحه براغاج یله قالمیوب جله بر آشکاره اولور و دخی کوکلر حقنده
حق تعالیٰ یورر * فاذا انشفت السماء فکانت وردة کاندهان * یعنی کونک
باره اوب کل کی قزاروب زیتون باغی کی اریسه کرکدر و دخی یسورر
اذا السماء انشفت و اذا السماء انفطرت * انشقاق و انفطار بمعنایه کلور
باره لئلاک معناسنه در * و اذا الکواکب انتثرت * یلدزلر یره دو کلوب پریشان
اولورلر * و اذا النجوم انکدرت * دخی یوم معنایه در و بر محله یورر * یوم
نظری السماء کطی السجل للکتاب * حق سبحانه و تعالیٰ کوکلری
کاغد کی دورر و بر محله * و الارض جیعا قبضته یوم القیمة و السموات
مطویات یمینه * یدی قات برلری ویدی قات کوکلری قبضه قدرتده
اولوب شول جهان پادشاهی جله بملکت دفنلرینی لینه و قیضه سنه
الور هیشتیده حق سبحانه و تعالیٰ خطاب ایدوب * لمن الملك الیوم * یعنی
شول کونده ملک و تصرف رکال قهر و غلبه کیمکدر قنده در شول جبار
منکه له لک زمدر دینلر * اللهم مالک الملك * نم شریکم و نظرد بوقدر
دیوبینه کندوسی جوات و ربوب * لله الواحد القهار * یعنی ملک و تصرف
الحق و اولان مبالغه ایله قهر ایدیچی الله کدروا کا محض و صدر دیه امدی

بر مدت پروانده قرق بیل خراب و اصرار قلوب يوم البعث زمانی کلمه
حق سبحانه و تعالی بر یغور و یزوب قرق کون قدر یغور یا غوب
بر یوزنده اون ایکی ارشون قدر صر جمع اولوب قرق ارشون قدر بره بکه
طراغه دوشمش جسم اول یغور سیدیه تمام جسم اوله امام مسلم تخریج
ایندی ابی هریره رضی الله عنه روایتله که رسول الله صلی الله علیه وسلم
بیوردیکه ان الله سبحانه و تعالی ينزل من السماء ماء فيبتون كما نبت
البقل الحديث یعنی الله تعالی کو کون یغور کون دروب جمله جسد
یتوب هراعضا ینده قرار ایدرم معلوم اوله که جه و راهل کلام بیوردیلر که
حشر اجزاء اصلیه متفرقه جمع اولوب ارواح اکا اعاده ایله اولور دیندر
اجزاء اصلیه کایر که اول عمرندن آخر عمره ذک بر مانع اولسه جسده
قالور مثلاً باش و آنده اولور وال و ایاق و طرئق و داخل جسده اولان طمرل
ونسنه لکی جسد ایله بیله قالور بر آفت انی قطع اتمسه و بعضی معدوم
اعاده و جمع ارواحی اعاده ایله اولور دیندی و غیر اقوال دخی وارد و الحاصل
میدان حشره کلان بدن و روح دنیاده کی بدن و روح در دنیاده کفر
و عصیان ایدن بدن و روح در آنده جتده نعمت بولان بدن و روح دنیاده
ایمان و اطاعت ایدن بدن و روح در مثلاً بر کسه بی قور دیمش اولسه
و قور دی قوشلریمش اولسه و قوشلر آتسه یا توب کولی روز کار کتوروب
در باره قارشدیمش اولسه بینه حق سبحانه و تعالی هر جسدک اجزاستی
جمع ایدوب میدان حشره کتور بعض تفسیرده مذکوردر که بر منافق
النه بر انسان ککی آلوب اوفه لوب اوفور دی دبدیکه یا محمد سن دیر سنکه
جمله اموات حیوة بولوب محشره کلور بو جور و مش کیمک بدن
نیمه حیوة بولور دبد کده حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه
تحقیق خلاق جهنم اولان الله سبحانه و تعالی انی احیا ایدر و سنی دخی
اولدوب جهنم ادخال ایدر بیوردی و حق سبحانه و تعالی بو آیت کریمه بی
تنزیل ایدی * اولم بر الانسان انا خلقناه من نطفة فاذا هو خصیم

مین * یعنی انسان بلدی که تحقیق بر آتی بر قطره منیدن خلق ابتدک
اول ایلسه خصیم اولوب بزمه اظهار خصومت ایدر و ضرب لنا مثلاً ونسی
خلقه * بزه مثل ضرب ایدر و کندی کیفیت خلقنی اونودرا اگر کندی
خلقتنده فکر مستقیم ایدیدی حشری انکار ایده مزیدی قال من یحیی
العظام وهی رمیم اول کافر دبدیکه کککری کیم احیا ایدر حال بو که
کککر چور و مش در قل یحییها الذی انشأها اول مرة یارسول
ذیشان سن اول معانده جواننده دیکه اول چور و مش کککری اولذات
عظیم الشان احیا ایدر که اول کککرا اول مرده هیچ یوق ایکن ایجاد ایلدی
وهو بکل خلق علیم اول الله تعالی هر بر مخلوق لری ذره بذره بلجیدر
ودخی حشر جسمانی حقه آیت قرآنیه قتی جو قدر ثم انکم یوم القيمة
تبعثون الایة فسیقواون من بعدنا قل الذی فطرکم اول مرة فاذا هم
من الاجداث الی ربهم ینسلون الایة ینحسب الانسان ان لن ینجمع
عظامه بلی قادرین علی ان نسوی بینه الایة وان الله ینبث من فی القبور
واذا القبور بعثت انانحن نحیی الموقی قالوا یا و یلنا من بعثنا من مرقدنا هذا
ما وعد الرحمن و صدق المرسلون * الایة * ثم اذا دعاکم دعوة من الارض
اذا انتم تخرجون یوم تشق الارض عنهم سراعا ذلك حشر علینا یسیر
الایة * زعم الذین کفروا ان لن یموتوا قل بلی و ربی لبعثن ثم لتنبون بما عملتم
وذلك علی الله یسیر * الایة * الا یظن اولئک انهم مبعوثون لیوم عظیم الایة
ذلك یوم مجموع له الناس و ذلك یوم مشهود * الایة * و غیر آیات و احادیث
دخی چو قدر و الحاصل حشر جسمانی تصدیق اتمکله منکر آخرتدن
امیاز حاصل اولور اگر تصدیق اتمیوب العباد بالله تعالی فلا سفة و نادقه
و سائر ملاحده کبی تکذیب ایدر فی الحال کافر اولور قتلی واجب اولور
زیرا حق سبحانه و تعالی قرآن کریمنده مواضع کثیره ده و سائر کتب
سماعیه ده تأکید و تصریح ایله ذکر و بیان اتمشدر و جمیع انبیاء و مرسلین
صلواة الله و سلامه علی رسولنا و علیهم اجمعین اتفاق و اجماع قطعی

وکلای ایدوب امتلرینه حشر اجسادك وقوعنی تبلیغ وایمانیله امر ایتلرلر
 وجمع مجتهدین و سائر مؤمنین یوم قیامتہ دك بونلرک جملہ سی وقوعنه
 اتفاق و اجماع قاطع ایتلرلر و دخی عقل ایله وقوعنی ادزاک اولور زبیرا
 عالم دنیاده خلق ایکی فرقه در مطیع و عاصی وقت اولور که مطیع ثواب
 طاعتی و ثمره عباداتی دنیاده کور میوب بلکه زحمت و مشقت و انواع
 مصیبت ایله عمری بکیر عاصی دخی عصیانک عقوبتی دنیاده کور میوب
 بلکه رفاهیت و سلامت و صحت و عافیت ایله عمری بکیر امدی دنیاده بوتلر
 محاسنات اولد قنده معلوم مدر که مطیع ثمره طاعتی و ثواب عباداتی
 کورمکه و عاصی عقوبت عصیان کورمکه بر عالم لازمدر که حتی مطیع
 عاصیدن متمسک اولوب هر کس سعی ایتدیکن بوله اول عالم آخرت در دخی
 معلوم اوله که یوم القیامتک اسملری وارددر یوم القیمة یوم الحساب یوم
 الواقعة یوم ازاجفة یوم الرادفة یوم الغاشیة یوم الزلزلة یوم العاصفة
 یوم الازفة یوم الحاقة یوم الطامة یوم الصاخة یوم التلاق یوم الفراق یوم
 المیاق یوم القصاص یوم الساعة یوم القارعة یوم الفرع الاکبر یوم البطشة
 الکبری یوم العذاب یوم الموعود یوم الوعيد یوم المعلوم یوم المشهود
 یوم الاخر یوم النبعث یوم الفصل یوم الجاثیة یوم عظیم یوم الفتح یوم القران
 یوم التناد یوم الصراط یوم المیزان یوم کبیر یوم مبعاد یوم قطر یوم
 محیط یوم مسیطر یوم عبوس یوم الدین یوم القضاء یوم الجزاء یوم الناقور
 یوم الخلود یوم الحاق یوم الاشهاد یوم الخروج یوم المرصاد
 یوم البکاء یوم البلاء یوم الحشر یوم النشور یوم الجمع یوم العرض
 یوم التغابن یوم عقیق یوم الندامة یوم الحسرة یوم الویل یوم دعوة یوم شور
 یوم السلام و غیری دخی وارددر فصل حق سبحانه و تعالی بیورر
 و نفع فی الصور فاذا هم قیام یظرون * یعنی یوم البعث زمانی کلد کده صور
 برکزه دخی نفع اولور تا که سان هر کس قبرلرندن قانقوب اول کونک کمال
 دهشتندن نظر ایدوب متحیر اولورلر نه کیم بر محله * کا تم جراد منتشر

دیو بیور مسدر یعنی خالق یوم القیامتده حکر که لکبی بریشان اولورلر
 علماء مفسرین رحمهم الله تعالی شویله ذکر ایتدیلر که حضرت اسرافیل
 علیه السلام مخزنه بیت للقدسده صوری اوقورب که ایتها العظام
 البالية والاوصال المنقطعة والمحموم المنخرقة والسعور المتفرقة ان الله یأمر
 کن ان تجتمعن لفصل القضاء * یعنی ای چرومش ککلزای قورمش
 ظمیرلای چورمش ایلرای طاعلش قلالر تحقیق الله تبارک و تعالی سرلر
 امر ایدر که جمع اولوب فصل قضایا چون محشره کله سر معلوم اوله که
 حق سبحانه و تعالی عقیلا و مجنونلری و صبیانی و ملائکة بی و جمع جنی
 و شیطانلری و سائر حیواناتی و طیور و الحاصل کولکرده و برلرده و دریاده
 ندکلویولک و کوچک جانلو و ارایسه بخله سنی میدان عرصانده حشر ایتسه
 کر کدر حضرت امام ابوحنیفه رضی الله عنه شویله تحقیق ایتدیکه
 هر بر مخلوق جانلو اوله حشر اولسه کر کدر اما شول چو جق که انا رچندن
 جان و برلزدن اول دوشوب تلف اولسه اول حشر اولما زبیرا جانلو
 قیلندن دکلدر کر بر لحظه جان بدنه کلمش اولیدی حشر اولوردی حشر
 روح ایله بدن جمع اولمندن عبادتدر امام شعبی و ابن سیرین شویله ذکر
 ایتدیلر که قیامت انا رچندن دوشن چو جق به عن اعضاسنی بلوا اولدیسده
 بقدر جان کلدیسده بینه میدان قیامتده کلور دیدیلر والله اعلم و احکم بالن ایاق
 و یاشی آحق عربان حشر اولورلر صحیح مسلمده ابوهریره رضی الله عنه
 روایتیله حضرت سید کائنات صلی الله علیه وسلم بیوردیکه * انا سید اولد
 آدم یوم القیمة و اول من ینشق عنه القبر و اول شافع و اول مشفع * صندوق
 رسول الله یعنی یوم القیامتده جمع بنی آدمک سیدی و اولوسی بنم جله
 دن اول قبردن قانقرم و جله دن اول مقام شفاعتده شفاعت ایدر و جله دن
 اول شفاعتم کمال قبول ایله قبول اولنوب شفاعتمه نائل اولنلر غذا بدن نجات
 بولورلر اللهم یسر لنا محرمه نیک دخی بویله خدشلر حق قدر و دخی امام
 زهدی شویله تخریح ایلدی که ابوهریره روایتیله حضرت حبیب الله

صلى الله عليه وسلم ينور ديكه * بحشر الناس يوم القيمة ثلثة اصناف
يعنى قيامته خلق اوج صنف اوزره حشر اول نور صنف مشاة
بر بلوکی ايقاريله يوردر بونلر شول مؤمنلر در که علملری و عمللری قلیلدر
وصنف زکات * و بر بلوکی را کبلر در بونلر کاز اهل سعادت در و اهل رضا
واهل زهد و تقوی اهل واحسان و اکرام اولنلر در ته کم فخر الدین رحمه الله
تعالی حق تعالی یوردر يوم بحشر المتقين الى الرحمن وقد تفسیرنده
ذکر ایلدی و حضرت علی رضی الله عنه شویله یور دیکه والذی نفسی
بیده ان المتقين اذا خرجوا من قبورهم استقبلوا بنوق بیض لها اجنحة
عليها رمال الذهب یعنی عین ایده رم اول عظیم الشانکه بنم روح انک
قبضه قدر تنده در متقیلر قیلرلندن چقد قدده آنلره بیاض ناقه و بنکلر
قارشو کتوز بلوب اول ناقه لک قنادرلی وارد و اوزلرنده الستوندر
یساطلر و ازدر اول متقیلر کمال عزت و کرامتلرندن اوتوری میدان
عرصاته دک بیان یور یوزل و صنف علی وجوههم بر بلوکی دخی
یوزلی اوزرینه سورینور رسوا یلق ایلل حشر اول نور بونلر کافرلدر
نته کیم حق تعالی یوردر و بحشرهم يوم القيمة علی وجوههم * الایة
یعنی کافرلی قیامتده یوزلی اوزرینه حشر ایده رز حدیث شریفلرده
شویله در کما یکی ایاق اوزرینه یورودن الله تعالی قادر در که یوزی اوزرینه ده
یوریده و بعضی احادیث شریفلرده شویله در که عمل صالح ایلین مؤمنلر
قبردن قالقد قدده حق سبحانه و تعالی انک اعمال صالحه سنی کوزل صورته
نصویر ایدوب صاحبنه قارشو کلوب رفیق اولد قدده اول مؤمن سوال
ایدوب سن کشین ونه کوزل کنی سن دیر اولدخی بن سنک عملکم دیوب
اکانور اولوب چنه کتوررواما نافر قبرندن قالقد قدده مردار اعمال خبیثه سنی
چرکن صورته کیروب اکا رفیق اولد قدده اول کافر دیر که سن کشین
و بدخبت کسی سن اولدخی دیر که بن سنک عملکم دیوب تا که جهنم دک
کوزر و اصل او اکرنده هر کس عملی و جزاسنی کورسه کر کدروبو

مخزنه یحیی حدیث شریفلر و آثار وارد و بمقامده ذکر ایمتک کتاب یونک
اولسون ایچون همما اچان ایلدک کفایت درجه معلوم اولسون ایچون
حافظ ابن جریر رحمه الله تعالی شویله ذکر ایلدیکه هر کس دنیا ده قامتی
نقد رایسته قبردن محشره اول قامت اوزره کاورلکن جتده جله سی
حضرت آدم علیه السلام صورتنده و قامتده اولوز که التمس ارشوندن
حدیث شریفده شویله که بحشر الناس علی قدمی یعنی جمیع ناس
بنم قدمده حشر اولور بو حدیث شریفک بیاننده اهل حق شویله
تحقیق ایدیلر که قیامتده حضرت رسول کبریا صلی الله علیه وسلم جمیع
اهل محشرک سیندی و سلطنت ایدن و جمیع خلق انک جناب عالی منزلت
و فک جاهلرینه التجا و اجتماع ایدرلر و انک مقام محمود و جاه معدودلرندن
استمداد ایدرلر حضرت آدم و حضرت خلیل علیهما السلام و سائر
انبیاء و مرسلین و صدیقین و شهداء و صالحین و سعداء مؤمنین و غیرلر
بونلرک جله سنی اول حضرت افضل مخلوقات و اکمل اهل ارض و سکان
سموات حبیب الله الماک الصمد محمد احد صلی الله علیه وسلم و علی
سائر النبیین و المرسلین و علی اله و صحبهم اجمعین حضرتلرینک لواء
حدی تحننه حشر و جمع اولسه کر کدر زوایتلرده آدم و من ذوبه تحت
اوائی وارد اولمشدر یعنی آدم علیه السلام و اندن بوند کلو خلق و ارایسه
جمله سنی بنم لواء حشر و جمع اولورل فصل حق سبحانه و تعالی یوردر
فانما هنی زجرة واحدة فاذا هم بالساهرة معلوم اوله که حق تعالی يوم
تبدل الارض غیر الارض و السموات و برزوا الله الواحد القهار نظم
عزیزنده کبار اهل تفسیر رحمه الله تعالی شویله تحقیق ایدیلر که حق
سبحانه و تعالی پرزی بشقه بره تبدیل ایدرلر مسعود و ابن جبر و کعب
الاحبار رضی الله تعالی عنهم بویله یور دیلر که حتی ابن جبر و محمد
بن کعب دیدیلر که بر بیاض ککش کبی نسته اولور و آنده طعام اولغه
صلاحیت بونلر اهل ایمان محشرده آندن اکل ایدرلر ابن عباس رضی الله

عنهما شویله بیوردیکه ارضك صفاتی تبدیل اولنورطاغلو ومرتفع
مکالمزائل اولوب دوز صحرال اولور عکاظی سختیان کی مد و بسط
اولنور بر طرفنده ارتفاع فلماز وقت تبدیله اختلاف اولندی ابن مسعود
رضی الله عنهما بیوردیکه حسابدن اول تبدیل اولنور بعضی دیکلر که
خلق صراط اوزرینده ایکن تبدیل اولنور دخی یدی قات کوکله قناده
رضی الله عنه شویله بیوردیکه قزل آتون کی اولور و غیر روایتلردخی وارد
امدی ارض محشرک اسمی ساهره در شولقدن بیک طولی و عرضی
واسعدر که جمیع اولین و آخرین حیوانات در یاده و قرده یا جوح و مأجوح
و جن و شیطین و یدی قات کوکله ملائکه ی و جمله عرش و غیر یلر
بونلرک جمله سی اول میدانده زمان و احده جمع اولسه کر کدرز بر اشویله
تحقیق ایندیله که یدی قات کرک اهل ارض محشری احاطه ایدرلر که
جمله انسان و جن و شیطین اوز طرده قالور بده ایکن کی کوک اهل
بونلرک جمله سی احاطه ایدرلر بونلرک اوزره تا که یدی قات کوکله وارنجه
اطراف محشره یدی صف اولور فصل صحیح مسلم تخریج ایلدی مقدار
رضی الله عنه دن رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه * تنوا الشمس
یوم القيمة من الخلق حتی تکون منهم کفدار میل * یعنی یوم قیامتده هل
محشره کویس سو قدر قریب اولور که حتی ردیل قدر قریب اوله و سائر
روایتلرده کونشک حرارتی دخی زیاده اوله هر کس کاهی قدر تر ایچنده
اوله کی طبعه دیک و کی دیرینه دیک و کی کوکله دیک و کی غزینه دیک
و کی قود غنمه دیک و کی باسند دیک و کی دربار کی تراشیده قله دخی یش
ریشون قدر ره بکه و دخی حق سبحانه و تعالی ک * و یجمل عرش
ان فیهم یومئذ مائة الف عرینده شویله بیان ایلملر که سمدکی
جائده عرش عظمی درت ملائکه جل ایدر ایکن قیامتده سکر ملائکه
اوموزلری اوزرینه اوب صوت حسن الله تسبیح ایدرک کتورلر و سائر
ملائکه دخی کونلر صوت الله تسبیح ایلر سبحان ذی الماک و الملکوت

سبحان رب العرش والجبروت سبحان الخی الذی لایموت سبحان الذی یحیی
الخالق و لایموت سبحان قدوس سبحان ربنا الاعلی سبحان ذی الجبروت
و الملکوت و الکبریا و السلطان سبحانه ایدا ایدا بویله تسبیح صوتنده
افاق محشر طواوب اهل محشر مخیر قاله و کرسی دخی بر جانب و وضع اولنه
حق سبحانه و تعالی ک * و ازلفت الجنة للمتقین و برزت الجحیم للغاوبین
نظم کریمی شویله تفسیر اولمشدر متفیلر جنته قریب اولنور اهل غوایت
و ضلالت اولنور جهنم اظهار اولنور صحیح مسلمده عبدالله بن مسعود
رضی الله عنهما روایتله رسول کائنات صلی الله علیه وسلم بیوردیکه
یومئذ یجهنم یومئذ لها سبعون الف زمام مع کل زمام سبعون الف ملک
یحرقونها * یعنی قیامتده جهنم کتور یلور اول وقتده آنک یش بیک زمامی
وارد هر بر زمامده یش بیک ملائکه یا شوب حکمران حق تعالی ک * و حی
یومئذ یجهنم یومئذ * آیت کریمه سی بویله تفسیر اولندی عرش عظیمک
صاع جانبته جنت وصول جانبته جهنم وضع اولوب جهنم هجوم ایدوب
حق تعالی ک * انها ترمی بشیرر کانه قصر * نظم عزیزی و دخی * برسل
علیکما شواط من نار و نحاس فلا تنصران * کلام شریفی خدای
لطیف فجهنم اعدا الله منها اولاجن و انفس عاصیلری اوزرینه سباه
توتون صاچوب اردنجه صافی یالن آتیلر صاچورق کوشکلر و قزل ذولر
کی قلعیلر صاچورق اهل محشر اوزرینه هجوم ایدر کده هر عاصیلر
جزع و قزع ایدرلر قزع اکبر حاصل اولدقده اهل ایمان و صلاحی اولنور
بر ضرر و خوف و حزن ناهق اولور می یوخسه اولزمی اختلاف اولندی
امام فخر الدین رازی رحمه الله تعالی نقل ایلدی حاصلی نو که انلر سلامنده
و راحتده در * فن اتقوا صلح فلا خوف علیهم ولا هم یحزنون * یعنی
کیکه تقوی و صلاح ایلد انلر اوزرینه خوف یوقدر و محزون اولملر و اما
امام بخاری تخریج ایلدی کی حدیث شریفک حاصلی حضرت آدم
ونوح و ابراهیم و موسی و عیسی علیهم السلام اهل محشر بونلردن فصل

قضایا چون شفاعت کبری طالب استدکارنده بود به غیر از جواب و ربوب
 رب العالمین جل جلاله بود کونده شول مرتبه غضب ایلدیکه بوندن اول
 بومثالو غضب اتمهش ایدی زه نفس من کرک دیوب هر بریسی بری برینه
 حواله ایدوب نفسی نفسی دیوب آخر الامر اهل محشر حضرت خاتم
 النبیین و حبیب رب العالمین صلی الله علیه وسلم حضرت ترینه کلوب
 سن خاتم الانبیاء سن ما تقدم و ما تأخر حق تعالی مغفور اتمهش در بزره
 شفاعت کبری است دیور وایت اولتو دلیکن بور وایتده جاشا اتمهش حاشا انبیاء
 عنایم ایچون خوف و حزن حاصل اولسنه دلالت یوقدر چوکه عامه اهل
 محشره فصل قضایا ایچون شفاعت کبری که بعض علماء راجعهم الله تعالی
 مقام محمود بود در دیمش لر حضرت حبیب الله صلی الله علیه وسلم
 حضرت ترینه مخصوص اولدی ایچون سائر پیغمبر اهل محشری نفسی
 نفسی دیمکه بری برینه دفع ایدر مقام محمود صاحبیه کلاجه دیکه یوخسه
 نیجه خوف و حزن ملاحظه اولنور که حق سبحانه و تعالی متقبل جفته
 الا ان اولیاء الله لا خوف علیهم ولا هم یحزنون * یورر یعنی تحقیق اولیاء
 الله اوزرینه خوف یوقدر و محزون اولمازل * الاخلاء یومئذ بعضهم
 لبعض عدو الا المتقین * یعنی دنیاده بر برله دوست اولنلر آخرتده
 بر برینه دشمن اولورلر الامتقیر آخرتده یینه بر برله دوست اولورلر
 ویر محله * ان الذین سبقت لهم منا الحسنی اولئک عنها مبعدون * یعنی
 تحقیق شول قوللر که عالم دنیاده بزدن انلره خصلت حسنی سبقت ایلدی
 ایدی ایمان و تقوی و استقامت خصلتلی کی الیه قیامتده جهمندن
 بعباددر * لا یسمعون حسابهم * جهنمک صوتی الیسمزل * وهم
 فیما اشتهت انفسهم خالدون * الی نفسلری اشتها و طلب اید کلری
 ذوقلرده و لذتلرده و نازنین قدس باغچدلرنده ایدی تخلد اولیملر در
 لا یحزنهم الفزع الاکبر * المره فزع اکبر حزن و یرمز ای عاقل تأمل ایله
 اهل محشر که بزره وایت اولتو دلیکن بور وایتده جاشا اتمهش حاشا انبیاء

ملائکة کرام استقبال الیلوب دیرلر که * هذا یومکم الذی کنتم توعدون
 شوکون شوکون کزدر که ستر عالم دنیاده سعادت و کرامت و امن و راحت
 و دخول جنت و رضاء و لقاء سائر نعمتلره نائل اولور ستر وعدا اولتدیغکر
 کوندر ویر محله دخی * لهم البشری فی الحیوة الدنیا و فی الآخرة * یعنی
 اهل تقوی ایچون دنیاده و آخرتده بشارت و مرته وارد و بونک کی آیات
 باهرات و بیانات ظاهرات چوقدر آیات قطعیه احادیث معارض اوله من
 مشهور یله اولسنه قنده قالدی خبر واحد اوله ته کیم اربابی اولنلره خفی
 دکدر معلوم اوله که عرش عظیم کولکه سنده عند الله مقرب اولمش
 جاعنلر وارد که انلره محشر شدق و کوش حرارتی ضرر و یرمز بخاری
 و مسلم حدیث شریف فلرندن بر حدیث شریف صحیحده ابوهریر رضی الله
 عنه روایتله حضرت رسول کائنات و شفیع عرصات صلی الله علیه
 وسلم یوردیکه * سبعة یظلمهم الله فی ظله یوم لا ظل الا ظله * یدی طائفه فی
 حق تعالی عرش کولکه سنده کولکه لندر بریسی * امام عادل
 پادشاهلر و بکلو بریسی * شایب نشاء فی عیادة الله * شول کجملر که الله تبارک
 و تعالی به عبادت اتمکده نشاء ایلشدر و بریسی * رجل قلبه معلق بالمساجد
 شوکسه لر در که قای مسجدلره بر یوط اوله یعنی نمازه و جاعته انتظار
 اوزره اوله و بریسی * رجل ان تحابا فی الله اجتماع علیه و تفرقا علیه * شول
 کسه لر در که بری برلینه فی الله محبت ایدوب تا که موت وقتنه دیکه تقوی
 و صلاح اوزره محبتده اوله و بریسی * رجل دعه امرأة ذات منصب
 و جمال فقال انی اخاف الله * شول کسه لر در که انی حسب و نسب و جمال
 صاحبیه سی بر عورت فعل شیعده دعوت ایلد کده اولدیجی الحق الله تعالی
 خوفندن ایچون ترکوبن الله تعالی دن دور قارم دیه و بریسی دخی * رجل
 تصدق بصدقه فاخفاها حتی لا تعلم شماله ما انفقتمینه * شول
 کسه لر در که قچان صدقه ویزد کده اصلا ریایتمه و کسه به کونسترمیه
 صاع الیه و یردیکنی صول التدن صقلیده و بریسی دخی * رجل ذکر الله

فقا ضح عیناه * رسول گفته در که الله ندیدی وقتی خورفدن کوزندن
 باش کله اندی بونلردن غیری اهل ولایت و ارباب قربات و اصحاب جهاد
 و خیرات اولنلرک بجایه سی عرش عظیم تختنده ذوقلر و صفات ایدرلر و انلره
 جتدن نعمتلر و شربتلر کلور و حلهلر و تاجلر کیوب بویله کرامتلره نائل
 اولور و دخی مسلم حدیث شریفلردن عبدالله بن عمر رضی الله عنهما
 روایتله حضرت رسول کبریا و شفیع یوم انجرا صلی الله علیه و سلم یوردیکه
 ان المقسطین * تحقیق حکملرنده و اهلارنده و سائر والی اولدقلری
 نسندلره عدالت ایدلر * عندالله * الله تبارک و تعالی عندنده * علی
 منابر من نور * نوردن منبرلر و کورسینلر و تختلر اوزرنده او اوزل * عن یمین
 الرحمن و کتابیده * یمین حق تعالی تک عز شک صنایع جانبنده و دخی
 متقللر حقننده حق سبحانه و تعالی یوزر * یوم نحشر المتقین الی الرحمن
 وفدا * قیامت کوشنده متقللری الله جل و علا تک حضرت معنویه سنه
 جمع ایده رز و فدا به رکبان معنایی و یردیلرته کیم ابن عباس رضی الله عنهما
 شویله یوردیکه اهل تقوی ناکه ل و براقلر اوزرنده بمنزل التوندن سترج
 و بساط ایل و زبرجددن زما ملر ایله مزین حضرت علی رضی الله عنه
 یوردیکه * ما یحشر ون والله اعلم علی از جلهم الاعلی نوق رخانلرنا
 ذهب و نجایب سروجها یواقیت وان هو و ابها سبارت وان نهوها
 طارت * یعنی متقللر یمین حشر اولمازل تانین ناکه ل و براقلر اوزرنده
 توندن اگر زه یافودن اگر زوار بویله براقلره و ناکه ل و براقلر ایدرلر
 یوزرلر و مراد ایتسلر او چارلر و دخی هر کس کیملرک عمل ایتسه انلر
 ایله حشر اولنور و اهل طاعات پیغمبرلر و صالحلر ایله حشر اولنورنه کیم
 حق سبحانه و تعالی یوزر * ومن یطع الله و الرسول * کیمکه الله تعالی به
 رسول الله صلی الله علیه و سلم اطاعت ایلر ایلر ایله بیلدر که الله تعالی ایلر اوزرنده امام ایلدی
 من النبیین و الصدیقین و الشهداء و الصالحین * پیغمبرلردن دخی علمای

صدیقین دخی شهیدلریدن دخی صبا الحردن * و حسن اولنلر رفیق
 شودرت طایفه مقرون کوزل رفیق اولدی و الحاصل هر کس کندی
 صنفیله حشر اولنور معر که ده شهید اولنلر حدیث شریفلرده شویله
 ذکر اولنمشدر * بیعتهم الله یوم القیمه بدم جروحهم و اللون لون الدم
 و الريح ريح المسک * یعنی شهیدلر معر که کن الله تعالی قیامتده شویله بعث
 ایدر که قاتلری آقهرق اونی قاتل اونی قو و خوسی مسک کنی اوله مسلم عبدالله
 ابن عمر رضی الله عنهما دن روایت ایلدی حضرت رسول کبریا
 صلی الله علیه و سلم شویله یوردیکه * یغفر للشهید کل الذنوب الا الدین
 یعنی شهادت سبب اولوب شهیدک جله کاهلری مغفرت و عفو اولنور
 حقوق عداددن ماعداز بر اول عفو اولنمازل کن علما رحیم الله بوقر ده
 شهید اولنلر حقننده در دیمشدر زرا در یامعیر که سنده شهید اولنلرک
 حقننده ابن ماجه تخریج ایلدی امامه رضی الله عنه دنکه حضرت رسول
 کائنات صلی الله علیه و سلم یوردیکه * یغفر لشهداء البحر الذنوب
 کاهلر و الدین * یعنی در یامعیر که سنده شهید اولنلرک جمیع کاهلری مغفرت
 اولنور حتی حقوق عباد اولان دین مال و قتل و طعن و سب و غیبت و ضرب
 و غیری حقوق کنی بونلردن مغفرت اولنور و دخی امت محمدیه ده شهادتی
 چوقدر از جله بر روایتده بش طایفه یمین اولنمشدر * الشهداء خمسة
 المطعون * شهدا بش صنفدر و بسی طاعوندن کیدن حتی بونلر حقننده
 چوق حدیث شریفلر وارد اولمشدر از جله امام بخاری رحمه الله تعالی
 تخریج ایلدی حضرت عایشه صدیقهدن رضی الله عنها حضرت
 رسول رب العالمین صلی الله علیه و سلم یوردیکه * الطاعون کان عذابا
 یبعثه الله علی من یشاء من عباده * یعنی طاعون عذاب ایلدی الله تعالی
 مراد ایلدیکی قوللره کوندر ایلدی * فجعله الله رحمه المؤمنین * حق سبحانه
 تعالی امت محمدک مؤمنلرینه طاعونی رحمت قلدی * مامن عبد یکون
 فی بلد یکون فیه و یمکن فیه لا یخرج من البلد صارا محنسا یعلم انه لا یصبیه

الا ما كتب الله له الا كانه مثل اجر شهيد بوحديث شريفي حضرت
 عايشه رضي الله عنهما طاعون اصابها اصاب ابيديكي بلده ده مكث ايدوب جفيموب
 بودر كه هر كيمكه طاعون اصاب اصاب ابيديكي بلده ده مكث ايدوب جفيموب
 حق تعاليدن اجر طليله و يقينا بلسه كه انحق بكا اصاب ايلرسنه
 الله تعالينك امريله وقضائيله وتقديريله ولوح محفوظه كتابت يتميله
 اصاب ايلرحذر و فرار فائده و يرز اول كسه ايجون حق تعالي خلوصي
 و صبري سيبيله شهيد اجري احسان ايدز و شهيد دينور تقدر كند و نه
 طاعون اصاب ايتسه ييله حتى علماء رجهم الله تعالى شويله بيورديله كه
 اول كسه تقدر طاعون زماندن صكره و قرق بيلدن صكره و نه سبيلدن
 آخره كيتسه ييله شهيد او اور الله تبارك و تعالينك فضلي و رحي
 بي حسابدر اعطاسنه اصلا مارض يو قدر حقيقت طاعون حقه
 و خزاعه انكم من الجن * حديث شريفي واردا و لشدر يعني سرك
 دوشمنلر كز و اردرجن طائفه سندن المرك ضرب و دورتمه سيدر و دخی
 امام طبراني و امام احمد رجهما الله تعالى تخریج ايلديلر ابي غيب
 رضي الله عنه دير كه بر حديث شريفك آخرنده * فالطاعون شهادة لامتي
 و رجة و رجة على الكافرين * يعني طاعون ائمه شهادت و رجة
 كافرله رجة و عقوبت در و دخی امام نسائي و امام احمد رجهما الله
 تعالى تخریج ايلديلر عزيابن ساريه رضي الله عنه رسول كبريا و تاج
 انبياء صلي الله عليه وسلم عليهم و على آل كل و صحبهم اجمعين بيورديكه
 يختصم الشهداء و المتوفون على فروشهم الى ربنا في الموت الذين يتوفون
 بالطاعون * يعني شهيد معر كه ايله دوشكوري اوزرنده طاعون سز كيدنلر
 ريمز جل ذكره حضرت مغنوبه سنده مرافعه اولورل طاعوندن كيدنلر
 حقه * فيقول الشهداء اخواننا قتلوا كما قتلنا * شهداء ديرل كه طاعوندن
 كيدنلر بزم قرند اشاريمز در بزم كبي المرمقون او اب شهيد او اديله * و يقول
 المتوفون على فروشهم اخواننا ما تواعلي فروشهم كما تبنا * دوشكاردن

کیدلر دیر که طاعون دین کیدلر زخم کی دوش کیری اور زنده تسلیم روح
 ایندیله و الحاصل شهیدانلر بزدلردیوب بری بری ایله مخاصمه و مرافعه
 ایدرکن الله تبارک و تعالی امر ایدوب فیقول الله تعالی * نظر و الی جروحهم
 فان اشبهت جروح المقتولین فانهم منهم * میوررای ملائیکه نظر ایدیکزاکر
 طاعون دین کیدلر یاره لری معر کده یاره لنوب شهید اولنلر یاره سنه بکزر
 ایسه انلر دخی انلر دندر * فان جروحهم اشبهت جروحهم * فی الحال نظر
 ایندکده کورلر که طاعون دین کیمش لک یاره لری شهیدانک یاره لری نه بکزر
 اندن دخی شهید کی قان قار لکن لونی قان لونی کیدر رایحه سی مسک
 اوله تنه کیم شهیدلر لوب یله در و بر و اینده بویله تصریح اولمشدر بوندن بویله
 شهیدایه الحاق اولنوب یله جه جه کیدرلر و دخی شهیدانک بر قسمی
 و المبطون * یعنی بطن و جفندن اسهال و استسقا کی امراضدن وفات
 ایدلر دره بریسی دخی * والغریق * صوبه غرق اولنلر در * و صاحب الهمدم
 بریسی دخی اوزر یته بنادوب وار کی نسنه لری قبول وفات ایدلر در * و الشهید
 فی سبیل الله * بریسی دخی معر کده فی سبیل الله وفات ایدلر در و دخی
 بوندن کورلر دن غیر شهیدلر واردر طلب علمده ایکن آخرته کتمک
 ناحق بره قتل اولنق آتسه یانق و غیر یلر کی و دخی یکار علملر حرم الله
 تعالی شویله تحقیق ایندیله که قیامتده زمره شهداء حضرت انبیادن
 علیهم السلام حضرت زکریا و یحیی علیهما السلام سنجاعنه و امت
 محمدیه تک احد غزا سنده رؤسارینی فی سبیل الله حضرت رسول کائنات
 صلی الله علیه و سلم حضورنده فدا ایدوب جام شهادتی نوش ایدن زمره
 مقدسه که از جلا حقهنده سید الشهداء یوریلان حضرت حمزه رضی الله
 عنه تک مجلسنه جمع اولورلر و علی ابن ابی طالب دخی رئیس شهدادر
 و کذلک حضرت حسین رضی الله عنه دخی اوله در و الحاصل خلقاء
 اربعه اعنی ابوبکر و عثمان و علی رضی الله عنهم اجمعین و سائر
 فزوات رسول الله صلی الله علیه و سلم ده شهید اولنلر زمره شهیدانک

افضلاری و رئیسایردی و دخی اهل حق شویله تحقیق ایندیله که هر بر
پیغمبرده شهادت واردی حتی رسول اعظم و حبیب معظم نبی مکرم
صلی الله علیه و سلم دخی شهیددر لکن سیف و غیر الله دکلدر بلکه
شاه مسیومه دن اکل ایندی ایندی بعد زمان آخرته تشریف و قنده اثری
مقارن اولمشدر و دخی سائر فاسقار و ظالمرو فاجرل و دنیاده علم و عمل کسب
ایموب ظلمات جهالت ایچنده قالمشدر بر محله حشر اولوب ازدحام
و مضایقه ده اولورل قیامتک شدتی انلر چکرل فصلل اتم سالقه ایله
امت محمدیه اجتماع ایدوب قاریشورل حتی رسول الله صلی الله علیه و سلم دن
سؤال ایندیله یارسول الله کیف تعرف امتک بین الامم فیما بین نوح الی امتک
یعنی نیجه ممتاز اولور سائر امتلر اراسنده حضرت نوح دن بواسته کلمه
امتلدن امت اسلامیه نه طریقله یلنور قال علیه الصلوة والسلام * هم
غیر محجلون * یعنی من امتک یوزلری و سائر ایدست عضولری بیاض و منوردر
من اثر الوضوء * ایدست اترندن * لبس ذلك لا یجد غیرهم * بوصفت
امتدن غیریده یوقدر * و اعرفهم انهم یؤتون کتبهم بایمانهم * اتمی
یلورم انلر طماع جابلردن کابلری آله کر کدر * و اعرفهم بسعی
ذریعتهم بین ایدیم * اتمی یلورم انلرله کوجک اولاد جقاری اوکلریده
کزیشترل بو حدیث شریفدن معلوم اولدیله که بواست محمدیه سائر اتم ایله
نیلهجه وقوف ایدرل و دخی تقدیر زمان توقف ایدرل اهل تفسیرانده
اختلاف اینلدی و کی توقف ایندی ابن عباس و ابن المسیب رضی الله
عنهم توقف ایندیله در آن کریمده بر محله * و ان یوما عندک کاف سنة
مما تعدون و بر محله * ایدرل ان من السماء الی الارض ثم ینزل الیه فی یوم
کان مقداره الف سنة مما تعدون * و بر محله تعرج الملائکة و الروح الیه
فی یوم کان مقداره الف سنة * واقع اوستی یعنی آیت سابقده
برکون یک ییل مقدار نیجه اولدیغی و بواست کریمده برکون الی یک ییل
مقدار نیجه اولدیغی یسان اولدی تعریفدن انبیا و انلر تواف ایندیله

وسائر علماء فاضلین شویله تحقیق و تدقیق ایندیله که آخرتک برکونی
دنیاک یک ییل مقدار نیجه در چونکه میدان عرصانده الی محله اهل محشر
توقف اولنوب هر برنده ایام آخرتک برکونیکه دنیا زمانیه یک ییل ایدر
برکون توقفدن الی موقوفده الی یک ییل ایدر و بعضلر دیدیلر که الی
یک ییل کافرل حقنده در امانتقیلر حقنده ایکی رکعت نماز قبله جق قدر
اولور فصلل حق سبحانه و تعالی تک یوم تری المؤمنین و المؤمنات
یسعی نورهم الایة نظم عزیزنده علماء تفسیر شویله تحقیق اینمشدر که
عرصانده اهل ایمان و صلاح اولنلرک صلاحی مقدار نیجه نوره نازل اولور
بعض مؤمن صالح اوله که نوری کوز اریمی قدر اوله و بعضنک نوری
ایکی فرسخ قدر و بعضنک نوری بر میل قدر و بعضنک نوری بر ذراع قدر
و بعضنک نوری بر قارش اوله و بعضنک نوری بر ساعت ظاهر
اولوب و بر ساعت یوق اولوب ظلمات ایچنده قاله و اما کافرل و منافقلر
اصلا نوری اولیوب ظلمات ایچنده قابوب بر جانبیدن بر جابه کسدوسی
القابیده رک اغلیوا غلیو فریاد ایدرک کورشدیکی مؤمنلره ایدرل که انظروا
تقبس من نورکم ای مؤمنلر بر سر کله دنیاده کورشدوک و اشناق
ایدردک شمعی بو کونده بری محروم ایموب توقف اینظسار ایدیکر شترک
نور یکزدن بر دخی ضیالنه لم یس مؤمنلر دیرل که * ارجعوا و زاء کم فالتسوا
انوارا * بر نوری دنیادن الوب کلنلر بر دخی کیر و دنیایه واروب نور طلب
ایدیکر ذیوب علی طریق التعجیر و الاستشراء جواب ویره لر و ظالملر
ظلملری قدر ظلمانده قالورل نه کیم خبرده * الظلم ظلمات یوم القیمة
وارد اولمشدر و بر حدیث شریفک آخرنده * ابشروا یا معشر ضعیبک
المهاجرین * یعنی ای مهاجرین فقراسی سیر فرحلیکوز * بالنور التام
یوم القیمة * یوم قیامتده نور کامل الیه بو حدیث شریفده اشارت وارد که
اغنیاک نوری فقرانک نورندن ناقص اوله فصلل معلوم اوله که
علام الغیوب و غفار الذنوب تبارک و تعالی قولارینه بالذات کندوسی

سؤال اینست که اگر در تنه کیم حق تعالی بیورر * وقفوهم انهم مسئولون
یعنی ملائکه را اهل محشری حبس اید یکوز تحقیق انلر سؤال اولنسه
کرکندر این مسعود رضی الله تعالی عنه دن امام ترمذی رحمه الله تعالی
تخریج ایلدی رسول کائنات صلی الله علیه وسلم بیوردیکه * لا زول
قدما ابن آدم یوم القیمة حتی یسأل عن خمس عن عمره فیمافناه وعن
شبهه فیمایبلاه وعن ماله من این اکنسبه وفیماتفقه وماناعلم بما عمل
حاصلی بودر که یوم قیامته هر کس بش نسنه دن سؤال اولور زده وقخی
عمل ایچون صرف ایلدیکندن سؤال اولنور ومانندن زده دن الدی وزیه
صرف ایلدیکندن سؤال اولنور علمندن وعلمندن سؤال اولنور ورحدیت
شیر یفده * لا زول قدما عید حتی یسأل عن عمره فیمافناه وعن ماله من
این اکنسبه وفیماتفقه وعن جسمه فیمایبلاه * بویه چه وارد اولمشدرامدی
بوحدیت شیر یفلردن معلوم اولدیکه عمر و مال و بدن حق تعالی
طرفندن قوللرینه بر یوک سیر مایه لر در انکله فوائد علیه وعلیه تحصیل
ایدلر لاجرم اهل سعادتک عظیملردن اولور کاب جامع الصغیرده ابن
عمر رضی الله عنهما روایتله برحدیت شیر یفده شویله در که * اول
ما یسئلون عن الصلوة الخمس * یعنی قوللره آخرته بجهله دن اول بش
وقت نماز دن سؤال اولنور * فن کان ضیع شیاً منها هر کیمکه صلوات
خسته دن بر نسنه ضایع ایدیسه * یقول الله تبارک وتعالی انظروا هل
تجدون لعیدی نافله من صلوات تمون بهما ناقص من الفریضة * یعنی
الله تبارک وتعالی بیورر که ای ملائکه نظر ایدیکوز قولومک نافله نمازی
بولور سکرز فرضلردن ناقص اولنلری اتمام ایده سرنعیده الله جل وعلا
ملائکه بهدیه که * وانظروا فی صیام عبیدی شهر رمضان * نظر ایدیکوز
قولومک شهر رمضان صیامده * فان کان ضیع شیاً منه * اگر صیام
در رمضان بر نسنه ضایع ایدیسه * فانظروا هل تجدون لعیدی نافله
من صیام تمون بهما ناقص من الصیام * نظر ایدیکوز بولور سکرز

قولومک نافله صیامی انکله فرض صیامی اتمام ایده سرن * وانظروا
فی زکوة عبیدی * نظر ایدیکوز قولومک زکاته * فان کان ضیع متهاشیاً
اگر زکاتندن برشی ضایع اولدیسه * فانظروا هل تجدون لعیدی نافله صدقه
تمون بهما ناقص من الزکوة * نظر ایدیکوز قولومک نافله صدقه سن
بولور سکرز کاتندن ناقص اولانی انکله اتمام ایده سرن * فیکخذ ذلك علی
فرائض الله * نافله عبادت یومینوال اوزره فرضلره ضم اولوب تمام اولور
وذلك برحه الله وعدله * نافله ایله ناقص اولان فرضلری تکمیل رحمت
اللهیه وعدالت ربانیه در * فان وجد فضل وضع فی میرانه وقیل له ادخل
الجنة مسرور اگر زباده نافله موجود اولسه بومینوال اوزره میران فرائضه
وضع اولنور اول کشتی به مسرور اجته داخل اول دینور * وان لم یوجد شی
من ذلك * اگر نافله دن برشی بولنسه * امرت به الزبانیة * زبانیة ملائکه
سنه امر اولنوب فاخذنیده ورجلیه ثم قذف فی النار * اللرندن وایقارندن
طوب جهنمه القا اولنور نعوذ بالله تعالی امام ترمذی ابوهریره رضی الله
عنه دن تخریج ایلدی رسول کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه
اتدرون من المفلس * یعنی اصحابم یلور می سرن که مفلس کیمدر قالوا اصحاب
رضوان الله تعالی علیهم اجمعین دیدیلر که المفلس یدش من لادرهم
له ولا متاع متعارف اولان مفلس اولدر که درهمی و متاعی اولیه قال رسول الله
صلی الله علیه وسلم المفلس من اتی من بانی یوم القیمة بصلاته وصیامه
وزکاته ویأتی وقد ستم هذا وقذف هذا وکل مال هذا وسنک دم هذا وضرب
هذا فیکلس فیکتض هذا من حسنة فان قنبت حسنة قبل لهذا یقضی
بما علیه من الخطایا اخذ من خطایاهم فطرح علیه ثم طرح فی النار * یعنی
رسول کائنات صلی الله علیه وسلم بنم امدن مفلس شول کسه لر در که
عالم دنیا ده صلوة وصیام وزکوة وسائر انواع عیاداتی ایش آخرته کلد کده نک
خصلری ظهور اید کده مثلاً اول کسبه بعضلره شتم ایش وقذف ایش
و بعضنک مانی ظلم ایش و بعضنک قتل ایش و کتی ضرب ایش

اصحاب حقوق انك حسنة اتندن حقلى مقدار نجه كه ^{بى} بؤخذ بالذاتى
 سبع مائة ضلوة بالجماعة * حديث شريفى مضمون نجه بربعداى دانه سنك
 سندسى يا خود زبى مقدارى حق مقابله سنده جماعت ايله ادا اولمش
 ىدى نور ركعت نمازك ثوابى الوب حق صاحب و بيلور حسنة قالمقدوده
 اصحاب حقوقك بحسب مقدار الحقوق كاهلى انك اوزر نيه حل اولور
 جهنمه طرح اولور لغو ذبالله تعالى هر برطالم حقه ميدان عرضانده
 منادى ندا ايليوب شولى كسه فلان بن فلان زبوكونده رب العالمين حل
 وعلائك حضور مغنويه سنده حق صاحبلى كلوب بوندن حقنى السون
 زبوكون عدالت كونيدريد كده اصحاب حقوق حقلى طلب ايدر
 اولاد يارندن و انارندن و انار اولادلندن و بابار اولادلندن قسنداش
 اخوانندن اقر بار بر برلندن و سائر كسه زحقلى طلب ايتسه كر كدر
 و حيوانات برلندن و حق اولدغى انساندن طلب ايتسه كر كدر علما
 رجهم الله تعالى شويله بيان اينديلكر كه حله حقوقدن رضا و اقتضاسى
 كوج اولان حقلر حيوانات حيله كافرلك حقد زبيرا حيوانه و كافر ثواب
 و برلن كه حسنة اتندن سنه و بيلوب خلاص اولنه و كافرلك كاهلى
 كدندن منفك اولق و كفرله اولان كاه مؤمن اوزر نيه حل اولنق ممكن
 دكلندر حتى بو طريقه خلاص اولنه فصل معلوم اوله كه عالم
 دنياه بنى آدم اوزر نيه مؤكل اولان كاتب ملائكسى كتابت ايندكلى
 دفتر اعمال سوانندن اولجه كتور يلوب نشر اولور حق تعالىنك ^{بى} و اذا
 الصحف شمرت ^{بى} يعنى سوال و حساب بحون اعمال صحيفدارى محسره
 نشر اولسه كر كدر قوللى الزام ايچون نه كيم بوايت كريمده حق تعالى
 يورد بيهنا كتابا ينطق عليكم بالحق انا كاستنسخ ما كنتم تعملون
 يعنى اى قوللر شو بزم كاهم اوزر يكره حتى ناطقدر تحقيق بر سرك
 بى بى كرى كتابت ايندرك و دى آيت اخريده يورد ^{بى} بومئذ تعرضون
 لا تخفى منكم خافية ^{بى} يعنى قيامنده اى قوللر الله تعالى به عرض اولور سرك

بر كسه كرى اوليوب عرض اولنسه كر كدر بومئذ شمرت ^{بى} شمرت
 شويله در كه عرض الناس يوم القيمة ثلاث عرصات يعنى ناس قيامنده
 اوج كره عرض اولور ^{بى} قاما عرضتان لجدال و معاذير ايكنى عرضنده
 برى بر ليله جدال و نزاع ايدوب ايندكلى كاهلردن عذر ايدر ^{بى} فعند
 ذلك تطير الصحف فى الابدى فاخذ بيده و اخذ بشماله * شو عرضلر وقتنده
 صحيفه لهر كسك اللز نيه كلور كيمسى صاغ البله و كيمسى ضول البله اخذ
 ايدر ^{بى} حق تبارك و تعالى بوقف عدالتده شولقدر عدالت ايتسه كر كدر كه
 بر كسه نك بر كسه ده ذره قدر حق اولنسه البور سه كر كدر و دى مشهور
 بو ذره كيمى ان صراطدن مقدمدر لكن بعض روايت ضيعقه ده شويله در كه
 بعض صحابه ديديلر بار سول الله اينى لطلبك يوم المحشر يعنى بر سنى يوم
 محشر ده فنده طلب ايدلم ^{بى} فقال عليه السلام على الصراط فان لم
 تجدوا فعلى الميزان فان لم تجدوا فعلى الحوض ^{بى} يعنى يورد بيه صراط
 ياننده طلب ايد بى كز انده بولمز سكر ميزان فائنده طلب ايد بى كز انده بولمز سكر
 حوض كد و ترجاننده طلب ايد بى كز امضى بور و ايتده صراط مقدم ذكر
 اولندى لكن بور و ايت روايت مشهوره به معارض اولماز نيه شويله اعتقاد
 ايدرز كه ميزان صراطدن مقدمدر امام ابوداود تخريج ايلدى حضرت
 عايشه رضى الله عنها جهنمى فكر ايدوب اغلدى حضرت رسول
 كائنات صلى الله عليه وسلم ^{بى} ما يبكيك ^{بى} نه سبندن اغلذك ديوسوال
 يوردى قالت عايشه رضى الله عنها يورد بيه ذكر التار فبكيت جهنمى
 فكر ايدوب اغلدم فهل تدكرون اهلكم يوم القيمة سرك قيامنده
 اهلكرى ذكر ايدرم بى ^{بى} فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم * اما فى
 ثلثة موطن فلا بد كراحد احد حضرت رسول كائنات صلى الله عليه
 وسلم يورد بيه اوج محله بر كسه بر كسه بى ياد ايد مز مكر كيم ياننده حاضر
 بولنه عند الميزان حتى يخف ميزانه ام يثقل بريسى ميزان عندنده تا كه
 ميزان خفيف مى اوور يا خود ثقل مى اوور بيلنجيه دك بر كسه بى فكر ايد مز

بوحديث شريفه اولان ترتيب مقصود دكلدر بلکه مراد ثلثه ده اولان
دهشتي وخوفي بياندر وعند الكتاب حين يقال هاؤم اقرؤا کتايه
برسي هر کسک کتاي الیه ويرسد يکي وقتده که صاغ اليه کتاي الیه
اطرافنده اولنره بنم کاي اوقو يکزد يوب کال فرح و عمام سرور اولديغي
وقتده * حتى يعلم ان يقع کتايه في يمينه ام في شماله اومن وراء ظهره * ناکه
بيدنجه کتاي صاغ الیه مي کلور يوخسه صول الیه مي کلور يوخسه ارقه سي
طرفندن مي ويريلور * وعند الصراط اذا وضع بين ظهري جهنم
وبرسي دخی صراط عندنده که جهنم اوزر بنده وضع اولنسه کر کدر
بو اوج محله کشي نجات يولنجه بر کسه بي خاطر بنه کتوز من اللهم نجنا
برحمتک من هول وشدة لکن انبأ و علمای صديقون وسائر اهل درجات
عالیات بود هشتدن وخوفدن مبرالرز زيرا * يا عباد لا خوف عليكم اليوم
ولا انتم تحزنون * دينور اللهم اجعلنا منهم فصل اهل طاعت
اولنر کتاي صاغ الیه الوب شولقد فرح و سرور حاصل اولور که ياننده
اولنره هلا بنم کاي اوقو يکزد يوبجه تو ايلور احسانلر بارلش شاد و خرم
اولسه کر کدر حق تعالی بيورر * و اما من اوتي کتايه يمينه فيقول هاؤم
اقرؤا کتايه * کندوسي اوقوب فرح لنور و ياننده اولنره بنم کاي اوقو يکزد
دير آيت کر عده * و اما من اوتي کتايه يمينه فاوئک يقرؤن کابهم * و بر
آيت کر عده * و اما من اوتي کتايه يمينه فسوف يحاسب حسابا يسيرا
وينقلب الى اهله مسرورا * حاصل صاغ الیه کتاي التلک حسابي
آسان اولسه کر کدر تفسير مکیده مذکور در کابن وهب روايتله حضرت
عايشه رضي الله عنها سوال ايدوب ينيورد يکده ياني الله كيف يحاسب
حسابا يسيرا يعني حساب يسير نيجه اولور * قال يعطى العبد کتايه
يمينه فيقرأ سيئاته ويقرأ التماس حسنة ثم يحول صديقه فيقول الله سيئاته
حسنات فيقول ما كان لهذا العبد سيئة * يعني کتاي صاغ الیه النور
سبائي همان کندوسي اوقور و حسنة اطرافنده اولنر اوقور صديقه بي

تحويل ايند کده في الحساب الله تعالى سبائي حسنة تبديل ايدر اطرافنده
اولنره دير که شو کسه ت سبائي يوغيمش و جسته اولان اهله مسرورا
رجوع ايدر و دخی حساب يسير مجرد عرضدن کتايه در ديمشرو اما کتاي
صول الیه الان اهل بخور و ظم و احباب شرور و شوم و ارباب طغيان
و کفران کتايلرني صول الیه الدقه حائلري نيجه اولد قلرني بلوب
مهلكة عظيمة و قبايح کامله و محازي شديده و ورطيات احوال عقوبانه
ورود و مهلكة درکات عظيمة کر قنار اوله لري محقق بلوب اللرنده
و بوغاز لنده اغلال و يمش ارشون سلاسل الیه بغلنوب شيطانلر الیه قرين
يتس القرين قيلنوب قعر جهنمده مکان و قرار طوته جقلرني مقرر بلوب
و انبور او اهلا کاه و او يلاه ديور ياد ايدوب کندی نفسنه هلا کله دعوات
ايتسه کر کدر بنه کم قرآن کر عده ذکر اولنور * و اما من اوتي کتايه وراء
ظهره فسوف يدعوا ثبورا و يصلي سعيرا * بعض کتب حديثه شويله
ذکر اولنديکه صاغ الیه کتاي الان اصحاب يمين قاتلري التمس ارشون
اولوب يوزلري منور اوله و باشلرينه جنت تاجلرندن تاج انجودن قنوب کندی
اقرانلري ياننه کيدر کن المربعيددن کوروب ديرل که يارب شوکسه بزم الیه
رفيق اولسون و اکاخير کثيرو و اولدخی انلره کلوب بشارت عظيمة و سرور
دام و صفای خالصده اولسورلر و اما کافرل يوزلري سياه اولوب جسمي
التمس ارشون قدر اولوب باشنه آتشدن تاج قنوب لباس قطران الیه
ملبوس اوله رايحه کر يله الیه مکروه و معقور اولوب سائر کافرل کوروب
ديرل که يارب شوکسه بزم طرفره کلسون و بزمه رفيق اولسون اولدخی انلره
کلوب سرده يله اوله جفسر زيه پس المراتواع غم و غصه و اجزانده
اولوب عذاب لايزالده و عقاب اليمده ثابت اوله اما کتاي صول الیه
الدقه شويله بيان ايتشله که صاغ الی بوغاز بنه بند اولنوب وصول الی
ارقه سنه جور بلوب ارقه سندن کتاي آلور بنه کم ابن المسبب يويله
بيوردي و بعضلر ديدلر که کوکستدن ارقه سنه دلک شق اولنوب صول الی

ادخال وارقه سندن اخراج اولنوب كتابي آردندن الور و بر منادي ندا
ايدوب ديه كه اي اهل محشر يليكوز كه شونلر الله تعالى به و پيغمبرلر بنه
ايمان كور ميوب عناد و تكبر ايدنلر در بونلرك مكانلري جهنم اولسه كر كدر
نعوذ بالله تعالى فصل معلوم اولسونكه انبياء كرام و رسل عظام
عليهم الصلوة والسلام علم و عمل و افعال و اقوال كتبندن سؤال اولنور مي
يوخسته اولتمازي بونده تردد و توقف اولنور اكر بعضلري حضرت
سليمان و داود و يوسف عليه السلام كييلر سؤال اولنسه اطف و رفعله
و تعظيمه سؤال ملاطفه و حساب اكرام ايله سؤال اولنور لكن بالاتفاق
امتلاينه تبليغ شريعت و تعليم ملت و تفهيم معاش و احوال معاد ايتدكلرندن
سؤال اولنلري محققدرته كيم الله تبارك و تعالى بيورز * و لنسئلن
المرسلين يوم يجمع الله الرسل فيقول ماذا اجبتكم * اما كافرلر پيغمبرلر بني
انكار ايدوب تبليغلري تكذيب ايدلر حضرت نوح عليه السلام امتي
وغيرلر برززه پيغمبركلمدي و دعوت ايمان ايتديلر ديدكلر نده امت اسلاميه
محمديه انبياء كرام عليهم السلامك تبليغ و دعوت ايدوب صادق اولدقلرينه
شهادت ايتسهل كر كدر و امت اسلاميهك شاهد صادق اولدقلرينه
حضرت سلطان كورين و رسول ثقلين صلوات الله و سلامه عليه و علي
النبيين و المرسلين و آلهم و اتباعهم اجمعين شهادت بيوروب حق جل
و علا سر سادقلر سر ديجكدر و قرآن كريمده ذكر اولنور * ليكونوا
شهداء على الناس ويكون الرسول عليكم شهيدا * و غير آيت كريمدرده
واقع اولمشدر فصل اهل سعادت و اهل شقاوت ايريلوب
حق تعالينك * و اماز و اليوم ايها المجرمون * يعني اي مجرملر و كافرلر بلوكر
ايريلوب جهنم اطرافنده جمع اولوكر نته كيم آيت اخريده * ثم انحضرنهم
حول جهنم جثيا * واقع اولمشدر بو خطابي كافرلر اشد كده دبرلري
اوزينه چوكوب فرياد ايدرك زباني ملائكه سي صاحبلرندن و صفالارندن
واللرندن و ايقارندن تحكم اخذ ايدوب ناحيه جهنمده حشر اولورل و اهل

سعادت اولان مؤمنلري حق تعالى حضور معنويه سنه الوب بالذات
اطفله سؤال ايدو چكدر نته كيم حديث شريفده شويله در كه * ان الله يدني
المؤمن فيضع عليه كنفه ويستره * يعني الله تعالى مؤمنني حضرت
معنويه سنه تقرييب ايدرو ستر ايدر * فيقول انعرف ذنبا كذا انعرف ذنبا كذا
و بيورر كه اي مؤمن فلان وقتده و فلان محله فلان كاهي اشدلك ايدني
بلورمي ستر * فيقول نعم اي رب حتي اقره بذنوبه * مؤمن دخي بلورم اي
رب دير وجهله كاهني تقريير ايدر * و رأي في نفسه انه قد هلك * و كورر كه
كندوسي هلاك اولمش زير ابو نجه مخالفتده بولمش * قال سترتها عليك
في الدنيا وانا اغفرها لك * حق تعالى بيورر كه بن اول سياتي دنيا ده ستر
ايتشم بو كونده مغفرت ايدورم * فيعطى كتاب حسنة * كتاب حسنة
صاغ اليه و يريلور * و اما الكفار و المنافقون فينادي بهم علي رؤسهم
الخلائق هؤلاء الذين كذبوا على ربهم الا لعنة الله على الظالمين * يعني
كافرله و منافقوله ججع اهل محشر حضورنده شويله ندا اولنور كه شونلر
اولكمسهلر كه رب العالمين جل و علا اوزرينه كذب و بهتان ايتديلر و ظالم
اولديلر اهل محشر بلورلر كه الله تعالينك لعني بويله ظالم و كافرلر
اوزرينه در و اعداء الله ميدان عرصانده جانب جهنمده ججع اولنوب انلردن
علي وجه التوبيخ ايتدكلري كفرو شرك و سائر معصيت سؤال اولندقلده
حق تعالينك مؤمنلره كال رحمتي و مغفرتي كوزد كلري ايچون انكار
ايدوب عيبن ايدو رك * والله ربنا ما كنا مشركين * يعني والله بر دنيا ده
مشركد كل ايدك ديدكلرينده حضرت حق سبحانه و تعالى بيوروب
اي شر كائي الذين كنتم ترعون * يعني قنده در اول نستهلر كه اي مشركلر ستر
انلري بكاشركاز عم ايتديكز ايدني بعده اغزلرينه مهر اوريلوب اعضالري
انلرك كفرو شركلرينه شهادت ايدلر نته كيم قرآن عظيمده كاور * اليوم
نختم على افوههم * الايه و دخي روايتلرده شويله در كه كافرلر اعمال سنه
لر بني انكار ايتد كده انلره دينور كه قو كسولرك شهادت ايدلر ديرلر كه انلر

بره افترا ایدر لر وینه دینه ور که اهلک وافر بارک شهادت ایدر لر آنردیر که
 انلرزه افترا ایدر لر بعده اغزلری مهر انوب جله اعضاسی شهادت ایدر
 تنه کیم قرآن کریمه ذکر اواسنور * و یوم یحشر اعداء الله الی النار فهم
 یوزعون حتی اذا ما جاؤوها شهد علیهم سمعهم و ابصارهم و جلودهم
 بما کانوا یعملون * حاصلی اعداء الله علیه لینه ایتد کیری کنیدی
 قولقلری و کوزلری و دریلری شهادت ایدوب ایتد کیری اعمال خبیثه بی
 خبر و یرسه لر کر کدر * وقالوا الجلودهم لم شهدتم علینا * وانلر اعضالینه
 و دریلرینه دیرلر که نیچون علیه مزه شهادت ایتد یکز برتم انکار یمن
 جهنمدن خلاص بولوب رحمتنه نائل اولق ایچوندر سز بویه شهادت
 ایتد یجک سز دخی معذب اولور سز برتم کتمز سزک حقکرده فائده ایدی
 قالوا انطقنا الله الذی انطق کل شیء * شاهدر دیرلر که بری شول الله
 عظیم الشان سویلندیکه جله مخلوقات سویلتمکه قادر در و بر سزک
 حقکرده افترا ایتدک ماوقع نیجه ایسه خبر و یردک اگر بر خبر و یرمسک حق
 تعالی سزک عملر یکزی بیلور امدی الله تعالی یلور کن شهادت ایتد مرک
 قوللری اوزرینه حجت قائم اولوب عدالتی ظاهرا و لیسون ایچوندر صکره
 کافر لر مومن فقره اهل محشر حضورنده منلدی ند ایدوب * هؤلاء الذین
 کذبوا علی ربهم الا لعنة الله علی الظالمین * دیلر فائده انس رضی الله
 عنه روایت ایدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردی * التائب
 من الذنب کن لا ذنب له * کاهندن توبه ایدن کاه ایتمش کیدر امام
 لصیباتی رحمه الله تعالی انس رضی الله عنهدن تخریج ایلدی رسول
 کاشات صلی الله علیه وسلم بیوردیکه * اذا تاب العبد من ذنوبه * فچان
 عبد کاهلرندن توبه ایتد کده * انسی الله حفظنه ذنوبه وانسی ذلک
 جوارحه و معالیه من الارض حتی یلقی الله یوم القیمة و لیس علیه شاهد
 من الله بذنب * یعنی حق تعالی حفظه ملائکه سنه و تائبک اعضای
 جارحه سنه و زمانه و مکانه کاهنی اونود و یرتا که قیامتده رنسنه کاهنده

شاهد اولیه و دخی علی الفور هر بر کناه حقنده توبه فرضدرو حق تعالی کمال
 رحمتدن قبول ایدر شرطی اوچدر معصیت اوزرینه ندامت فی الحال کاهی
 ترک کاه چک زمانده قادر اولور سه دخی ایتماکه عزیمت و نیت ایتد کدر بواج
 شرط بولور سه توبه مقبولدر اهل سنت عندنده و بعضلر حقوق عبادی
 اصحابینه و یرمک شروطندر دیدیلر و بعضلر کاهی فی الحال ترک ایتد کده
 داخلدر دیدیلر و بعضلر حقوق اصحابینه و یرمک علی حده فرض مستقل
 ایکن توبه نیک حققتنده داخل دکدر دیدیلر و توبه صحیحه ایتد کد نصکره
 بدخی مزبور کناهی اشلر سه توبه سابقه ابطال ایتمش اولماز بر توبه
 عبادت مستقله در صکره کی کاه ایچون بشفقه بر توبه دخی لازمدر سوال
 کبازدن اجتناب ایدن عیدک صفایری بلا توبه مقفور اولور می جواب
 بعضلر دیدیلر کی کبازدن اجتناب ایتد کله صفایر حقنده عقاب جائز اولور
 اسکن حق تعالی نیک * ان تجتنبوا کما ثماتنهنون عنه تکفر عنکم سیئاتکم
 نظم کر یمنده ظاهر بودر که اجتناب کباز صفایری تکفیر ایدر اعمال صالحه
 سیاتی تکفیر ایدر * ان الحسنات یدهن السیات * آیت کسریمه لری بونی
 ناطقدرو سوال کفر و شرک ایچون شرعه عفو و مغفرت محالدر ایکن عقل
 فجور ایدر می جواب اشاعره عندنده جواز عقلی نابتدر ماتر یدیه عندنده
 محال عقلی حاصلدر اشراک و کفر دن ماعد اولان کبازی بلا توبه مغفرت
 و شفاعت ارمق و قوعی حقنده دلایل معصیه و پراهن عقلیه و شرعیه واردر
 ان الله لا یغفر ان یشرک به و یغفر ما دون ذلک لمن یشاء ان الله یغفر الذنوب
 جمیعانه هو الغفور الرحیم * کی آیه فاطمة الزاع وارد اولمشدر بعض
 اهل تفسیر شویله بیان ایتشلر در که ناس ایکی قسمدر مؤمن و کافر هله کافر
 بالاجماع اهل جهنمدر مؤمن دخی ایکی قسمدر مطیع و عاصی هله مطیع اهل
 جهنمدر بالاجماع عاصی دخی ایکی قسمدر مرتکب صغائر و مرتکب کبائر
 هله کبازدن اجتناب ایدن مرتکب صغائر مغفوردر اهل جهنمدر و مرتکب
 کبائر ایکی قسمدر نایب و مصر هله نایب مغفوردر و اهل جهنمدر بالاتفاق

و مضرا یکی قسم در مستحل و غیر مستحل هله مستحل کافر اولدیغی ایچون
 اهل جهنم در بالا جاع و غیره اولان الله تعالی نیک اراده علیه سنه
 مفوض در مراد ایدر سه عفو و مغفرت ایدر و مراد ایدر سه گاهی مقداری
 عذاب ایدر بعده چنه اذخال ایدر سؤال کفایت مقداری اموال دن
 و متاع دن حساب اولنور می جواب کفاف کافی اوزرینه سؤال و حساب
 بو قدرته کیم بو حدیث شریفده * والذی نفسی بیده انکم انحاسینون یوم
 القيمة فی الماء البارد والماء الحار الاخرقة تستربها عورتک و کسرة خبر
 تربها جوعتک و شربة ماء تطفی بها عطشک * بویه له وجه وارد اولمشدر
 یعنی حاصلی بودر که قدر حاجت دن زیاده کرک ما کولات و کرک مشروبات
 و کرک ملبوسات اولسون جله سنده حساب واردر حلالده حساب
 و حرامده حساب ایله عذاب ثابتدر بوتدن معلوم اولسونکه فقر اغنیادن
 بش بوزیل مقدم چنه کیرر برافقرا نک اموری سهلدر اغنیانک حسابی
 کثیر و شدیددر و دخی بعض روایتده شویله ثابتدر که حق تبارک و تعالی
 فقراء صالحین زمره سنه بیوره که ای قولاریم بن سرزدن دنیایی صقلمدم
 سرزی دنیانک فتنه سنندن صقلمدم تا که فقر یکن سبیلله انواع کرامات
 و درجات عالیه نائل اوله سر و دخی کتاب جامع الصغیرده بر حدیث
 شریفده شویله در که * اتخذوا عند الفقرا ایدی فان لهم دولة یوم القيمة
 یعنی فقر اعندده نعمت را تخاذ ایدیکوز شول نعمت لری و دیعه ابداع ایدنلر
 یکی که زیر افقرا ایچون یوم القیامتده دولت حاصل در سؤال حق تعالی
 مؤمنلری بر بویه رضا الشدر و اصلاح ایدر می جواب بو واردر حتی کتاب
 جامع الصغیرده مذکور اولان احادیثدن بر حدیث شریفده بویه که
 انقر الله واصلموا ذات یدکم فان الله تعالی یصلح بین المؤمنین یوم القيمة
 یعنی الله تعالی به تقوی ایدیکوز و آرا کزی اصلاح ایدیکوز زیر تحقیق
 الله تعالی یوم قیامتده مؤمنلرک ینلرین اصلاح ایدیه کرکدر سؤال قلبه
 کای اسددردن سؤال و اموری جواب قلبه کلان انیاس در اوردن و انکی

فعلی قصد ایتک قلبه کاور کیدر مکت ایتز بو که هاجس دیرر ایکنجی
 کلور و مکت ایدر لکن ایستد که تردد ایتز بو کا خاطر دیرر بویکی سی
 اختیاری دکلدر و سؤال بو قدر اوچننجی قلبه کلور و ایستد که تردد ایدر
 بو کا حدیث نفس دیرر در دخی قلبه کاور و ایستک طرفی ترجیح ایدر بو کا و هم
 دیرر بشنجی قلبه کلور و ایستک طرفی جزم ایدر و فصدنی قوی ایدر بو کا
 جزم محکم و عزم مصمم دینور امدی حدیث نفس و میل و هیجان شهوات
 امر اختیاری اولمغله سؤال و مواخذه بو قدر زیر رسول علیه السلام
 یوردیکه حدیث نفس مقوله سی اولان نسته لری الله تعالی امتدن عفو
 ایلدی اما و هم که اختیاری اولور اضطراری اولور اختیاری اولدقدده سؤال
 و مواخذه اولنق احتمالی غالبدر و تحت اختیارده داخل اولدیفیچون
 واضطرار یانده علی الاطلاق سؤال بو قدر و اما عزم مصمم که اگر فعل
 قبیحه عزیمت ایدوب عزیمنده قالب فعل وجوده کمر ایسه اگر فعلی ترک
 ایشدیکه الله تعالی خوفندن اولور سنه حسنه یاز یلور عزیمتی سبته اولوب
 اجتنابی حسنه اولدیغی ایچون عزیمنده نفسیه موافقت و شیطانه متابعت
 ایتشیدی امتناع ایتیه سی الله تعالی به اطاعت نفسه و شیطانه مخالفت
 ایتکله مجاهده عظیمه و مکابده جسمیه اولوب لاجرم حسنه جلیله یاز یلور
 و اما فعلی ترک ایتدیکه الله تعالی خوفندن اولوب حیاء و یا ایچون اولور سنه
 بو صورنده علماء شریعت مجتهدیه و فضلاء ملت اخذیه اختلاف ایتیلر در
 امام غزالی و امام فخر الدین الرازی مذهب لری بودر که صورت مذکورده
 سبته یاز یلور زیر حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم یوردیکه ناس
 ینلری اوزره حشر اولنور مثلاً برکسه کیجه عزیمت ایدوب صباح اولدقدده
 زنا یا خود قتل مؤمن ایتکه نیت ایلسه اول کسه کیجه آخرته کیتسه نیتله حشر
 اولنور و بر حدیث شریفده وارد اولدیکه ایکی مؤمن سیل سیف ایدوب
 بری بر بله مقاتله ایدر کن بر بریتی قتل ایلسه قاتل و مقتول جهنمده در سؤال
 اولدیکه یار رسول الله هله بریتی قاتلدر یا مجنونه مقتول نه صوح ایتدی

جوابده بیوردیکه مقتول دخی قاتلی قتل ایتسکه حرص و مراد ایتدی ایدی
امدی بویکی اماملر دیدیلر که مقتول مجرد اراده و عزیمت سببیه اهل
جهنم دن اولدیغی دلیلدر که عزیمتدن صبره اجتناب اولسان فعل
قیح اوزرینه اتم ترتیب ایدر ایش مجرد عزیمت سببیه امام قاضیخان و برازی
وصاحب خلاصه دیدیلر که برکسه بر معصیتی قصد ایتسه لکن عزیمت
ایتسه عاصی اولمازا اگر عزیمت ایدر سه اتم اولور لکن صاحب برازی
دیر که مجرد عزیمت اوزرینه اتم اولور بو خسه فعل وجوده کلدیکی مرتبه
اتم اولماز مثلاً زنایه عزیمت ایلسد بالفعل زنایه ترتیب ایدن و بال بازلر بلکه
عزیمتک و بالی باز بلور و بعضی علمائک مذهبی بودر که عزیمت مرتبه سندن
مؤاخذه بو قدرته کیم ابوهریره رضی الله عنه روایتله امام بخاری غریج
ایلدیکه حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه حق تعالی
نیم امتدن عفو ایلدی اول امور بکه قبلرینه کلور مادامکه آتی تکلم ایتدیکه
و یا خود عمل ایتدیکه بو مذهب بخاریدر لکن بو اختلاف اول امور
حقیقه در که لسان و جوارح ایله اشلور و حاصل اولوب تمام اوور اما شول
امور که مجرد عزیمت ایله تمام اولوب آلت جارحه به توقف ایترا نلر حقیقه
یا لا یتفاق مؤاخذه و عقاب واردر کفر و اعتقاد بدعت و کبر و عجب کی امدی
امام غزالی حجت حکمیکه اولکی حدیث شریفه جواب و بررز که ناس
یتلری اوزرینه حشر اولور دیمک جائز که حشره اولسون و افعال صالحه ایله
عزیمتلی اوزره حشر اولور دیمک اوله زیاده صورته حسنه بازلسی
امر عفو قدر و مطلق نیت اولدیغی تسلیم اولسه معصیت جانندن عقاب
اوله جفی لازم کلر استحقاقیدن بالفعل وقوع کلدیکی کی جائز که عقاب
طریقله مؤاخذه اولسه یا خود عفو اولانه ایکیم حجت که قاتل و مقتول
جهنمه در حدیث شریفه شول جواب و برکوه که حوکه مقتول قتل
اوزرینه عزیمت ایتدکده عزیمتده قائمندی بلکه مبادرت طریقله سنل
سیف ایدوب میدانده حقدی بک که سیفله جمله و ضوله ایلدی افعال

خارجه دن و افعال جارحه دن اولدیغنه نساء معاقب اولدی و دخی معلوم
اوله که کمال عبودیت اولدر که کشتی قلبی رزائلدن و عزائم فاسده دن نسیات
کاسده دن و سائر صفات خبیثه و طبیعت حیوانیه دن تطهیر ایدوب
اخلاق حمیده و صفات جمیله و نیات صالحه و عزائم شریفه ایله تعمیر
ایتدکدر بو طریقت حضرت انبیاء مرسلین صلوات الله و سلامه علی
نبدنا و علیهم اجمعین حضرت تکریمک طریقتدر و سائر اصحاب کریم
و تابعین و ارباب و اخیار بر برلرندن استفاده و تلقی ایتدکلی میراث نبوی
و طریقت مصطفویدر بو حدیث شریفه شویله در که قیامتده اگر فاسق
و اگر صالح بونلرک جمله سی نادم و بشیمان اولسه کرکدر فاسقلر دنیاده
فسق ترک ایدوب استقامت و تقوی ایتدکلی ایچون ندامت و خسرت چکرلر
بو صالحلر دنیاده طاعات و عباداتی زیاده ایتدکلی ایچون ندامت ایدرلر
امدی بیکدر که کشتی جمیع حرکات و سکناتی و احوال و سائر امورنی نوم
و بقطه سنی و جمیع انفسانی تقرب الی الله اسبابنه صرف ایدوب عبادات
توابعی آله بویله ایتوب بر ساعت عمری عبث کتسه عند الموت و بعد الموت
اکا خسرت حکم اولور الله عظیم الشان توفیقنی بو عبد حقیر و سائر اخوانه
رفیق ایدوب فعلارده و ترکزده نیاز ایله عمر می سعادت عظمی به سیر مایه
ایدوب علماء صدیقین ایله حشر ایلیه و حبیبی جمله مرز شفیع مشفع ایلیه
آمین رحمتک یا ارحم الراحمین قصص اهل حیا آخرتده شفاعت
ایتسه کرکدر کتاب جامع الصغیرده مذکور * یشفع یوم القیمه ثلاث الانبیاء
ثم العلماء ثم الشهداء یعنی یوم قیامتده اولانیا بعده علماء بعده شهدا شفاعت
عظیمه ایتسه کرکدر لکن بونلردن ماعدا شفیع واردر نه کیم قرآن
عظیمی تجوید ایله تلاوت ایدنلر و کعبه مکرمه شفاعت ایدر و صبیان
شفاعت ایدر و سائر صالحلر شفاعت ایدر بو اوج طائفه مقدسه تک شفاعتی
عظیم و کسر اولدیغیچون بو حدیث شریفه همان انلر ذکر اولسندی
معلوم اولسونکه جمله شافعلردن مقدم حضرت سید الاولین و الاخرین

وخاتم النبیین صلی الله علیه وسلم شفاعت ایتسه کر کدر نته کیم حدیث
شریف یفرده * انا اول شافع واول مشفع * وارد اولشدر بن جمله دن اول
شفاعت ایده رم ووجه دن اول حضرت الهیة ده شفاعتم مقبولدریمک
اولورودخی حضرت رسولک شفاعتی علماء کرام رحیم الله تعالی دن امام
نوی بش قسم ایتشدر اولکی محشرک شدت وازدحاتی ازاله ایچونکه
عامه انس وجنه شاملدر و بعضی علما مقام محمود بودر دیمشدر ایکیجی
برطائقه بی بغیر حساب داخل جنت ایتک ایچون ان شاء الله تعالی تفصیلی
کلور اوچنجی بر قوم محاسب اولنوب عذاب جهنمه مستحق اولدقلری
معلوم اولوب عذاب دن خلاص ایدوب داخل جنت ایتک ایچون درنجی
داخل جهنم اولشلری اخراج ایچون بشجی جنات عالیا تده رفیع درجات
ایچون قاضی عیاض التجی قسم زیاده ایدوب ابی طالب دن عذاب تخفیف
ایچون شفاعت ایدردی و بعضی یکنجی قسم زیاده ایدیلر که اهل مدینه
بعده اهل مکه بعده اهل طائف ایچون شفاعت واردردیدیلر و بر قسم
شفاعت دخی روضه مطهره بی زیارت ایدلره و بر قسم شفاعت دخی
اذان محمدی به اجابت ایدلره نابدر دیدیلر و الحاضل بو عبد فقیرک عندنده
شویله در کما قسم شفاعت بشده و سکرده و اون بشده منحصر د کلدر
زیرا کتاب جامع الصغیرده و غیر یلده شویله در که * انی لاشفع یوم القیمة
لا کثر مما علی وجه الارض من حجر و مدر و شجر * یعنی علی التحقیق قیامتده
بن یوزنده اولان طیار و مدر و اغا جبار عددن چوق قولره
شفاعت ایدرم و بالجمله شفاعت شریفاری بی حسابدر اما اول طائفه که
شفاعت اول نور بلا حساب داخل جنت اوور حدیث شریف صحیحدر
یدخل الجنة من امی سبعون الفا بغیر حساب * مذکوردر یعنی امتدن
تیش یک کس بلا حساب جنته کیره کر کدر امام اخیر زوایتده ابوبکر
الصدیق رضی الله عنه زوایتله شویله در که * اعطیت سبعین الفا یدخلون
بیتهم حساب و جودهم کما فی الدفان و هم علی دابرجل واحد

فلسفرتد ربی فرادی مع کل واحد سبعون الفا * یعنی امتدن یکا اعطا
اولیدی تیش یک کس بغیر حساب جنته کیره کر کدر یونلرک یوزری
شولقدیر منوردر که همان لیله البدرده کی ماهتابه بکوز و جهله شک قیلری
اتفاق اوزده در که کویار کینه قلبی کیدر و بعدن دخی زیاده طلب ایدرم
وزیم زیاده ایدوب یوتیش یکک هر برینک یا نجه تیش یک دخی اولسه
کر کدر دیمکدر بو کسدرک علامتی توکلدر * شفاعتی لاهل الکبار
من امی * بو حدیث شریف مشهورلر دندر یعنی بنم شفاعتم امتدن
اهل کار ایچوندر و دخی حق تعالی شولقدرو رحمت ایتسه کر کدر که کسده یک
عقلنه کما مشیر نسه کیم کتاب جامع الصغیرده حدیث شریفده کلمه یکه
ابو هریره رضی الله عنه زوایتله * ان الله خلق الرحمة یوم خلقها مائة
رحمة فامسک عنده تسعا وتسعين رحمة وارسل فی خلقه کلهم رحمة واحدة
الحدیث یعنی حق جل و علا رحمتی یوز قسم ایتدی طقسان طقوز قسمی
عندنده صقلیوب عالم دنیا یه بر قسمی ارسال ایدوب انسان و سائر حیواناته
ویردی نته کیم زوایتده * بها تعطف الوالدة علی ولدها والوحش والظیر
بعضها علی بعض و آخر تسعا وتسعين فاذا کان یوم القیمة اکلها بهذه
الرحمة * یعنی اول بر رحمت سبیلله والده لر ولدینه شفقت و مرحمت ایدر
و سائر حیوانلر بر برلر بنه ایتک سبیلله مرحمت ایدر قچان یوم القیمة اولدقده
طقسان طقوز قسمه اول بر قسمی ضم ایدوب قوللرینه اعطا ایتسه کر کدر
فائدة امام بخاری و امام مسلم فخریح ایدیلر ابن عباس رضی الله عنهما
زوایتله حدیث قدسی اولق اوزره رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت
رب العزت تبارک و تعالی دن روایت ایلدیکه * ان الله تبارک و تعالی کتب
الحسنات والسیئات بحرقیق الله تعالی حسناتی و سیئاتی تقدیر ایلدی
ثم بین ذلك بعده * حق تعالی انی بیان ایتدی * من هم بحسنة فلم یعملها
ککه بر حسنه بیت ایلسه عمل ایده مسه کتبها الله عندده حسنه کامله
حق تعالی انی بر حسنه کامله یازلقه امر ایدر * وان هم فعملها کتبها الله

عنده عشر حسنات لی سبعمائة ضعف اذا عافا كثيرة * اگر قصد ابدوب
عمل ایدر سه حق تعالی اول حسنه بی اقل مرتبه اون حسنه یازلغه امر ایدر
و بعض حسنه دیوزقات حسنه و بعض حسنه بی بغیر حساب یازلغه امر
ایدر * وان هم بسببه فلم بعملها * اگر بسببه بی قصد ابدوب ایشسه
کتبه الله عنده حسنه کامله * حق تعالی کنده عندده اتی و حسنه
کامله یازر * وان هم بها عملها کتبه الله سببه واحده * اگر سببه بی قصد
ایدوب ایشسه حق تعالی سببه بی واحده یازر امدی ای عاقل نظر ایت
حق تعالی کمال رجسته و عظیم لطفته که مجرد حسنه بی قصد ابدوب
ایشسه بر حسنه کامله احسان ایلرا اگر ایشسه اقل مرتبه سنی اون قات یا خود
یدی یوزقات یا خود بغیر حساب احسان ایلر کمال فضلدن ناشیدر و سببه بی
تک ایشسه بر حسنه کامله و یروا اگر عمل ایدر سه بر سببه و یرو دخی صابر اولره
بغیر حساب اجر و یرسه کر کدر تنه کم قرآن عظیم الشانده * انما
یوفی الصابرون اجرهم بغیر حساب * یعنی صابر لره بلا حساب اجر کامل
و یزید و بر حدیث شریفده * المصابین تمنح من الله تعالی * یعنی
مصیبتلر الله تعالی طرفندن صابر قوللره نعمتلر و عطیه لردر که انک
اوزرینه اجر عظیم ترتیب ایتدیکی ایچون و بر حدیث شریفده شوبله در که
اذا مات ولد العبد * زمؤمنک ولدی آخرته کند کده * قال الله تعالی للملائکه
اقبضتم عمره قلبه * حق تعالی ملائکه بیورر که قولک قلبک منوه سنی
قبض ایتدی کوزمی * فبقواون نعم * ملائکه دیورر که یارب سنک امر کله
قبض ایتدی * فبقول الله تعالی ماذا قال عبدی * حق تعالی بیورر که
قولم نه دیدی حسبری ایتدی یو حسنه بندن شکایتی ایتدی ذمکدر
فیقولون جندک واسترجعک * ملائکه دیورر که یارب سکا احد ایتدی
و صبر ایتدی قضایه راضی اولدی و قال * ان الله وانا الیه راجعون * دیدی
فیقول الله تعالی ان الله تعالی بیورر که * ابنوا العبدی بیتا فی الجنة وسمو
بیت الحمد * قوله جفنده بریت بنای ایدیکوز و کایت الحمد تسیمه ایدیکوز

ودخی طالب علمده ایکن آخرته کیدلر مرتبه شهادت بولدنغندن ماعدا
امام حبستدن شنبویه منقولدر که * ان المؤمن اذا مات ولم يحفظ القرآن
یعنی بر مؤمن طلب علمده ایکن آخرته کیسه مال بودر که هنوز قرآنک مبادی
و معانی و نظم شیرینک تجریدی و حفظ ایتسی تکمیل ایتمش اولسه
امر حفظه * انک فلا تنکه صته امر اولنوب * ان یعلموه القرآن فی قبره * اکا
وجه سابق اوزره قرآن تعلیم ایدر لر قیرنده * حتی یبعثه الله تعالی یوم القيمة
مع اهله * انک قیامتده حق تعالی انی اهل قرآن و علما الیه یبعث ایدر
و سائر روایت یقو قدر اللهم احشرنا مع النبیین و الصدیقین و الشهاداء
و الصالحین و اذقنا حلاوة شفاعه حبیبک سید المرسلین آمین و الحمد لله
و بی العیالین فضیل کو چک ضعیف لرو سقط یعنی دوشاک اولنلر
آخرته مقلم شفاعتده شفاعت ایدر لر شه کیم بخاری ابوسعید الخدری
رضی الله عنه دن تخریج ایلدی حضرت رسول کاشیات صلی الله علیه
و سلم خاتونلره و عظم ایدوب بیوردیکه * ما منک امرأة تقدم بین یدیه
ثلیثه الا کان حسابا من النار * یعنی ای خاتونلر سرزدن بر خاتون دکل الا
کئیدندن اول اوج ولد آخرته کیدر سه المراکا جهنمدن بحاب اولور
فقات امرأة منهن یارسول الله اوائین اوائین ثم قال وائین وائین * یعنی
خاتونلردن بریسی سؤال ایدوب دیدیکه ایکی اولادی اولور سه ده جهنمدن
بحاب اولور می رسول علیه السلام جوابنده ایکی دخی اولسه نار جهنمدن
بحاب اولور بیوردی و امام احمد معاذ رضی الله عنه دن تخریج ایلدی که
رسول الله صلی الله علیه و سلم بیوردیکه * ما من مسلمین * ایکی مسلم والد
و والده * یتوفی لهما ثلثه * المړک اوج اولادی آخرته کیسه * الا اذ خلما
الجنة * المړک جنة کیره سنه سبب قوی اولور بعض حاضر لر سؤال ایتدی لر
یارسول الله اوائین ایکی ولد دخی اولسه سبب دخول جنت اولور می
قال جوابنده بیوردیکه * وائین * ایکی ولد دخی سبب دخول جنت اولور
قالوا یند سؤال ایتدی لر * او واحد * و بریسی دخی سبب دخول جنت اولور می

ثم قال بوند نصيحه بيورد يكمه * والذی نفسی بندم * بنم روح قبضه
 ویدر تده اولان الله تعالى به قسم ایدر مکه * ان السقط ليجر امة
 يسره الى الجنة اذا احتسبه * یعنی تحقیق دوشوئک والدی سنی کونیکله جنته
 حکوب سبب دخول جنت اولور اگر والدی صابره اولوب حق تعالیدن
 انک سببيله اجر طلب ایدرسه و دخی این ماجه تخرج ایلندی حضرت
 علی رضی الله عنه دن که رسول الله صلی الله علیه وسلم بیورد یکم * ان السقط
 برغم ربه * تحقیق دوشوئک رب سینه کویا منازعه ایدر کی الحاح و ابرام ايله
 نیاز و شفاعت ایدر * اذا دخل ابویه النار * فچان حق تعالی انک اناسنی
 و باباسنی جهنمه ادخال مراد ایدرسه * فيقال ايها السقط المراغم ربه ادخل
 ابویک الجنة * جانب حقیق اکا دینلور که ای رب سببيله اناسنی و باباسنی
 جقنده شفاعت ایلین دوشوئک لمانی و بابا کی جنته ادخال ایت * فيجرهما
 بسره * اناسنی و باباسنی کونیکله جنت جانینه حکر و بوندن غیری
 حدیث شریفلر دخی وارد قصص معلوم اوله که میدان حشرده
 میزان تصب اولنوب انکله بنی آدمک اعمالی وزن اولنسه کر کدر میزان
 اولدر که انکله اعمالک مقداری بیلنور که کیه بنی الله بیلور بعض روایتده
 دیسانانی کیدر و بعض روایتده هر بر مکلف ایچون بشقه میرانلر وارد
 بعضلر دینلر هر بر کیشینک هر بر صنف عملی ایچون میرانلر اوله و بعض
 روایتده جبرائیل علیه السلام وزن ایتسه کر کدر مؤمنلرک و کافرلرک عمللری
 چکلسه کر کدر بعضلر دینلر که آخرتی انکار ایدن کافرلر ایچون میزان
 اولسانلرلری ایچون وارد و بر روایتده بر ذره منقال خسته سنی زیاده اولسه
 نجات بولور حق تعالی بیورن * الوزن يومئذ الحق فمن ثقلت موازينه
 فاؤلئك هم المفلحون ومن خفت موازينه فاؤلئك الذين خسرو انفسهم
 بما كانوا یفتنون * یعنی یوم قیامتده میزان بائدر هر کیمکه خسته سنی
 زیاده و ثقیل اولسه المفلح بولوب سعادتده نازل اوورلر بولورمیرانلر
 و حساب سنی اولان مؤمنلر دینلر کیمکه سیاهی و معاصیسی زیاده اولوب

جانب حسنی خفیف اوله یا خود حسنیاتی هیچ اولیه انلر کندی نفسلرینه
 خسیران ایدنلر دینلر آیات عظیما ممزی انکار ایتک سببيله دیمکدر بولور
 اصحاب شمال اولان کفاردر امدی بعض علملر ختم الله تعالی صلیقت
 اعمال وزن اولنور دینلر و بعض علملر ختم الله تعالی اعمال حسنه اجسام
 نورانیه و اعمال سیئه اجسام ظلمانیه اولوب وزن اولور دینلر صحیح بودر که
 کتاب جامع الصغیرده انیس رضی الله عنه دن حضرت رسول کائنات
 صلی الله علیه وسلم بیورد یکم * یوزن یوم القیمة مداد العلماء و دم الشهداء
 فترجع مداد العلماء علی دم الشهداء * یعنی قیامتده علملرک مرکی ايله
 شهدلرک قانی وزن اولندقد علملرک مرکی ارجح و غالب اولسه کر کدر
 ایاام فجر الدین شویله بیورد یکم افعال قلوب ایچون بشقه میرانلر معنوی اوله
 و افعال جوارح ایچون و اقوال ایچون بشقه میزان اوله فصل میدان
 حشرده هر انبیاء علیهم السلامک حوضی وارد و امتلر بیلر دخول جنتدن
 اول اول حوضلردن ایچرل حضرت رسول کائنات صلی الله علیه وسلمک
 حوضی جمله سیندن یو کدر حقوق حدیث شریفلرده شویله در که * حوضی
 مسیره شهر و روایه سواء و ماؤه ابض من اللبن و ریح طیب من المسک
 و کیرانه اکثر من نجوم السماء من شرب منها فلا یظمأ ابدا * یعنی بنم حوضک
 برکوشه سندن برکوشه سینه و ارنجه بر ایلای بولدر و کوشه لری برابر و صوبی
 سوددن بیاضدر و راحه طیبه سی مسکدن کوزلدز و باردقلری یلدزدن
 چوقدر آندن ایچن هیچ صوصامز و سائر روایتلرده * بحرام علی الدر
 و الباقوت * یعنی صوبی انجو و یاقوت اوزرندن اقرار * تربه طیب
 من المسک * طیراغی مسکدن کوزلدز * و ماؤه احلی من العسل * صوبی
 بالدن طنلوردر * و ابض من الثلج * قاردن بیاضدر و بر روایتده * انافرطکم
 علی الحوض * یعنی بن سزدن اول حوضه و اروب سره انتظار ایدرم
 فن ورد علی الحوض فشرب لم یظمأ دخل الجنة * یعنی کیمکه بنم اوزر بیه
 حوضه کلسه آندن ایچسه بعده صوصامز کیمکه صوصامز سینه داخل

جنت اولور خیالیده ذکر اولندیکه حوضدن ایچنلره عذاب اولیده یاوخذ
عقیاب اولور سه صوصامیده تفسیر تعلیمده اتن رضی الله عنه دن
روایتله مذکوردر که حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم پیوردیکه
ان الخوض اركا بار کن منه فی ید ابی بکر الصدیق و اشیا فی ید عمر و الثالث
فی ید عثمان و الرابع فی ید علی فن احب ابابکر و ابغض عمر لم یسقه ابو بکر
ومن احب عثمان و ابغض علی لم یسقه عثمان و من احب علیا و ابغض عثمان
لم یسقه علی و من احسن القول فی ابی بکر فقد اقام الدین و من احسن
القول فی عمر فقد اوضح السبیل و من احسن القول فی عثمان فقد استنار
بنور الله و من احسن القول فی علی فقد استمسک بالعروة الوثقی و من احسن
القول فی اصحابی فهو مؤمن و من اساء القول فی اصحابی فهو منافق * یعنی
بتم بحوضک دزدت کنی وارد بر منی ابو بکر نظارتنده ایکنجی عمر
نظارتنده اوکنجی عثمان نظارتنده دزد می علی نظارتنده در کیمکه
ابو بکره محبت ایدوب عمره بغض ایتسه ابو بکر اکا حوضدن نصیب اویرمز
و کیمکه عمره محبت ایدوب ابو بکره بغض ایتسه عمر اکا صوو برمز کیمکه عثمانه
محبت ایدوب علی به بغض ایتسه عثمان اکا بر ایچم صوو برمز کیمکه علی به
محبت ایدوب عثمانه بغض ایتسه علی اکا رة طره صوو برمز کیمکه ابو بکر
حقننده حسن اعتقاد ایتسه دینی صحیح ایتش اولور کیمکه عمر حقننده
حسن اعتقاد ایتسه طریق اسلامی اشکاره ایتش اولور کیمکه عثمان حقننده
حسن اعتقاد ایتسه نور الهی ایله منور اولور کیمکه علی حقننده حسن
اعتقاد ایتسه غرور ثقی و طریق علیایه تمسک اولمش اولور کیمکه اصحاب
حقننده حسن اعتقاد ایتسه مؤمن صادقدر کیمکه سو قصدا یدرسه منافقدر
رضی الله عنهم اجمعین بر حدیث شریفده شویله در که * انی علی الخوض
حتی انظر من یرد منکم ثم ان جوض باننده طوزوب سزدن کلنلری نظارت
ایدرم * و سیوخذ اناس دونی * بر طاقه بنم یا نه کاور کن منع اولور * فاقول
بارک من منی ان دیکه بارک بوط طه بنده و بنم استمدن نه فیقال

اما شعرت ما عملوا بعدك * جانب حقنن بکادینلور که سندن صکره بونلر
شویله عمل ایتدیلر که * والله ما بر حوا بعدك يرجعون علی اعقابهم * والله
سندن صکره بوط طه شویله عقائد خبیثه و اعمال سبئه ایتدیلر که مرتد
و مزدود اولقدن احتراز ایتدیلر کسی استلامه مخالفت ایتدی و کسی
مذهب بدعت احداث ایتدی کسی شتم اصحاب ایدوب کسی ترک شریعت
ایتدی کسی سستی قوت قیلوب در او خیانت اجرا ایتدی هر بری بر سمث
ظو توب طریق جهنمه کندی ابن ابی ملیکه دعا سنده دیدیکه * اللهم انی
اعوذ بک ان ترجع علی اعقابنا و نقتل فی دیننا * یعنی یا الله عز و جل برهانه
ولا اله غیره سکاصه منورم کیز و کتم کندن و دینم زده فتیه مبتلا اولمقدن
زینا لاترغ قلوبنا بعد اذ هديتنا و هب لنا من لدنک رحمة انک انت الوهاب
فایده سؤال شفاعت یا خود مغفرت ایله عقایدن نجات بولوب اولاداخل
جنت اولور می جواب اولماز اول من یدخل الجنة رسول الله صلی الله علیه
وسلم بالاتفاق ثم کم عمر ابن الخطاب رضی الله عنه روایتله رسول الله
صلی الله علیه وسلم پیوردیکه * ان الجنة حرمت علی الانبیاء حتی ادخلها
عنی سائر * یعنی هر کس اول جنته داخل اوله مزین جله سندن اول داخل
ولورم * و حرمت علی الامم حتی تدخلها امی سائر امتلردن اول بتم امم
داخل اولور بواستدن اولجاء ابو بکر رضی الله عنه صکره خلفا و صکره
فقراء مهسا جری بعده سائر اصحاب و تابعین علی مراتبهم و علماء عاملین
و ضالحین و سائر مؤمنین فوج فوج هر کس تابع اولدیغی اماسلر و عامللر اردنجه
باشلرنده تاج و او زر نده خله و براقلر او زرینه تنوب هر علمده و عملده رتبه سنجده
مرتب قیلنوب جنته کیرسهل کر کدر سؤال حقوق عباد سینیله دخول
چنندن حبس اولور می جواب اولور تا که حقوق اصحابی حققرینی النجیه دک
یا خود عفو یا خود حلال اید بجه دک و بعض تعاسیرده شویله در که عرش
عظیم جایتندن او جکره ندا اولنه که موحدلر حق تعالی کا هکزی عفو ایتدی
سمر لدخی بر بریکردن عفو ایدیکوز اول زمانده هر کس حقی باغشلیوب

اجرنی الله تعالیٰ فی فضلک فضلک اولور ابن ماجه تخریج ایلدی عبدالله دن
رضی الله عنه حدیث مرفوع که **ان الیdays یقبض یوم القیمة** یعنی
بر صاحب دین قیامتده حقن الوری **الا من یدین فی ثلث حلال رجل**
یضعف قوته فی سبیل الله ویستدین لیتقوی به عدو الله ورجل یموت عنده
مسلم فلا یجد ما یجیزه الا بدین ورجل خاف علی نفسه العزوبه فینکح
خشبة علی دینه فان الله یقضی من هؤلاء یوم القیمة **اوج حلال نسبه**
حقنه دین ایلک که فی سبیل الله جهاده ایکی افجه سی قالمیوب دوشمیلردن
یوز جور میوب اکاغله ایچون مندیون اولسه و بر مؤمن یاتنه بر مؤمن فوت
اولوب ایلک تجهرت کفنی ایچون کندنده افجه بولمیوب دین ایلک
و بر مؤمن که زوجه سزایکن فاحشه از مکابندن اخترازا یدوب الله تعلیدن
قورقدیغی ایچون دین ایدوب زوج ایتسه و بولردیونی ادا ایتدن فوت اولوب
ترک لری قالمسه قیامتده حق حل و علا کندی فضلندن بولرک حق لری
قضا ایدرز برا زمانه پادشاهنه واجب ایدیکه بویکسه لک دیوتی قضا اید
سؤال هنوز بالغ اولمش جوجوق ایدست و نماز و حج و زکوة و سایر عبادات
ایتسه ما جور اولور می جواب ما جور اولور لکن حال صبا ونده ایتدیکی
حج یعده اوزرینه حج فرض اولسه فرضندن کفایت ایتن تکرار حج ایدر
زیرا فرض بالغ اولمش کسه حقنه نافله دراناسنه و باباسنه فائده حاصل
اولور سؤال میدان عرصانده جوجوقلر انالینه و بابالینه جتندن شراب
کوردلری قنغی موقوفه اولور جواب حرارت و ثقلت و قنغده اولور بعض
روایتلرده کونش حرارتندن اهل محشر دن ایکنه ایکن بالغ اولمه دن فوت
اولان اولادر انالینه و بابالینه جتندن شریک کتورب حرارتلری تسکین
اوله عالم دنیاده هیچ زوج ایتمش یا خود کوچک اولادی فوت اولمش کسه لکن
حسرت چکه ل امام غزالیک اولادک منفعی عقبه قربانی ایلک شرط ایدر
دیدیکی مناسب دکلدر زرا حدیث شریفلرده عقیقه شرطی یوقدر
باید که اولاد مساکین انسانی اهل جنت لکن

اطفال کافرین قنده در جواب بوندن اول ذکر اولندی ایدی لکن نسبه
ذکر ایده لم ان شأ الله تعالیٰ انلر حقنه الی مذهب وارد بر بعضلر برایکی
یتنه درج ایتشدیر که بولردر بیت **وفی ولد الکفار قوم تشعبوا** و مبلغهم
یعلو الی ست شعبه **توقف نس** ثم علق بعضهم بما علم الرحمن منهم بمصلحة
واتبعهم بالوالدین جماعة **وناس اصافوها باول فطرة واثبتهم ناس مکانا**
موسطا **لما بین نارعدت منها وجنة** **وناس پراهم بالجنان مخلصا** **ولکنهم**
المسلمین بخدمة یعنی علما الی فرقه اولدی بفرقه توقف ایدوب بر نسبه
دیدیلر بفرقه دیدیلر که اگر علم الهیده بالغ اولدیغی فرض اولنسه مؤمن
اوله حق ایتسه اهل جنتدرو بویه اولماز ایتسه دکلدر و بفرقه انالینه
و بابالینه تابعلردرو بفرقه ایمان فطری انلرده معتبر اولق حسبیه داخل
جنت اولورل دیدیلر و بفرقه جنت ایل جهنم ارا سنده بر محل وارد رانده
قالورل دیدیلر و بفرقه جتنده مؤمنلره خادم اولور دیدیلر امدی صحیح بودر که
انلر داخل جنت اولورل زرا انلره ایمان فطری ثابتدر **کل مولود یولد**
علی فطرة الاسلام **فخواسنجه** و انلر اسباب عذاب و باعث دخول جهنم
اوله حق نسبه ارتکاب ایتدیلر بابالینه و انالینه تبعیت مسئله فقهیه در
مسائل اعتقادیه دن دکلدر کشی باباسنه تبعیت ایله کافر اولماز و معذب
اولماز و حق ظاهر ایکن توقف ایتک یرنده دکلدر ابوحنیفه رضی الله عنه
توقف ایتدی دیدکلری صحیح دکلدر زرا ایمان فطری بی اثبات ایتشدیر
ودخی جنت ایل جهنم ارا سنده قالور سوزی مناسب دکلدر زرا انده
حبس اولمغه سبب یوقدر دخول جنت اولمغه سبب وارد که ایمان فطریدر
و کاهدن مبرا اولق بوسبب راجع ایکن محبوس اولمغه باعث یوقدر زرا
اول محله محبوس اولنلر بفرقه عندنده حسنائی و سیأتی برابر کلوب مغفرت
و شفاعت اولما بولردرو بفرقه عندنده زمان فترتده وقت جاهلیتده فوت
اولنلدر و سایر اقوال دخی وارد لکن انلر عاقبت داخل جنت اولورل
زرا دارالخلد و مکان ابد ایتکدر بریسی دارالواب که جنتدرو بریسی

تو از العقیاب که جهمدر ماعدامکانلرده ابدی قالنمز کتاب جامع الضعیرده
ذکر اولندی حضرت انس رضی الله عنه روایتله که رسول الله صلی الله
علیه وسلم پیوریدی * سألت ربی فاعطانی اولاد المشرکین خدما لاهل
الجنة وذلك انهم لم یدرکوا ما ادرك اباؤهم من الشریک ولا تم فی الميثاق الاول
یعنی رعدن طلب ایتدم بکا عطا ایتدیکه اولاد مشرکین اهل جنت
ایچون خادم اوله لر زیرالنربا باری کی مشرک اولدیلمرو میثاق اولده که ایمان
فطری اوزره در سوال مؤمنلردن مغفرت و شفاعت اولمیبوب داخل جهم
اولور وار میدرجواب قطعا وارد روحیت شریفلرده مذکوردر بوبله جه
اعتقاد ایتک واجیدر حافظ ابو نعیم و ضیاء الدین کعب حضرت تدرندن
تخریج ایتدیلمر بر حدیث شریف طویلک اولنده شوبله در که رسول الله
صلی الله علیه وسلم پیوردیکه * يقول الله تعالى للزبانية انطلقوا
بالمصرین من الکبار من امة محمد صلی الله علیه وسلم الی النار فتأخذن بانه
یلحی للرجال وذوات النساء فتطلق بهم الی النار * یعنی حق جل و علا
قیامتده پیوردر که ای زبانیه ملائکه سی امت محمد اسلامیه دن کبار اوزرینه
مصر اولنلری جهنمه ادخال ایدیکوز پس زبانیه رجالک صفالردن
و خانولرک صاحب لردن محکم اخذایدوب کنوره لر انس ابن مالک رضی الله
عنه روایتله رسول الله صلی الله علیه وسلم پیوردیکه * ما نفع الزکوة
یوم القيمة فی النار یعنی زکوة ورمینلر قیامتده نار جهنمه داخل اولورلر
ودخی امام بخاری تاریخده و خطیب السی خاندن ولیددن رضی الله عنه تخریج
ایتدیلمر رسول الله صلی الله علیه وسلم پیوردیکه * اشد الناس عذابا
یوم القيمة اشد هم عذابا للناس فی الدنیا * یعنی قیامتده چوق معذب اولان
عالم دنیا ده قولله چوق عذاب ایدندر امام احمد تخریج ایتدیکه عبد الله
بن عمر رضی الله عنهما دن رسول کائنات صلی الله علیه وسلم برکون نمازک
ختمیلنی ذکر پیوردقه ختم کلام ایدوب پیوردیلر که * من حافظ علیها
کانت نور و بهتان و یوم القيمة * یعنی کیبکه نماز اوزرند مداومت

ایندیه نماز اکا نور و بهان و نجات اولور قیامتده * ومن لم یحافظ علیها
لم یکن له نور ولا بهان ولا نجات یوم القيمة * و هر کیبکه نماز مداومت ایتدیا کلا
نور و بهان و نجات یوقدر قیامتده کتاب جامع الضعیرده ابوهریر رضی الله
عنه روایتله مذکوردر * ما من امیر الاویون فی یوم القيمة ویده مغلوله الی
عقده * یعنی اول کسه رئیس اولان قیامتده الیری بویونه بند اولمش
کتوررلر اگر عدالت ایتدیه خلاص بولورلر اگر ایتدیه حالی مشکل اولور
کتاب مذبورده ذکر اولدیکه بر حدیث شریفده شوبله در که * تكون امراء
یقولون ولا یرد علیهم یتهاقنون فی النار یتبع بعضهم بعضا * یعنی امیرا
وسلاطین ووزرا و حکام و ضابطان ظهورایدوب جانب شریع اجدیددن
خارج نسنه تکلم واجداث ایدرلر انلرک ظلمدن و کثرت اتباعندن ناشی بر اهل
حق کلام حق تکلم ایتسه انلرهمان کندی زعلر نیجه امور اجداث ایدوب
تعذیب عباد و تخریب بلاد ایدرلر * دینهم دراهمهم * خواستنیجه
التون و کش جمعی ایچون آخرتی قایر مبوب ظلم و غصب ایدرلر اشد بونلر
قیامتده نار جهنمه اغاچلر پیراقلری کی دو کیلور بر بری اردنیجه داخل جهم
اولورلر و غیر حدیث شریفلرده وارد بو کلامه متعلق کلامه کلور ان شاء الله
انتظار اولنه سوال کشی مکروه ارتکابندن شفاعتدن محروم اولمورچی
جواب مکروه ارتکابندن محروم اولمغه مستحق اولورلر کن خیالیده بوجبت
توجیه اولمشدر اولاشفاعتدن مراد شفاعت ایتک اوله بودخی جمیع
مواقف محشره شامل دکدر بعضی مواقفده اوله یا خود رفع درجه ایچون
شفاعتدن محروم اوله بودخی کالی دکدر بعضی وقتده دیمک اوله مع هذا
استحقاقدن بالفعل حرمان لازم کلر زیرانیجه کسبه لر وارد که عذابه
مستحق اولورلر کن عفو اولنور نجات بولور جامع الضعیرده بر حدیث
شریفده شوبله ذکر اولدیکه * استکفروا من الاخوان فان لکل مؤمن
شفاعة یوم القيمة * یعنی چوق کسه لر ایله آخرت قرنداشی اولکونلر
هر مؤمن ایچون قیامتده شفاعت ایتک حاصلدر فصل میدان

حشرده بود که اولسان امور تمام اولدقدن صکره صراط جانبته جله
 خلق سوق اولوب هر کس دنیاده طیدیغی معبودنه تابع اولورنته کیم
 صحیح مسلمده ابوهریره رضی الله عنه روایتله ذکر اولدیکه * یجمع الله
 الناس يوم القيمة فيقولون من كان يعبد شيئا فینبع من كان يعبد الشمس
 الشمس ويتبع من كان يعبد القمر القمر ويتبع من كان يعبد الطواغیت
 الطواغیت * یعنی الله تعالی جله خلق قیامتده جمع ایتد کده هر کس
 عبادت ایتدیکی نسنه له تابع اولسون دیوامر اولدقدده کونشه طیان
 اکانابع وقره طیان اکانابع اولوب وسائر الهه باطله اوثان واصنام وصورتر
 وحيوانات مقوله سی تشنه له طیانلر انلره تابع اولوب انلرک اردنجه جهنمه
 توجه ایدرز * وتبقى هذه الامة فيها منافقوها * همان شوامت محمدیه
 منافقرايله به قالور منافقار شونلردر که عالم دنیاده ظاهر حالده اسلام
 کوستروب قلینده دین اسلامی وشریعت محمدیه بی تکذیب و بغض
 ایدنلردر و غیری روایتلرده شویله در که * فیکشف عن ساق * یعنی الله
 سبحانه وتعالی انلره تجلی ایدوب ای قوللر بکزه سجده ایدیکوز دیوندا
 اولدقدده ته کیم قرآن کریمده ذکر اولنور * يوم یکشف عن ساق ویدعون
 الى السجود * عالم دنیاده کندی اختیارله سجده ایدنلر جله سی سجده
 ایدرلر جله دن اول حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم سجده ایلله
 وشول منافقلر که عالم دنیاده سجده ایتزلر ایدی وهجو وریاچون سجده
 ایدنلر بونلرک جمله سی ارقه لری طاش کبی اولوب سجده به قادر اولیلر
 بعد جهنم اوزرینه برجسرمد اولنور بعضلر دیشلر که صراط جهنم
 خلق اولدقدده خلق اولندی و بعضلر دیشلر که آخرتده خلق اولنور
 لغام مجاهد وضحاك دیدیلر که صراط اوج ینک یلاق بولدر ینک ییل دوز
 و ینک ییل یوقاری و ینک ییل اشاغی کیدر و قلجدن کسکندر و قلدن انجه در
 هر رامت به عیارله کیدر و به عیارلردن غیری کسه تکلم ایتز و انلر دخی
 دجالوت اللهم صراطا مستقیما

ویردیمکدر زیر اجهنم علوی و قفلجمی صراط اوزرینه صعود ایدر و دخی
 جله دن اول حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم امتیه بکرلر و جله
 خلق اندن کسه لر کدرنته کیم قرآن عظیمده * وان منکم الا واردها کان
 علی ربک حتما مقضیا * یعنی سزدن دکل اذمیان الا جهنم اوزرینه
 اوغرا یچیدر یا محمد صلی الله علیه وسلم ربک اوزرینه بوورود مرتبه
 وجوبده کبی اولدی قضای الهی بویه تعلق ایلدی امدی هر کس علمده
 و علمده استقامت ایتدیکی قدر مرور ایدر مثلا کیمی یلدرم کبی انبیا علیهم
 الصلوة والسلام وسائر علماء عاملین کبی و کیمی اسیریل و شدید روزگار
 کبی شهدا و صالحلر کبی و کیمی سکر درآت کبی عمل آخرتی عمل دنیا اوزرینه
 تقدیم ایدنلر مثلا و کیمی بوررآت کبی تقوای از اولنلر و کیمی کاهنی ارقه سنه
 باغملش امکلر و کبی ایاقلری طیانمیب دوشلر کافرل اصلاطیانمیب
 فوج فوج طبقات نار جهنم و درکات عذاب الهیه ساقط اولسه لر ککر در
 دعود بالله تعالی * تمثیل وارشاد * هواده قوشلر برنسنه به یا بشمدن
 هر جانبه کیدرلر کلورلر کیمی زیاده سرعت ایله و کیمی اندن از سرعت ایله
 و دخی هواده صفحه آسمانه قریب طیران ایدن هماقوشی اصلایره نزل
 ایتز و به عیور کتوروب اطراف دنیایه سقالت ایدن عظیم طاغلر کبی بولوتلر
 طرفه العینده برجانیدن بر جانبه کیدر امدی بونلر واقع اولوب مشاهده
 اولنور فکدک صراطدان عبور دخی امر ممکندر حق جل و علی اهل
 ایمانی سهولت ایله کچورمک احسان ایدر علی الخصوص بعض روایتلرده
 شویله در که نیچه قوللر صراطدن کچدیکنی بیلوب ملائکه به سؤال ایدر که
 صراط و جهنم قنده قالدی بز انلردن کچدیکی دیهلر و ملائکه جواب
 و یروب دیهلر که سز جهنم اوزرنده صراطدن کچدیکورلر لکن نار جهنم
 سزک نور یکزدن مغلوب و مخفی اولمش ایدی دیهلر و کاب جامع الصغیرده
 شویله در که * تقول النار المؤمن يوم القيمة جزیا مؤمن فقد اطفاء نورك
 لهی * یعنی نار جهنم مؤمنله دیه ای مؤمن تر کچ اوزرمدن زیر اسنک نورك

بنم آتشی و علوی می سیوند در ودخی سائر روایات وارد در سؤال بود ملاو
 آنچه و کسکین نسنه اوزرنده مرور و عبور ایتکده انبیا علیهم السلام
 و سائر مفر بین و صالحین حقنده تعذیب و ایداء حاصل اولمازی جواب
 اولماز بلکه اکر ام حاصل اولور ننه کیم انلر عالم دنیاده علمده و عبادتده
 لذت ولایت پیدا ایدوب زهدده و استقامتده نه قدر راحت تحصیل و پیدا
 ایتدکری کی مع هذا یلدرم کی یکمکده طرفه العینده مرور ایتکده
 نه زحمت تصور اولنه اما سقوط خوفیه بکنلر حقنده بو خوف بعض
 کاهلرینه کفارت اولور یا خود رفعت درجه لینه سبب اولور ودخی زبانیه
 ملائکه سی کافر لری آتشدن قانجه ایله چکه لردن صانچوب قعر جهنمه
 القا ایدر در لو عذابلر و اذیتلر ایدر نعوذ بالله تعالی فصل معلوم
 اولسونکه دار العقاب یدر بوییدی در که بر بر لری اوزرنده اولوب یدی
 طبقه در التنده کی اوستنده کندن شدیه و آشی غالبدر امام فخر الدین
 جویندن شویله نقل ایلدی طبقه اولی جهنم طبقه ثانیه لظی طبقه
 ثالته حطمه طبقه رابعه سعیر طبقه خامسه سقر طبقه سادسه جیم طبقه
 سابعه هاویه لکن امام غزالی احیا سنده شویله ترتیب ایلدی جهنم
 بعده سقر بعده لظی بعده حطمه بعده سعیر بعده هاویه بعده جیم صاحب
 کشف و امام تعلی و امام فخر الدین دیدیلر که طبقه اولی اهل ایماندن
 بر طائفه کاهلری مقدار نجه معذب اولوب بعده چیقارلر و جسته کیررلر
 طبقه ثانیه نصاری ایچوندر طبقه ثالته یهود ایچوندر طبقه رابعه صابین
 ایچوندر طبقه خامسه مجوس ایچوندر طبقه سادسه مشرکار ایچوندر
 طبقه سابعه منافق ایچوندر درک اسفل بودرنه کیم قرآنده ذکر اولور
 ان المنافقین لا اسلامی اظهرا کفری اخفا ایدن کافر فی الدرك
 الاسفل من النار * بجهه طبقه لردن اسفل اولان یدنجی طبقه ده معذب
 و تخلد اولسه کر کدر نعوذ بالله تعالی منها طبقه اولی ده معذب و انلر اهل
 ایماندن بر طائفه در که انلر کاهلرینه مغفرت و شفاعت اولوب کاهدن

تطهیر ایچون عذاب اولور صکره چیقارلر و جسته کیررلر امدی عذاب
 انتقام و عقاب مهین و مقیم انجق کفار و مخصوصدر اهل ایمانک حاصلرندن
 بر طائفه معذب اولدینجی انتقام ایچون دکا در بلکه تطهیر ایچوندر
 صحیح مسلمده ابو سعید الخدری رضی الله عنه روایتله شویله در که رسول الله
 صلی الله علیه وسلم بیوردیکه * اما اهل النار الذی هم اهلها * یعنی
 شول اهل النار که انلر مخلد فی النار در * فانهم لا يموتون ولا يحبون * انلر
 ایچون اولوم یوقدر و راحت ایله حیات بولمز دل دایم غم و غصه و عذابده
 قالورل * ولكن ناس اصابتهم النار بذنوبهم * لکن مسلمیندن بر طائفه
 کاهلری سبیلله نار جهنم اصابت ایدر راوی سنک ایلدی * اوقال بخطایاهم
 یا خود * بذنوبهم تریده بخطایاهم * وارد اولمشدر مالی بر ندر * فانما تم امانه
 عقبنده ایلره موت مسلط ایدر امدی بو کلامده اقوال وارد بر یسی بودر که
 حق تعالی انلرک روحلرینی قبض ایدر تا که انلر عذابی حس ایتیمز ذریرا
 انلر دنیاده * لا اله الا الله محمد رسول الله * دیدیلر ایدی چونکه انلر تضرعات
 ایتکدن فارغ اولمچق حق تعالی انلری دخول جنتدن اول بر مدت جهنمه
 نجس ایدوب عقاب ایلیه عالم دنیاده زندانده بودار عذابده مسجون
 و محبوس اولان کسه لکی ایکنجی بودر که موتدن مراد نوم اوله زیر انومده
 ودخی شعور قطع اولور صاحب مفتاح الافهام بونی اختیار ایتدی و بر
 حدیث شریفده شویله در که * اذا دخل الله الموحدين النار امانهم
 فيها ثم اذا اراد ان يخرجوا منها امسهم الم العذاب تلك الساعة * یعنی
 حق تعالی اهل توحیددن بر طائفه بی نار جهنمه ادخال ایتدکده اول
 ساعیده الم عذابی المره اشعار و اساس ایدر او چنجی بودر که موتدن مراد
 انلرک شعور لری و ادراک لری قطع و تعقیب اوله و المی دیور عمق اوله لطف
 ایچون و فضیلت توحید ایچون بر حدیث شریفده کلدیکه * انها تزوی
 و تقول مالی ولا اهل لیسسم الله * یعنی نار جهنم مزوی اولوب ذیه که
 لیسسم الله اهلنده بکانه صیب یوقدر و بعض روایتده بونلرک بعضیسی

طیوغنه دك و بعضی كوكسندك و بعضی بوغازینه دك آتش داخل
اوله و بونلردن آخر و صکره چیقانلر بر روایتده طقوزیل مکت ایده
صاحب مفاتیح الافهام بونی اختیار ایلدی لیکن شیخ غزالی و غیر یلرک
اختیارلری بودر که بونلرک کسی بر مقدار معذب اوله و کسی بیک ییل معذب
اوله و غایتی بدی بیک ییلدن ارتق قالمیه حق بودر امدی ظاهر بودر که
بو طبقه اولینک اهلی که انلر اهل ایمان اولق حسبیه چیققد قد نصکره
خال اوله و انده کسبه قالمیه * حتی اذا كانوا اخصا * تا که طبقه اولی اهل یسی
کوزکی اولدقد * اذن بالشفاعة * ایلر حقند شفاعته اذن و بر یلور
نجی بهم * انلر کوز یلور * ضبار ضبار * جاعت جاعت فینوا علی
انهار الجنة * جنت ارمقاری اوزرینه بشقه بشقه وضع اولنورلر * ثم قبل
یا اهل الجنة افیضوا علیهم * صکره دینور که یا اهل جنت بونلرک اوزرینه
صوا جرا ایدی کوز فینتون کایبت الحبة تكون فی حبل السبل * اولتر تازه
یتلر سر عتله که سبل جبهی جل ایدوب صومجر اسنده قرار ایتسه بر کون
بر کیچده نبات حاصل اولدیغی کی كذلك انلردخی ترجک تازه لحم و شحم
بتوب حاصل اولورلر امدی معلوم اولسونکه نار جهنمده بر کره یا توب ینه
تازه لتوب کل اولوب ینه تازه لتوب تکرار یاغی بونلرک اوزره عذاب کافرله در
مؤمنلره بویه عذاب اولماز بلکه بر کره یا توب کور اولور بعد شفاعت
اولتوب خلاص بولور * یکتب علی جباههم هؤلاء عتقاء الرحمن
وانلرک الننده هؤلاء عتقاء الرحمن دیو باز یلور معناسی شونلر رحانک
ازادلی قوللرندردیم کدر سا اهل جنت انلرک جهنمده معذب اولدقلربی
یلورلر بعد الننده کی باز یلرمحو اولور فصل اما سا اهل کافرلرند کلو
وار ایتسه بونلرک بوزلرنده والرنده یتلر ارشون زنجیر ایله کندی شیطانلری
ایله باغلنوب کوزلی کوز و یوزلی قاره یوزلی اوزرینه سنور بتوب
حسار کی فریاد ایده رک صحیح مسلمده ذکر اولندی ابوهریره رضی الله عنه
روایتله حضرت رسول کائنات صلی الله علیه وسلم یسور دیکده ضرر

الکافر فی النار مثل احد و غلط جلد مسیره ثلث * انتهى و بر روایتده
* مابین منکبی الکافر فی النار مسیره ثلاث ايام للراکب المسرع * یعنی
ناره داخل اولدقد نصکره کافرک اوزدشی احد طاعی قدر اولسوز
و در یسی قاسلغی اوج کونلک قدر یول اولور و ایکی آموزی اراسنی سر عتله
یور بی اطلنوا و ج کون یوریه و بوندن کوده سی بقدر اولور قیاس اولنه
ارقه لرینه قطر اندن لباسلر کیدلر ته کیم قرآنده ذکر اولنور * مریلهم
من فطران و تغشی و جوههم النار * یعنی اهل جهنمک لباسلری قطر اندنر
یوزلربی آتش قیلر و برایت کریمده * قضعت لهم ثياب من نار * یعنی
اهل جهنمده آتشدن لباسلر بچلمشدر قیچان قریب کدلر اندن برقی
صوت اشدیده لر که سر خوش کی اولدر ننده کیم قرآن عظیمده کلدور
سمعوا لها تغیظا و زفیرا * و زبانه ملائکه سنی انلرک صاحب لرندن
وصفا لرندن و ایلرندن محکم طوتوب چکدر قرآن عظیمده ذکر اولنور
ونسوق المجرمین الی جهنم و ردای * یعنی مجرملری و کافرلری جانب جهنمده
آنچ و صوسر اولدقلری حانده سوق ایده رز و برایت کریمده * و سبق الذین
کفروا الی جهنم زمر * یعنی کافرلر جهنمده جاعت جاعت زمره زمره
سوق اولنسه کر کدر مثلا بر زمره یهود و بر زمره نصاری و بر زمره مجوس
و سا افر قمل تابع اولدقلری بقندای کفری و امام ضلاللری اردنجه
کیدلر * حتی اذا جؤوها * تا که جهنمده کلد کلری وقتده مکت ایدلر
قبول کدوره فتح اولنجه دك المله اهانت و مذات ایچون کلد کارند نصکره
آچیلور * فتحت ابوابها * جهنم قبولی فتح اولنور * وقال لهم خزنتها
الم یا نکم رسل منکم یتلون علیکم آيات ربکم و ینذرونکم لفساد بومکم هذا
جهنم خازنلری و زبانه ملائکه لر دیلر که ای کافرلر عالم دنیاده سر زره
بیغیر کلدیمی و الله تعالی نیک آيات عظامنی سر زره قرائت و تبلیغ ایتدیلمی
و بوقیامتی خبر و یروب جهنم عذابی خبر و یرمدیلری * قالوا * کافرلر دیر که
یلی * بونلری بتون خبر و یردیلر کن بایمان کنورم دك و قبول ایتدک

هوای نفس و شیطان تابع اولدی کفر و شرک ایلدن کسب زایل عقیابه
 لایق اولدی * ولیکن حقت کلمه العذاب علی الکافرین * حق تعالی تن
 کافر لری نار جهنم ادخال و تخلید حکمی صادر و واقع اولدی کافر ل
 اوزینه دیوب کنیدی اختیار و کسب لریله معذب و مغلد فی النار اولماری
 آشکاره اولدی امدی بوندن معلوم اولسونکه آخرتده هر کس نائل اولدیغی
 نسنه له کدوسی سبب اولدیغی کونش کی ظاهر اولوب اصل بر طریقه
 بهانه قالسه کر کدر بعض روایتلرده شویله در که روح جسدیله مجادله ایده
 حق تعالی نیک * یوم تأتی کل نفس فیمثل عین نفسها * آیت کریمه سنده
 ابن عباس رضی الله عنهما یسور دیکه * لا تزال الخصومة بین الناس
 یوم القيمة حتی یتخاضم الروح والجسد فیقول الروح یارب الجسد منک
 و انت خلقتنی لم یکن لی ید ابطش بها ولا رجل امشی بها ولا عین ابصر بها
 ولا اذن اسمع بها ولا عقل اعقل به حتی جئت فدخلت فی هذا الجسد فخلد
 علیه العذاب ونجی منه فیقول الجسد یارب انت خلقتنی کالخشبة لبست لی
 ید ابطش بها ولا عین ابصر بها ولا اذن اسمع بها ولا رجل امشی بها فجاء
 هذا الشماع النور فدخل فی قبه نطق لسانی وبه ابصرت عینی وبه مشیت
 رجلی فخلد علیه العذاب ونجی منه قال فیضرب الله سبحانه وتعالی لهما
 مثلاً اعمی ومقعده دخلاً حائطاً فیها ثمار فالاعمی لا یبصر الثمرة والمقعده
 لا ینالها فانادی الاعمی اتنی حتی تحمطنی فدننی منه فقال من الثمر فعلى
 ایهما العذاب قال علیهما قال فعلیکما العذاب * یعنی اهل عذاب واصحاب
 عقاب بر ریه مجادله ایتمکدن خای اولیه تا که روح کنیدی جسدیله مجادله
 ایدوب دیه که یارب جسدی سن خلق ایتمکدن اندن اول یتم معصیت اولان
 اموره وضع ید ایدم والایق ایدم و کورمدم و ایشتمدم و تصور ایدم و قنا که
 بوجده داخل اولدقده معصیتده مباشرت ایدر اولدم امدی بوکا
 جسد سبب اولدی عذابی و عقابی آکا حواله ایدوب بکا نجات و یردیه
 و جسدیه که یارب سن بنی خلق ایتمکده بن اناج کی ادرا که و حرکت

قدرتم بوغیدی نگاهه وضع ید ایدم و کورمدم و ایشتمدم و یورمدم
 وقتا که بکا بوجاز کلدکده لسانم تکلم ایتمدی و کورمدم کوردی و ایاغم
 یوردی چونکه بو نگاهلره جان سبب اولدی اکا عذاب و عقاب ایل و بکا
 نجات و یردیه و دخی حق تعالی بولری الزام و اسکات ایچون بر مثال ذکر
 ایدوب بیوره که براعی و براعرج بر باغچه یه کیروب میوه شندن سرقه ایتمک
 مراد ایتمکده اعرج اعمی یه دیسه که بنی ارقه که الوب کیده لوم بعده
 اعرج اعمی ارقه سنده کیدوب میوه سرقه ایتمک قنغیسی عقوبته
 مستحق اولور بو صورتده ایکبسیده عقیابه مستحق قدر زیر اعمی ایاق اولدی
 واعرج جسم اولدی فکذا لک اعمی کی ایاق وال و سار سبب اولدی و روح
 اکا کوز و قولاق و سار حرکات و سکناته سبب اولدی برگاه ایشلمکده
 ایکبسنک مدخلی اولدقده عذابه مشترک اولدی لرا کر خیر ایشلسلر ثوابده
 مشترک اولور امدی بوجهله الزام ایدوب قبل ادخلوا ابواب جهنم
 خالدین فیها * کافر لره دینور که جهنم قبول ندن ایچر واکیر یکوزنار جهنمده
 ابدی مکث ایدیجی اولدیکنر حالده * فیئس مئوی المتکبرین * جهنم متکبر
 ایچون خیبت و قیغ مکاندر نعوذ بالله تعالی منها فصل جهنم
 مکانشده اختلاف اولندی بعضلر تعیین ایتوب توقف ایتدی لرو بعضلر
 شمدیکی حالده یدی قات برالتنده اولان آتشی حق تعالی یوم قیامت اولدقده
 دنیابه اخراج ایلوب یدی دریا آتشی اولوب دارا عقیاب اولور دیدیلر
 مسئله معلوم اولسونکه جنی ایکی قسمدر بریسی شیاطین تسمیه اولور
 و بونلر کافر لره و انسانک کافر لره یله زنجیر لره باغلنوب جهنمده عذاب
 اولورلر و بر قسمی دخی مؤمنلر و غالباً جن اسمیله تسمیه اولور امام
 فخر الدین بونی اختیار ایتدی و بعضلر شیاطین جن جنسندن دکلدر
 دیشلر لکن بو صحیح دکلدر و امام حسن دن نقل اولندی که جن طائفه سنک
 مؤمنلرینه عذابدن خلاص اولمقدن ماعدات ثواب یوقدر سار حیوانات
 کی طیراق و محو اولورلر دیدی ابو حنیفه حضرت لری دخی بویله ذاهب

اولدی و اما سائر علماء رحمهم الله تعالى دیدیلر که انلر انسانک مؤمنلری
کی سیات حقنده مؤاخذه اولنورلر و حسناتلرنده مأجور اولوب داخل
جنت اولورلر امام مالک و امام شافعی و ابن ابی لیلی بویله ذاهب اولدیلر
و امام ضحاک دیدیکه انلر داخل جنت اولوب اکل و شرب و سائر نعمتلر
ایله متم اولورلر و امام قشیری دیدیکه صحیح بودر که احوال شریعتده بیان
اولنمشدر و دلیل یوقدر حقنده توقف اولنور العلم عند الله تعالى سؤال
کافرلر اعمال فرعیه بی ترک ایتدکلری ایچون معاقب اولورمی جواب بالانفاق
ایمانله و بیوع و عقوباتکه حدود کی و سائر عباداتک قرصینی اعتقاد ایلمکله
صلوات و زکوة کی مأمورلر درلکن عباداتی ادا ایله مأمور اولدقلرنده اختلاف
واردر مذهب صحیح بودر که ادا ایله مأمورلر دکلدر اهلینی اولمدیغی ایچون
امدی بو صورتده عباداتی ترک ایچون عقاب یوقدر ورمذهیده عباداتی
ادا ایله ده مأمورلر در و ترک ایچون عقاب واردر ننه کم کتب اصولده
مذکوردر و بعض محققین عنینده زنا و سرقه کی حراملر ایچون معاقب
اولورلر و اهل اسلام اوزرینه استیلاء ایدوب ماللرینی اخذ ایتدکلری
ایچون دخی معاقب اولورلر سؤال کافرلر دن عذاب تخفیف اولورمی و حال
کفرلرنده صورت حسننده نسنه ایتدکلری انلره فائده اولورمی جواب
کافرلر کفری ایچون اولان عذاب اصلا اولماز بالانفاق بو عذابده
کفر تفیاتی اعتباریله کافرلر متفاوتدر لکن کفر دن ماعدا معصیتلر ایچون
اولان عقاب انلر عالم دنیاده حال کفرلرنده صورت حسننده ایتدکلری
نسنلر بالذات یا خود بالواسطه که شفاعت کی سبب اولوب بعض
وقتنده عذابلری برمدت تخفیف اولنورمی اولماز می اختلاف اولندی
اولا معلوم اوله که حسناتک صحتنده و مقبول اولمه سنده عمل وقتنده اسلام
وقت شرط دکلدر بلکه مؤمنلرک نسیان اولورسه اولسون وجود ایمان
شرط اولور و بعضی اوللر ایلمک ایلمک ایلمک ایلمک ایلمک ایلمک ایلمک
شرح مشارفده * انما الاعمال بالنیات * حدیث شریفی تفسیرلرنده

دیدیکه نیات صحیحه اعمال تکلیفدنک شرطیدر و انکن منلا خسرو مرأت
کائنده مجز بختنده دیدیکه آخرته متعلق اولان نواب یا خود عقاب نیته
محتاج اولان اعمال حقنده در اعمال صلحده شونلر کی منلا اعتناق و صدقه
و ضیافت و صله و انجاء الغریق و الخریق و فک اسیر و رقیب امدی تخفیف
واقعدر دیو ذاهب اولنورلر مذهبلری اثبات ایچون حجت حکوب دلائل
سمعیه ابراز ایتدیلر از جمله قاضل کرمانی شارح بخاری شویله ذاهب
اولدیکه کافرلر صورت حسننده نسنه ایتدکلری نفس تخفیف ایچون
سبب اولوب بلکه بر امر آخر و ساطینه سبب اولور منلا شفاعت کی
بعده اول امر آخر نفس تخفیف باعث اولور و امام زرکشی و غیر یسی اوله
بیان ایتدیکه انواع شفاعتدن بر نوع واردر که اولهیدن تخفیف ایچون
اولورننه کیم اولهیب حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم ولادنی
ایچون مسرور اولوب ثوبه نامنده بر جاریه سی و ارایدی خبر ولادنی مرده
ایمک سببله اعتناق ایتدی ایدی بو کما بحارات ایچون هر انین کیجه سی
باش بر معنی چوقور یله صوور یلوب الم عذابدن بر مقدار خفت حاصل اولور
شیخ ابراهیم اللقانی شرح جوهره ده ذکر ایتدی و اوزرینه بحث ایتدی
ودخی امام قرطبی و غیر یسی ابی طالبدن عذاب تخفیف اولنوب حقنده
حدیث شریف نقل ایتدیلر که حضرت عباس رضی الله عنه سؤال
ایدوب یوردیکه یا رسول الله صلی الله علیه وسلم * ان ابا طالب کان
یحوطک * و فی روایة * و یغضبک فهل ینفعه ذلك * یعنی ابوطالب
یا رسول الله جناب شریفک خدمت علیه سنده سعی ایدوب دشمنلره
مانع اولوردی و عداوت ایدلره غضب ایدوب جناب شریفه محبت
ایدی کدوسی عزت جاهلیت و حیت باطلیدن خلاص بولوب
جانب خنافت اوزره آخرته کندی ایاو خدمانی اکا آخرته نفع و برمی
جواب سوروب * لولا اننا کان فی الدرك الاسفل * قبل ای الها و یدمع آل
فرعون * و فی روایة * و وجدته فی غیر السارلی ضحضاح بدل * و لولا اننا و جه

وفي رواية عن عباس رضي الله عنه قال قلت يا رسول الله هل تقبعت اباطالب
بشيء فانه كان يحوطك قال نعم هو في صحاح من النار واولا اناسكان
في الدرك الاسفلين يعني روايت اولي شود يكدر كه بنم جانبدن اكا
شفاعت اولسه ايدي درك اسفله قالورايدي بعضلرديديلك درك اسفل
هاويه در آل فرعون ايله انده معذب اولورايدي روايت ثانيه ديمك اولور كه
بن ابو طالب نار جيمك زياده سيله شديد محندن اخراج ايدوب آتشي
قليل اولان محله وضع ايدمرم روايت ثالثه نك معناني بودرو بعض روايتلرده
شويله در كه آتش طيوغنه دلك بالغ اولوب دماغ غلييان ايدوب اياغنه
سيلان ايتسه كر كدر نعوذ بالله تعالى من ثقلها وخفيفها والحاصل
بو روايتلر دلالت ايدرك شفاعت سيبيله تخفيف عذاب واقع اوله و بو
شفاعت حضرت رسول الله صلى الله عليه وسلم ك خصائصندن
معدود اولدي ته كيم شرح مشارقه و مواهب لدينه ده و شرح جوهر ده
مذكور در لکن شويله روايت اولنديكه حق سبحانه وتعالى اذن و يروب
حضرت رسول كائنات صلى الله عليه وسلم دعا ايدوب ابوطالب
حيوة بولدي بعده ايمان كتورب آخرته ايمان ايله كندی ته كيم رسول اللهك
اناسي و باباسي حقنده دخی روايت واردره واهيب لدينه صاحبي امام
قسطلاني چوق بحث ايدوب شويله تحقيق ايتديكه بونلر حقنده توقف
وسكوت لازم در قبل وقال واخلاف وجدال مردود و هارود در والله اعلم
بحقيقة الحال ويده مقابلد الحال والمال امدی بومذهبك اهاليسي
عندده اعمال كافر بن باطلدرو انلر خاسرلر در آخرته اعمالك منفعتي
بولزلر ديمك جنتده اوله جق در چهلري انلره و بولرود خول جنت و وصول
درجه مناسبه منفعتي بولزلر ديمكدر يوخسه دركات دار عقابده
تخفيف عقاب و تنقيص عذاب ايله منفعتي بولغه منافي دكادرديديلر
وتخفيف عذاب قائل اوليسلر شويله ذاهب اولديلر كه كافرلك حال
كفرلنده ايتد كاري خيرات وحسنات بالكلية مضحل و باطلدر

آخرته اصلا فائده سي بوقدر تخفيف عقوبت و تنقيص الم ايچون سبب
اولرود عذابلري اصلا تنزل و تخفيف اولماز بلكه و قناتوقنا زياده اولوب
انواع عقوبات و اقسام نحوسات و اصناف نكبات و آلام و اكدار و احزان
وغصه لري بوما فيومارقي بولور و بعض محققين بونك اوزرينه انعقاد
اجاع نقل ابتداي و بومذهبك اصحابي ديديلر كه كافرلر صورت حسنه ده
ايتد كاري نسنه لك مكاناتي انجق عالم دنياه كورلر تنعمات و زرفهات
دنيويه ايله مجازات اولنورلر و اثبات مدعي ايچون امام مسلك حضرت
انس رضي الله عنهدن تخریج ايتديكي حديث شريفی تحت چكديلر
حضرت سيد كائنات صلى الله عليه وسلم * ان الكافر يشاب في الدنيا
بالرزق على ما يفعله من حسنة * يعني كافرلر ايتديكي حسنه اوزرينه عالم
دنياه رزق ايله مجازات اولنور و دخی * وكذلك ربهم الله اعمالهم حسرات
عليهم * كبي آيت كر يمه لرده اهل تفسير شويله ديديلر عالم آخرته كافرلر
دنياه ايتد كاري حسنات و كسب ايتد كاري درجات كوستر بلوب و ايلره
دينور كه اي كافرلر اكر سز عالم دنياه ايمان و اسلام ايدديكز بومقامات
رفيعه و درجات بيه شريفه نائل اولورديكز و صكره مؤمنلره تقسيم
اولنور بس اول وقتده كافرلر زياده سيله خسرات و ندامت چكوب فر ياد
و فغان ايتسلر كر كدر كفو و سار و سار معا صيبيله معذب و معاقب
اواسلر كر كدر و امام مؤمنلر سيأتي مغفور كورد كده زياده فرحناك اولوب
حسناتيله قات قات مأجور اوله ننه كيم * ومن يعمل مثقال ذرة خيرا يره
ومن يعمل مثقال ذرة شرا يره * آيت كر يمه سنده ذكر اولنمشدرو ابن
عباس رضي الله عنهم سادن بر روايت نقل اولنديكه * واما الكافر فري
خشانه تخشیر و بعذب سيأته * يعني كافرلره حسرت ايچون حسناتي
كوستر بلور و سيأتي ايله معذب اولور بوياده سار روايات و نقول چوقدر
طالب تفصيل تفاسيردن و حواشيدن طلب ايلسون و دخی شرح
الجوهريده امام مسخر بيله ذكر اولندي حديث شريفه كه * ان الله

لا یظلم مؤمن حسنه یطعم بها فی الدنیا و یجزی بها فی الآخرة و اما الکافر
فیطعم علی ما عمل لله فی الدنیا حتی اذا قضی الی الآخرة لم تکن له حسنة
یجزی بها * انتهى حاصلی بود که مؤمن صدق بیت و حسن طویت ایله
حسنة ابتدا کده انک سبیلله عالم دنیاده نعمت جلیله و رفاهیت جزیه ایله
متنعم و مترقه اولور و عالم آخرتده جنات عالیاته دخول و درجات رفیعانه
وصول و عزت ابدیه ایله و سعادت سرمدیه ایله معزز و مسعود فی دار الخلود
اولور و اما کافر صله و عتیق کبی ینته محتاج اولیحق رضاء الله ایچون عمل ینسه
جیع مکافاتی دنیاده اولور تا که آخرته کتد کده محازات اولند جق رحسنة
قابلون نار جهیم و بترسقدن غیریا کا جای قرار اولماز تکمله بره و من
حال اسلامده انواع عبادت و اقسام طاعات و اصناف قربات و سائر
حسنات و وجوه مبرات و خیرات ایسه صکره العیاذ بالله تعالی دین
اسلامدن مرتدا و اوسه جمله اعمال ضالحه سنی و سائر حسناتی بالکلیه
قطع باطل و مضحک اولور بعده عنایت توفیقله اسلامه کلسه ابو حنیفه
رحمه الله تعالی عنده حسنة کیری و کلز و آخرتده فائده سنی کورمن
سیاتی باقی اولد یغنده اشتیاء یوقدر لکن مذهب شافعیده منقولدر که
حسناتی موقوفا باطل اولیحق حسبیله اسلامه کلد کده حسناتی کیری و کلور
و آخرتده ثوابی بولور بر کافر ایام کفرنده حسنات و صالحات ایسه بعده
جای قدوس هادیدن جل جلاله توفیق صمدانی کلوب شرف اسلام ایله
مشرف اولسه بالاتفاق ماتقدمدن ابتدکی سیاتی قلیل و کثیر صغیر و کبیر
بالکلیه محو اولور لکن معهود حسناتی فائده ایدرمی و آخرتده ثواب
بولور می اختلاف ابتدیلر بعضلر شوبله دیدیلر که حال کفرنده اولان حسنات
اسلامه کلد کلد صکره فائده و یرمز بر کفر سبیلله لغو و باطل و ساقط
اولوب صحیح اولغه اصلا قابلنی یوقدر دیوب اعمال کافرین هباء
منثور و سراب و دومان کبی مردود و مضحک و باطل اولد یغنی تصریح
و استعاره طاهره و صریح قرآنی تحت حکم کلام الکی تحقیقون

شوبله تحقیق و توثیق ابتدیلر که بر کافر کفرنده اعمال جزیه و افعال جمیله
ایدوب صکره یوفیق اکار فیق اولوب نور اسلامه منور اواسه و آخرته
ایمانی یولداش ایسه معهود حسناتیه مأجور اولوب نواند و اصل اولور
صحیح بخاریده مذکوردر که حکیم بن حزام علیه رضوان العلام سؤال
ایدوب یا رسول الله صلی الله علیه وسلم * ارایت شیء یجیشبه فی الجاهلیة
من صدقة او عتاقة فهل فیها من اجر * یعنی دیدیکه بن اسلامه
ظهورتدن اول صدقه و عتاقه و صله ایلم کبی عبادت ایده رم عیادن
مأجور اولور می و آخرتده فائده و بر می دید کده حضرت رسول کائنات
صلی الله علیه وسلم بیوردیکه * اسلمت علی ما اسلفت من خیر * صلی
بودر که تقدیم ابتدکی خیر اوزرینه اسلام ایدوب مقدم ابتدکی اعمال
صالحه هنوز مقبول اولدی نه کم بر روایتده * ان حسنات الکفار مقبولة
بعد اسلامهم * وارد اولمشدر یعنی کافر ایام کفرلنده ابتدکی حسنات
اسلامه کلد کلد صکره مقبول اولوب بوم الجزاده جزای خیر و ثواب جمیله
ایله مأجور اولور و ابو سعید الخدری رضی الله عنه روایتله بر حدیث
شریفده شوبله در که * اذا اسلم العبد فحسن اسلامه کتب له حسنة ازلفها
و تحت عنه کل سبئة کان ازلفها * حاصلی بودر که بر کسد اسلامه کلوب
قلبی نفاقدن طاهر اولوب اسلامده مخلص اواسه مقدم ابتدکی حسنات
یاز یلور و ابتدکی سبئات بالکلیه محو اولور بو حدیث شریف شعب الایمانده
مسطوردر بر روایتده کتب یرینه تقبل الله عنه واقعدر و الحاصل شول
کافر که آخرته کفر ایله کتدیلم انرا ایچون اصلا عذابدن مخلص یوقدر
و عذاب کفر منقطع اولوب تخفیف اولماز اما سائر ذنوبلری ایچون عذاب
حسنات کفریه سبیلله تخفیف اولور مذهب صواب بودر اما شول
کافر که دین اسلامی قبول ایدوب دار آخرته ایمانله رحلت ابتدیلر انلرک
زمان کفرلنده ابتدکاری ذنوب سبئات بالا جماع معفو اولور * الاسلام
یحجب ما قبله * حدیث شریفی قواستحج اسلام اندن اول اولان سبئاتی سیف

مخذب کبی قطع ایدر و حسانت لریله مأجور اوللری حکم صوابدر و مذهب
اصوب و طریق احسن و المسب بودر و الله تعالی هو الموفق للخیر والسداد
وهو الوهاب الهادی الی الرشاد اللهم بامن امن علینا بسجالات الفقران
تحمده علی توفیقک لانوار الایمان ونشکرتک یا الله علی دوام الاحسان
وثنی علیک بحبیل لطفک بابتهاج ازهار ریاض العرفان فیما مقصود کل
قاصد من ملک و بشر و جان و یا محمود کل حامد بلسان وارکان و جنان
و یا معبود کل عابد فی کل مکان و زمان اجعل لنا رضاك مقصد یا رحن فی جنة
الفردوس نزلایمک یا منان و تنوّل الیک فی هذا الشان بجاه حبیبک و رسول
انسان و جان و باله و اصحابه اهل القرآن و الرضوان و آتائنا منافی الکونین
یا رحیم یا رحن و صل و سلم و بارک علی افضل رسلک شفیع الامم یوم المیزان
و علی آله و صحبه اصحاب الخیرات و ارباب الاحسان و امته اجمعین یا خنان
فضل دار العقابک آتشک حرارتی و یا قدسی دینا ده اولان آتشدن یمش
قات زیاده در بالاتفاق حدیث شریفده شویله در که * نارکم هذه جزء
من سبعین جزءا من نار جهنم یعنی سزک شود نیاده طعام بشور دیکز آتش
جهنم آتشدن یمش بلو کردن بر بلو کردن دیمکدر و دخی بعضیلر دیدیلر که
طبقات دار عقاب قرانلقدر و آتشی سیاهدر و بعضیلر توقف ایتدیلر
آلات عذاب و کیفیات عقاب و زبانیه و دخی معلوم اوله که حق تعالی جهنم
اوزدینه ملائکه موکل قلمشدر نتکم قرآن عظیم الشانده ذکر اولنور
علیها ملائکه غلاظ شداد * یعنی جهنم اوزدینه ملائکه مؤکل اولمشدر
انلرده اصلا مرتحت یوقدر و شوقدر قوت صاحبیلر دز که بر جاعتی برالبه
جعبه براغور و شوقدر اولوندر که باشلری بوجه طاغیر کبی اوله و برآیت
کریمه ده * علیها تسعة عشر * یعنی ملائکه اون طقوزدر جله سنک
اولوسی ماسکدر اسکن علامدن بیجه لری دیمکدر که بونلریشلر در بونلر
توابعی قتی چوقدر و دخی آتشدن و قطراندن لایسی اوله ایللسه کیدورهل
صکره سازشیلر و کافرله کیدورهل و حق تعالی پیور * لنا عندنا

للكافرين سلاسل و اغلالا و سعيرا * یعنی تحقیق بر کافرلر ایچون زنجیرلر
و بوقغورلر و سعیر حاضر ایتدک و برآیت کریمه ده * ولهم فیها مقامع من حديد
یعنی کافرلر ایچون تموردن مقامع و اردر مقمعهک جعبدر یو برآیت در که
آنکله کافرلرک انلری قوپارلر برکجه کر بدن دینور و این جییر شویله بیان
ایتدیکه جهنمده اوزون خرما غایجی قدر ییلا نلر و اردر و دخی دودلر
و قاطرلر کبی عقر بلر و اردر اهل جهنم بونلرایله عذاب اولنور قچان حرارت
عذابدن صومزلق واقع اولسه صوطالب اینسدر انلره اتشی صو و بریلور
نتکم قرآن کریمه * وان یستغیثوا فیسأثوا بعماء کالمهل * الایة اغزلرینه
کتوررکن یوزلری بشوروب کباب ایدر و بعضی تفسیرلرده شویله در که
قیار صوبی تپه سندن دو کوب جسه کوده لرینی یا قدسه کر کدر طمرلری
وسکرلری قطع ایدر نتکم قرآنده یسان اولنور * و سقوا ماء حیما فاقطع
امعاءهم * یعنی انلره اتشی صواجر بلور ایچلرنده طمر و سکر و جکر و سار
نسنلری بالکلیه قطع ایدر و برآیت کریمه ده * یصحب من فوق رؤسهم الجحیم
یعنی باشلری اوزرندن اتشی صود و کیلور و بین و سار لحم و شحم و طمرلری
بشوب ایقلری الته دو کیلوب بدنلری قفس کبی قالد قدده کبر و حق تعالی
تازه دن خلق ایتسه کر کدر نتکم قرآن عظیم الشانده ذکر اولنور * کما
نضجت جلودهم بدناهم جلودا غیرها لید و قوا العذاب * یعنی هر نه زمان که
در یلری و انلری پر یان اولسه برانلره تازه در یلر و انلر خلق ایدر ز عذاب
طانسونلر و عقابلری دائم اولسون ایچون و دخی نیران جعبه ده خطب
برینه کافرلر و طاشلر وضع اولنور نتکم قرآن عظیمده ذکر اولنور
و قودها الناس و الحیارة * یعنی آتش جهنمی باندان نسنلر کافرلرایله
طاشلر در کبار مفسرین کبریت طاشلر یدر دیدی زبرا کبریت آتشی
کسکین و غایتده متصل اولور کافرلرک کوده لرینه زیاده سیله یا بشوب و دخی
انلرک طعاملری زقومدر نتکم * ان شجرة الزقوم طعام الاثیم * یعنی تحقیق
زقوم زیاده سیله کنه کار اولان کافرلرک طعام ایدر و بر محله * انها شجرة

يُخرج في أصل الحجيم * يعني شجرة رقوم جميعك قعرنده نابت اولور اكر
برفطره رقوم دنياه چقسه جله طعام دنياي افساد ايدردى ودخى برنوع
طعاملى ضرر يعدر كه قورى دوه ديكنى درننه كيم قرآن كريمه كلور * بلس
لهم طعام الامن ضرر * يعني كاغرل ايچون جهنده طعام بوقدر الاقورى
دوه ديكنندن طعام ويريلور جكرل نى وساغر وقلربى پاره پاره ايشه
كر كندودخى اهل جهنمك شرابلى غسيلن در يعنى اهل جهنمك بد نلرندن
اقان مى دار صول وارين وجر اخلرندن اقان مردار نسنه لار انلره شراب
ايچوز يلور تفسير تعليله مذكور در و امام ضحكك و امام ربيع غسيلن
جهنده براغا جدر آندن اهل جهنم اكل ايدرل ديدى ودخى اهل تفسير
شويله بيورديلر كه جهنده برده واردر اكاويل دره مى دينور قچان
اهل جهنمى اكاير اقدقه قرق يلدن قعرينه واصل اوليله ودخى نيموردن
تابوتلر واردر كافرلى و متكبرلى آنلر ايجنه قيوب اوزر نى محكم قيايوب
سفر قبول نسنه براقورل قات قات عذابلى زياده اولسون ايچون ودخى دار
عقابده بر مكان واردر كه كاظمه بردينور يعنى صوق جهنمدر شواقد در
صوقدر كه بر لحظه اكاخيل اولماز كاھيجه اولور كه اهل جهنم صوق نى
ايدرل اول وقتده صوق جهنم قيوسى اچيلوب اكا سكر دشر اكا داخل
اولدقده جله سى جامد اولوب ننه آتش طرفنه كلور زبانيه ملائكه سى
انلر زنجيرلر ياغليب جهنم ديننه القاي ايدرل بومنونال اوزره كاه اشي
جهنم وكاه صوق جهنم كيدرل و كلورل درلودرلو عذابلر وعقابلر
ايله عذاب اولورل ودخى جهنده بوجه طاغر واردر كافرلك باشلرندن
زنجيرلى صابجوب براوجى دبرلرندن چيقر زبانيه ملائكه سندن نيجه سى
معهود طباغر باشنده ونيجه سى اشا غيبسنده طوزوب بوقاروده اولانلر
كافرلك باشلرلى طرفنده كى زنجيرلر ايله مرنور آتشدن طاغره بوقاروشدت
ايله جكوب بوقارويه واصل اولدقده اشاغيده اولان ملائكه كافرلك
دبرلرندن اولان زنجيرلر و جندن امانى جكرل ودخى جهنم آتس كاغرلى

شجره ايجنده صوات قينار كى قينادوب آتسك اوزرنده ايكن طشره
چقمغه قصديتد كده زبانيه اللرنده آتشدن كوزرلر و قينار ايله آتسك ديننه
چكرلر ودخى خاطره كلمش نسنه لار ايله عذاب اولنورلر نعود بالله تعالى منها
دعاء الكافرين و تأسفهم على ما فرطوا في الدنيا و تمنيتهم الفداء و الاسلام
واعنه بعضهم بعضا و الزام الشيطان و اقامة الحجج عليهم ودخى كافرلر
دعا ايدر كه بر كونلك عذاب المره تخفيف اولنه نكيم قرآن عظيمده ذكر
اولسون * قالوا يا مالك ادع لنا ربك يخفف عنا يومنا من العذاب
الايه ديرلر يا مالك حق تعالى به دعايله كه بزدن بر كونلك عذابى تخفيف
ايله * و مادعاء الكافرين الا في ضلال * بخواي لطيفتجه اصلا مستجاب
اوليوب * انكم ما كثون * يعنى اى كافرلر سزىلر بوعذاب اليمده مكث
ايديجلر سزى و مغلدر ديو جواب ويريلوب * فلن يزيدكم الا عذابا
يعنى اى اهل جهنم بوسرلره زياده ايجوز الايمان عذابى زياده ايدره ز
ديو خطايات اولسونلر ودخى كاغرل نى ايدرلر كه * التنازده ولا تكذب
بآيات ريسا و تكون من المؤمنين * يعنى دهر كه كاشكه بزبر كره دنياه
رجوع ايديدك زبمرك آيات كريمه لى تكذيب ايجوب مؤمنلردن اوليدق
ديهلر ودخى دهر كه * و ريسا ابصرنا و سمعنا فاربعنا نعمل صالحا انا موقنون
الايه باريسا آخري كوربك و ايشتنك بزي دنياه جيقنا رعمل صالح ايدلم
تحقيق بزيقين و ايمان ايدلك دهرلر ودخى صحيح مسلمده ابن مالك رضى الله
عنه روايله حضرت رسول كائنات صلى الله عليه وسلم بيورديلر كه
يقال للكافرين يوم القيمة لو كان لك ملؤ الارض ذهبا اكنتم تقندى به
فيقول نعم فيقال له قد سئلت ايسر من ذلك * يعنى آخريده كافر ديسور كه
اكر برطوسى اتوك اوليدى عذابدن خلاص ايچون انى فدا ايدرمى ايدك
اولدخى ايدرم ديسه كر كدر بعهه بوندن اسان اولان ايمان سندن طلب
اواندى بچون دنياه شرف ايمان ايله مشرف اولدك ديو درلودرلو
عقاب اولسونلر ودخى كافرلر بر ريسه لعنت ايدرلر نسه كم قرانده ذكر

اول نور کلاما دخلت امة لغت اختمها * الایة رجاعت جهنم کیرد کده
انده اولان جصاصته لغت ایدر امام ثعلبی رحمه الله تعالی دیدیکه
مشرک لرینه کندی کیلره وکذلک یهود و نصاری هر کس کندی جنسنه
لغت ایدر لرودخی کندی رایسلرینه و بطر بقارینه و رهبان و قسبسلرینه
اشد لغت و شتم ایدر لر سر بزنی طریق کفره و ضلالت عظیمه ایصال
ایتدیکوز اگر سر اولیدیکوز بزه و من اولوردق دیلر و بر لرینه نیجه
درلو منازعات و مخاصمات و مجادلات ایدوب تابع لر متبوع لرینه سر بزنی
اضلال ایتدیکوز دیوب لغت لر ایدر لر بواشاده زبانه ملائکه سنه امر
اولنوب شیطان بوغازنده زنجیرل والر قفا سنه با غلغش کتور لر
و آتشدن بر یو کسک زربان وضع اولنوب شیطان اوزرینه چقه نته کیم
قرآن عظیم الشانده ذکر اولنور * وقال الشیطان لما قضی الامر ان الله
وعدکم وعد الحق و وعدکم فاخلفکم * الایة یعنی دیه که ای کافر لر تحقیق
حق تعالی سر لر ایمان اتمک شرطیله وعد حق ایتدی بن سر ری
کفره و سوسه ایدوب و عدا یطل ایتدم و اکامخا لفت ایتدم بنم ایچون سرک
اوزر بکره قوت غلبه یو غیدی الا همان کفر و شرک و عصیان و فسق
و طغیان جانبیه دعوت و سوسه ایدردم و دخی سر رب العالمینه عصیان
ایدوب اختیار یکوز ایله بکا اطاعت و دعوتیه اجابت ایتدیکوز امدی
صاقنوب بکا بهانه بولوب لوم اتمیکوز کندی نفسلر یکوز لوم ایدیکوز
زیر اسر کندی اختیار یکوز ایله کافر اولدیکوز بن سر لر نه نجات و یرمکه
قادر دکلم و سر لر بکانات و یرمکه قادر دکلم سر بن سرک بکا ایتدیکوز شرک
و بهتان بن انکار ایتدم دیو ختم کلام ایتد کده زبانه شیطانک باشنه بر آتش
کوز ضرب ایدوب قعر جهنم دک ساقط اوله امدی کاهیمجه بر یرله جدال
ایدر لر و کاهیمجه بوم سوال اوزره شیطان انلری الزام ایدر جهنمدن هیچ
چیمز لر و عذاب لری هیچ دو کیمز و انلر ایچون او اوم یوقدر و قنایوق یوقدر
نعوذ بالله تعالی و دخی حق تعالی * یوم نقول لجهنم هل امتلأت

وتقول

وتقول هل من مزيد * آیت کریمه سنده شویله بیان اولمشدر که جهنم
کافر لر فوج فوج اداخل اولندقدده جهنم دخی زیاده طلب ایلیه تا کم جمیع
اهل جهنم تمام اولوب جهنم دخی زیاده طلب ایلیه بعدده حق جل و علا
صفت قدیمی جهنم اوزرینه حواله ایتد کده جهنم اول وقتده قط قط دیه
یعنی کفایت ایدر دخی استم دیه تنه کیم شرح مواقفه و غیره ذکر
اولندی * فیضع الجبار قدمه فی النار فتقول قط بعزک ای حسبی
حسبی * و بر روایتده * حتی یضع رب العزة فیها قدمه فیتزوی بعضها الی
بعض وتقول قط بعزک و کرمک و بر روایت اخریده * یقال لجهنم
هل امتلأت وتقول هل من مزيد حتی یضع الرب قدمه علیها وتقول قط
قط * انس رضی الله عنه دن روایت اولنسان حدیث شریفده * و اما النار
فلا تملی حتی یضع الله رجله علیها * واقع اولمشدر بوجه لر وایتلر شرح
مواقفه الهیات مجنده مقصد ثامنده مذکور در تذیب بعض علما
رحمهم الله تعالی جنت و جهنم ایچون مکان تعیین ایتدی لر و بعضلر تعیین
ایتدی لر امام فخر الدین شویله بیوردیکه جنت یدی قات کوکله فوقنده
کر سبک اوستنده و عرشک التند در نته کیم بر حدیث شریفده * سقف
الجنة عرش الرحمن * وارد اولمشدر انس ابن مالک رضی الله عنه دن بویه جه
منقولدر و دخی جهنم اسقلده در بعضیلر یدی قات بر التند در یدیلر و دخی
شمعیکی زمانده موجود لر در حضرت آدم علیه السلام جنته کیروب
جقدیق و حضرت رسول کائنات صلی الله علیه وسلمک لیله معراجده
جنتی و جهنمی کوردیکی دلیل قطعیدر که جهنم و جنت خلق اولمشدر لر
لکن حدیث شریفده ذکر اولندی که بر کسه * سبحان الله والحمد لله
ولا اله الا الله والله اکبر * دیسه جتده انکیچون بر اغاج خلق اولنور بوتک
کی حدیث شریف لر دلالت ایدر که دنیا ده مؤمنلر اعمال صالحه ایتدی که
جنت ایچنده درجه لر و باغچهلر و سر ایلر و حور عین و سائر نعمتلر خلق
اولنور کذلک کافر لر و فاسقلر کفر و فسق ایتدی که جهنم ایچنده درلو

عذاب و آتش و یلانی و عقرب و سائر عقاب و مصیبت خلق اولی و نور
 نعوذ بالله تعالی فصل معلوم اولسونکه حق تبارک و تعالی و علی
 الاعراف رجال * آیت کریمه سنده اهل تفسیر رحیم الله تعالی دن چوق
 اقوال منقولدر اولاحقیقت اعرافده اختلاف ابتدایرامام بیضاوی دیدیکه
 عرفک جمیع عرف الفرس و عرف الدیک دن مأخوذ در مرتفعه مناسنده در
 توقدیرجه جنت ایله جهنم اراسنده حجاب اولان دیوار که * فضرب
 بینهم بسورله باب * آیت کریمه سنده ذکر اولنور اول دیوارک اطراف عالیله
 و جوانب مرتفعه سی دیمکدر اکثر مفسرین حتی امام فخرالدین بویه
 تحقیق ابتدای و ترجمان القرآن ساططان مفسرین عبدالله بن عباس
 رضی الله عنهما دن بویه جه مرویدر و حتی حسن بن فضل اعراف
 صراطدر دیدی و امام زهری دیدیکه احدطافیدر حتی بر حدیث شریفده
 شویله در که * لان احد جبل یحبنا و تحبه و انه یوم القیمه یمثل بین الجنة
 و النار یحبس علیه اقوام یعرفون کلا بسمیاهم و هم ان شاء الله من اهل
 الجنة * یعنی احد بر مبارک طاغدر که اول بره محبت ایدر و برکا محبت ایدر
 و قیامتده جنت ایله جهنم اراسنده اولوب نیجه طائفه لاند محبوس اولورلر
 و ابراهیل جنتی و اهل جهنمی سیمار یله یلورلر و انلرا اهل جنتدر و دخی
 حسن بصری و امام زجاج شویله بسور دیلر که حق تعالی * و علی
 الاعراف رجال * نظم کریمک معنای لطیفی شودر که علی معرفه اهل
 الجنة و اهل النار رجال یعرفون کل واحد من اهل الجنة و النار بسمیاهم
 یعنی اهل جنتی و اهل جهنمی یلمک اوزرینه تعیین اولمشدر رجال وارد که
 هر اهل جنتی و اهل جهنمی یلور فرق ایدرلر بواشاده برکسه سوال ایدوب
 عجب انلر حسنا یله سبتاقی برابر اولر میدر دید که شیخ حسن بصری النی
 دیزینه اوروب انلر بر قومدر که حق تعالی انلر اهل جنت و اهل جهنم
 اولنلری یلدر مشدر و تمیز و فرق ایدرلر یلمک انلر کپلدر احتمالدر که انلردن
 بعضی کسیدر الان یا نمزده حاضر اوله و دخی اهل اعراف جقنده اهل

تفسیر اختلاف ابتدای حاصلی شویله در که ایکی فرقه اوایب بر فرقه سنی
 دیدیلر که اهل اعراف اهل طاعتک افضلریدر و اهل درجانتک اشرفلریدر
 و بر فرقه دیدیلر که اهل اعراف اهل جنتنددر لکن طاعتده قصور ایدوب
 درجه سافله اهلیدر اما اولکی فرقه اختلاف ابتدای بعضلر دیدیلر که
 انلر ملائکه در رجال صورته و بعضی آخر عتدنده انلر انبیاء و مرسلوندر
 حق تعالی انلری اعلی حجاب اوزرینه تعیین ابتدیکه اهل محشر دن
 ممتاز اوله لار از دحامده اولیه لار تا که انلرک علوم مرتبه لری و ارتفاع منزلت لری
 ظاهر اوله و اهل جنت و جهنم احوالنه و مقدار لرینه و عقاب لرینه بالمشاهده
 مطلع اوله ل فخرالدین و ابن عطیه و امام زجاج دن بویه جه نقل ابتدای
 و بعضی آخر عتدنده انلر شهیددر امام مهدوی بویه جه دیدی و نیجه
 اهل تفسیر بوکا ذاهب اولمشدر و بعضی آخر عتدنده انلر یوم قیامتده
 عدالت ایله شهادت ایدنلر در که خلقک عمل لرینه شهادت ایدرلر علما دن
 بر جماعت امام زهری نقل ابتدای و بعضی آخر عتدنده انلر صالحلر
 و عالملر و فقهالدر امام مجاهد بویه دیدی و بعضی آخر عتدنده انلر
 حضرت عباس و حمزه و علی و جعفر ذوالجناحین در رضی الله عنهم
 اجمعین بونلر اهل ایمان و محبت ایله اهل کفر و عداوتی سیمالزندن یلورلر
 امام ضحاک بویه دیدی و امام اهل اعراف اهل جنتک درجه سافله
 اصحاب ایدر دیو ذاهب اولنلر اختلاف ابتدای بعضلر دیدیلر حسناقی
 و سبتاقی برابر اولنلر در بر مدت حبس اولنوب بعده بفضل الله و رحمته
 داخل جنت اولورلر حدیفه و ابن مسعود و ابن جابر رضی الله عنهم دن
 امام ضحاک و ثعلبی نقل ابتدای و بعضی آخر عتدنده انلر شهیدلر در که
 باباری و انلری اذن و یرمدن غزایه کیدوب شهید اولدیلر و آخرتده حبس
 اولنورلر شرحیل بن سعد و امام فخرالدین و غیریلر نقل ایدوب جقنده
 حدیث روایت ابتدای و بعضی آخر عتدنده انلر شول غازیلر در که بابا لرینه
 عصیان ابتدایلر و شهید اولدیلر و آخرتده جهنمدن خلاص بوالدیلر لکن

عصیانری مقابله سنده اعرافده حبس اولنورل جمله دندسکره جنة
کیررل بونی امام فخرالدین عبدالله بن الخازندن نقل ایتدی و بعضی آخر
عندنده انلر شول قومدر که اهل صلوة و اهل عبادتدر لکن انلرک ذنوب
عظامی اولدیغی ایچون اعرافده حبس اولنورل و بعضی آخر عندنده
انلر ولدان اولنلردر و بعضی آخر عندنده انلر شولردر که انلردن بابایری
راضی اولدی لکن انلری راضی اولدی آنک ایچون اعرافده حبس اولنور
و بعضی آخر عندنده انلر زمان جاهلیتده موجود اولان توحید رب العزت
ایدوب انبیایه ایمان و آخرتی تصدیقندن منفک اولدیلر اویله جه آخرته
کدیلر و بعضی آخر عندنده انلر اول قومدر که حق تعالی انلرده دخول
جنت ایتکه زیاده طمع خلق ایتدی انلره اکرام و شوقلری زیاده اولسون
ایچون ابو العالیه بویه دیدی و بعضی آخر عندنده انلر اطفال کافرین
و اولاد مشرکین دراقوال و مذاهب بولدی اطلاق کوره احتمالدر که
دخی زیاده اقوال اوله والله اعلم بالصواب و الیه المرجع والمآب فصل
امدی اصحاب الحیم و سائر جمعه دخول ایله حکم اولنلر جزایری بولدقده
میدانده همان صافی اهل سعادت و اصحاب جنان قالوب یدنلرنده اولان
حقوق و سائر اخذ و ایتا کی نسنلر بالتمام اصلاح و استیصال و مقاصده اوانوب
برکسه نک برکسته ده مثقال ذره حق قالمیجی امر تانی ایله جانب جنت
و طرف سعادت الایده سوق اولنورل امام ترمذی معاذین جبل رضی الله
عنه دن تخریج ایلدی صلی الله علیه وسلم بیوردی * یدخل اهل الجنة
الجنة جرد امردا ابناء ثلاث وثلثین * یعنی اهل جنت بدنلرنده و باشلرنده
قل اولوب اوتوز اوج باشنده اولدقلری حالد جنة کیررل صغیر ایکن
بیه آخرته کیدنلر بویه اولوب اول شنده قالورل و کوزلرنده قدرندن سورمه
و نمابنده حسن و جمال صاحبیری اولورلر نه کیم حدیث شریفلرده شویه
در که * ان اول زمرة تدخل الجنة على صورة القمر ليلة البدر * یعنی جمله دن
اول داخل جنت اولنلرک یوزلری لیله البدرده اولان قرصورتی کیدر بونلر

بغیر حساب داخل اولان زمرة در که بر حدیث آخرده کلدیکه * ان الذین
یدخلون الجنة بغیر حساب وجوههم على صورة القمر ليلة البدر * یعنی
شول کسهلر که حسابدن خلاص بولوب جنة کیررل انلرک یوزلری منور
اولقده لیله البدرده قرصورتی کیدر * و التي عقبتهم نديها * و شول زمرة که
اولکی زمرة نک عقیبتجده داخل اولور * على اضواء کواکب درتبی فی السماء *
انلرک یوزلری اسمانده کی بولک یدازلرک ضیاسی کی او اوزودخی جنت حله لری
وقفنلری کینوب و براقلره بنوب جماعت جماعت جنة قریب اولدقلرنده
انلره قرشو جنتدن خادملر و غلمانلر استقبال ایلوب هر برینه دولت ایدیه
و سعادت سرمدیه ل بنی تعریف ایدوب الله تعالی دیرلره شویه و شوقدر
نعمت سرمدیه و سعادت ابدیه و ملک دائم و نعم مقیم احسان ایلدی دیو
توصیف ایدرلر و هر نه که استر سکر حاضر اولور و کوزلر یکنز ایله نظر
ایتد کده سرور حاصل اوله حق تحفدر و سلطنت حاضر اولشدر دیو
مرده ایدرلر و بش یوز یللق یولدن جنتک مبارک رایحه طویه سنی قو قلبوب
بمجت و نصرت و سرور عظیم ایله قبوله قریب کلوب بعضی اهل تفسیر
حضرت علی رضی الله عنه دن نقل ایلدیلر که * یساقون الی ابواب
الجنة فیجدون عند بابها شجرة یخرج من تحت ساقها عینان یعمدون الی
احدهما فیتطهرون فحورت علیهم نضرة النعم فلین یتغیر نضارتهم
بعدها ایدانم یعمدون الی الاخری فیشربون منها فاذهب ما فی بطونهم
من اداء و قذاء و تلقیهم الملائكة علی ابواب الجنة یقولون سلام علیکم طبتم
فادخلوها خالدين انتهى یعنی انلر جنت قبولینه سوق اولنوب قبولدن طشره
قریبده بر مفرح اغاچه مصادفه ایدرلر اول اغاچه ساقی التنده ایکی ارماق
چیقلر بر یسندن غسل و تطهیر ایتد کده انلرده سرور نعمت و بمجت
جنت و نازک و سیمای نورانی کمال اوزره حاصل اولور و باشندن ایاغه
و ارنجه نوره غرق اولورلر بو حالت و بو نضارت انلردن متغیر اولماز ایدا
بعده برامقدن ایچرلر بطنلرنده نقدر فضلات و قلیلرنده اخلاق ذمیه

وسائر اغراض فاسده ورايه جله سی زائل اولور و ملائکه المرد قارشو
 کلوب سلام و برلرته کیم قرآن عظیم الشانده ذکر اولور * و سبق
 الذین اتقوا ربهم الی الجنة زمرا * یعنی کفردن اجتناب ایدن اهل ایمان
 میدان حشرده مصحتری کور بلوب تمام اولدقد نصکره فوج فوج
 کسی قبل الحساب و کسی بمقدار حساب اولدقد نصکره و کسی چوق
 حساب اولدقد نصکره هر کس حاله مناسب بحسب مراتبهم مصحتری
 تمام اولدقد جانجنته سوق اولنسه لکر کدر * حتی اذا جاؤوها * تا که
 جنته کلد کری و قنده * و فتحت ابوابها * جنتک قبولی انلر کزدن
 اول اچلمشدر امام ترمذی روایتده بر حدیث شریفده شویله در که * باب
 امی الذی یدخلون منه عرضة مسيرة الراکب ثلاثا * یعنی امتک جنته
 کیردیکی قبولک عرضی اتلو کسه تک اوج کونلک یولی اولور دیمکدر و سائر
 روایتلرخی و ادرشه کیم آیت کریمه ده * مفتحة لهم الابواب * واقعدر
 قبولی اچق بولدقلرینک حکمتی بودر که تا کیم اهل سعادت قیوده
 انتظار ایتمهلر انلر کمال اکرام ایچون قبول اول اچیلور و برخانه ده ذوق
 و سرور اولسه قیوسی قیامتدار قطنی امام زهریدن نقل ایتدی
 و اولدخی عمر بن الخطاب رضی الله عنه دن رسول الله صلی الله علیه
 و سلم یوردی * ان الجنة حرم علی الانبیاء کلهم حتی ادخلوها و حرمت
 علی الامم حتی تدخلوها امی * مالی بودر که جمیع بنی آدم دن علی الاطلاق
 رسول الله صلی الله علیه و سلم داخل جنت اولور و امت محمدیه تک اول
 داخل اولانی اصحاب کرام بغير حساب اولان یمش بیک اهل سعادت
 بعده علی مراتبهم داخل اولور * وقال لهم خزنتها * جنت خازنلری
 اولان ملائکه دیرلر بونلرک رئیس لرته رضوان دینور * سلام علیکم طیبم
 یا اهل الجنة سلامت سزک اوزر بکره در سر ذنوبدن طاهر و طیب
 اولدیکوزن * فادخلوها خالدین * امدی جنات عالیاته ابدی و سرمدی
 فانی اولدیکوزن * فادخلوها خالدین * امدی جنات عالیاته ابدی و سرمدی

نعمت لری و سعادت لری و باغ نعیم و گلزار یتیمان قدسی و نازنین سرای عالی
 بنیاد و سائر سلطنت عظمی و دولت کبری مشاهد ایتدیکلرنده صفای
 قلب و ذوق و صالیدن ناشی * وقالوا الحمد لله الذی صدقنا وعده * جدوشتا
 اول الله عظیم الشان تبارک و تعالی به در که عالم دنیاده ایکن برلر کابلر
 و یمبرلر کوندوب ایمان و طاعت اوزره بومثالو نعیم مقیم و جنت کریم و عد
 ایتدی ایدی اول وعدا ینجاز و امضا ایدوب * و اورشتا الارض * ارض
 جنته بزى مالک قیلدی * تنبوء من الجنة حيث نشاء * جنتدن مراد
 ایتدی کمز مکان مسیرکاه و مرتفع قدس باغچه لرینه مسک و غیر و کافوردن
 صحرالرده و بوجه باغله و مفرح ارمقار کارنده بنیاد اولنان کوشکلر و سائر
 سرایلره نزول ایده رزونه طرفه کتملو اولسه بر مانع یوقدر دیوب جدوشتا
 ایدرلر حق تبارک و تعالی بونعمت لری کدوسی بالذات مدح ایدوب یوردیکه
 فتم اجر العالمین * عالم دنیاده ایمان خالص و عمل صالح ایدن قوللریمک
 نائل اولدقلری اجر عظیم و جنت مقیم نه کوزلد رزهی سعادت زهی دولت
 زهی سلطنت اوله که رب العالمین و خلاق علیم الله عظیم الشان جل
 جلاله و عز شانه و تبارک اسماءه اگاهه کوزلد رزیه حقنده آیات ینات تنزیل
 ایلیه بعده آیت کریمه ده شویله در که * الحمد لله الذی اذهب عنا الحزن
 ان ربنا لغفور شکور * یعنی اهل جنت دیلر که جدوشتا شول الله تعالی به
 در که زدن حزنی و سائر غم و غصه بی محو ایتدی و برنم برنم بالغه ابله کاهلر
 یازلر یجیدر و عمل قلیل مقابله سنده اجر کثیر باقی و بر یجیدر * الذی احلنا
 دار المقامة من فضله * شویله مولای متعالدر که ابد الابدین اقامت اولنان
 جنت اوینه کندی فضلیله بزى ادخال ایتدی * لا یمسنا فیها نصب
 ولا یمسنا فیها لغوب * جنتده برلر تعب و مشقت عارض اولماز یور غونلق
 و فتوردخی عارض اولماز * اللهم اجعلنا من الذین لا خوف علیهم ولا هم
 یحزنون الذین هم فی جنات مکرمون * و بر خطابی * ادخلوا الجنة اتم
 و ازواجکم تحبرون * مخاطبون بحرمة من نحن مهتدون وآله و صحبه الیدی

نحن بهم مقتدون آمین یا معین یا مجیب الداعین * فصل * معلوم
اولسونکه مجرد دخول جنت انجی حق تعالینک رحمتیه و فضلیه در
عمل صالح رفعت درجه سبب اولور تنکم مسلم حدیث لرن ابوهریره
رضی الله عنه روایتیه رسول الله صلی الله علیه وسلم یوردیکه * لن یجی
احدا عمله * یعنی سرزدن بریکزه عملی نجات و برمز قال ولایاک یا رسول الله
بر صحابی سؤال یدوب دیدیکه یا رسول الله سنک عملک دخی بویه میدر * قال
ولایای الا ان یتغمد فی الله بر حتمه * جوابنده یوردیکه بنم علم دخی بویه در
لکن حق تعالی و تبارک بنی کمال رحمتیه انعام ایلدی و سائر کلمات ایه
اکرام و تفضیل ایلدی نبوت خاتم و رسالت شامله و ولایت کامله در و سائر
خصایص و تفضل جلیله احسان ایلدی بونلر جنتک مفضله سیدراهل
ایمان داخل جنت اولدیغی حق تعالینک رحمتیه و فضلیه در امل اعمال
صالحه درجات عالینک سبیل یدر صحیح مسلمده حضرت جابر رضی الله
عنه روایتیه رسول کائنات صلی الله علیه وسلم شویله یوردیکه * لا بدخل
احدا منکم عمل الجنة ولا یجیر من النار ولا انا الا بر حتمه الله تعالی * یعنی ای
مؤمنلر سرزدن بر یکوزی عمل صالح جنته ادخال اتمز و جهنمدن نجات
و برمز بنم علم دخی بویه در دخول جنت انجی حق تعالینک رحمتیه سببیه
اولور ایمان بور حتمه سیدر * و بنا آتامن لدنک رحمة وهی لنا من امرنا رشدا
فصل * دارالاثواب بعض اهل تفسیر عندنده سکر در و بعض آخر
عندنده بدیدر حتی محقق بیضاوی رحمه الله علیه حضرت سلطان
مفسرین ابن عباس رضی الله عنهما دان نقل یدوب بدی عدد ایلدی
جنت عدن جنت فردوس جنت النعم دارالخلد جنت المأوی دارالسلام
علیون شرح مشارقه ابن الملک شویله ذکر ایلدیکه جنت عدن جله
جنتلرک اشرفیدر شویله شهر ایچنده پادشاه سرابی کی و انک اطرافنده
سکر دیوار احاطه اتمشدر و هر ایک دیوارک اراستده بر جنت وارد و وسیله
در جسدی جنت ایچنده در و جله در جنتک اعلا سیدر رسول الله صلی الله

علیه و سنک سرابی اولدر امام طبرانی روایتنده جنت عدن انبیاء و صدیقون
بوشهد ادا داخل اولورل غیریکسه کیرمز بعده اشرف جنات فردوسدر
حضرت نجم الدین الغیطی رحمه الله تعالی رساله سنده شویله یوردیکه
فردوس سائر جنتلرک اوسطیدر بعده جنت الخلد بعده جنت النعم بعده
جنت المأوی بوکا جبرائیل و میکائیل داخل اولورل امدی بوندن معلوم
اولدیکه بربری اوستنده دکدر بلکه بربری یاننده واقع اولوب جله دن اعلی
جنت عدن و جله نک و سطنده جنت فردوس بو ترتیب ایه واقع اولمشدر
شرح مشارقه ابن الملک روایت ایلدیکه بر حدیث شریفده شویله در که
ان جان فردوس اربع * یعنی تحقیق فردوس در تدر من مشارقدن ابو
موسی رضی الله عنه دن بخاری و مسلم تخریجه اتفاق ایتدکری حدیث
شریفکه * جنتان * یعنی ایک جنت وارد که * من فضة آیتهما و ما فیها
انلرک ایچنده اولان بنار و صحن و ابریق و کاسه و بردقاری و سائر نسنه
کشدن خلق اولمشدر * و جنتان من ذهب آیتهما و ما فیها * و ایک
جنت دخی وارد که آنلرک دخی صحنلری و کاسه لری و بردقاری و ابرقاری
و مشربلری و اولرینک بناری آتوندن خلق اولمشدر ابن الملک بو جنتلری
فردوسدر دیندی شیخ نجم الدین الغیطی رحمه الله تعالی رساله سنده
شویله مذکوردر که جنت اهل البسی اعتباریه اوج قسم اولور بر قسمی
شول بالغ اولمش اطفال ایچون خلق اولمشدر و صبت اسلامی ایشتمش
نظر صحیح ایه معرفت صحیح ایدنلر ایچوندر بر قسمی میراند که کافرلر ایمان
ایتسه لایدی اکا داخل اولورل ایدی لکن ایمان کتوریمک حسبیه اول
جنت و درجه آنلره ویریلوب جله اهل ایمانه تقسیم اولنورل و بر قسمی
جنت الاعمالدر که هر مؤمن عملی قدر کائیل اولور تقدر فرض و واجب
و سنت و نافله و سائر علم و عمل و فعل خیرات و ترک محرمات و اراسته هریری
ایچون علی حده علی حده جنتلر و نعمتلر حاضر اولمشدر مثلاً بر مؤمن تهجد
نمازی قلسه و بر مؤمن دخی قوشلق نمازی قلسه تهجد قیلانک جنتنی

الوزو قوشلق نمازی ایچون اول جنتی و نعمتی اله مزو کذلک شهید اولنلر مرتبه
شهادتی بولور غیر یسینی ابدی بوله مزو سائرلرینی بو کاقیاس ایله هر کس
عملی جنسندن جنت بولور ایتمدیکی عملک جنتنی بوله مزو فصل معلوم
اولسونکه جنت وائده اولان نسنلر عالم دنیا کی دکلدر مثلاً عالم دنیا عالم
حکمتدروهر اموری تدر یجیدر اما عالم آخرت عالم قدر تدر و اموری دفعیدر
و عالم دنیا سفیدر طاشدن و طیراقدن عبارتدر و ایچنده کی نعمتلردخی
ترابی دز و هوایی و مائی و ناریدرو دنیا ده صوترا بدن ظهور و یغور تول
ایدر و سود حیواندن ظهور ایدر نباتدن حاصل اولور و غسل برضعیف
حیواندن پیدا اولور ماده سی نباتدن و قش علی هذا اما عالم جنت طاشا
بویله دکلدر ائده اولان صومجر دقدرة النیه ایله حاصل اولور و اولمشدر
و کذلک سود حیواندن حاصل اولوب مجرد تکوین صمدانی ایله ایجاد
اولمشدر و غسل دخی بویله در و جنتده اولان اغاچلر و نباتات و چیچکلر
دنیا ده کی کبی چکر دکلدر و تخمدن یومش دکلدر سائر اموری بو کاقیاس
اولنه لکن ملا حده طاقه سی کی فهم اولنیه زیر احق بودر که مثلاً جنتدن
برطاس سود کوروب دنیا ده کی سودک یانه کوزوب خلق اکانظر اینسه لر
بو ایکی سوددر دیر لکن دنیا سودی انک یاننده غلیظ و خشین اولوب
غایبه ادنی اولور امدی جنتک طیراغی مسک از فردر رایحه سی آفاق جنتی
طوالدر مشدر و دیوارنک کرچی التون و کشنددر و چاقل طاشلری انجو
و جوله رو یاقوتنددر و اغاچلرینک کوکی دالترینه و ارنجه خالص کشنددر
و دالری التوندر و پیراقلری یشل زبرجدنددر حق تعالینک * فیهما
من کل فاکهه زوجان * آیت کریمه سننده شویله در که اغاچلرده ایکی
درلومبوه حاصل اولور و طاشاتلوا اولور ائده ایچی نسنه اولماز حتی ابن عباس
رضی الله عنهما دن مرویدر نقدر ایچی و طاشاتلوا اغاچلر و ارایسه جنتده
موجوددر لکن جمله سی طاشلور و بعضلر دیدیلر که هر اغاچده میوه نک
یانه شویله حاصل اولور تفسیر قرطبی ده مذکوردر و یندانه ذکر

اولندی حق تعالینک * ولن خاف مقام ربه جنتان * آیت کریمه سننده
یعنی حق تعالیدن خوف اوزره اولنلر ایچون آخرتده ایکی جنت واردر
ابن عباسدن رضی الله عنهما رسول الله صلی الله علیه وسلم یسوردیکه
بو ایکی جنت ایکی یولک بستانلردر هر بر یسینی یوز یلاق بولدر و هر بر بستان
وسطنده نوردن بر سرای واردر و اولد بستانلرده درلومبوشل و یشل
نیاتلر حاصل اولور داثما قراری ثابتدر و درلومبوشل و پیراچلر واردر
ذواتا افنان * و اول ایکی جنتک اغاچلرینک دالری واردر هر بر یسینی بوجه
و درلومبوه سی اولور و دالری الشده عظیم کولکه اولور و یشل چن
و کونا کون چیچکلر و کل صدیرک و سنبل و ربیحان و غیر بلرکی و دخی ایکی
جنتدن ماعدایکی جنت دخی ذکر اولسور * و من دونهما جنتان * آیت
کریمه سننده و بونلر * مدهامتان * یعنی بونلرک باغ و بوستانلری و کلزارلری
و قدس باغچه لری شولقدر نازنین التوندن اغاچلر و یشل زبرجدن
پیراقلری و سائر یشلل توردن چتر از ایله مزین در که نظر ایدنلره صافی
یشیل کورینور فصل جنتک ارمقلری دنیا ره غنی کبی خقوردن
اقز براوزرندن اقرار و اهل جنت نه طرفه اتمق مراد اینسه اول طرفه اقرار
و اگر انلرایله کیمی مراد اینسه انلرایله بیه کیدر و بوجه مفرخ اغاچلر الشده
وارا سننده جریان ایدر کتاب جامع الصغیره ذکر اولندی و امام ترمذی
دخی تخریج ایلدی حدیث شریفده شویله در که * ان فی الجنة بحر الماء
و بحر العسل و بحر اللبن و بحر الخمر ثم تشقق الانهار بعده * یعنی جنت
ایچنده درت دریا واردر بر یسینی صودریاسی و بر یسینی غسل دریاسی و بر یسینی
سود دریاسی و بر یسینی بخردریاسی بعده بونلردن ارمقلر بولنوب اهل
جنتک درجه لری اطرافنه اقرار امدی هر درجه نک یاننده بودرت ارمق
حاصلدر امام مسلم حدیثندن بر حدیث شریفده شویله در که * سیحان
و جیحان و الفرات و الدجلة کل من انهار الجنة * یعنی بو ارمقلر جنتدن
دنیا به چقمشدر و جنتده ارمقلر ایچنده قزل یاقوتدن و یشل زبرجدن

اوافق طاشلر وارد و طپراغی یاخض کافوردن و مسک از فردن در وار مقلرک
اطراف زعفران ایل بنیاد اولمش در دخی جنت ایچنده عیون وارد یعنی
بکار که ذکر اول نور بر کافوردن که قرآن کریمه ذکر اول نور ان الارار
یشربون من کاءس کان مزاجها کافورا * یعنی صالحلر کافور بکارندن
مزج اولمش طلوم نور کاسه لردن شر بتلر ایچرل * عینا یشرب بها عباد الله
عین کافوردن الله تعالینک مقرب قوللری ایچرل اندن * یفجرونها تفجیرا
عین کافوری محللرینه و کوشکلرینه و سائر استدکلری محللره اقدزلر و بری
دخی سلسبیل در نته کیم قرآن عظیمده ذکر اول نور * عینا فیها تسبی
سلسبیل * عین سلسبیل معناسنده اختلاف اولندی قتاده رضی الله عنه
شویله یوردیکه استدکلری مکانه کتوررل دیگدر و امام مجاهد رحمه الله
تعالی عندنده سرعت ایل و لطافت ایل جریان اتمک معناسنه در
و بعضلر عندنده مطلق اسعدرو ابو العالیه و مقاتل رحمه الله عندلنده
شویله در که عین سلسبیل جنت عندن و عرش عظیم التدن ظهور ایدوب
ایکی بولوک اولور بر بلوکی سواقلرده و جاده طریقلرده جریان ایدر و بر
بلوکی جمله جنت اهلنک سرائلری ایچنه جریان ایدر و بریسی دخی
تسنیم در نتم قرآن عظیمده کلور * و مزاجه من تسنیم عینا یشرب بها
المقربون * بوعین تسنیم غایتده یوکسکدن چاغلیوب اقد بقندن تسنیم
تحمیه اولندی و بریسی دخی ریح در و حق تعالینک * فیهما عینان
تجربان * آیت شریفده سلطان المفسرین ابن عباس رضی الله عنهما
شویله یوردیکه بوا یکی عین حق تعالی و تبارک طرفندن اهل جنته زیاده
کرامتلر ایل جریان ایدر امام مکی شویله یوردیکه انلرک اوافق طاشلری
قرل یاقوتدن ویشل زبرجددن در و طپراغی کافوردن مسک ایل امتراج
انلشدر و اطراف زعفران ایل بنیاد اولمشدر و اهل جنتک شیرانی بودر
لطفانده کافور طبعنده در و طبعی زنجیلدر و راحه طبعه سی مسکدر
امام ثعلبی یوردیکه مسکدن بر یوک طاغدن چاغلیوب افارو بوا یکی عینک

اسمی تعیین اتمکده اهل تفسیر و رجهم الله تعالی نیچر روایت عدیده نقل
ایتدیلر بعضلر دیدیلر که بریسی عین تسنیم در و بریسی سلسبیل در و بر
روایتده بریسی زلال صوبی اصلاجر یاندن منقطع اولماز و بریسی خیر
لذیذ در و حق تعالینک * فیهما عینان نضاختان * آیت کریمه سنده
اهل تفسیر شویله یوردیلر که بوا یکی عین که غایتده سرعتله ظهور ایدرلر
حضرت ابن مسعود رضی الله عنه یوردیکه انلر مسک و کافور شر بتلریدر
و حضرت انس رضی الله عنه یوردیکه اهل جنتک خانه لینه بوا یکی
عیندن مسک و عنبر جریان ایدر شادروان فواره سی کبی و دخی معلوم
اولسونکه حضرت رسول کائنات صلی الله علیه وسلم میدان
جشدرده حوض کوثری اولدیغی کذلک جنت ایچنده دخی واردر علماء
تفسیر و ائمه حدیث شویله تحقیق ایتدیلر که جنت ایچنده کی حوض کوثر
اصلدر اندن طشدرده کی اولان حوض کوثره جریان ایدر امام ترمذی
رحمه الله تعالی عبدالله بن عمر رضی الله عنهما دن تخریج ایلدیکه رسول
کائنات صلی الله علیه وسلم یوردی * الکوثر نهر فی الجنة خافیه من ذهب
و یجراه علی الدر و الباقوت تربته اطیب من المسک و ماؤه احلی من العسل
و ایض من النج * مالی بودر که کوثر بر یوک ارقددر جنت ایچنده طرفلری
قرل اتوندن بنیاد اولمشدر صوبی جریان ایتدیگی محل انجو و یاقوتندر
طپراغی مسک و زیاده کوزل راحه سی واردر صوبی عسلدن طاتلودر و قاردن
بیاضدر اللهم اسقنا من حوض نیک کاسا بعد کاسن یارب العالمین امین
بحزبه النبی القریشی الهاشمی الامین فصل قرآن عظیمده و تفسیرلرده
و حدیث شریفلرده بیان اولندیکه جنتده یاقوتدن و انجودن و زبرجددن
و قرل اتوندن او سرائلر و کوشکلر ایچنده سندس و استبرق و دیبازدن
مندرلر و دوشکلر و یصدقلر واردر اتوندن و لطیف شبشه کبی نوردن
و خالص کشدن قولسیر مشربلر و ردافلر و ارفلر و کاسه لر واردر و صحن
سائر طباقلر واردر کسی اتوندن و کسی نوردن ایجاد اولمشدر قرآن عظیمده

ذکر اول نور * فیها سائر مرفوعة * یعنی جنت ایچنده یوکسک سیر نور
و تختلر وارد رسته کیم ذکر اول نور * علی سرر موضوعه متکین علیها متقابلین
آیت کریمه سنده اهل تفسیر رحیم الله تعالی شویله بیان ایتدیلر که
اهل جنت یاقوت و جواهر و انجوز بر جدایله مزین تختلر اوزرنده بر برینه
قارشومکاله ایدرل * و غارق مصفوفة * صف اولش دوزلش یصدق
واردل * و زرابی مبنوثة * فاخر سندس و استبرق و حریر و مشلردن
مندر لر و دوشکلر و قالیچلر واردلر و بونلر سمدیکی حالدده دوشمشدر و بر
آیت کریمه ده * متکین علی فرش بطائنهما من استبرق * واقعدر یعنی
اهل جنت طیانچیلر در شول دوشکلر و مندرلر اوزرنده انک اشاغی طرفلری
قالیچه دیساجدنر خبرده شویله در که * ظواهرها نوزیتلا * اول
دوشمه لک اوزری ضیا و بر نوردر مسلم حدیث شریف لرندن بر حدیث
شریفده شویله در که * ان المؤمنین فی الجنة الخیمة * یعنی جنت ایچنده مؤمنلر
ایچون مقدار عالی و ناسی لطیف و بوجه کوشکلر واردلر * من اولوة
واحدة مجوفة * مجوف انجودن ایجاد اولمشدر * طولها ستون میلا
اشاغیندن یوقارویه التمش میلدر و بر روایتده * عرضها ثلثون میلا
واقعدر یعنی بر جانندن بر جای اوتوز میل اوله و حق تعالی نیک * و هم
فی الغرفات آمنون * آیت کریمه سنده اولان غرفه لک اکالسان ترکیده
چار طاق اوده لری دینور الیر شول یوکسک کوشکلر در که جهان نما اولوب
انذن اطراف مملکت تماشا و مشاهدده اولینور علماء محدثیندن ابن القيم
رحمه الله تعالی شویله یوردیکه بو ذکر اولنان خیمه لک و کوشکلر
ضریدر زرا بو خیمه لر بستالر و کلزلر ایچنده ارمقلر کارنه قورولوز عالم
دنیا ده پادشاهلر اوتاقلری و چادرلری کبی و بر حدیث شریفده شویله در که
ان الرجل فی الجنة لیتکي سبعین مسنداً من قبل ان یتحول * یعنی کشتی
جنت ایچنده یتمش طر بوزنلره طیانور که هر بری در اوزرینت ایله مزین
یکسک سیر یاقوت اوزرنده اولان زرج سار و انجوز و سار جواهر

ایله زینت و یرلش و کسی یکساره جواهردن قزل التوندن زرینسان اولوب
زمر و مرجان و صاری یاقوت ایله اوزرینه نقش اولمش ایدی بو مثالو
طر بوزنلر ایله بنیاد اولنان کوشکلر ده وصفلرده شلندر و دوشکلر واردلر که
بر برندن یوکسکدر رسته کیم حق تعالی نیک * و فرش مرفوعة * آیت
کریمه سنده شویله تفسیر ایتدیلر که اول بر بری اوزرینه دوشمش اوله بعض
تفسیرلرده ابو سعید الخدری رضی الله عنه روایتله مرویدر که دوشکلر
ارتفاعی بشیور ییلق یول اوله حضرت علی رضی الله عنه فرش مرفوعة فی
نازنین کوشکلر و انجودن خیمه لک ایچنده انجودن و یاقوتدن تختلر اوزرنده
اوتور مشلر خورعین و دنیا خاتونلری دیملکه تفسیر اولندی و دخی * متکین
فیها علی الاراک * آیت کریمه سنده اکثر مفسرین رحیم الله تعالی
اراک سیر لر و تختلر در لطیف جهنمان نمالو صفه لر ایچنده امام مجاهد
رحمه الله تعالی انجودن و یاقوتدن ایچاد اولمشدر دیدی * علی سرر
موضوعه * آیت کریمه سنده ابن عباس رضی الله عنه صفت اولش
بویله سیر لر و تختلر در دیدی و امام ابو عبیدانواع زینت ایله ایشلمش دیدی
و عکرمه دن شویله منقولدر که بو تختلر انجوز و یاقوت بر برینه درع حلقه سی
کبی داخل اولغله حاصل اولمشدر دیدی و بعضلر بونلرک ارتفاعی یوز
ار شوندر دیدی و دخی جسته بر کونه متر لک و معناملر واردلر که انلره عیون
تسمیه اولنور انلر بوجه صحرالرده در یاز کارنده مفرح باغچلر ایچنده ارمقلر
اطر افنده کوشکلر و خیمه لر و فوقانی جهنمان نمالو واردلر کتاب جامع الصغیرده
مذکوردر که * ان اهل الجنة لیتراون اهل الغرف کما تراون السکواک
فی السماء * یعنی ساثر اهل الجنة غایتده یوکسک چار دقلر و جهنمان نمالو
صاحیلرینی شویله یوکسک کوزلر که رسته کیم دنیا ده آسمانده کی یلدزلری
یوکسک کوردر سن قصیل جله اهل جنتدن درجه سی کوچک
اولان اون دنیا قدر منزله نازل اولسنه کر کدر * لک مثل الدنيا وعشرة
امثالها * روایتله نابندر و امام ترمذی رحمه الله تخریج ایلدی ابو سعید

الحدری رضی الله عنه دن حضرت رسول کائنات صلی الله علیه وسلم
 پیوردیکه * ادنی اهل الجنة الذی له ثمانون الف خادم * یعنی اهل جنتک
 ادنی و جله دن مرتبه سی اشاعی اولانک سسکان یک خادمی وارد
 انلر غلماندر حق تعالی انلری اهل جنته خدمت ایچون راتمشدر انسان
 دکلدر بشقه بر نوع مخلوقدر نوردن خلق و ایجاد اولمش جوانلردر
 و کافرلرک اولاد جفلی اهل جنته خدمتکار و بر یلوب بر روایتده انلر
 غلماندن ماعداد و قول حق بودر بعض روایتلرده شویله در که بو غلمان
 هر بریسی در لوقفتانلر کیوب قولقلرنده مشکوش مجوهر کوبلر اوله
 و یاشلرنده یاقوتدن وز بر جده و الماس ایله مجوهر سوز غوچلر اوله حق تبارک
 و تعالی نلک * یطوف علیهم ولدان مخلدون اذا رأیهم حسبتهم اولوا
 مشورا * آیت کریمه سنده اهل تفسیر رحیم الله تعالی شویله پیوردیکه
 بو غلمان هر بریسی بر خدمته تعیین اولنوب کسی کاسلره شراب کاقور و کسکی
 زنجیل و کسکی عین سلسیل دن نازنین نوردن مشریلر و قولسیر بر دقلر
 ایله شریلر کتوردر و کسکی نوردن صحنلر و طبقلر ایله کونا کون عنب و رمان
 میوه لری و نازنین قوش اتندن پشمش کابلر و سائر نفیس طعاملر کتوردر
 و خذ منلر ایله هر بریسی بر طرفه سعی ایندیکی ایچون حق تعالی انلری
 نظامندن طاعمش و پریشان اولمش ایچولره تشبیه ایلدی * و انشان
 و سبعون زوجة * و جله دن ادنی ایچون پشمش ایکی زوجه سی وارد
 ابوهریره رضی الله عنه روایتله رسول الله صلی الله علیه وسلم پیوردیکه
 ما فی الجنة احد الاله زوجان له لیری مخ سیاقها من وراء سبعین حلة ما فیها
 عزیب * یعنی جنتده هر کسک دنیا خاتونلرندن ایکی خاتونی وارد شویله
 لطافتده و کالده در که اوزلرنده پشمش قات حله قفتانلری و ارایکدن حسن
 و جمالی زوجنه هر وجهله اشکاره اولوب حتی شافی ایچنده که اینلکی
 کورنک مرتبه سنده لطافتده اولور و دخی جنتده زوج اتمش بیکار کسه
 بو قدر ایلدی بو قدر ایلی و جله دن ایکی دنیا خاتونی پشمش حور عین و باره سی

ویریلور کن بواقلی در اکثر مرتبه سنه حدیو قدرز بر اکسی وارد که جوز
 حور عین الور و کسکی بشوز و کسکی دخی زیاده الور علمده و عملده نه مرتبه
 واردی اینسه اکا کوزه در حقیه و ثوابه نائل اولور و دخی بوملر و حدیث
 شریفلر دلالت ایدر که کویک ایکن آخرته کیدن قزل وار ککلر تزوج
 ایدرلر بر اچتده تزوج اتمش کسه یوقدر دیو حدیث شریفلرده عملی
 وجه العموم ذکر اولمشدر شیخ نجم الدین الغبطی رساله سنده بویله جه
 بیان ایلدی اما شول عورتکه دنیا ده رفیع کسته نه زوجیه اولسنه آخرتده
 کسه یه وارری اختلاف اولندی بعضلر دینلر که صکره کسه و ازرو بعضلر
 عندنده اخلاق حیده و معاشرت حسنه صاحبیه وارر و غیره اقوال
 دخی وارد و ینصبله قبه من لؤلؤة و یاقوت وز بر جده * و اول مؤمن ایچون
 بر انجودن و قزل یاقوتدن و یسلر بر جددن قیدلر و کوشکلر بنیاد اولنور که
 کابین الجاییه و صنعنا * انک اوزنلغی و وسعتی بلده جاییه ایله صنعنا را سنجیه
 اوله که جاییه شامده در و صنعاینده در * و علیهم التیجان * یاشلرنده
 تاجلر وارد * و ان کل لؤلؤة لفضی * اول تاجک هر بر انجوسی یادزلر کی
 ضیا و بر ای عاقل اهل جنتک ادناسی بویله اولنجه کار سمد که صاحب
 و شهیدلر و صدیقلر و پیغمبرلر مرتبه لری اصلا لیسانه تعیر اولمز و عقل ایله
 ادراک اولمز بر حدیث شریفده شویله در که * اعددت لعبادی الصالحین
 ما لا عين رأت ولا ذن سمعت ولا خطر علی قلب بشر * یعنی حق تعالی
 پیور که صالح قوللرم ایچون شویله نعمتلر و لذتلر و سعادتلر حاضر
 ایلد مکه انی اصلا بر کوز کورمدی و بر قولاق ایستمدی و بر انسالک قلبنه
 خطور ایتمدی و دخی اهل جنت لباسلری اوخ توعذر بریسی استندس
 فالیجه دیبا جدر و بریسی استبرق انجه دیبا جدر و بریسی حریر در جله
 الوانک اشرفیدر یشلدن اولدی ایچون یشلر کینورلر و ستارلر در اولور
 رنگلر لباسلر دخی واردن و جنتده نسا کشدن و التوندن و انجودن
 یله زکلر و یوزکلر و سائر خلخال کینی زینتلر ایله مزین اولورلر کاب جامع

الصغيرة مذکور اولان احادیث شریفه دندر که * طوبی شجرة فی الجنة
لا یعلم طولها الا الله فیسیرا کب تحت غصن من اغصانها سبعین خریفا
ورقها الجلل یقع علیها الطیر کما ینال البخت دالری اوزرینه دوه رکبی
بیوک قوشلر قوز طوبی چتده بر اولو انا جدر که اوزنلغنی انجق الله تعالی
یلورد اللرندن بردالی تحتده آنلو کسه یمش یل بورر وانک پیراغی حله لدر
وتنبت بالجلی والجلل وان اغصانها لتری من وراء سور الجنة * طوبی
اغا جندن در لوز ینلر و قفتانلر حاصل اولور وانک دالری جنت دیوارنک
طشیره سندن کور شور و بررواشده * سیاب اهل الجنة تخرج من اکامها
وارد اولمشدر یعنی اهل جنتک قفتانلری طوبی دن حاصل اولور چچکلر
غنجلرندن اچلدیغی کی و بعض اهل العلم شویله تحقیق ایلدیلر که جنت
عندده رسول الله صلی الله علیه وسلمک وسیله سیرایتده در طوبی نک کوکی
ودالری سائر اهل جنتک سیرایلرینه و جهان نمارینه واصل اولمشدر
نقد چچکلر و لطیف رنگلر و نقشلر و میوه لر و ارایسه انده موجود در سیاه
لون آجی میوه دن غیری وانک التند ایکی اولو یکار جریان ایدر بریمی
کافور شرابی و بریمی غین سلسیلدر و دخی تفسیر تعلیمی ده ابوهریره
رضی الله عنه دین منقولدر که جنتده شویله انا جدر وارد که کوکلری
التوندن و میوه می انجور و زبرجد در حق جل و علا بر لطیف روزگار
اسد بروبدالری و پیراقلری بری برینه ضرب ایتد کده شویله لطیف نعمه
ایله صوت حاصل اولور که اصلا تغیری ایشدلمش اوله حق تعالی نک
ذما الذین امنوا و عملوا الصالحات فهم فی روضة تجرون * آیت کریمه سنده
بعض اهل تفسیر ای ینلر دوزن دیمکده تفسیر ایلر یعنی شمول قوللر که
مؤمن اولوب عمل صالح ایلر آنلر آخرتده جنت باغچلرندن صوت حسن
و خوش نغمه استماعیله تلذذ ایدرلر امام یحیی بن کثیر و اوزاغی و غیرلر
برایله تفسیر ایلر که جنت اهل جنت خوش نغمه و صوت حسن استماعی
طوبی اهل جنت قوشلر و طشیره جنت ایدرلر و بری و بری و بری و بری

وتهلل وتکبر ایدرلر استماعنده لذت عظیمه و ذوق و شوق حاصل اولور
امام اوزاغی شویله دیدیکه حضرت اسرافیل علیه السلام حله خلقدن
زیاده ضیوقی کوزلدر قچان تسبیحه شروع ایتد کده بدی قات کوکلر
ملائکده سی تسبیحلرندن سکوت ایدوب انی استماع ایدرلر و دخی حورعین
صوت حسن ایله تغنی ایدوب زو جملری حضورنده ذوق استماع ایدرلر معلوم
اولسونکده حور حور انک جمعیدر شول عورتکده انک لونی کش کی ضافی
بیاض اوله ا کاهمه خوراه دیتور و عین عینانک جمعیدر شول عورتکده
انک کوزی بیوک و قره سی زیاده قره و بیاضی زیاده بیاض اوله ا کاهمه
عینانک دیتور کذلک جنت خاوندلری لونی بیاض و کوزلری بیوک و لطیف
اولدیمچون حورعین تسمیه اولندی حق جل و علا انلری وصف ایدوب
قاصرات الخراف ازاب * دیمسدر یعنی نظرلری کندی زو جملرینه قصر
ایدوب غیری به نظر و محبت انملر همان زو جملرینه عشق ایشلردر و سنلری
برادرلر و نوزاوح یا خود یکر می یا خودا و انی یاشنده اولدر * و کواعب ازابا
آیت کریمه سنک معناسنی یعنی تورخ ممهلی جنتله منی بر اقران حورعین
قرلری نه زمان زو جی جماع ایشده قر بولورنده کیم * جملهاهن ابکارا * یعنی
برخورعینی بکرل خلق ایلدم دیمکده خلعت شریفه شویله در که
یعطی قوه مائة رجل * اهل جنتده اکلده و شریده و جماعنده یوز کسه نک
قوتی حاصل اولور و الحاصل غایتده نازه و حسن و لطیف ایله زو جملرینه
معامله ایدرلر حتی ابن زید رجسته الله تعالی شویله یوزدیکه حورعین
هر زمان زو جملرینه عرض محبت ایدوب دیرلر که رب العزیز عین ایدر مکده
جنتده سندن احسن کسه کورمدم الحمد لله که سنی بکا و بی سکان نصیب
ایتدی دیرلر و قرآن کریمده حورده صورات فی اخیام * ذکر اولونور
یعنی اهل جنت ایمچون حورعین حاضر اولمشدر انلر خیمه لر ایمچنده
وسر ایلرده حبس اولنوب طشیره جیمیلر امدی جنتده خاوندلر ایمچون
سوقاغه و غیری برله جیمیق یوقدر فصسل حق تعالی قرآن

عظیمده بیورر * وزعنا مافی صدورهم من غل * یعنی اهل جنتك
 قیلرندن غل و غشی و سائر اخلاق ذمیه بی زرع و ازاله ایده ز جله قیلرند اشلر
 کی بر برینه سوکلوو بر برینک دیدارینه و ملاقاته مشتاق اولورلر نه کیم
 حدیث شریفلرده ذکر اولنور * لا اختلاف بینهم ولا نبأ غض * اهل
 جنتك اراستنده اختلاف و بغض و عداوت و کبر اولماز * بسبحون الله
 بکرة و عشیا * هر زمان حق تعالی به خوب صوت ایلله تسبیح او قوزلر
 و بر وایتده * یلمهون التسبیح و الحمد کما یلمهون النفس * یعنی انلره تسبیح
 و تحمیده الهام اولنور تنفس اتمکله الهام اولندقلری کی یعنی مشقت
 و تکلیف کلدربکله لذت و ذوق ایچون ذکر و تسبیح ایدرلر قرآن عظیمده
 ذکر اولنور * لا یسمعون فیها لغوا ولا کذابا * یعنی اهل جنت لغوسوز
 ایتمرز برانده لغو یوقدرو بر برینی تکذیب ایتمرز برانده کذب یوقدر
 جله سی صادقلرد و بر آیت کسیره ده * لا یسمعون فیها لغوا الا قیلا
 سلاما سلاما * ذکر اولنور یعنی جنتده لغو ایتمرز لکن بر برینه سلام
 و یروب لطفله کلام سویلرل یا خود ملائکه انلره کلوب سلام و بر برلر نه کیم
 بر آیت کریمه ده * والملائكة یدخلون علیکم من کل باب سلام علیکم
 بما صبرتم فنعیم عقی الدار * ذکر اولنور یعنی ملائکه اهل جنته هر بر قیودن
 کیروب حق تعالی نیک سلامی سیزک اوز یکوزه در عالم دنیا ده طاعات
 اوزر یتهدوام و کاهدن احتساب ایتدی ککوز سبیلله نه کوزل سیرایلر یکوز
 وارد و ایدی بونده فالور سیر دیرلر تفسیر یتسیرده و غیر یلرده شویله دن که
 جنت سیرایلرینک یمش قیوسی وارد هر رنده قیوچی ملائکه سی وارد
 پس حق تعالی طرفدن ملائکه کلوب هر مؤمنه هدیه و مکتوب کتوروب
 یوقوچیلر اذن الوب سزای صناحتك حضورینه آد ایلله کلوب
 رب العالمین جل شانہ سندن راضی دروسکا سلام و شوه هدیه ایلله یومکتوبی
 ارسال ایلدی ده مکتوب ایلمده شویله ده کوردر که *السلام الی الذی*
 لا یموت الی الذی لا یموت یعنی یومکتوب حی لا یموت اولان الله تعالی دن

حی لا یموت اولان مؤمنه ارسال اولنمشدر ای بنم قولم مشاهده و ضیافت
 دعوت ایده رم دیوکتب اولنمشدر اللهم یسر لیا هذه اللذة الباقية ضرب مثال
 مثلا قافله ده رحلت اثنای طریقده کیجه کیدر کن بر سهل وادی به وارسلر
 انده یولک کوچک بر اق طاشلره راست کلسه لر یوقافله ده بعضی دیسلر که
 اولورلر دن مسموعمردر که یومثللو طاشلرده منافع عظیمة و فوائد جسمیه وارد
 و خواص لطیفه سی اولوب اهل قنتده غایتده مقبول و مرغوب و قیمتاور
 پس بوندن المی لازمدر دیوب کندوسی آلوب و غیر یلره ترغیب ایدوب
 مز یور قافله خلقی ایکی فرقده اولوب بر فرقه سی دوشروب مشقتله کتورد کده
 و بر فرقه سی مشقتدن اجتناب زعمیله المیوب انلری سخریه ایلله طعن ایدوب
 دیسلر که یونه جهالت و حیاقت در که یونک کی صعب و ایدده وز جتلو
 طریقده راحتلق و خفت ایلله کیندلم کده تعجب و ارایکن یومثللو نفعی مجرد
 قوری اسماعله مضمون طاشلری حل ایدوب چار مثالی کتوروب ز جنت
 چکرلر دید کلرنده انلردخی جواب و یروب آدم اولدر که عاقبتی ذوق و سعادت
 اولان اموره مردانه دیر یلوب غایتی رخت اوله انسانی درسن اکا که
 نقیبی راحتلکین اختیار ایدوب انجامنده منافعدن محروم قاله یو ایکی فرقه
 یویله محاوره ایدره که خیلی منزل قطع ایتد کد نصکره صباح او اوب کونش
 جله جهانی روشن ایتد کده کورسه لر که معهود کتورد کلری طاشلرک
 هر بر سی بر جواهر عالیه و یواقیت غالیه و در یتیم و نازنین ز بر جدا یمشکه
 ادناسنک ادنی بهاسی ییک التون یمش پس انلر یچون زیاده المدق دیو
 ندامت چکسه لر کر کدر اما شونلر که هیچ المدیلر بطالتلرین راحتك
 اکلیوب زعم فاسد لرینه تابع اولوب انلری حیاقت نسبت ایتمشلر ایدی
 آتش ندامت و احزان منامت و حرمان سعادتدن نوجلهه اجراق
 ایده چکلری بعده اول جواهر لایله صاحب لری نازنین مملکتلر و یوچه سیرایلر
 صاتون الوب و نیجه حسن جار بهار و ممتاز غلمان و اتباعه مالک اولوب
 انواع متاعلر و مزین لباسلر و نفیس اطعمه و اشربه ایلله تلذذ و تمتع ایدوب

اول جواهری الماس نیز ذلیل قلوب و محتاج خلق اولد قده نه مرتبه آتش
حسرت انلری احراق ایده جکدر آتش حرمان آخرت بوندن اشد اوله
جقدر نعوذ بالله تعالی شرح منزل بونمیلک بیانی بودر که کیمجه ده قافله نک
اوغزادقلری وادی دنیادر که جمله خلق اکافله قافله اوغز ابوب عزم
دیار آخرت ایدرلر و اول جواهر عالی و یواقیت غایبه علوم نافع و طاعات
و عبادتک مثالیدر که حضرت رسالت پناه صلی الله علیه وسلم دن قالمشدر
و کونش طوغندیغی وقت حالت موتدر که احوال مستوره انده عیان
اوله جقدر نه کیم دینلمشدر * الناس کلهم نیام اذ ماتوا انتبهوا * یعنی دنیاده
خلق نوم غفلتدن اولوم وقتنده او یاتورلر اعماللرین و احواللرین کورلر
دیمکدر و اول طاشلری النور مؤمنلردر که انیدادن و علملادن استماع ایدوب
مشقت ارتکاب ایدوب المشرایدی و اول جوهر دن المیانلر کافرلر و ملاحده
طائفه سیدر و اول جواهر ایله الدقلری مملکتلر و سربلر ملک جنددر
و درجات سعادتدر اعمال مقابله سند * اهل ایمانه و بریلور انک ایچوندر که
عیر صائده منافقلم مؤمنلرک عبادات نور یله قیامت ظلماتندن بر مقدار درلر نجه
کیدوب مؤمنلر اراقلمد رفته کدوره نفاق و معصیتلری ظلماتنده قالدقلری
عیان اولیجق چاغره لر که یا مؤمنلر لطف ایدوب بزه بر توجه ایدیکوز تا که
سیرک نور یکوز ایله بیله جه کیده لم جواب و برلر که وارک دنیایه دونک
وانده نور طلب ایدیکوز که نر براز بنوری دنیاده که ایندیگیمز عبادتله
بولدق مؤمنلر جسته کیرد کد نصکره کافرلر جهنمدن ندا ایدرلر که * افیضوا
علیکم من الماء و انما رزقکم الله * یعنی مؤمنلر نه احسان ایدیکوز صودن
دخی الله تعالی سیره و یردیکی رزقدن مؤمنلر جواب و یروب دیبلر که * ان الله
حرمهمما علی الکافرین * یعنی یا کافرلر سیر صومر ایتدیگوزی حق
تعالی کافرلر حرام ایتمشدر سز آندن محروملر سیر نس حالت محرومیت
کافرلر قلبلرینه بالکلید تا اثر ایده جکدر ونه کیفیت ایله آتش ندامت
احراق و بحر حسرت اغراق ایتیه که مؤمنلر و یریلان انواع عزت و اصناف

سعادت و کونا کون نعمتی مشاهده ایده لر که جسته آخر کیره نک ادنی
نعمته بتون دنیایک اولندن آخرینه نک اولان نعمتلری مقابل اولیه
زیرا جنت اهلندن ادنی مؤمنه و یریلان نصیب اون بودنیامقداری اوله
رزقنا الله ملکاً عظیماً ایدانه هوایجاد الکریم فصل امام
ترمذی رحمه الله تعالی تخریج ایلدی عبادت ابن صامت رضی الله عنه دن
رسول کائنات صلی الله علیه وسلم شویله یوردیکه * ان فی الجنة مائة
درجة ما بین کل درجتین کما بین السماء و الارض * یعنی تحقیق جسته
یوز درجه واردر و هر یکی درجه اراسی بر ایله کونک اراسی قدر اوله که بشوز
یلاق یولدر * و الفردوس اعلى الجنة فردوس جنتلرک یوجه سیدر * و منه
تفجر انهار الجنة الاربعة * جنتلرک درت ارمقلری فردوسدن جریبان ایدر
ومن فوقه یكون العرش * و عرش اعلا فردوسک اوزرنده در * فاذا
سألتم الله فاستلوه الفردوس * فچنان حق تبارک و تعالی ندن جنت
استد کده فردوسی طلب ایدیکوز بعض اهل تفسیر درجه الله علیهم
یسور مشلردر که عالم درجه سی شهید درجه سندن بر درجه اعلادر و شهید
عابدن بر درجه اعلادر و دخی ابن ماجه روایت ایلدی ابوسعید الخدری
رضی الله عنه دن رسول الله صلی الله علیه وسلم یوردیکه * يقال لصاحب
القران اذا دخل الجنة اقرأ واصعد فیصعد بكل آیه درجه حتی یقرأ آخر
آیه معه * یعنی دنیاده قرآن عظیم الشان صاحبی اولوب تجوید اوزره
تلاوت ایدنلر آخرتده جسته کیرد کده اکادینور که قرآن کریمی اوقوودر جسته
صعودایت هر بر آتی اوقوودر درجه و اصل اولونا که معلومی اولان
آیتلرک اخرنی اوقوونجه دک رفعت بولمندن خالی اولماز و بر آیتده شویله
دینور که سنک منزلك جله د نصکره اوقوود و عک آیت کریمه عندنده در
امدی بعضلر دیمشلردر که درجات جنتک عذدی قرآن کریم آیتلرک
عذد نجه در اهل قرآن درجه سی جله دن یوجه در کتاب جامع الصغیره
مذکوردر ابوسعید الخدری رضی الله عنه روایتله که رسول کائنات

صلى الله عليه وسلم بيور مشدر * ان اهل الدرجات العلى ليراهم من هو اسفل
منهم * تحقيق درجات عاليات صاحب ربي انلردن اشاغى اولنر شويله
يوكسكه كورر كه * كاترون الكوكب الطالع في افق السماء * سزله
عالم دنياه افق سماده طلوع اشمس بلدي كورديكوز كي * وان
اباكر وعمر منهم وانهم من افضلهم * وتحقيق ابو بكر ايله عمر حضرتلري
رضي الله عنهما درجات عاليات اصحابنددر وانلرك افضلارنددر امدى
درجات عاليات اصحابي شول كسهل در كه مسلمره سلام ويرر و فقيره
صدقه و طعام و زرر و كچه ايجده خلق او بقوده ايكن نماز قيلارلر و دخی
بايان جماعت ايله نماز قلمغه كيدرلر و ابديستى كال اوزره الورلر مساجده نماز
قلدقدنصكره بته نمازه انتظار ايدرلر ته كيم حديث شريف لمده
مذكور در دخی اهل جنت يوز يكرمى صف اولور سكسان صف امت
محمدیه در و فرق صف ماعدا امتلردن اوله شه كيم بهزين حكيم روايتنده
كذلك * اهل الجنة عشرون ومائة صف اتم منها ثمانون صفا * يعنى
اهل جنت يوز يكرمى صف اولور و سزله اول صفاردر سكسان صف
اولور سرودخی معلوم واسونكه جنده رفعت درجه ايجون شفاعت
وازدر الله سبحانه و تعالى بيوردي اعوذ بالله * والذين آمنوا * شونلر كه
مؤمن اولديلر * واتبهم ذريتهم بايمان * وانلره اولادى ايمانله تابع اولدى
يعنى انلر مؤمن اولدقلىرى كي اولادلى دخی مؤمن اوله * الحقناهم ذريتهم
انلره اولادلى بنى الحاق ايدرلر يعنى درجه لري برابر اولور و ماالناهم من علمهم
من شى * وانلرك عملرندن برتسند نقصان ايموز همان فضل الهى ايله
اولادلى بنك درجه لري انلره واصل اولور حضرت ابن عباس رضي الله عنهما
دن مرويدر كه * اذا دخل اهل الجنة يسأل عن ابويه وزوجته وولده
يعنى مؤمن جنت داخل اولدقده انسنندن و بايانشندن و زوجة سنندن
و اولادلى سزله ايدوب انلرك مرتبه در دري * فقال انهم ايدر كوا
فانلر كوا * عبادت يوز اولور كه عن النعمان بن النعمان * ان الله

اولديلر * فيقول لقد عملت لي ولهم * شويله ديه كه بن كنندم ايجون وانلر
ايجون عمل ايددم انلره شفاعت ايددم ديه * فيؤمر بالحقهم * يس حق
تعالى طرفندن امر كه انلر كي اقباسي انك درجه سننه برابر اولسون
لكن انك درجه سنندن برتسند نقصان اولديوب همان الله تعالى انك
فضليه الحاق اولنور اهل تفسير رحيم الله بيور مشدر در كه يوك و كوچك
اولادى بالينه وانلرينه و باياردخی اولادلى بته برابر اولوب درجه لري مساوى
اولور تا كبري زرينه ملاقات ايديه ايدوب سرور دائم حاصل اولسور و دخی
عيون نقاسيرده مدكوردر كه ولد كير مسلم صالح بايانشه ملحق اولور اكر على
بايانشك على قدز يوق ايسهده بايانشه اكر ام ايجون الله تعالى بك فضليه
ملحق اولور امدى بوندن معلوم اولسور كه صاحبك اولادى صالح اولميا انلرك
اولادندن افضل و درجه سى اعلا در خصوص اعلاء عاملون و صدقون
و شهدا اولادى اولنور دخی سيادات كرام اولنور تقدر مرتبه نائل اولسور
اكر كدر دخی انبياء عظام و علماء كرام عليهم الصلوة والسلام اهل جنته
رفعت درجه ايجون شفاعت ايتسهل كر كدر اللهم اكر منافعك وارزقنا
بشفاعتهم آمين فصل معلوم اوله كه حق تعالى انك امريله اولوم
قبول شكله كيروب جنت ايله جهنم اراسنده يوكسك مكانه قنوبند اولونه كه
با اهل جنت و با اهل جهنم بيورمى سرتوتدر وانلر ديهلر كه اولومدر بعده
انى بوغزليدلر وند اولونه كه با اهل جنت ذوق سعادتده ابدى قالكوز
و با اهل جهنم عذاب ايجده غم و غصهده سرتوتدخی ابدى قالكوز پس
اهل جنت كال سرور و تمام ذوق و راحت بولهلر و اهل جهنم كال غم
و غصه و ابدى عذابده اولوب و فریاد ايدب اغلشه لركوزلندن صودن
و قانندن در بار حاصل اولوب كبلر جريان انك ممكن اوله شه كيم يحيى بن
معاذر جهنما الله تعالى شويله بيورديكه ايكي مصيبتدن قنغى سننه تحمل
اولنور جنتدن محروم اولمى مصيبت وجهنمده معذب اولمى مصيبت
عظيمه فوت نعمته تحمل اولنور و نار حيمه طاقت كلز نعوذ بالله من كل

مصیبه بس بهر حال معذب اوراق نعمتدن محروم اولقدن اشد در اکر
 کافر که عذاب نهایت بولیدی انزه غم اولنازدی و مسرور اولور
 ایدی و اگر ذوق جنت منقطع اولیدی اهل جنت محزون اولوب جنت انزه
 زندان و ظلمات اولور ایدی * ربنا اصرف عنا عذاب جهنم ان
 عذابها کان غراما انما ساءت مستقرا و مقامنا * و دخی امام بخاری و امام
 مسلم رحمهما الله تعالی تخریج ایندی لای سعید رضی الله عنه دن رسول الله
 صلی الله علیه و سلم میوردیکه * ان الله تعالی يقول لاهل الجنة يا اهل
 الجنة يقولون لبيك ربنا وسعديك والخير في يدك * يعني الله تبارك و تعالی
 اهل جنته ديه که با اهل جنت و انلر ديه که لبيک و سعديک ياربنا جميع خير
 منك قد رزقکته محض در * فيقول هل رضىتم * حق تعالی بيوره که
 سر بندن راضی می سر * فيقولون ما لنا لا نرضى وقد اعطينا ما لم نعط
 احد من خلقك و انلر ديه که بچه راضی اولسا بلکه مخلوقان دن بركسه يه
 اعطا الحمد و لك جنت و سعادت و بی حساب نعمتلى و بلا نهايه ذوق
 و لذاتى بزه اعطنا اينك فيقول الا اعطيكم افضل من ذلك و حق تعالی
 بيوره که بوعطيه لك جمله سندن افضل من سره اعطايده بمى فيقولون
 يارب اى شئ افضل من ذلك و انلر ديه که يارب بوندن افضل نه شئ
 وارد * فيقول احل عليكم رضوانى و لا اسخط عليكم بعده ابدا * يعنى حق
 تعالی بيوره که بن رضامى سره حلال و تزيل ايندم شدن كير و سره
 املا ابد ا غضب اتم على الدوام رضامده سر و دخی كونا كون ذوق
 و سعادت ايله و فيها ما تشبهه الانفس و تلذ الاغني * مصداق بجه
 جانلى استكلى و نعمتلى و كوزلى كوردكجه لذت و سرور حاصل
 اوله حق حور عين و غلمان نازنين و بوجه من ايلر و نورانى صهار و كونا كون
 مقدس و اهل و اهل و كونا كونا و قوللر اسع بامش و بركسدك
 خاطر بيشه كشمش نعمتله و سعادتله نازل اولوب هر كس مرتبه سنى
 بويقدن كونا كونا نعمتلى و حق تعالی و امانك تشرير بركزه

حق سبحانه و تعالی حضرت جبرائيل عليه السلامه حظيرة القدس که
 ضيافتخانه در انى كتورمه سيله امر ايدوب قوللر بيه ضيافت اينسم کر کدر
 ديه اول دخی جمله جنتك اطرافنى و گوشه لى طواف ايدوب بوليه بعنه
 رب العزتك حضوره عنويه سنده سجده ايدوب يارب سكر جنتلى طواف
 ايندم بولدم ديد كده رب العزت سبحانه و تعالی بيوره که با جبرائيل
 جنت الخلد اينچنده بياورسن بعده اكا داخل اولوب اطرافنى سيرايدركن
 بر جنت پيدا اوله که انى جبرائيل هيچ كورممش اوله قيو سنده بر عظيم هيئلو
 ملك قائم اولمش جبرائيل اكا سلام و يروب اولدخی اكدقده ديه که سن كسك
 اولدخی ديه بنى جبرائيل اولدخی ديه که سبحانه الله بواصى عمر مده اينقدم
 قندن كلورسن ديه جبرائيل عليه السلام ديه که جنتدن كلورم اولدخی
 ديه که بوندن غيرى جنت وارميدر جبرائيل عليه السلام ديه که بومحلا رده
 حظيرة القدس وارميدر اولدخی ديه که اشته منظر كده در پس جبرائيل
 عليه السلام نظر ايند كده انده شولقدر كوشكلر وار که عددى بی حساب
 اوله اول ملك ديه که بونی نيدر سن جبرائيل ديه که آلب حق تعالينك
 حضوره عنويه سنده كتورسم کر کدر اولدخی ديه که بجه كتوره بياورسن
 اولدخی ديه بقدره الله كتورم اولدخی ديه که بصورنده كتورمك اولور
 پس جبرائيل حظيرة القدسى حل ايدوب اينچنده بی حساب مملككلر
 و سرايلر و انهار و اشجار و اثمار ايله الوب مكان مأموره كتورر پس با امر الله
 تعالی جبرائيل بر مرتفع مكانه جيقوب صوت اعلى ايله اولاندا ايله که يا محمد
 سن و سائر انبياء مرسلين رب العالمينك ضيافته كله سر ديه پس حضرت
 حبيب الله و سائر انبياء و مرسلين صلوات الله و سلامه و عليهم اجمعين
 براقله بنوب بونجه ملائكه و غلمان ايله بعده جبرائيل عليه السلام بركه
 دخی ندا ايدوب * يا اهل الجنان هلموا الى ضيافة رب العالمين جميعكم * يعنى
 يا اهل جنت جمله كز رب العالمينك ضيافته كلو كزديد كده بعيد و قريب
 جمله اشيدوب مملككلرندن و خانه لندن و جهان نمارندن انوب براقله

بیتوب و نیجه ملائکه و غلمان ایله صف اولوب قحان اغاچلره راست کلسدل
 اغاچلر کالریندن قالقوب صفلرینه خلال کلز اوله کوشدن بی حساب
 کوشکلره مرورایتده کده یلدرم کی کیدرلر نایساقزل بنیاد اولمش کوشکلر
 و یوجیه سرایلره راست کلوب اتی دخی یلدرم کی کجه لر ثالثیایاقوتدن
 مملکتلره و سرایلره راست کلوب اتی دخی یلدرم کی کجه لر رابعامسک
 ازفردن و بیاض کافوردن صحرا و طاعلر و دربار و باغ نعیم و سائر
 مسیره دن مرور و عبورایدوب و انجودن خلق اولمش مملکتلر و خانلر
 و یوجیه جهان نماله مرورایدوب کچد کده حظیره القدسک نوری کورینه که
 مایینی اون بیک یللق یول قاله پس بومستوال اوزره سیزایدلرک حظیره القدس
 داخل و نازل اولوب حق سبحانه و تعالینک انلره حاضرایتدیکی کرامتله
 و سعادتله نظر ایدلر نوردن و التوندن و کوشدن کوشکلره چیقوب
 مفرح و مزین سرایلر اوزرینه جلوس ایدلر و مسک ازفردن دیلر اوزرلنده
 سیران ایدرلر بعده حق سبحانه و تعالی کروب نامنده برملکه امرایدوب سفره بی
 میدانه کتوره اول سقره لاجوردیاقوتدن اولوب طولی اون بیک یللق یول
 و عرضی دخی اولقدر اوله و ازرینه درلو طاعلر چکله اصلا آتشد یشمش
 اوله زراچتده آتش یوقدر همان محض قدرتدن حاصل اولور بعده
 حق سبحانه و تعالی بیوره که ای ملائکه قوللر معنی اطعام ایدیکوز بعده
 ملائکه التوندن صحنلر و کاسه و طاسلر کتوروب هر برنده یتش درلو طعام اوله
 جانلری استیوب جنلری قدر اکل ایدلر بعده حق سبحانه و تعالی
 بیوره که یاملائکه قوللر معنی درلو شیر ایلر حاضر ایدیکوز پس ملائکه
 قوللر بر دافلر و نازنین مشربلر و ابقلر ایله جنت ارمقلرندن طولد و رب
 اللرینده صورلر بعض تفسیر کابلرند و شویله در که اول زمانده کبار اهل
 سعادت بازایدوب دیلر که نیجه زماندر که ملائکه و غلمان اللرینده شربلر
 ایچونر بمرتدن طلب ایدلر که همان بالذات قدرت البهیه ایله نوش ایدلر یوز
 همان بلندلرندن جوق نوردن کاسلر و بردافلر شراب ظهور طلوللرینه

و بریلور بومعنا به در * و سقا هم ربه هم شرابا ظهور ایچدیمش لر بعده
 حق تعالی بیوره که یاملائکه قوللر معنی جنت میوه سی کتوریکوز همان
 ملائکه در باقوت وز برجد ایله مزین طبقلر ایچیده درلو میوه ل کتوره ل
 مراد لری قدر اکل ایدوب تلذذ ایدلر بعده حق تعالی امرایدوب یاملائکه
 قوللر معنی حله لوقفلر حاضر ایدیکوز دیه پس ملائکه همان در او مزین
 ففتلر کتوروب هر بره مؤمن یتش حله کیوب اصلا اکاثفت و برمه بعده
 حق تعالی بیوره که یاملائکه قوللر معنی قوللرینه بلازلر و خلخال و خاتم
 کتوریکوز پس ملائکه انجودن و التوندن و کشدن بلازلر و خلخال
 و خاتم کتوب جله سی مزین اوله ل بعده حق تعالی بیوره که یاملائکه
 قوللر معنی تاجلر کتوروب حاضر ایدیکوز پس ملائکه انجودن و یاقوت
 وز برجد ایله مزین تاجلر کتوب باشلرینه قویه ل اول تاجلرک هر طاشی
 کونشدن زیاده منور اوله بعده حق تعالی بیوره که یاملائکه قوللر معنی
 طبیب و رایحه طیبیه حاضر ایدیکوز همان ملائکه سرعت ایله جنت
 قوشلرینی الوب مسک ازفر و طبیب عنبر جزیره لینه طالدروب بعده اهل
 جنتک باشلری اوزرینه کلوب قنادقناده و یروب جله اهل جنتک باشلرندن
 ابقلرینه دلک طبیب ایله مطیب ایدلر بعده حق تعالی امرایدوب نقدرا اغاچلر
 و ارایسه جله سی کونا کون صدا ایله درلو نعملر ایدرلر که جله اهل جنت
 ذوق و صفالرنده حیران اوله ل بعده حق تعالی بیوره که قوللرم دخی بندن
 مرادیکوز و ارمیدر پس بر برلرینه نظر ایدوب عجب دخی نه طلب ایللرک
 دیو علملرک بمجلسنه کلوب عجب دخی نه مراد قلدی و کابلرده یازلش مراد
 قالدمی دیلر علماء رحیم الله تعالی دخی مشاهده طلب ایدیکوز جله
 مراد انک اعلی سی بودر دید کده جله دیلر که یاریناسندن تحقیق مطلوبلر
 مشاهده در کرم قیل بزی نعمت کبری و لذت عظمی ایله مسرور ایللر
 دیدکارنده همان کبریایجابلری رفع او اوب رب العزة جل شانه تجلی ایدوب
 جله اهل جنت نظر ایتد کده شول مرتبه ذوق و لذت حاصل اوله که سائر

لذات نعمی او و دیوب سجده ایده ل پس جسته نکلوشی وار ایسه جمله سی
 سجده ایده ل و وجهه سی دیه ل که یار بناسن علوار تقاع و عز و عظمت کبریا
 ایله موصوف رب العزة سن ملک و ملک کوت سکا مخصوص صدر سنک شریک
 و نظیرک یوقدر جحد و شکر سکا مخصوص صدر جله نعمت قوللرینه سندن
 کلور و فضل و کرم سنکدر سندن غیری را الحجاب ایدوب معبود قیلحق
 برنسنه یوقدر جله اشیا یی یوق ایکن وار قیلان سن سک جله جانلوری
 میت ایدوب کیر و جانلوایدن سن سک قدرت قاهره ک جله اشیا یی مغلوب
 ایتشدردیوب انواع تقدیس و تسبیح و حمد شکر و ثنا ایده ل پس انلرده
 شوقدر انواع حسن و جمال ظاهر اوله که اصلا عقل انی ادراک و تصور
 ایده من پس حق سبحانه و تعالی انلره سلام و یروب السلام علیکم باعبادی
 السلام علیکم یا احبابی السلام علیکم یا اولیائی دیه نته کیم قرآن کریمده
 بیورد * سلام قولامن رب رحیم * و اهل جنت دیه ل که یار بناسن سکا لایق
 عبادت ایده مدک شمعی بزه اذن و یررمی سک سکا سجده و عبادت ایده لم
 حق تعالی بیوره که قوللرم جنت شویله بر مکنادر که بونده زحمت و مشقت
 اولماز و عبادت و طاعت اولمازین سرری انجق ضیافتیه و اگر ائمه دعوت
 ایلمد که ذوق و صفایده سر من بعد سر ترا چون عبادت و سجده
 و سائر تعب یوقدر لیدا لایق ذوق و صفال اولقده در بعده حق تعالی
 اذن و یروب هر کس مکنالریته رجوع ایده ل حق تعالی و تبارک اذنیله
 برنادی ند ایده یا اهل جنت مکنالریکزه رجوع ایدی کوز رب العزة سر تدن
 راضی در بعده هر کس سر ایلمرینه کلوب ازواجی قار شوکلوب دیه ل که
 نه کوزل منور اولدینکوز و جمال کزیه عجب زیاده اولمشدر پس جواب
 و یروب دیه ل که رب العزة جل و علای مشاهده ایتدک انک ایچون نور مرز
 و جمال زیاده اولدی دیوب هر زمان حسن و جمال و ذوق صفای زیاده
 اوله اللهم ربنا اگر منا مشاهدک فی جوارک الکریم تذیل معلوم اولسونکه
 جنته اهل جنت رب العزة جل و علای مشاهده ایتلری اهل سنت

اعتقاد ندر و آیات و احادیث ایله نابتدر رایت کریمده * و جوه یومند
 ناضرة لی ربها طارة * یعنی عقبا ده اهل سعادت سرور بهجت و نصرت
 و جمال ایله ممتاز و مکرم اولوب رب العزة جل شانله انلره تجلی ایدوب انلردخی
 نظر ایدمچیلردر و برایت کریمده * للذین احسنوا الحسنی و زیاده * یعنی
 عالم دنیاده اسلام و ایمانده صادق اولوب و کوزل عمل ایدوب قوللر ایچون
 عقبا ده کوزل جنت و دخی زیاده نعمت حاضر اولمشدر حضرت رسول الله
 صلی الله علیه وسلم لفظ حسنی بی جنت و لفظ زیاده بی مشاهده و رؤیت
 ایله تفسیر بیورمشدر و دخی بر حدیث شریفده * انکم سترون ربکم کما ترون
 القمر لیلة البدر * واقع اولمشدر و یکریمی بر کار صحابه رضی الله تعالی عنهم
 روایت ایلشدر بریسی حضرت صدیق اکبر ابو بکر رضی الله عنه در
 واحادیث مشهوره دندر معناسی یا معشر الاسلام علی التحقیق سر ل
 ربکزی عقبا ده کورر سر شک و شبهه و ازدحام اولوب نته کیم عالم دنیاده
 لیلة البدرده قری کورر سر بلا شبهه قرده شک و مشاهده سنده ازدحام
 اولدیغی کی و مشاهده نک وقوعی اوزرینه اجاع امت منعقد اولمشدر
 امام عزله طائفه سی مشاهده بی انکار ایدوب دیدیلر که مشاهده نک بش
 شرطی وارد اولسکی مشاهده اولنان نسنه مکناده اولق ایکنجی جهنده
 اولق اوچنجی مقابلده اولق دورنجی افرانط اوزره بعید و قریب اولیوب
 متوسط اولق بشنجی قوه باصره دن شعاع اکامشصل اولق ناظر ایله
 منظور ارا سنده ضیا اولق شرطیله امدی بوشروط حق تعالی حقیقه
 محالدر و مشاهده دخی محال اولور دیدیلر اهل سنت نصرهم الله تعالی
 جانیندن جواب و یروب اولابوشروط عادیه و دنیاویه در امور آخرت عالم
 دنیایه قیاس اولماز و بو امور مذ کوره نک شروط اولدیغی فی الدنیا و الاخرة
 هنوز ناست دکدر انجق مشاهده حق تعالی و تبارک نک اراده و ایجاد ایله
 اولور مکندر که دیار مغریده اولان اعمی ده حق تعالی مشاهده ایجاد
 ایلمه مشرقده اولان قبرنجیه بی مشاهده ایدر بوشل اولونسنه ل امور ممکنه دندر

قدرت ربانیه اکتعلق ایملک صحیحدر سؤال مشاهده ایچون وقت معین
وارمیدرجواب تجلی ایکی قسمدر عام و خاص تجلی عام هر جمعه کونی
مقدارنده اولورنته کیم جامع الصغیرده انس رضی الله عنه روایتله شویله در که
ان الله تعالی تجلی لاهل الجنة فی مقدار کل یوم الجمعة علی کتب کافور ایض
یعنی تحقیق الله تعالی اهل جنته هر جمعه کونی مقدارنده تجلی ایتسه کر کدر
التریباض کافور دن دیل اوزرنده قعود ایدیجی اولدقلری حالده و تجلی
خاصده اهل جنت مساوی دکلدر غلده و عملده کمال کسب ایتدیکی قدر
مشاهده ایدرجله اهل سعادتک کباری هر زمان مشاهده ایدرلر و کسی
اوج کون مقدارنده و کسی درت کون مقدارنده مشاهده ایتدرلر کر کدر
سؤال مشاهده امت محمدیه ایچو نمیدر یو خسه سائر ام سالفدیه دخی اولور می
جواب امت محمدیه حقه اتفاق واردر و سائر امت حقه اختلاف
واردر لکن ظاهر اولان انردخی مشاهده ایدرلر سؤال مشاهده انسانه می
مخصوصدر یو خسه جن و ملائکه دخی مشاهده ایدرلر می جواب امام
ابو الحسن الاشعری و امام بیهقی و حافظ علامه ابن القیم ملائکه دخی
مشاهده ایدرلر دیدیلر صحیح بودر و امام بلیقنی جن طائفه سنی مشاهده
ایدرلر دیدی سؤال نسوان مشاهده ایدر می جواب حقه اقوال کثیره
ونقول عدیده واردر بعضلر انلر ایچون مشاهده یوقدر دیدیلر لکن بوقول
ضعیفدر و بعضلر انلر رجال کی مشاهده ایدرلر دیدیلر بوظاهر در و بعضلر
بیرام کونلری مثالی مقدارنده که مناسنه ده ایکی کره مشاهده ایدرلر دیدیلر
و الله تعالی اعلم و احکم سؤال جنته اکل و شرب و جماع و اندفده فضلات
و عمل و سائر ذی واقع اولور می جواب جنته یومنون و نسنه اولماز قچان
کل و شرب ایتد که المردن مساک و غیره ایچو سی کی بدنارندن در ظهور
ایدر و غسل کی ایتد ایتده اولماز سؤال جنته کیجه و سائر طیات اولور می
جواب طیات جنته یومنون و نسنه اولماز سؤال جنته کیجه و سائر طیات اولور می
جنته هر جمعه کونی مقدارنده تجلی ایتسه کر کدر

وسائر چراغ یاقفه احتیاج یوقدر و ایتده زجت و مشقت و یره خک نسنه
اولماز و لباسلری کهنه نمز و نمز و فخور و کسل کی نسنه ایتده اولماز ذوق
ولدت و صفا و راحت محمدر اللهم ادخلنا الجنة مع الابرار تمه عالم دنیاده
نقظه خالنده حق تعالی بی مشاهده ایملک ایچو حضرت رسول کائنات
علیه شرائف الصلوات و التحیات جناب عالی منزلت لرینه مخصوصدر
لیله الاسراده واقع اولمشدر مع هذاباش کوزیله می یو خسه قلب کوزیله می واقع
اولدی دیو سلف و خلف اختلاف ایتشدر در و سائر مرسلین صلوات الله
وسلامه علی نبینا وعلیهم اجمعین دن برینه واقع اولمشدر از جمله حضرت
موسی علیه السلام تمنی ایدوب مضمون نظم عزیز مصداقینجه * رب ارنی
انظر الیک * یعنی یارب العزة ذات جلیله الصفا یکی ارائت و کشف ایله سنی
مشاهده ایدیم دیو نیاز و ضراعت یورد قد و راء حجاب کبر یادن * لن ترانی *
خطاب هیئت ربانیه و فرمان عظمت صمدانیه صادر اولمشدر
زیرا یو منصب عالی و منزل متعالی منازل لذائذ جنانیه تک اعلاسی و افضلی در
و حضرت مفخر عالمین و حبیب رب العالمین صلی الله علیه و سلم عالم سمواته
اسرا و انوب جناب حضرت ذات احدی به مخصوص قبلان سر برقاب
قوسین او ادنی به ارتفاع و وصول خالنده واقع اولمشدر اولقام عالیشانده دنیا
و مافیها تحت اقدامده القا اولمشدر و بالجملة مشایخ سلف و علما و خلف
رحمهم الله تعالی یونابده نیجه مدونات و سائر جمع و تألیف ایلوب شویله تحقیق
ایلمشدر که یومقام ایله معراجده ایچو حضرت سید کائنات علیه
الصلوة و السلامه عظیمه اولمشدر هر کیجه بودعوای ایدوب حال نقظه ده
بکا واقع اولدی دیرسه اول کسه ضلالت و غوایت مهلاکه سنده واقع اولمشدر
و براعتقاد باطل ایلمشدر و حق تعالی بی اصلا یلمشدر و خاتم الوقت اولنلر
اول کسه بی تمیز رشید ایملک لازم دو بعضلر اول کسه سته کفر به فتوی
و یرمشدر و زنده سبیل حکم ایلمشدر و مشایخ صوفیه دن ابو سعید الخراز
و جنید بغدادی و سائر تألیف ایلوب یومقوله کسبلر الله الملک المتعالی

اصلا بطوب اهل ضلالتندردیو تصریح ایشلردرو امار و یاده مشاهده
ایمک حقند دخی مشایخ سالفدن اختلاف و بعضلردن نفی وانکار
منقولدر لکن صحیح اولان منع وانکار اولمق زیرا نقول صحیح ایلله سلف
صالحینک بعض کارندن وقوعی نقل اولمشدر حتی حضرت امام اقدم
وهمام افخم و مقتدای اعظم ابو حنیفه رضی الله عنه وارضادن نقل اولور که
عالم منانده رب العزتی جل شانہ طفسان طغوز کره مشاهده بیورمشدر
صکره بر کره دخی واقع اولوب تمام یوز کره مشاهده وقوعی ثابتدر و امام
احمد رحمه الله بیورمشکه رب العزۃ جل اسمہ بی دوشمده کوردن وسؤال
ایدوب دیدمکه یارب العزۃ سکا کسب تقرب ایدن قوللر نه سبیله تقرب ایدرلر
شوبله جواب بیوردیکه بالجد کلام و قرآنم تلاوتیله ایدرلر و بن سؤال
ایلدیمکه یارب معنساننی فهم ایلله می یو خسته مجرد تجوید ایلله نظم شریفنی
تلاوت ایلله می جواب بیوردیکه معنساننی فهم ایلله ده وفهم ایلدن ده تقرب
ایدرلر و سائر صالحلردن دخی منقولدر لکن کمال تقوی و تمام زهدار بایندن
اوللره در یو خسته اهل جهل و اصحاب عصیان بو منصبدن مزدود
و عز و للردر اللهم ثبتنا علی دینک و احسننا مع الذین انعمت علیهم
من النبیین و الصدیقین و الشهداء و الصالحین و حسن اولئک رفیقاً آمین
بحرمة حبیبک النبی الامی العربی القریشی الامین * مقام سادس * ایمان
بالقضاء و القدر یلینده اولیچیدر معلوم اولس و که حق تبارک و تعالی
هر شئی قضاء ایشدر و قضا اهل سنت مذهبنده اراده ربانیهک تعلقاتندن
صبارتدر امدی جمیع کائنات وجوده کلزدن مقدم نهوجه اوزره و نه کیفیتله
ونه زمانده اوله جفتی ییلور اراده علیه سنی تعلق ایدوب لوح محفوظه
یازمشدر شه کیم امام رمذی عبادۃ بن الصامت رضی الله عنه دروایتده
شوبله ذکره حضرت رسول کائنات صلی الله علیه وسلم بیوردیکه * ان
اول ما خلق الله القلم یعنی تحقیق حق تعالیکنک اول خلق ایلدیکن
اول قلم اوردی و بعد از آنکه اول قلم خلق اولدی یعنی خلق الله القلم

و هی الدوات * یعنی حق تعالیکنک اول خلق ایلدیکنی قلمدر صکره کی نوندر
یعنی دواتدر * فقله اکتب * و دخی حق تعالی قلمه کتبت ایلله امر ایلد کده
قال ما اکتب * قلمه شئی کتبت ایلده یم دیدی قال حق جل و علا بیوردیکه
اکتب القدره مقدوراتی و مخلوقاتنی علی وجهه التفصیل کتبت ایت دیدی
فکتب ما کان و ما هو کائن الی الابد * پس قلم شمدیکی زماندن مقدم اوللری
و ابد الابدین اوله چقلری یازدی و بر روایتده قلم هر کسک عملنی و اثرنی و رزقنی
و اجلنی علی حده یازد قد نصکره * ثم ختم علی فم القلم * فلم ینطق و لاینطق
الی یوم القیمه * یعنی قلمک اوزرینه حق تعالی ختم ایلدی بر دخی تسطیر
ایتدی و الی یوم القیمه هیچ بر نسنه یازمازیم کدر امدی بوندن معلوم اولدیکه
لوح محفوظه مخو و ثبات قبول ایتزنته کیم حضرت علی رضی الله عنه
و اکثر علما رحمهم الله تعالی بویله تحقیق ایتدیلر و اما بحکم و الله ما یشاء
و ثبت و عنده ام الکتاب * کبی آیت کریمه لری امور دنیسانک اختلاف
و تبدل * و کم اهلکنا من القرون و انشأنا من بعدهم قرناً آخرین * کبی آیت
کریمه دره حل و تفسیر ایتدیلرنته کیم ارشاد ایشدر الی طریق القضاء و القدر
اداور ساله مزده تفصیل ایلدک و دخی حضرت امام اعظم ابو حنیفه رضی الله
عنه فقه اکبر کتابتده شوبله بیوردیکه * لایکون فی الدنیا و لا فی الآخرة
شیء الا میسبته یعنی دنیاده و عقباده ذره قدر نسنه بولمنازالا حق تعالی
و تبارک کن ارادتیله بولنور و قضائه حکمنده و اقرنه مقارن بولنور و قدره
مقدار معین و زمان و مکان معین و وصف معین اوزرینه تقدیر و تعیین ایتدیکنه
مقارن بولنور و کتبه فی اللوح المحفوظ * اول نسنه کن و وجودندن مقدم لوح
محفوظه کتبت ایتسبیله بولنور امدی بو تقریردن شوبله منقهم اولدیکه
جمله مخلوقاتدن بر نسنده و هیچ اثر یوقده ایکن حق جل و علا ایلری ذره بذره
علی وجهه التفصیل ییلور کیمسینک وجوده کله سنی و کیمینی یوق اولله سنی
خبرلری و شرلری و فائدلری و ضررلری کافرلک کفر و شرکرلری و فاسقلرک
فسق و عصیانلری مراد ایدوب لوح محفوظه یازمشدر پس بو تقدیرجه

قوللرلك حكمنه وقضاسنه مخالفت ايمكه قازد دكلدر هر كس فعلنده
وسائر حرركات وسكناتنده مجبور و مضطر اولمق لازم كلورد يو سوال نوهم
اولند يغيچون پس ابو حنيفه رضي الله تعالى عنه يو سوال دفع ايجون
ديديكه لکن كنه بالوصف لا بالحكم يعني حق سبحانه وتعالى لوح
محفوظه وصف طريقيه يازدي يعني هر شي حقه فلان نسنه شويله اولور
فلان كيمسهل كافر اولورل اختيارلر يله وفلان كيمسهل مؤمن اولورل
اختيارلر يله وسائر اشيا شويله اولورلر ديور هر نسنه لك اوصافي واحوال
وقوللرلك اراده لري وقصدلري ايجاد سبب اولورد يو كابت اولمشدر
بو خسه فلان كيمسهل شويله اولسونلر وفلان نسنه بويله اولسونلر ديور حكيم
امروني طريقيه دكلدر بو صورتده جبر و اضطرار لازم كلزود خي قضا
ايكي قسمدر بريسي مبرمات و بريسي معلقات امام مبرمات اولدر كه بر شرط ايله
مشروط و بر سببه مربوط اولمشدر بلكه قطع و جزم طريقيه حكم و مراد
اولمشدر مثلا فلان نسنه البتده شويله اولسه كر كدر ديور حكيم اولمشدر
بويله قضادن احتراز اصلا فائده و بر مزا معلقات كه حكم الهي بر شرط
اوزر بنه تعليق يا خود بر سبب ايله مربوط اولمشدر مثلا قوللر تزوج ايلد كده
اولاد حاصل اولور تزوج ايلمكلر اولاددن محرومدر وفلان مصيبه لر قوللرلك
دعالري سبيله دفع اوله جقدر وفلان مرادلر دعالر سبيله حاصل اوله جقدر
ديور قضا اولمشدر امدى تزوج شرطدر اولاد مشروطدر و تزوج اولد قجه
اولاد حاصل اولماز كذلك دعا سييدر مصيبتك دفعي مسييدر وسائر مراد
لر دخي مسييدر امدى بويله قضاي معلقدن احتراز و مراد معلق طلب
ممكندر لکن قوللره اول لازم اولان بودر كه شروطه وسببه اولان تشبث
ايدوب بعده مراد طلب ايدلر و الحاصل چونكه قضا قوللره كوره امر
مجهول اولوب كيفينده معقول اولد يغيچون هر بر عموم و خصوصده سبب
و شرطه تشبث امر لازمدر شايد مرادلر اول سبب و شرط واسطه سبيله
حاصل اولور ياذن الله تعالى سوال امور اخرويه غير متاهيه در امدى نيجه

لوح محفوظه مجموعي تحرير ممكن اولوز جواب حقيقت لوح سائر نسنه لر
كي دكلدر و كابت دخي مجهول الكيفدر بو مثلوا موره ايمان واجيدر
كيفيتندن بحث ممكن دكلدر خي بغض اهل العلم شويله بيور مشدر كه
معلومات عالم عندنده نيجه مرتسم و منتقش ايسه كذلك جميع اشيا دخي
اولده اوله جه مرسومدر يو خسه كاغداوزر بنه كابت كي دكلدر ديوسلر
والله تعالى اعلم واحكم فصل قدر مقدوره دينور مخلوق
معناسنه در خارجده بولنان اشيا قضاء سابقده موافق ظهور ايدرامدى
قدر لاحقدر وقضاء الهي سابقدر و برلر بنه موافق و مطابقدر مخالف
اولمق محالدر و الحاصل هر نه كه عالمده بولنور حق تعالى لك ارادتيه و لوح
محفوظه يازمسيله و بر اتمسيله بولنور امام بخاري و امام مسلم رحمهم الله
تعالى تخريج ايتديلر عبد الله بن مسعود رضي الله عنه دن رسول كائنات
صلى الله عليه وسلم بيورديكه * ان احدكم يجمع خلقه في بطن امه اربعين
يو مانطفه * يعني تحقيق سرك بريك مثلا اناسي قرننده فرق كون نطفه
اولديغي حاليه خلقتي جمع و ترتيب اولنور * ثم يكون علقه مثل ذلك * بعده
فرق كونده براو يشمش فان اولور * ثم يكون مضغه مثل ذلك * بعده فرق
كونده بر پاره ملايمات اولور صورة انسانيه آنده حاصل اولور ارلك
يا خود عورت تام الخلقه يا خود ناقص الخلقه هر اعضاسي برلور بنه ترتيب
اولنوب روح كلكه قابليت حاصل اولد قده * ثم يرسل اليه الملك فينفخ فيه
صكره اكبر ملك ارسل اولنوب اكبر روح نفخ ايدر * ويومر باربع كلمات
ملك درت نسنه يازمغله امر اولور * يكتب رزقه واجله وعمله وشقى او سعيد
انك رزقي وعمرني واهل جهنم ميدير يو خسه اهل سعادت ميدير
بونلرلك جمله سني يزارلر امدى بر حديث شريفده شويله واقعدر كه * السعيد
من سعدني بطن امه والشقي من شقي في بطن امه * يعني سعيد اولدر كه اناسي
قرننده اهل سعادت اولديغي يازلمش اوله وشقى اولدر كه اناسي قارننده اهل
شقاوت اولديغي حاليه يازلمش ديكر بعض اشعاره دن منقولدر كه

مؤمن شول کسه در که عمری ایمانه ختم اوله تقدیر طول عمر نده کفر و عصیان
ایدر سه یله کافر اولدر که العیاذ بالله تعالی عمری کفر ایله ختم اولنه تقدیر
طول عمر نده طاعت و ایمان ایدر سه یله لکن فایزیده مذهبیده شقاوت
و سعادت متبدل اولور نیجه کسه واردر که صورت اسلامده معمر اولور
آخر عمر نده مرتد اولوب کفر ایله ختم اولنه و نیجه کسه واردر که طول عمری
کفر و ضلالتده بکیر آخر عمر نده توبه ایدر و ایمان و هدایت اوزره ختم اولنور
ودخی رزق عمری ایله تمام اولور و عمری زیاده و نقصان قبول ایتمز برا
اجل دیوشول زمانه دیرلر که حق تعالی موتی اول وقتده قضا ایتمشدر تا آخر
و تقدم قبول ایتمز زیاده اولسنی مشعر بعض حدیث شریف لرتاویل
اولمشدر برکت و رفاهیت و طاعانه توفیق اولمغله و غیره وجهله ده دخی
معلوم اوله که بنی آدم اوزرینه مؤکل ملائکه واردر عدد نده اختلاف
اولمشدر بعض روایتده شویله در که بر ملک افسانک صاغ جاننده ایلدیکی
حستانی یزار و بری صول جاننده ایلدیکی سیانی یزار قچان برگاه ایلسه صاغ
طرفنده اولان ملکه یازه می دیوشول ایدر اول یازمه بلکه استغفار ایلیه
و توبه ایلیه دیرو بر مقدار توقف ایدر اگر توبه و استغفار ایتمز سه کتابت ایت
دیو امر ایدر و حق تعالی بری بویله عاصیدن خلاص ایلیه خبیث کسه یه
مقارن اولدق حق تعالی ک عذاب عذابی خاطره کنور مر و حقن محافظه ایلمز
حق تعالی بدن اوتمز ادب سنز کسه در دیرلر و بر ملک دخی مواجهه سنده
و بر ملک خلقنده در مضرتدن حفظ ایدرلر و بر ملک دخی آلتی جهته در
اگر تواضع ایدر سه اگر رفعت و شان و بر و اگر کبر ایدر سه اگر اهلک
و دنا و بر و ایکی ملک دخی اغزی مقابله سنده در انحق رسول الله صلی الله
علیه و سلمه صلوة و یرد کده تبلیغ ایدرلر و بر ملک دخی اغزیه مؤکلدر یلان
و سار مضرت حیوانلر او بخوده و غفلت خالنده ضریعتهلر دیو محافظه
ایدرلر و ایکی ملک دخی کوزلری مقابله سنده در جله سی اون ملائکه در
هر انسان اوزرینه مؤکلدر کئی صالح کدردن نیجه حیا ایدر سه و لردن

دخی او یله جه حیا ایلیه و انلره اذیت ایلیه امدی بوملائکه تبدیل قیلنور
زیرا کوندزاون ملائکه احتشامه دک محافظه ایدرلر احتشام انلر صمود
ایدرلر اون ملائکه سماعت ترول ایدرلر صباح او الجبه دک محافظه ایدرلر
بوموال اوزره اون ملائکه کوندز کلور و اون ملائکه کیجه کلور و دخی زیاده
ملائکه مؤکلدر دیو بعض علما ذاهب اولمشدر رحتی بر روایتده هر مؤمن
قتنده او جیوز الشمس ملک واردر دیو واقع اولمشدر و حدیث شریفده
شویله در که * ان الله تعالی انهم عن النعمی فاستحبوا من ملائکه الله الذین
معکم الکرام الکائین الذین لا یفارقوکم الا عند احدی ثلاث حاجات
الغائط والجایبة والغسل * یعنی تحقیق الله تعالی سزنی جلاق اولمقدن
نهی ایلدی و حیا ایلدی کوز شول الله تعالی ک ملائکه سندن که سز کله
بیله در و شویله ملائکه که عند الله مکرملر و اعمال و اقوال کزی یاز یجیلدر
شویله ملائکه قدسیه که اصلا سندن مفارقت ایتمزلر اوج حاجت وقتندن
ماعدا بر یسی تغوط ایدر کن و بر یسی محاممت ایدر کن و بر یسی غسل
ایدر کن بواوچ خالده بر مقدار مفارقت ایدرلر بعض روایتده شویله در که
کشی روح تسلیم ایلد کده کندویه مؤکل اولان ملائکه بی کورر اگر اول
کشی خشیات و لغویات و سائر فحشاتی مرتکب ایسه اول ملائکه اول
کسه یه دیرلر که الحمد لله سندن خلاص اولدق بره درلودر او اذیت ایدرلر
خشیات و غیبت سویلیوب بره ایستدرلر دک و قیبح عمللره بری واقف ایدر و
متأذی اولوردق قیبح مکاتلره او تورب درلودر لولو خبیث ارتکاب ایدر و
بره الم و برلر دک الحمد لله تعالی شمعی سنک کبی خبیث رفیقندن قور تولدق
دیرلر و اگر اول کشی بر صالح کسه ایسه ملائکه کادیرلر که حق تعالی
سکا خیر و رحمت ایلسون و سندن راضی اولسون کوزل رفیقمز ایلد بره
خیرلی کلاملر ایستدرلر دک خیرلی عمللر ایدر و بری شاد ایلدک و خیرلی
محاسنه کیدوب بری مستریج ایلدک حق تعالی سندن راضی اولسون
دیرلر اللهم اننا نعوذک من شرور انفسنا و سببنا و اعمالنا

وان تفتن في قبورنا وان تخزي يوم الحشر بين اقراننا
اللهم ارحنا والحقنا برزقة حبيبك الابرار والاخبار والمقربين
الاطهار واغفر لنا والدينا ولاساتيدنا ولاقربائنا وللمؤمنين
والمؤمنات الاحياء والاموات برحمتك يا ارحم الراحمين

وصل وسلم وبارك على سيدنا وشفيعنا

رسولك وحبيبك محمد وعلى

سائر النبيين والمرسلين وعلى

آل كل وصحبه اجمعين

والحمد لله

رب العالمين

آمين

م

قدمت طبع هذا الكتاب المطبوع المتعلق بالايمان والاسلام المشتمل
على الاصول والفروع فهو على الحق حقيق بان يكتب بماء النضار
بل حري بان يحرر بمحلول جواهر الانظار فرحم الله لمن آلفه ودوته
وفي روضة جنانه اسكنه واحسنه وقد اعتنى بطبعه نجل المؤلف المرحوم
السيد عبدالرحيم المحب ترويحاً لروح والده المرحوم واتفق

اتمامه في اوائل جمادى الآخرة سنة اثنين وثلاثين

من هجرة سيدنا خاتم الانبياء والمرسلين والحمد لله

تعالى اولا وآخراً والصلوة والسلام

على رسوله وآله وصحبه

ابداداً

*

Handwritten text in a rectangular frame, likely a list or index, with several lines of script. The text is written in a cursive style, possibly Arabic or Persian. The frame is bordered by a thin line. There are some small dark spots and stains on the page, particularly near the top left and bottom right of the frame.